

సేతు రామేశ్వర మాహాత్మ్యం

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్ర శాస్త్రాది గ్రంథములకు

mohAn
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం
www.mohanpublications.com

granthanidhi
THE TREASURE OF PAGES
PATTAYA, TELLOO RISE & BOOKS
DOWNSLOADED WITH PERICAL
www.granthanidhi.com

WWW.Granthanidhi.Blogspot.in

శ్రీరస్తు.

శ్రీగణాధిపాయనము.

అనేక పుణ్య కథాంతరూపకంబును

శ్రీ స్కాంద పురాణాంతరూపకంబును

నగు

శ్రీ సేతురామేశ్వర మహాత్మ్యము.

ఇందు తీర్థముల మూహాత్మ్యము,

పుణ్యకాల వివరము, మహా సంకల్పము, మాఖిస్నాన,
నమస్త్రస్నాన, శ్రేత్రపిండ, నవకాప్రాయచిత్తములు, దశ
దాసవిధులుచేర్చి యాత్రాపరులకు సులభోపాయంబుగా

దెలియవలయు నచనరూపంబుగ

వ్రాయబడి,

పండితులచే బరిష్కరింపబడి,

రామేశ్వరం, బుక్కుసాపు

మ. నా గ లింగం వి ల్లె గా రి

కొమారుడగు

మ. చెల్ల యా వి ల్లె గా రి చే

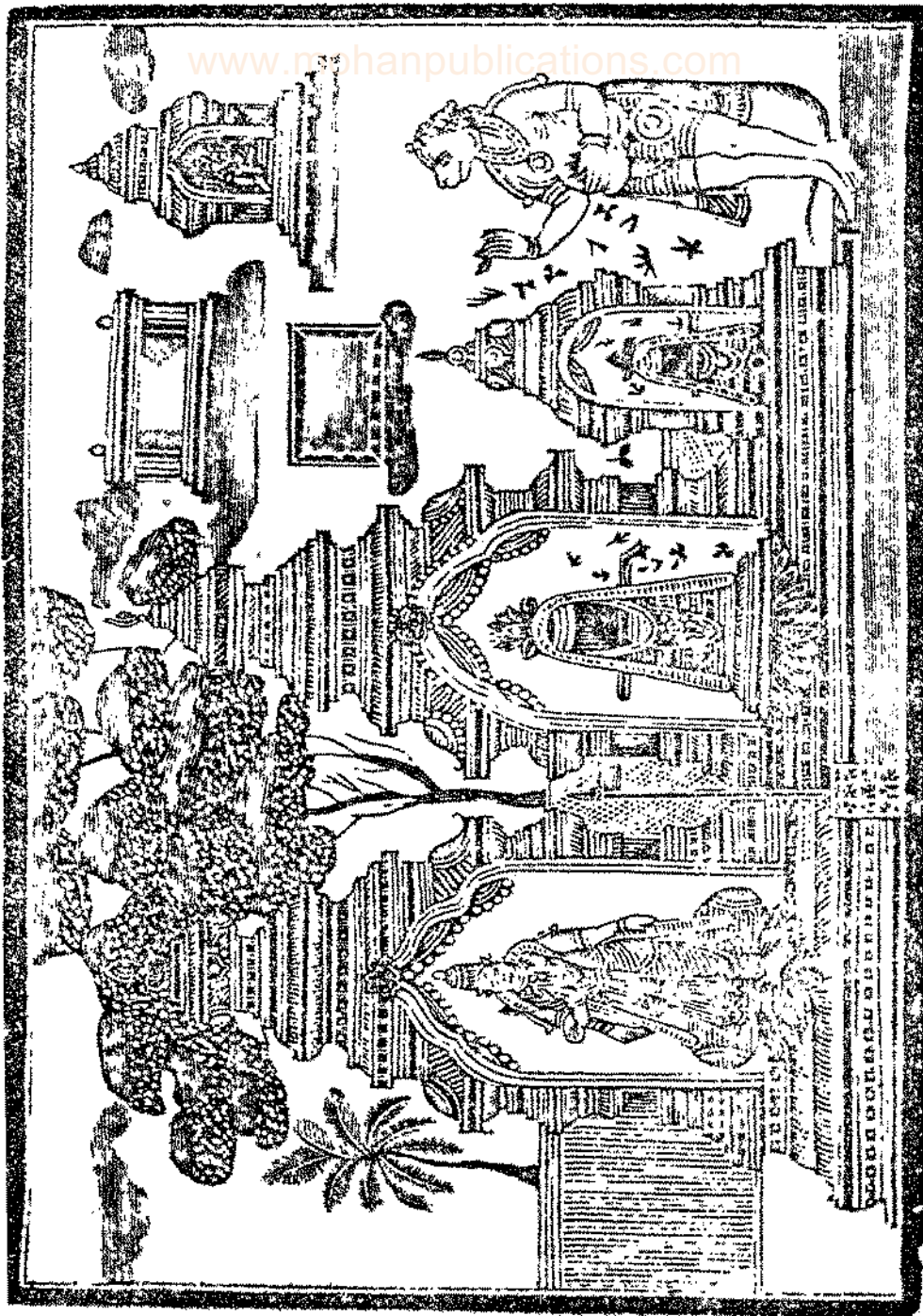
చెన్నపురి,

హిందూరత్నాకర ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రించి ప్రచురింపబడియె.

1923 వ సం॥

రిజిస్టరుకాపీరైట్.

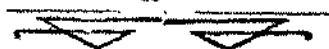

శ్రీరస్తు.

శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః.

శ్రీ సేతురామేశ్వర మహాత్మ్యము.

వచనకావ్యము.

శా॥ నిగమములెన్నజాలవల నిశ్చయబుద్ధినిజూడజాలక ।
య్యగణితసుప్రభావమహిమాబ్ధిగురించివరించునెప్పడీ ।
జగములబ్రోవలీలగుణసంగతినాంగతలక్ష్మీగూడున ।
య్యగుణుధజింతుమాధవుని యంబుజనాభునిరక్షణక్షమమ్ ॥

వ॥ అవధింపుడు శౌనకాదిమునులొకనాడు వ్యాసపుత్రుండును
నిఖిలపురాణకథనండునునగు సూతుండువేంచేయాఁజూచి నుముఖుల
జేసి సేతుమహాత్మ్యంబడిగిన సూతుండిట్లనియె.

పూర్వకాలంబున శ్రీరామచంద్రులచే సేతువు బంధించబడిన
దక్కడ స్నానంబుజేసి శ్రీరామనాథస్వామిని దర్శించినవారికి జన్మరాహి
త్యంబని చెప్పిన సూతా యీతిథాక్రమంబువక్రమించి నక్రమంబుగా
జెప్పవలయునని ప్రార్థించిన.

మునీంద్రులారా సేతుయాత్రా ప్రకారంబు లనేకవిధంబులు
తాముయొర్రనలిపి సేతుదర్శనంబుజేసి స్నానదాన తర్పణాదులుజరిగించె
నేని పాపంబులచేబాయు జన్మరాహిత్యంబు గలుగును. యాత్రాపరునకు
సహాయంబుజేసి తనశక్తికొలది ధనంబిచ్చి పంపించినవారికి పాపక్షయము

బునకు సందేహములేదు. యాత్రబోవలెనని ప్రయత్నంబుజేసి మనో
వాక్కాయ కర్మంబుల సేతు స్నానాశక్తిగలిగెనేని వాడు పవిత్రుండగు
సేతువులో శ్రాద్ధంబుజేసి పిండప్రదానంబుజేసిన నతనిపితృదేవతలుబ్రహ్మ
లోకంబుజేరుటకు నిస్సందేహంబు సేతుస్నానం బొనరించినవాడు
వై తరణి, శ్వభక్ష, కాలసూత్ర, తప్తశూల, పురీష, స్రావ, శిలావృష్టి,
మూత్రపాన, రేతికిపాన, లిప్తపాపాణభోజనాది, మహానరకంబులలో
బాధనొందడు.

మరియు సేతుకర్మనంబు జేసినవారలు మార్గచ్ఛేది, గృహదాహి,
సావిగ్ధపుథకాపకీ, బ్రాహ్మణదూషక, వేదవిక్రేతా, భోజనప్రతిబంధి,
జలవానప్రతిబంధి, స్వర్ణస్త్రేయా, మిరాపాయీ, బ్రహ్మద్రోహి, మిత్ర
ద్రోహి శ్యాది మహాపాతకులైన పాపములగుమరు, మునులారా యీసేతు
మాహాత్మ్యంబు స్కందపురాణంబులో విస్తారంబుగా జెప్పబడియున్నది
మీరు సకలయాత్రాచరిత్రలు విన నిశ్చయించినవారు గనుక సకలకథా
విస్తారంబులు సూక్ష్మంబులుగా ముఖ్యంబుగ వినుపింతును తథాచ
స్కందపురాణే.

శ్లో॥ సేతుస్నానేన ధర్మస్సస్య తే సేతుస్నానాదఘక్షయః ।

సేతుస్నానంద్విజ్రణేషా స్మర్యకామ ఫలప్రదం ।

సేతుస్నానేనసర్వేషాం సశ్యంతే సావనాశయః ।

వర్ధతే ధర్మరాశిశ్చ శుక్లపక్షే యథాశశీతి ॥

సూక్ష్మముగా సూచించితి సేతుస్నాన మాహాత్మ్యం బమ్మ
తంబు బుద్ధిమంతులు సేతు స్నానంబుజేసి తరింతురని తలచెనననిన
సూతా సేతుబంధనం బెందుకయ్యె తత్ప్రకారంబు వినగోరెడమని
యపిగిన సూకుం డిట్లనియె.

కృతయుగంబున దశరథమహారాజు బహుకాలము రాద్యంబు జేసి పుత్రసంతానంబు లేమింజేసి పుత్రికామేష్టిచేసి యాగపాయసంబును భార్యత్రయంబగు కౌసల్యా సుమిత్ర కై కలకొనంగిన రామ లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులను నలుగురు పుత్రులుగయించిరి. వారు బాల్యానన్ధ యందు లీలావిలాసులుగానుంచునప్పుడు విశ్వమిత్ర మహర్షి జేయు సత్రియాగంబును రాక్షసులుబాధించి జెరుచుచుండ యోగ దృష్టివలన నామహర్షి శ్రీమహావిష్ణు ముందు దశరథునకు శ్రీరాములను పేర నవతరించి రాక్షసులను నశింపజేయుదునని వరమొసంగియుండె. ఇప్పుడాయన యవ తరించి దశరథునింటనుండె. నేనిప్పుడా దశరథునికోరి శ్రీరాములను తీసు కొని రావలయునని వచ్చి దశరథుని జూడ సమ్మతించి శ్రీరాములను విశ్వమిత్రునితో నంపిన వచ్చి విశ్వమిత్రుని యాగమను పాంగో పాంగమగువరకు రాక్షసబాధలేకుండ కాపాడిరి. అప్పుడు విశ్వ మిత్రుడు సంతసించి శ్రీరాములకు అనేకములయిన దివ్యాస్త్ర ప్రయో గంబు లుపదేశించె.

అంత జనకమహారాజు తనపుత్రియగు సీతాదేవికి వైవాహిక ప్రయత్నంబొచరించి స్వయంవరంబు చాటించిన నాస్వయంవరంబునకు శ్రీరాములు పోయి జనకమహారాజునకు శివుడొనంగిన విల్లును వచ్చిన రాజులు నెక్కువెట్టకనేయుండ రాఘవుండవలీలగా నావిల్లునెక్కువెట్టి మత్స్యయంత్రంబును దెగవేసి సీతనుబెడ్లియాడి అయోధ్యను నుఖస్థితి నుంచునప్పుడు దశరథుడు తనకు వృద్ధాప్యంబు వచ్చినదని కుమారు నకు బట్టంబు గట్టుటల మంత్రి సామంతులతో ఆలోచించి ముహూర్త నిశ్చయంబొనర్చి బట్టకాలంకారంబు జేయ నియమించె.

అట్టి ప్రయత్నముల పదంపడి కై కదానియగు మందర విని కై క దగ్గరకుపోయి యోయచ్చూ, దశరథుండు నీపై విశేషప్రీతిగలవాడనియు రెండువరంబులు నీకునొసంగెననియు జెప్పించుటనే యిప్పుడు రాములకు పట్టాభిషేకం బొనరింప బ్రయత్నంబగుచున్నది. ఇక నీ కుమారుండును నీవును నాయన యాజ్ఞాబద్ధులయిన వారుగ మండవలె యట్టి బ్రతుకు బ్రతుకే.

ఈసమయంబున దశరథుని నిర్బంధించి నీకొసంగిన రెండువరంబు లకు నొకటికి రాముని సరణ్యంబునకు బంపుటయు రెండవదానికి నీ కుమారుండగు భరతునకీ పట్టాభిషేకము నేయుటయు నేర్పాటు జేసు కొనుమని ప్రోత్సహింపరువ నామె భర్తను నాప్రకారముకోరగా దశ రథుండు విధిలనునోర ధుండై జీవన్మృతుండువోలెయుండె.

అంత పట్టాభిషేకంబున కాయత్తంబగుచు. దశరథుండు రాము జూచి ఋష్యాదులు రాఘవుం బోయి నీజనకునిం దోడ్కొనిరమ్మని యగప రాముండు తండ్రిసమీపంబునకు వచ్చి నడచిన సంగతి విని పితృవాక్య పరిపాలనకై తానరణ్యాగమనోహ్యోగుండై ససీతాలక్ష్మణులు వెంటనంటిరి. అంత గొంతకాలంబునకు దశరథుండు పరలోకగతుండై న భరతుండు రాము పాదుకలు నందిగ్రామంబున బూజించుచు రాజ్యం జేలుచుండె.

అట్లు శ్రీరాముండు సోదరభార్య సమేతుండై పంచవటీ తీరంబున ప్లవళాలయాగు నశించుచువుడు రావణుండా నీతను దోడుకొనిపోయెను. అనంతరము భార్యాన్వేషణకు బయలుపెడలి బంపాతీరంబుజేరవచ్చుటకు సుగ్రీవుని బంటగు నాంజనేయుండునచ్చిన రాముండు సంతోషిత స్వాంతుండై నీవెన్వండ వేమిటికొచ్చితివనియడిగిన యాంజనేయుండు

సుగ్రీవుని వృత్తాంతంబంతయుండెప్పి యే సతనిభృత్యుండ భగవత్సంఖ్యంబుగోరి నన్నంపిన నచ్చివాడనియె.

రాఘవుండు లక్ష్మణునితోఁజూడై యావానరక్రేష్టుని వెంటంబోంపునమాణికంబుగా నాలివధ ప్రతిభండయ్యె. సుగ్రీవుడుసీతావేషణ పరుండయ్యె. అంతి సుగ్రీవుడు వాలితో బోరాడుననుయంబున భేదాభేదంబులం దెలయకాలక రాముండూరికుండిన సుగ్రీవుండు పలాయనుండై రాములనిదించిన మరుసటిదినంబుఁ భూపులమాల ధరించుకొని యుద్ధంబుజేయ నియమించి రాఘవులు యేకశరంబున వాలిఁగూల్చి సుగ్రీవునకు బట్టంబుగట్టె, తదుపరి సీతావేషణంబునకై నానర క్రేష్టుల నలుమూలలకు బంప నందు నాంజనేయుం డంగదాది సమేతుండై లంకా పురాశోకవనంబున వైదేహిఁగాంచి లంకయంతయుదహించి శ్రీరాములొనవాలుగా నిచ్చి యంగుళీయకము భూమిప కిచ్చి యామె చూడఁ మనిండెచ్చి శ్రీరాములకొనంగె. సంత లక్ష్మణ సుగ్రీవాంగద హనుమదాది వానర సమేతుండై మహేంద్రపర్వత సమీప్థితః చక్రతీర్థోపాంతంబున నివశించుపుడు రావణానుచుండగు విభీషనుండు మంత్రితతఃస్వయంబుగా రాముల శరణొందిన సుగ్రీవాదులు శంకించుచుండినను యథాయంబొసంగి రాక్షస రాజ్యంబున కిభీషిక్తుండేసి యిట్లనియె.

ఓవానరక్రేష్టులారా నీసముద్రము మహాభయంకరంబు నొందించుచున్నది. మనలకుఁజ్రోవనీయఁబట్లున్నది యని సంశయించుచుండ విభీషణుం డేతేచి.

ఓసముద్రారా ! ఈరత్నాకరుండు యుష్మత్వంశ సముద్భవ సగరత సయసమూహాన్వితం డగుబంజేసి నాగరుండును బ్రసిద్ధి నొందె. కాన శరణంబువేడ నన్మత్కార్యానుకూలుండగు ననిన సంగీకరించి ఓకపినరులారా సతిభీషణంబగు నీసముద్రంబు స్వపాదులు దరింప నశక్యంబు విభీణాకోక్త

ప్రకారంబున మూర్ఖసిద్ధింగోరి వరుణాలయంబు నుపాశించెద. ఏనుపాసించినందుర్మదుండగు నేని దహించెదనని సౌమిత్రిసహితంబై. యాచమనంబుచేసి దర్భశయనంబున స్వహస్తంబు దలగడగ నిడికొని దర్భశయనంబున శయనించె.

ఇవిధంబున త్రిరాత్రంబులు సకలధర్మవేదియు నియమ సమన్వితండునగు రామచంద్రుండు యథార్హంబుగా ననేకవిధంబుల వేడినందుర్మదుండగు సాగరుండు దర్శనం జూపంగకపోయె. నంత సృష్టముండు లక్ష్మణుంగొంచి, సౌమిత్రి ఈసముద్రండు తమాయుక్తుండగు నన్న సమర్థుంగాదిలంచె నాశీవిఘ్నేపమంబులగు బాణంబులనొసంగుము నితని నమోక్షాస్త్రంబులచే శోషింపజేసి నిర్జలుండగునట్లు గావించెద. వానరసమూహంబుల సాదంబులచే గృతగమను లగుదురని ధనుర్ధారియై క్రోధపర్యా కులేక్షుండగుచుఁ ద్రిపురాంతికం బోలె ధనురాకర్షణము గావించి సమస్తజగంబులు కింపంబునొంద నుగ్రంబులగు బాణంబులం బ్రయోగించె. నంత రామప్రేరితంబులయిన బాణంబుల తోయంబులం బ్రవేశింప సాగరుండు పాతాళోద్ధతుండును నతిభీతుండును కంపమాన దేహుండు ననన్యశరణుండును కృతాంజలయగుచు కై వల్య పదకారణుండగు రాఘవు శరణంబునొంది యిట్లని స్తుతించె.

ఓరఘనాయకా నీవుతటాకాంతకుండవు కౌశికయాగరతుకుండవు మహాదేవత రాసనవిదారివి భక్తాభీష్టఫలప్రధాయకుండవు దేవకారాధ్యక్షివి రిఘునంశముద్భవుండవు, మహానుభావుండవు, నిన్నుగొనియాడ నాతరంబగునే నీకనేక వందనంబులొసరించెద శరణార్థియగు నన్ను గావును, శోపంబునసంహరింపుము, తమింపుము భూమ్యాదులు పరిమేషికల్పితంబులగు స్వగుణంబుల నెట్లువిడువ దట్లయేను నగాధంబగు మత్స్యభావంబునూసనేర మన్నింపుము. యుష్మత్సేనావతరణంబునకుం దగిన సహాయుంబు చేసెదనని విన్నవించిన సంతసించి రామచంద్రుండు ఓ రత్నా

కలా మత్తైస్య సమూహంబులకుంబోవలయుంగాన శోషణంబు నొందుమనిన సముద్రుండుట్లనియె. ఓన్మహాత్తమా సీవు సైస్యసమేతంబుగా లంకకుంబోవ నుపాయంబువచించెద నాకర్ణింపుము. యుష్మదాజ్ఞా గౌరవంబున శోషణంబునొంది నన్నుంగాంచి జనంబులు ధనుర్బలంబునకు భీతినొందినవాడనై తినని వచింపుదురుగాన మరియొక్క యుపాయంబు జెప్పద నాకర్ణింపుము.

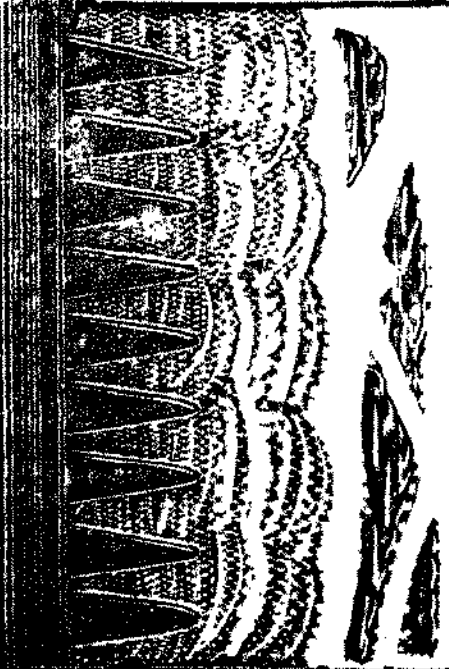
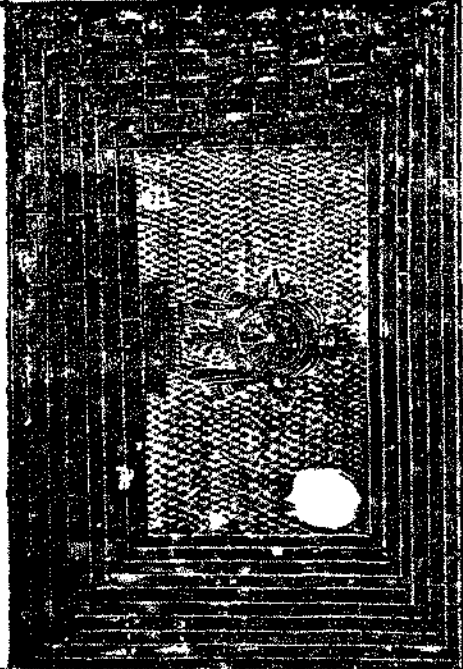
విశ్వకర్మపుత్రుండగు నలుండు కాష్టంబైన త్పిణంబైన శీలయైన నాయందుంచిన సవియన్నియునుధరించెద. అది సేతుబంధనంబడునా సేతువుచే రావణపాలితంబగు లంకాపురంబునకుం బొమ్మనివచించి సముద్రం డంతర్హితుండయ్యె నదివిని రామచంద్రుండు నలునిచే సేతుబంధనంబు గావించి వాసరసమూహంబుతో దాటె నదియెదర్భశయనం బనంబడు. తదుక్తం సేతుమహాత్మ్యే.

శ్లో॥ నలశ్చక్రేమహాసేతుం మధ్యేనదనదీపితేః దశయోజనవిస్తీర్ణం
శతయోజనమాయతం ॥ సర్వపాతక క్షిణోమర్యా । ముచ్యంతే
సర్వకల్బిమైః । ప్రతదాన తపోహిమైరత్న తథాతుష్యతే
శివః ॥ సేతుమజ్జన మాత్రేణయథాప్రీతాతిశంకరః ॥ ఇతి॥

వింటిరామునులారా సేతుమాహాత్మ్యం బసర్థ్యంబు సేతుస్నానంబున మహాపాపంబులు నశించును హరిహర సంతోషకారణం బాసేతువు నావ రించుకొని యచేకొట్టి తీర్థంబులుగలవుగాని యందులో మహా ముఖ్య తీర్థంబులుజెప్పెద.

— సేతువులో నుండు ముఖ్యతీర్థంబులు. —

వినుండుధర్మపుష్కరిణీయనుచక్రతీర్థంబు, బేతాళవరదంబు, పాప వినాశి, సీతావరస్సు, మంగళతీర్థంబు. అమృతవాపియు బ్రాహ్మకుండంబు నానుమత్తుండంబు, అగస్త్యతీర్థంబు, రామతీర్థంబు, లక్ష్మీతీర్థంబు,

జటాతీర్థంబు, లక్ష్మీతీర్థంబు, అగ్నితీర్థంబు, చక్రతీర్థంబు, శివతీర్థంబు, శంఖ
 తీర్థంబు, యామునతీర్థంబు, గంగాతీర్థంబు, గయాతీర్థంబును, కోటితీర్థం
 బును, సాధ్యనామామృతంబును, మానసతీర్థంబును, ధనుష్కోటియు
 నన సవి నిరువదినాలుగు తీర్థంబును మహాత్తమంబులు మునీంద్రుడు
 లారా యీ లిథ్యాదుంబు పఠించినవారికి జన్మరాహిత్యంబని చెప్పి
 యుండగా నీతీర్థంబులలో యథాశాస్త్రంబుగా నవగాహనాది క్రియలు
 జరిగించు వారికి నుత్తమలోకంబులు నొరకుటకేమి యాశ్చర్యంబని
 చెప్పినవిని సూతా యిరువదినాలుగుదీర్థంబులలో నుత్తమతీర్థంబులెవ్వ
 యో వినుపించమని యడిగినమునులారా సమస్తతీర్థంబు లుత్తమంబులే
 నందులో ప్రధానతీర్థంబనేకుల పవిత్రంబు జేసెననియు హరి హరులందరును
 పాత్రంబై నది గొప్ప విరివిగలది సేతువుకన్న మొదటిది ధర్మపుష్కరిణి
 యను చక్రతీర్థంబు దానిప్రభావం బద్భుతంబు వినిపించెన ముందు
 వినుండు.

→॥ ధర్మపుష్కరిణియను చక్రతీర్థ మాహాశ్మయము. ←॥

అనిసూతుండు జెప్పిన మహాసంతోషభరితులై మునీంద్రులు
 సూతా అట్టిమహాతీర్థంబునకు నామద్యయంబు గల్గుటకు కారణంబేమి
 యని యడిగిన సూతుండు మునీంద్రులారా సేతువుకు మూలకారణంబు
 దర్శశయనంబు నొడ్డలంబున మహాపాణికనాశనంబగు చక్రతీర్థంబుగలదు.

పూర్వకాలంబున విష్ణు పరాయణుండును వేదవేదాంత విదుం
 డును మహాబ్రహ్మచర్యవ్రతనిష్ఠాగరిష్టుండును మహాతపస్వియగు గాల
 వుండను మహాముని దక్షిణానముద్రతీరంబున హాలాస్యంబును మీనాక్ష
 సోమసుందర క్షేత్రంబగు మధురాపురికి నమింపంబున పుల్లగ్రామంబు
 నకు కొంచపుడూరంబులో క్షీరనరోవరంబునకు దావున ధర్మపుష్కరిణి
 తీరంబున మహానాన్న తరంబగు దీక్షతోజ్జ్వలగ్ధాశనుండై కొన్నిదినంబులు

జలాహారుండై తదుపరి వాయుభక్షణంబుజేయుదు తదనంతరంబు నిరాహారుండై ప్రణవమంత్రంబు జపించుచు పదివేల సంవత్సరంబులు ఘోరంబగు తపంబొనరించి తదుపరి అష్టాక్షరీ మంత్రంబు నారాయణు నుద్దేశించి చేసిన భగవంతుండగు నారాయణమూర్తి ప్రత్యక్షుడై సంతుష్టి నొంది వరంబిచ్చెద గోరుమని పగశుశ్వరుం డానతిచ్చిన గాలవుండు సంతోషించి.

వేదాంతవేద్యా నాథా వైకుంఠవాసా వాసుదేవా త్రివిక్రమా దీనా ర్తిహరణా నారాయణా నీసాదంబులకనేక సమస్కారంబు లొసరి తునని స్తోత్రంబులుచేసిన జనార్దనుండు సంతోషించి చతుర్భుజంబుల గాలవుని గొంగలించి వరంబులుగోరుమని యాజ్ఞయొసంగిన గాలనముని మహాప్రీతుండై నారాయణవీతాంబుధరి జగన్నాథ గోవింద మిమ్ముల బ్రహ్మానులు గావజాలదు వేదంబులు గనుగొనజాల వట్టి పరామాత్ముని పాదపద్మంబుల దర్శనంబు నాకు లభించె యోగీంద్రుల కంజరాని మంద రానంద కందళితుండవైతి నాకు దురితంబు లెందుకు దేవరవారి చరణారవిందంబులపై వదలని భక్తికృపసేయుమని గోరిన పరమే్వరుండు సంతసించి॥

శ్రీభగవాన్ ॥శ్లో॥ మయిభక్తిద్రృఢాశేస్తు నిష్కామి న్దాలనా ధునా | ఏతత్ప్రార్థదేహంతే మత్స్వరూప మనాభ్యసి ॥వ॥ అనుచునిన్ని ధంబున భగవంతుం డాజ్ఞయిచ్చి గాలవా యీ యాశ్రమంబుననే నీవు నివాసంబుజేయుము యిది ధర్మపుష్కరిణిమహాపుణ్యతీర్థంబుపూర్వకాలంబున ధర్ముండిచ్చట మహాదేవు నుద్దేశించి బహుకాలంబు తపస్సుచేసి స్నానార్థంబిచ్చట నొకతీర్థ నిర్మాణంబుచేసినందున ధర్మ మహామునిచే నిర్మించబడుటవలన ధర్మపుష్కరిణీ యనునామంబు సార్థకంబయ్యె॥

తదనంతరంబున మహాదేవుండు ప్రత్యక్షుంబై న॥తిదు క్తంస్కాండ॥

శ్లో॥ వ్రాదురా సిద్ధియాచీ ప్త్యాదిశోర్థ విభాసయన్ । తదాశ్రమ
మనుప్రాప్తం మహాదేవంఘృణానిధిః పరమసంతుష్టస్తుష్టావ పరమేశ్వరం
ధర్మ ప్రమాణామి జగత్కర్తా,

మితీనాంప్రణవాత్మకం॥సమస్తదేవతారూప మాదిమధ్యాంతవర్జితం
ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపం సమామ్యహం॥సమస్తజగదా
ధార మనంతమజమవ్యయం । యమామనంతయోగేంద్రా సంపదేవుస్త్రి
వర్ధనం॥సమోలోకాధినాథాయవంచ లేపరిసంచ తే । సమోస్తునీలకంఠాయ
పశూనాంపతియేనమః । సమోరుద్రాయదేవాయజగద్రుద్రాయప్రచేతసే॥

వ॥ ఇవిధంబున ధర్మంబుస్తోత్రంబుచేసిన మహేశ్వరుం డతిప్రీ
తుండై వరంబువేడుమనిన ధర్మంబునంతరిసింది మహాదేవ డేవరకునేను
వాహనంబుగాగలకోరిక గలిగినది గావుననేను వృషభ స్వరూపుండనై
నినువహించెడి శక్తిగలిగి విలసిల్ల వరంబుకృపసేయుమని కోరిన మహేశ్వ
రుండా స్తోత్రంబుచే ప్రీతుండై ధర్మా యీశీర్ధంబు నీచే కృతంబగుట
దీనికి ధర్మపుష్కరిణి యనునామంబు జగద్విశ్రాంతియగు నీతీర్ధంబులో
నెవరై న న్నానంబు దానంబు సంద్యయు జపంబుమొదలగు సత్కర్మములు
జరిపినవారికి పుణ్యం బనతంబగుననుచు వరంబొసంగి వృషభస్వరూపం
బునొంది ధర్మనిపై నెక్కి కైలాసంబునకేగె.

గావున గాలనా మాయజ్ఞచే శరీరాంత పర్యంత బీధగ్మపుష్క
రిణీ తీరంబులో తనంబుగావించుచుండుము మునిశాస్త్రాల తదుపరిమా
లో నైక్యంబుగాగలవు నీకిక్కడ సేవిధంబులైన యాయాథంబులు సం
భవించినగాని మాచక్రంబునచ్చి దుష్టునిగ్రహంబు గావించి నన్ను రక్షిం
చగలదని శ్రీవిష్ణుదేవుండజ్ఞ యొసంగి యంతర్హితంబుయ్యె.

వింటిరా మునులారా యివ్వధంబున విష్ణుదేవుండానతిచ్చిన ధర్మ పుష్కరిణీకథవిని భగవంతుని యాజ్ఞప్రకారంబచ్చటనేతపంబానరించుచు నిశ్చలభక్తుండై యుండునొకకాలంబున మాఖశుద్ధయేకాదశి దినంబున నుపవాసంబుచేసి రాత్రికాలంబున జాగరణంబుజేసి మరునాడు ద్వాద శీదినంబు సరుణోదయంబున స్నాన సభ్యా ద్యనుష్ఠాసంబులుజేసి తుల సీపుష్పాదులచే కృష్ణునింబూజించి నిశ్చలభ్యాసంబుతో విష్ణుస్తోత్రంబు చేసెను.

తదుక్తస్కాందే॥ గాలవః॥ శ్లో॥ సహస్రశిరసంవిష్ణుం మత్స్వయా పధరం హరిం । సమస్యామిహృషీకేశం కూర్మవారాహరూపిణం । నారసిం హ్వంహమనాఖ్యం జామదగ్న్యంచరాఘవం । బలభద్రంచ శ్రీకృష్ణం కల్కింవిష్ణుం సమామృతం । వాసుదేవమనాధారం ప్రణవార్తివి నాశకం । ఆధారం సర్వభూతానాం ప్రణమామిజనార్దనమితి ॥ ఇవిధంబున ననేకవిధం బులశ్రీవిష్ణుస్తోత్రంబుసేయుచు ధర్మపుష్కరిణీ తీరంబులోనున్న సమయం బున మహాఘోరాకారుండు క్రూరుండు రాక్షసుండొకండు తుధార్తివీడి తుండై యనేక విధంబుల విష్ణునామస్మరణంబుజేయుచు మొర్రలుబెట్టిన కర్తివేల్పుకామొర్రజెవి సోకినంతమాత్రంబులో విర్రవీగి చక్రంబు బంపినది పచ్చటజూచి రాక్షసుండు భీతుండై పలాయనంబునొందిన చక్రం బువెంబడించి తక్షణంబు వానిశిరంబు ఖండించిన రాక్షసుండు మృతం డైన గాలవుండు సంతోషించి విసారంబుగా నుదర్శనస్తోత్రంబుజేసె.

గాలవః॥ శ్లో॥ విష్ణుచక్రనమస్తేస్తు భక్తరక్షణదీక్షిత । నారాయణకరాంభోజ భూషణాయనమోస్తుతే । రక్షమాంభయ సంవిష్ణుం సర్వస్మాదపికల్పిమాత్ ॥ ప ॥ ఇవిధంబున గాలవుండును సుదర్శనస్తోత్రంబు గావించిన సంతోషించి గాలవావెరవకు యీధర్మపుష్కరిణి దేవీపట్టణ సర్వంఠింబుమునుపుధర్మనిచే నిర్మింపబడియుండే నేనంతవర్సంతం బీతీర్థంబును రక్షించుచుండుదు సంతవగతీర్థంబునకు చక్రతీర్థంబనిపేరు.

ప్రధితంబగునీత్యేరాజంబులో న్నానదానతర్పణానులు జరిగించిన వారు వారినంశమందు జన్మించినవారు పుత్రిపౌత్రాదిగణంబులతో విఘ్నాతివాపులై శ్రీధరుని కరమండలు కేదరునిపెట్టి గాలపుండును మరియు మునిగణంబులుమునమంది జూచుచుండ విష్ణుచక్రంబుధర్మపుష్కరణిలో ప్రవేశించియుండె గావునదానిక చక్రతీర్థంబని చరుగలిగి ప్రకాశించెను.

శ్లో॥ చక్రతీర్థనమస్కృత భూతంసభవేష్యతి॥ వింటికిగదా యిన్నివిధంబుల మహాత్మ్యమై నదిగనుకనే చక్రతీర్థంబునకు నాటిలేదని కీర్తి విస్తరించినదని సూతుండుజెప్పె.

సూతాగాలవరుషుని మ్రొంగవచ్చిన రక్కసుండవ్వండు సుదర్శనంబుచే వాడుముక్తుండగుటకు కారణంబేమియని యడిగిన మునీంద్రులారా పూర్వకాలంబున హోలాస్యంబున సోమసుందరస్వామి మందిరంబులో ఎసి స్టోత్రప్రసాదాలగు మహాగుఱులు యిరువదనాలుగువేలమంది శివపూజా తత్పరులు భూతిరూపాత్ హాగులు పంచాంగసంగ్రహ సప్త ప్రవీణు లుండి యొకనాడు మహాత్ముని కాలగబరకు పశ్చిమానాలు న్నానర్థగబరగి విశావ వసుకుమారుండు దుర్దముగను గంధర్వమున లలనశశింబులతో వివ్రులై జలక్రీడిచెయుచు మహానభవంబుతో నుండి నోలలాడు చుండి గర్వించి మునులజూచి స్త్రీయవ స్త్రీంబులుధరించిరి వాంఛలక్ష్యంబులేక నగ్నుండై త్రిశంచుచున్న పసిష్ఠుండుజూచి మహా క్రోధానుల చిహ్నుండై నీవు గర్వాధురక్షై నంచరించుటచే గానెనుండవుగమ్మని శిరించెను.

అంతవాడు మహాక్రూరస్వరై స్త్రీయతోగూడి మహామునిపాశంబులపై బద్ధపశిష్ఠుండు భామలారా నీయందు దోషంబు లేదుగాన మీరు న్నర్థగంబున కేగవలయు వీడుగర్విగ్రస్తుండు గావుననీని శపించితివని పలికిన మహాత్మా మహా శాంతివ్యభావము మావంటి మూఢులు రక్షించకున్న దిక్కుస్వరసిశోకించిన రృపానిష్ఠుండై భామలారా మాశాపంబునతి

హతంబుగావున స్వర్గంబుగాదు మీరు స్వర్గంబునకు బోవలయు మీ పది యారునంపత్సరంబులు రాక్షసుండై కూరుండై సంచరించుచు చక్రతీర్థ నన్నిధానంబున గాలనమునిని భక్షించబోయి గాలనస్తోత్రప్రీతుండగు రమానాథుచే ప్రేరేపించిన చక్రంబుచేభిన్నశిరస్కుండై నిజస్వరూపంబు ధరించి దివంబునకేతేంచి మిమ్ములొంది సుఖించుపొండని పచించిన నిరా శులై పతినింగొంగలించుకొని రోదనంబులుజేయుచు స్వర్గంబునకు పోయిరి.

అంతట నాగంధర్వుండు వికృతాకారుండు మహాదుష్టుండుకిరా శవదనుండు మహానిర్దయుండై సంచరించుచు చక్రతీర్థసమీపంబున తిపం బొనరించు గాలవునిభక్షించబోయి చక్రంబుచే ఖండితిమస్తకుండై దివ్య దేహాధారియైవిమానాదూఢుండై సంబలిబద్ధుండై చక్రంబును స్తోత్రంబు నేయుచు నాకాశమాగ్నంబున దుర్దరుండు స్వర్గంబునకేగెని చెప్పిన యాశ్చర్యంబునొంది చక్రతీర్థప్రభావంబు చెప్పశక్యంబుగాదు మహా త్తమంబు సూతా దేవీపట్టణపర్యంతంబు విస్తీర్ణంబైన చక్రతీర్థంబే విధంబున విభక్తంబయ్యె జెప్పుమని యడిగిన మునీంద్రులారా పూర్వకా లంబున పర్వతంబులు రెక్కలుగలవై యెగిరినజాతీభంబు గావించిన దేవేంద్రుండతిగి పక్షక్షేదనంబులు సేయుటచే నదిరి పర్వతంబులు సము ద్రప్రవేశంబులగుటచే చక్రతీర్థంబు నిండి విభక్తంబయ్యె.

ఇదిగాక సీచక్రతీర్థంబులో విధూముండనువసుప్రబ్రహ్మచే శవుండై మనుష్యయోనియందుజనించి భార్యయుతాను స్నానంబుచేసి పవిత్ర లైరని చెప్పినను సూతా యీవృత్తాంతంబు మాకువినుపించుమనియడి గినమునులారా పూర్వకాలంబుననొకనాడు బ్రహ్మదేవుండు సత్యలోకం బులో సావిత్రిసరస్వతి సహితుండైన సనకసనందన సనత్కుమార నార దాది మునిజనంబులుసేవింప సిద్ధవిద్యాధర గంధర్వాదిగణంబులు సప్తవసు వ్రులుకొలుప నూర్వశీప్రముఖసర్వవేశ్యలునాట్యమాడ నిండుకొలువలో

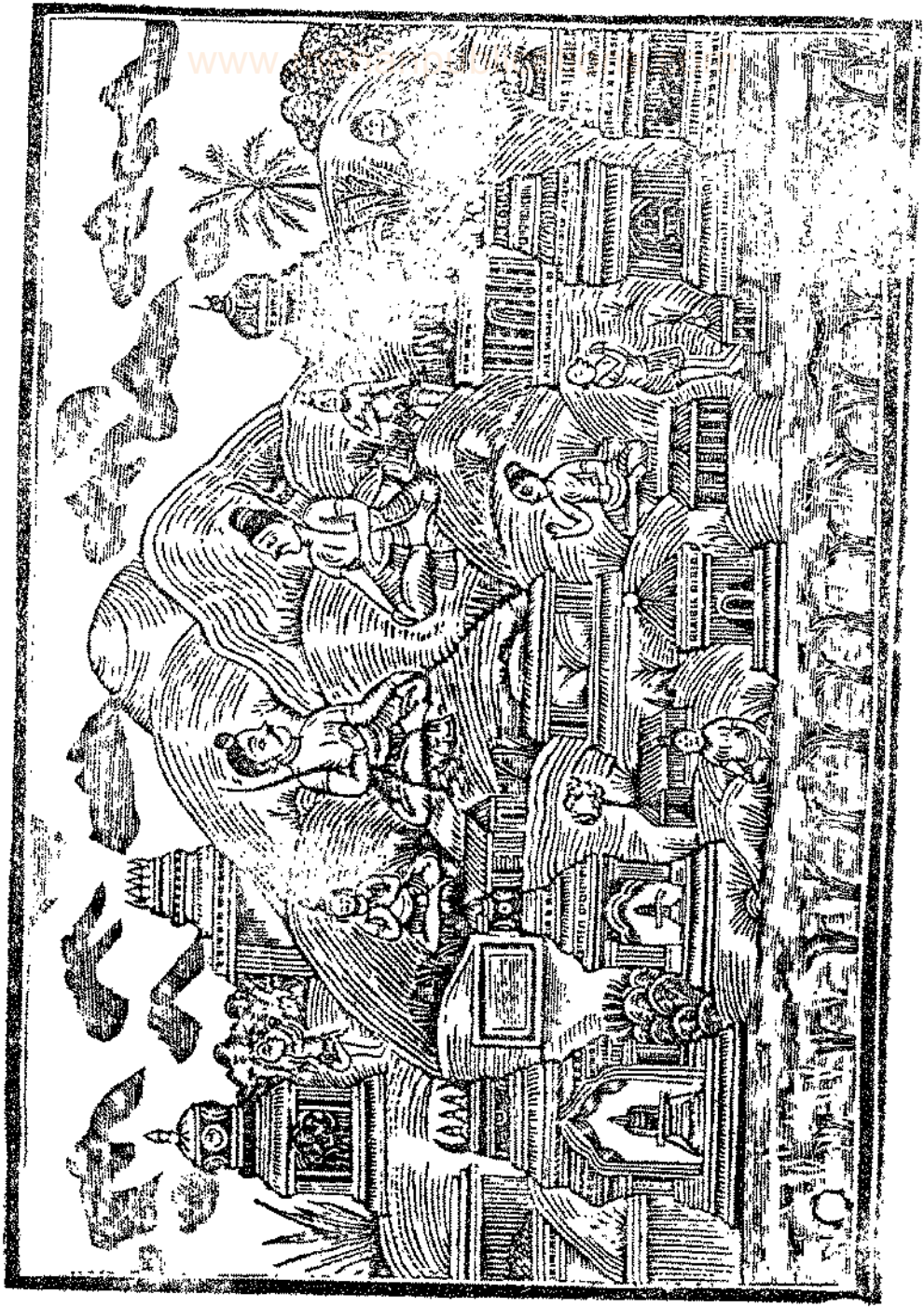
నుండ నలంబుసాయను నప్పర స్త్రీ బహువిలాసంబుతో నొప్పునబడెను
చుండ వాయువశంబున వస్త్రంబుదొరిగిన మాకుమూలంబునయ్యె
గానవచ్చిన సర్వజనులు ముకుళిత నేత్రులై యుండిరి.

అప్పుడాయువతంజూచి విధూముండనువసువు పార్వ వులకాం
కితశశీరుండై కామాతురుండై జూచినబ్రహ్మగనుగొని నీవులోలుండవు
గాన మనుష్యయోనియందు జనియించుము ఈయలంబుసా మనుష్య
స్త్రీయై నీకుభార్యయగును, మీరిద్దగు బహుకాలంబు సుఖించి ప్రభు
త్వంబుజేసి లోకవిశ్రుతుండగు కొడుకును గని పుత్రునికీ రాజ్యాభిషే
కంబుజేసి మీరిరువురు చక్రతీర్థంబులో స్నానంబొచరించి ముస్తలగుదు
రని బ్రహ్మశాపాంతంబును కృపచేసి.

అవిధంబున వారుమనుష్యులై కౌశంబీ నగరంబులో ప్రభుత్వం
బుజేసి చక్రతీర్థస్నానంబున పవిత్రులై రని చెప్పిన సంతోషించి సూతా
చక్రతీర్థంబు దేవీపట్టణ పర్యంతంబుగలదని జెప్పితి నాపట్టణంబునకా
నామంబెట్లు సంప్రాప్తంబయ్యె నాకథావిస్తారంబు వినుపించునుని యడిగిన
మునులారా శ్రీరామచంద్రుండు సేతుప్రారంభకాలంబున ననగ్రహ
స్వరూపంబులగు నవపాపాణంబుల నెచ్చట ప్రతిష్ఠితేసెనో నక్కడనే చక్ర
తీర్థంబునకు చివర.

అక్కడ తీర్థంబులో స్నానంబుజేసి నవపాపాణ దర్శనంబుల
జేసినవారికి సకలకార్య దిగ్విజయంబును పుణ్యలోకంబులు గలుగుట
సందేహంబులేదు.

అపట్టణంబునకు దేవీపట్టణంబుని నామం బందుకు వచ్చినదనిన.

పూర్వకాలంబునదితిపుత్రుల దేవతలయూహోచనచేవిష్ణుదేవుండు జంపిన దది దుఃఖించి తనబిడ్డతో జెప్పుమని విడ్డా దేవతల దుర్భాగంబు చే విష్ణునివివిధంబునజరిగించెను. ప్రభుత్వంబు దేవతలపాణాయను నీవు తపంబుగావించి బ్రతుండగు కొమారునింబడసి వానిచే దేవధ్వంసంబు గావింపుమని యనేకవిధంబులనేడిన దితిపుత్రక మహిషరూపంబుదాల్చి ఘోరంబగు తపంబుగావించిన మహిష్మండలముని నుతోషించి నీకోరిక ప్రకారంబున నకలదేవతానాశకుండును మహాబలవంతుండగు పుత్రుండు జన్మించును.

వానికి ముఖంబు మహిషముఖంబును శరీరంబంతయు మనుష్యాకారంబునై యుండును వానికి మహిషాసురనామంబుసాధకంబు పోమ్మని చెప్పిన తదుపరివరప్రసాదంబున మహిషాసురుండుపుట్టిన విప్రసిద్ధ కుమారుండగు విద్యున్నాలి మొదలగు రాక్షసులీకధనిని మహిషాసుర నీవు పరప్రసాద పరాక్రమ ప్రవీణుండవుగాన దేవతలు ముఖంబుగా స్వగ్రరాజ్యంబనుభవించుచున్నారది మనమాక్రమించకనుండిన నీబల తేజస్సంబులకు వినియోగంబేమని కోసంబెక్కించిరి.

అంతట వామరాక్షసనమూహంబుతోగలిసి స్వర్గంబుపై దుడైతి నదేవదైత్యులకు నూరువత్సరంబులు ఘోరియుద్ధంబైన దేవతలోడిన్వర్గంబువిడిచి దీనులైబ్రహ్మాడితులని తమకష్టంబు జెప్పుకున్న బ్రహ్మకు సాధనంబుతోచకను మారిమాపతులున్న యడవికేగి దేవతలబాధలుబోధజేసినహరిహరులిద్దరు మహిరోధతామ్రాక్షులై యాకాశముపై జూచిన నత్యంత గ్రోధదుర్ధరమగు విష్ణుముఖంబుచే నొకతేజస్సు వెడలె.

వెంటనేశివముఖంబుచే నొకతేజస్సు వెడలె నంతట బ్రహ్మమొనలగు దేవేంద్రాది దేవతలెందరో నందరి ముఖంబులనుండి యొక్కోక తే

జన్మ బయలుదేరి యీతేజ సమూహము మేరువర్వతముభంగి యాకా శంబుముట్టిముండు సంఘానామి వేరు స్త్రీవ్యూహపంబు నిర్మించెను.

అదెట్లగున శివ తేజంబున ముఖంబును విష్ణు తేజంబున భువంబును బ్రహ్మతేజంబున చరణములు యింద్ర తేజమున మారుమధ్యమునై వన్వ తమున కేశంబులు చంద్రతేజంబున కుచంబు నరుణ తేజంబున జంఘాదులు సృగ్వ తేజంబున నితంబంబు నర్క తేజంబున శానాంగులు వసుతేజంబుల కరాంగులు వేదీ నీతేజంబున వాళి నవద్రవావతుల తేజంబుల బంతపంక్తు లగ్ని తేజంబున నేద్యోష్యంబును వాసుతేజంబున స్కాంధ భూశనిని యుగిలంబులయ్యె. ఇంకదేవాల తేజస్సులచే సమస్తావ యవ పరిపూర్ణయై మహాద్వాజ్యంబునాన శేజోవిరాజితయై యొకదేవి నెడలిక మహిషాసుర మరణకారణంబై యీయగ్గాదేవి యుద్యవించిన దని దేవతలఖండంబగు సంతోషంబునొందిరి.

తదుపరి ఈదేవికి నర్చన ధనవస్త్రభూషణాదులు సమర్పించిన నమస్తభూషణాలంకారభూషితయై మనోహరాకారంబుతో సతిభీషణంబగు నట్టహాసంబుగావించి నకలలోకంబులు కంపంబులొందె పరిచారకలందరు నంజలిబద్ధులై యెదుటనిలిచినప్పుడు రుద్రాదిదేవతలందరు స్వకీయంబు లగు నాయుధంబులతో శూలాది సాధనంబు లొక్కొక్కటి యొనంగిరి.

అంతట నాయుధంబులుధరించి సింహవాహనా రూఢయై సుర ముని విధ్యాధర గంధర్వాది దేవబృందంబు జయకయపూర్వక ప్రోత్రంబులు జేయుచుండ నప్పుడు మహావ్రహ్మ ఘోషభీతిర సింహనాదంబు జేసిన దై త్ములువిని మూర్ఛిల్లి కొంతకడపునకు ధైర్యంబులుదెచ్చికొని యాయుధంబులు గైకొని మహిషాసురుని ముందునిడుకొని యుద్ధనన్న ధులై నిలిచి భైరవనాదంబు లొనరించుచుండిరి.

అసంతకమాదేవి త్రిలోకవ్యాప్త తేజోనిధియై నాదకంపిత సర్వ మర్త్య సాతాళయై మహాభీషణాకారయై నిల్విన మహానంకుల సమరం బయ్యె నప్పుడు లక్ష్మీకోటి సహస్ర పరిమితులగు రాక్షస నాయకు లొక్క పెట్టున దేవిపై సడరి పట్టిముట్టి బాణనర్జుంబు గురిపించిన నద్దేవి చలించక నాబాణంబుల తనబాణపంజ్జీచే ఖండంబులుజేసి ధైర్యుల శరీరంబులు ఖండంబులుగావించె నాప్రచండానిండంబులు చండిక బాణ పాతంబులకోర్చక రాక్షసులు పలాయనంబునొందిరి.

పిమ్మట నసుగులనిర్మూలనంబుగావించి మహిషాసురుడు క్రోధ సంరక్తలోచనుడై చాపంబుగైకొని దేవేంద్రునిమీద గళహస్త్ర బాణంబులును యమునిపై పంచసహస్రంబులుబరపిన దేవకోటిలో నొక్కొక్కనిపై పదేశవేల లెక్కచే నందరిపై బాణంబులు బరగించిన దేవతలంగరు భీషులై మహిషాసురు నెదురునిలువజాలక పలాయనులై మహాదేవిని శరణంబుజొచ్చి రప్పుడు భద్రకాళి మహాసారవంతుమగు శరాసనంబుగైకొని యతనిసమానమగు బాణంబులు బరిగించినమహిషా సురుని మంత్రులు, మహానాదుఁడును, సుచక్షువు, మహాహనుఁడును మహాచంద్రుఁడును, మహాభక్షుఁడును, మహాదరుఁడును, మహాస్త్రుఁడును, పంచాన్యుఁడును, పాదచూడుఁడును, బహునేత్రుఁడును, ప్రబాహుడును, యేకాక్షైక పాద బహుపాదులు మొదలగువారు యుద్ధసన్నుద్ధులై జగదంబ కెదుటనిలిచిరి.

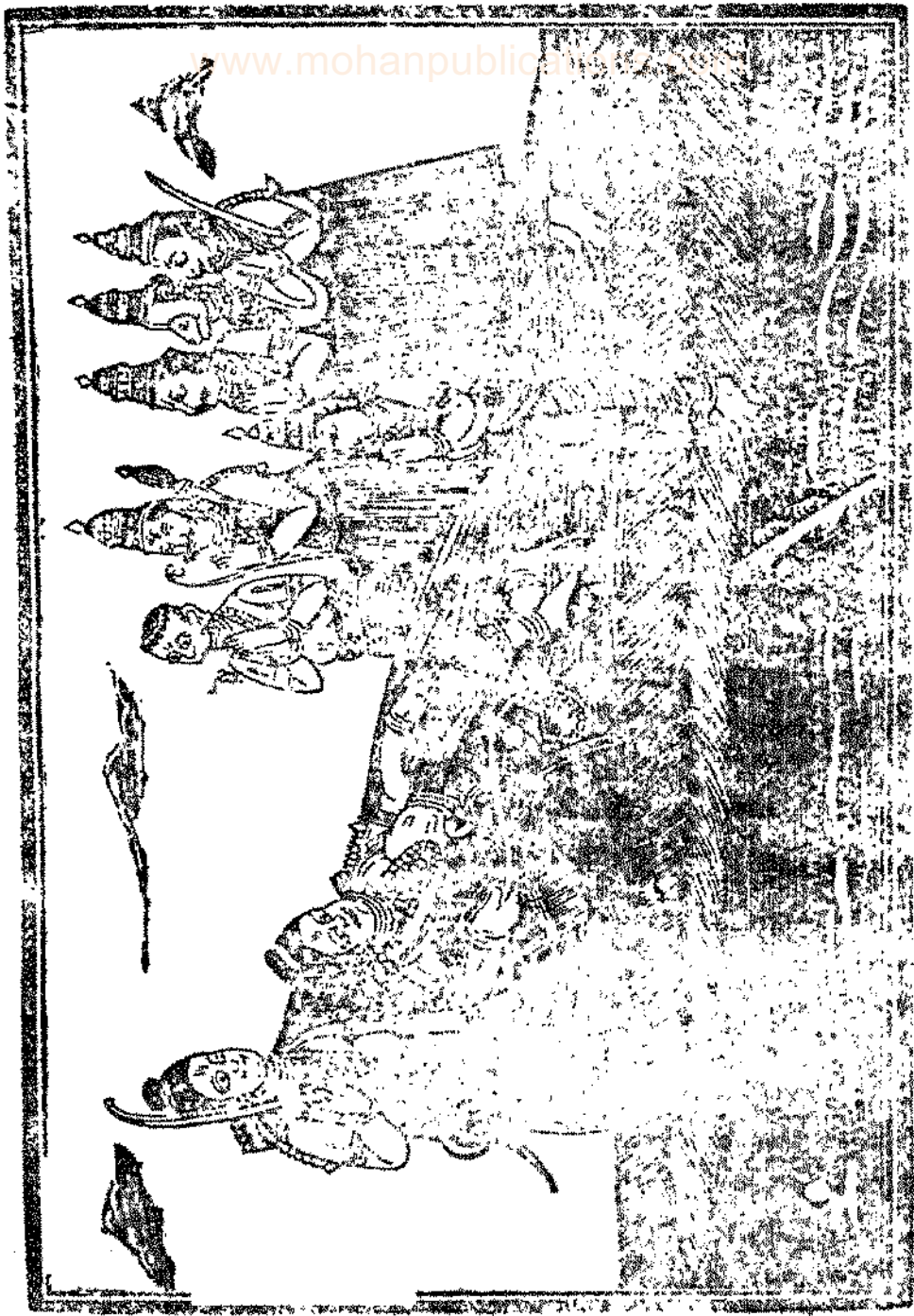
అంతట దేవివారిని కాలాగ్ని రుద్రనేత్ర సద్రుశంబులగు నేత్ర ములతోచూచి వజ్రస్రమానంబులు కాంచన పుంఖితములగు శరములు విగుడించి యామమాత్రములో నందరిని రూపుమాపినచండకోప, బాష్పశ మదోన్మత్త, ప్రభృతినేనానాయకులు వచ్చిననందరిని తుణుంబులో యమాలయంబునకనిసిన మహిషాసురుండు క్రోధ యుక్తుడై

ప్రళయకాలయముండునుజూతె సైన్యంబులదూలదోలి దేవీ వాహనంబగు సింహంబును హరింప నిశ్చయించి సన్నద్ధుడై పైకివచ్చె.

ఆమహాదేవి కోపోద్దీప్తి మాననయై ప్రచండమగు ఖడ్గంబుగైకొని బరిచూర్పు సింహంబునడరించిన మహిషాసురుడును సింహస్వరూపుడై నెదుర్కొనియెఁ నప్పుడు దేవి వాని పాశబద్ధునిగావించిన ఖడ్గహస్తండు యెదుటనిలిచె నప్పుడు దేవి బాణనర్జంబు గురిపించి వాని చీకాకు పరిచిన బెదరి గదస్వరూపుడయి పైకురికిన దేవీ వాహనమగు సింహంబు వానిశరీరంబు ఖండంబులుజేసిన నప్పుడు మనుష్యరూపుడైన దేవి ఖడ్గంబుచే వానిగూహంపు నరికిన వాడు నిజస్వరూపంబు గైకొని శైలశృంగంబులతో నరియగు తనశృంగంబులు విదళించుచు పైకివచ్చెను.

ఓరాక్షసాధమా నేను మధుసూను జేయు మక నీగర్వంబును చూపుచుండుమని యదల్చుచు క్షీరపానంబునరించ కృపాణంబుచే బూనినవాడు కార్యవశీకుడయి పలాయనుండయిన జగదంబ సింహము నురిశించి నిబిడతరంబగు ముష్టిప్రవరంబు గావించిన వాడు నిర్దళిత హృదయుండయి మహాభయపరిభ్రాంతుండయి ధైర్యంబుజాలక దక్షిణ సముద్రతీరంబున మహానాథప్రాంతంబునకు పారిపోయెను.

దేవియు మహావేగముతో సింహంబు నురికించిన నిలువజాలక దశయోజనాయామమగు ధర్మపుష్కరిణిలో దేవీపట్టణ సమీపంబున నంతర్హితుండయిన భద్రకాళీదేవియుకూడ నురికిచూచిన మహిషాసురుడు గానరాకి యుండిన నాలోచించుచుండ నాకాశవాణి యోజగన్మాతా భీషన్ముష్టి ప్రహరంబుచే వాడు వెరచి ప్రాణరక్షణ తత్పరుండై ధర్మపుష్కరిణీజలంబులో దాగియున్న వాడని పల్కువినవచ్చెను.

అందుకామె సంతసించి తన వామానమగు సింహంబున కాళ్ళ పించిన నది క్షణంబులో పదియోమడనిడుపుగల జలంబుపానంబు గావించె నలిలంబు నిశ్చేషంబున రాక్షసుండు దీనుడయి వచ్చు చున్న మహిషాసురుని దేవతలంబుచే బాడిచి భూమిపైదొల్లించి శిరంబు పాదంబుచేద్రొక్కి కృపాణంచే శిరంబు దెగవ్రేసిన మృతం డయ్యె నప్పుడు దేవవిద్యాధర కిన్నర కింపురుషుని దేవసంఘంబులు మహానంద భరితులై మహాదేవిని స్తోత్రము లనేకివిధంబులజేసిరి.

అప్పుడా దేవేంద్రుని దేవతలు దేవియూహాప్రకారంబున నమృతం బుతో ధర్మపుష్కరణికింపిరాసమీపంబున తననామంబుతో దేవీపట్టణ మని యొక్కగొప్పపురము నిర్మాణంబుగావించె నందుచే నది దేవీ పట్టణమని ప్రసిద్ధమయ్యె.

తదుపరి శ్రీరామచంద్రుండు సేతుబంధన తత్పరుండయి మంచి ముహూర్తమున విఘ్నేశ్వరపూజ లొనరించి తిలకస్వామి పూజ లొన రించి నమస్కరించి నవపాపాణంబులు స్వహస్తంబుచే స్థాపించె నక్కడ న్నానంబుజేసినవారికి పాపక్షయమగుటకు సంకేహంబులేదు నత్యమ్ సత్యమ్ పునస్సత్యమ్.

తదుక్తమ్ స్మర్యపురాణే సేతుమహాత్మ్యే॥ దేవీపట్టణమారభ్య నుముహూర్తే దినేద్విహః । విఘ్నేశ్వర ప్రణమ్యామి తిలకస్వామి నమతథా । మహాదేవ్యాభ్యవక్షాతో రామచంద్రోతి ధార్మికః స్థావయి త్వాస్వహస్తేన పాపాణనవకంయథా । సింహాసనం సమారుహ్య రామో నలంకృతంశుభ్రవానరైః కారయామాససేతుమబ్దదాదలాదిభిః । దశయో జనవిస్త్రమ్ । శతయోజనమాయుశమ్ । సేతోశ్చసశ్చినూః కోటిర్దర్శ

శయ్యావ్రజీర్తితా । మద్గాపురీచ ప్రాక్కోటిర్దర్శకయ్యా ప్రజీర్తితా ॥
 దుద్గాపురీచ ప్రాక్కోటి రభయమ్ సేతుమూలకమ్ । దేవిపురేతథాదర్శక
 య్యాయామసిభూనురాః । చక్రతీర్తేశివేన్నానం పుణ్యం పాపవినాశకమ్ ।
 స్మరణానుభయత్రాపి చక్రతీర్థస్వకై ద్విజా । భస్మీభవిన్తిపాపానీజన్మలతా
 ర్జితాన్యసి జన్మాపినిలయంయతి ముక్తిశ్చాపికరేఫితా । చక్రతీర్థసమం
 తీర్థం భూతదేవభవిష్యతి । తేత్రేపింఙింతః సుర్యాచ్చక్రతీర్థతదైవచ ॥

ఇవిభంబున దేవీపట్టణమున దర్శకయనమున న్నానదాన పిండ
 ప్రదానాది సత్కార్యంబులు జరిగించి

శ్లో॥ రఘువీరపరన్యాసపవిత్ర కృతపాంసవే దశకణ్డశిరచ్ఛేదహే
 తవేసేతివేసమః । సేతవేరామచంద్రస్య మోక్షమార్గాకహేతవే । సీతా
 యామాననామ్భోజభానవెకామధేనవే ॥

శ్లో॥ సాష్టాంగప్రణామత్యాచా మంత్రేగానేనపై ద్విజాః । శతా
 శవరదంతీర్థం లతోగచ్ఛేన్మహాజలమ్ ।

మునీంద్రులారా యీశ్లోకంబులు జదివి సాష్టాంగప్రణామంబా
 చరించి తదుపరిభేతాశ వరదతీర్థంబునకు బోవలయు నిక్కడికి చక్రతీర్థ
 మాహాత్మ్యంబు సంపూర్ణము.

శ్లో॥ యోధ్యాయమేనంపతే ద్విజంద్రాశునాతివాభక్తియతో
 మనుష్యః । స్వర్గాదయస్తస్యనదుర్లభాస్యురికై వల్యమపనరకరణమేవ ॥

ఇవిభంబున చక్రతీర్థంబులోన్నానంబు చేసినవారికి కై వల్యంబు
 లభించును.

→ భేతాశవరద తీర్థమహాత్మ్యము. ←

మరియు చక్రతీర్థకథవిని సంతోషించి నూతా చక్రతీర్థంబునకు జక్షుణంబున భేతాశవరదంబను తీర్థంబు గలదని జెప్పితివా తీర్థం జెచ్చుటనాతీర్థోద్భవ కారణంబెట్లు నావృత్తాంతంబు నవిస్తరంబుగా జెప్పుమని యడిగిన సంతోషించి మునీంద్రులారా పూర్వకాలంబున పార్వతీ దేవికి పరమేశ్వరుండు జెప్పె నాకథ మీకువినుపింతు సావధానచిత్తులరై వినుండు.

పూర్వకాలంబున గాలవుండును నుహర్ని పరబ్రహ్మహృదయసంజేనే మహాధన్యుండనై తివి కన్యక కాంతిమతియను చిన్నది బహుయోగ్యురాలు పితృసేవ సేయుచు నాశ్రమంబులోనుండి దేవతార్చనకు పుష్పంబులుగోయు కొరకు వనంబులో దిరుగుచు వెదకుచుండ నితలు సుదర్శన సుకర్ణులను వారిద్దరు గంధర్వ పుత్రు లాకాశమాల్గంబున విమానారూఢులై సంచరించుచు నానమయంబున గాలవపుత్రిని మహాసౌందర్యశాలిని లావణ్య పతినిజూచి మోహించి మనస్సు నిలుపజాలక విమానంబునుంచి దిగి యోకన్యకా నీవెవ్వరి కూతురవు నీ పేరెయ్యదీయరణ్యంబులో నొక్కరైపు సంచరించుటకేమి హేతువ జెప్పుమని యడిగెను.

అయ్యా నేను గాలవమహాముని తన యనుకాంతిమతియని నా పేరు, దేవతార్చనంబుకొరకై పుష్పంబులు గోయుచున్నానని జెప్పినవిని నేను గంధర్వపుత్రుండను సుదర్శనుండను నాపేరు నీయందు నాకు మక్కువ గలిగినది నిన్నువరించవలయునని యడిగిన నాచిన్నది మీరు దేవతలు మీరెదుగని ధర్మంబులు లేవు కన్యక లవ్వతంత్రులుగాన తిండి యెవ్వరి కిచ్చితె వారు నాకు పతియగు మాతండ్రిగారి సమగవలయును పూజా కాలంబు మిగిలినది వోవలెనని చెప్పెను.

తథానోక్తంనాన్దంజ్ఞోః కిన్వాశ్చసత్త్విధివాస్తవోన్న వ్యతంత్రా
కదాచనః యదీహానిచ్చితి వాక్యంబంధితుమయమానయః॥ ఇతి॥ సః ఇన్వి
ధంబున గంధిప్యంబుం బెప్ప పుష్పాబుల పట్టుకొని పోవునెడల కేశం
బులు హస్తంబున నొడసిట్టిన నాకచ్య భయాభ్రాంతురాల్లె యీకా
శంబుముట్టి యాశ్రోశంబు కేసెను.

అభ్యసివిని గాలపుండును తక్కిన ఋషు లలిత్యరితగతి నేతెంచి
నునర్కనుంజూచి యూరిరానాల్ప సీవుకూరుండవు గాన మానుష
యోనియందు జన్మించి కొన్నిదింబులుబోనే భేతాశశరీరంబు నొందు
మని శాపంబిచ్చి సుమాన్తెనుచోట్కొనిపోయెను.

శమవరి మహర్షునందును ముకర్ణుండును ముఖంబి యమునాతటం
బున గోవిందస్వామిండును నొకబ్రాహ్మణుని శమకు తండ్రిగా నేర్పరచు
కొని నాతినిగర్భంబున జన్మించి సునిర్భయంబు విజయశత్రుండునియును
ముకర్ణుండుశోకదత్తుండనియు నామంబులవే న్నన్దబొందుచు నుండిరి.

అంతటయమునాతటంబున సనాన్యస్థి దోషంబునయఃఖ తరంబై
సను కాశీఃట్టణంబునకు భార్యాపుత్రసహితుండై పోవుచు ప్రయాగజేరి
ముందర కపాల మాలాభరణాది శోభితుడగు నొక ప్రతినెంచి నమ
స్కారంబుచేసిననందిరి క్షకతదాశీర్వచసంబులుజేసి గోవిందస్వామితో
నీజేష్టపుత్రుండగు విజయదత్తునకు మీకు గీచితక్కులంబులో వియో
గంబు గలుగునని నెప్పిడనియె.

అంతట పాయాహ్నంబగుటయు నొక శూన్యదేవాలయంబులో
విడిదిజేసి శయనించియుండ నియమించుకొనియుండ సంధ్యాది కృత్యం
బులు నిర్వర్తించుకొని శయనించియుండ విజయశత్రుండు తండ్రిని బిలిచి
యోనాయనా శీతజ్వరబాధచే నులికి నోర్వజాలక నన్ని హేమాశ్రంబు

దెచ్చి జ్వాలగావింపుమనుచు దీనుండై దుఃఖించిన తండ్రిగ్రామం బంతయుదిరిగి పుత్రా గ్రామంబెల్ల ద్రిమ్మరితి నర్థరాత్రియెక్కడ నగ్ని హోమాశ్రంబు దొరకలేదని చెప్పిన వినక నాగ్రోశించి చూచి యోతండ్రి యదిగో నగ్ని హోమాశ్రంబాకాశంబుముట్టి మండుచున్న దందులో నింత జ్వాల దెమ్మనిన పుత్రా యది శీవగహనజ్వాల చితాగ్నియ పవిత్రంబు గాన నంటగూడకనిజెప్పెను.

తండ్రి యగ్ని హోమాశ్రంబున కంటున్నదా లేదని తాను లేచి నడిచిన తండ్రియైన గోవిందస్వామియు వెంటపంటిపోయె. నిద్దరు చితాగ్నిదాపుకుపోయి కూర్చుండి శీతబాధ తీరినపిమ్మట శిరోభాగం బుకై కూర్చుండి నాయనా యిది గుండ్రటిమంట మహాతేజస్సుగలిగి యత్యుగ్రంబై రక్తంబుపగిది నెర్రనై వెలుగుచున్నదేమనిన తండ్రి జూచి తనయాయది కపాలంబున తాకిన మాంసరక్తాది మిళితింబై రక్త తమలంబురీతిని మండుచున్నది. దానికి సీవు దూరంబుగానుండుమని తండ్రిజెప్పియు వినక స్ఫుటంబగు కాష్ఠంబుచే బాడిచిన రక్తంబును మెదడును స్రవించుటచే మంటయెక్కునైన నావిడయదత్తండు రెండు చేతులనెత్తి యీజ్వాలపానముచేసి తండ్రిజూచుండగానే నచట కుటిల కఠినమహోజ్వాల భీషణాకారుండై భూనభోంతరాశంబులు బగుల భయంకరారావంబుజేసి మహాదంష్ట్రులు నవులుచు నాకాశంబుపై కెగిరి భేతాళ స్వరూపంబునొంది భూమిపైకినచ్చి తండ్రిని గబళింప బోయిన మహర్షి నొంది యెద్దుచున్న వలదువలదని యాకాశవాణి వార్త వినబడ్డ తండ్రినొదిలి మహావాయువేగంబున నతిక్రమించి నల్ల కాశంబు కెగిరి భేతాళబృందంబులో గలిసినవారంద రితని పూర్వోత్తరంబు పరీక్షించి కపాలసోపాన భేతాళనామము నిర్ణయించిరి.

అందుపై యీతడు విద్యుంభించిన రాస్థిభూషణుండను భేతాళ రాజుతోగలిసి అనప్రాబల్యంబు గనపరచిన నంతోషించిసేనానాయకునిగ

జేసిన ననేకయుద్ధంబులలో నుద్ధంబుకై ముప్పనొంచుచునుండె అంగుట చిత్రసేనుండను గంధర్వనితో యుద్ధపశుద్ధుడై ఘోరయుద్ధములోన రాధీభూషణుడను భేకాశరాజు మృతిబొందిన నికపాలస్థాని పోలించి పీఠంబుంధిష్టించి తామరాజై నిలిచెనని జెప్పె.

నూతా యతని తల్లిగ్రంథులు భ్రాత్రయునేమొరనియడిగిన మాను లారా యతడాకాశంబుకు నెగిరిపోయిన పిమ్మట తండ్రి దుఃఖించుచు శయఃస్థలంబునకువచ్చి ధార్యకు రెండో కుమారుండగు నశోక దత్తున కీకథావృత్తాంతంబు తెలియు వినిపించిన వారందరు మహాదుఃఖాక్రాంతులై యుండ కాశీకట్టగా నివాసుడగు సముద్రకర్తుండను నొకనైశ్య నిష్ఠుంబు వారినిజూచి దుఃఖోపశమన వాక్యంబులు జెప్పి తన యింటకే దోడ్కొని పోయి వారిని సందక్షణజేయుచు కొన్నిదినంబులకు తనధనభాండా గారంబులకు గోవిందస్వామిని ముఖకార్యకర్తగా నొనర్చి సమస్త కార్యంబు లతనిచే నడిపించుచుండెను.

అనంతరము తన రెండవకొమరుం డశోకదత్తుండు శత్రుశాస్త్ర ప్రవీణుడై మల్లయుద్ధంబులజేయుండై విఖ్యాతుడైన నంతలో కాశీ దేశాధీశ్వరుండగు ప్రతాపిమకుట మహారాజన్యునిడికు ప్రచండమం డను నొకమల్లుండువచ్చి ద్వంద్వయుద్ధంబుగోరిన వారాజుతని బిలిచి గ్వంద్వ యుద్ధంబున కొప్పించిన బహుసంఖోషంబుతో సహ్యవనివ్యంబుల కేశా కేశి మస్తాచుష్టి బాహుబాహీ ప్రభృతి మల్లయుద్ధంబులో ప్రవీణుండయి టూమల్లుని బరిగొచ్చిన రాజు మహాశ్చర్యము నొందిన ప్రాణతుల్య విగాఢాచుచు సమస్తకాలంబుల తనవన్నిధానంబులో వడలకుండెను.

మరికొన్ని దినంబులకు గ్రామంబునెలువల సాయంకాలంబున విఠముండై పాదచారియై యశోకాండును దానును సంచరించుచుండ నాబుదిగములనుంచి శూలధుండనై ప్రాణంబుబోక తృప్తావీడితుండనై

యున్న నాకు శీతలజలంబిచ్చు పుగ్గాత్ములనెవరిని గాననైతినిని
యాశ్రోశించు దీనధ్వనివిసబడెను దానికారాజు కరుణాదిరణీయ హృద
యుండై చాలనొచ్చుకొని యశోకదత్తా నీవు మహాద్భైరవ్యశీలుండవు
బ్రాహ్మణుండవు దీని నంక్షణశీర్తవ్యము నీవే యాతినికష్టముచిర్చి
రమ్మని వినయముతో జెప్పిన రాజాజ్ఞశిరనానహించి తత్త్వణమేగి జూచిన
శ్మశాన వాటికలో భూతిప్రేతి భేతాళసంకులస్థలంబున మూల పోతునిం
గాంచి జలంబిచ్చు మసాయము జూచుచుండెను.

ఆసమయములో నాతూలంబుక్రింద నవ యశావనశాలిని నుండ
రాంగిని రతీదేవిని మించిన కాంతిగలుగు నొక స్త్రీనిజూచి యోసుండరీ
యాశ్మశానవాటికలో నొంటిగా సంస్కార కాలంబుచనుండితి నీ వెవ్వరు
నీపేరేమని యడిగిన నోశూరా యీశూలస్థును నావల్లభు డితనిరాజు
శూలస్థాపితుని గావించె నితని నొడలజాలక దుఃఖించుచున్నదాన
మాటిమాటికి దాహంబునకు నీరడుగుచుండిన నుదకమందివ్వ శక్తిజాలక
దుఃఖించుచున్నానితని ప్రాణంబులుబోవు, నేను జలంబులు బోయజాల
ననుచు వ్యధపడుచుంటిననెను.

నోతల్లీ నాభుజంబుపై నీవెక్కి జలము లతనికందివ్వుమని
జెప్పి సంతలో బహువేగమున స్తంభముపలె నిలిచియున్న నతని
స్కంధముపై నెక్కి జలములందించి సమయములో రక్తంబు స్రవించిన
యశోకదత్తుండు దానిముఖంబుజూచి రాక్షసిగానెరిగి దీని విడవగూడదని
వానిపాదముననున్న సూపురము తనహస్తమున బిగబట్టిన నానుండరి
సూపురంబులోనుంచి పాదంబొడల్చుకొనిపోయిన ననేకరత్నచిత్రితమగు
నామాపుంబు గైకొని రాజనద్దికివచ్చి యావనవృత్తాంతంబు విన్న
వించిన మహాశ్వర్యంబునొంది దేవతలైన నిట్టి సాహసంబులు జేయజాల
రని మన్నించి యామాపురంబు తనవద్ద నుంచుకొనెను.

తదనంతరము మన సేథులను తనగూతురునిచ్చి వివాహంబు జేసి సుఖంబుగానుంచి కొన్ని దినంబులకు నల్లనిబిలిచి యానూపురము నకు జరిపించిన నూపురంబెల్లు లభ్యుడౌనని యిష్టానోష్టిలో నాలోచించిన నశోకదత్తుండు చింతించి యిది శృశానవాటికలో నాస్త్రియొద్ద దొరికింది నీనిక నృకంబొక్కడ దెత్తుని విచారించి శృశానవాటికలో మనోహరమగు మూల మమ్మితనని మాంసాశకు మునునటి ముద్రియ నేగుడెంచు నప్పుడ నూపురంబుహరించు సాధనంబు గావించనచ్చునని మహాద్వైర్యంబుతో భూప్రేతిపశూచ భేతాళాదుల తృణీకరించి సాహసంబుతో నామె విక్రయంబుజేయుచుండి దిక్కులు పిక్కజొల్లునల్లు మంచి మాంసంబు గొనుచుండి వార్భటంబుజేసెను.

భేతాళంబులన్ని గునిసూడినచ్చుచుండ నారాక్షసయువచ్చిరిచిన నొకపాదంబున నూపురంబుపట్టచే యనునూనముదగిలి యోచేడియా మునుపొక్క నూపురం బొసంగితివి నయచేసి పెండవయందే నివృతమనియడిగిన యామాటబునిసి భేతిచి తన్ను యోశూరా బూమ్మని యానూపురంబొసగి విద్యుత్ప్రభంబును తనకూతును నొక్క హేమకమలంబునుయొసగిజనిన నానిద్రులూరుకు కిర్యాపహిణుడై నూపురంబుగై కొని పట్టణంబుకువచ్చి కథా నృత్తాగతిమంజయు సత్తనూమల కెరిగించిన రాజు పరనూనందభరితుడై యల్లుని సర్వాక్రమంబున కచ్చెరువందుంచు మహావ్రోత్రంబుజేసె.

మఱయు కొన్ని దినములు జరిగినపిమ్మట యశోక దత్తుండు నెలియా యీసునన్లకమలంబు దీయవచ్చు పెమ్మడిదొరకె నీపువ్వులేర్థలంబుననున్నవి నా కెరిగింపుచునియడిగిన నోనాయకా యీ హేమకమలంబు కనలబోటన భేతాళనాయకుని జూరేడా సకోపరంబులో మాయమ్మ యక్కడికిపోయినప్పుడు దెచ్చినదనిజెప్పిన నోత్రియురాలా నాసరమ్మనే బాడ నిశ్చయించితి నన్ను దోడ్కొనిపోమ్మని బహువిధంబులబీడనంబు

జేసిన సంతోషించి తనభర్తయగు యశోకదత్తుని నాకపాలస్ఫోటన భేతాళనాయక జలక్రీడాసరోవర సమీపంబులకు దోడ్కొనిపోయెను.

సతండా పాదపద్మంబులు గ్రహించ నిశ్చయించిన నక్కడి కావలి యున్న భేతాళాదులు వెరపించి బెడరించవచ్చిన నందర నీయశోక దత్తుడు దురంతంబులగు తాడనంబులుజేసి విచ్చిన్నులంజేసిన విని కపాల స్ఫోట భేతాళనాయకుడు గొబ్బునజనుడెంచి యశోకదత్తుని నిగ్రహింప నమకట్టిన సతండు విజృంభించి నీపై న్యంబునుజంపిన విధంబున నిన్ను జంపుదు జూడుమని సన్నద్ధుండై కపాలస్ఫోటన భేతాళనాథునిబట్టి నిర్బంధించి జంపనిశ్చయించెను.

అంతలో నచ్చటికి విజ్ఞప్తికొతుకుండను గంధర్వపతి విమానా రూఢుండై వచ్చి యోయశోకదత్తా సాహసంబు జేయకుమని నివారించిన నాకాశస్థుండగు విద్యాధర నాయకునిగాంచి సశింపబోవుసంతలో శాప విముక్తుండై మానుషస్వరూపంబువిడచి దివ్యరూపంబునొంది విమానా రూఢుండై సకలభూషణ భూషితశరీరుండై నిలచినజూచి విజ్ఞప్తికొతు కుడో విద్యాధరకుమార మాదర్శనంబున నీకు శాపాంతంబు గలిగె గావున నీవు స్వర్గంబునకుబామ్ము నీయగ్రజుండగు నితడు మహాపాతక మొనరించె గావున గాలవశాపంబు దుస్తరంబు కొంతలో నితనికి శాపాంతంబుగాదీరదని జెప్పిన శాపవిముక్తుండగుటచే పూర్వజ్ఞానంబు నొంది వృత్తాంతమంతయు జ్ఞప్తిచేసుకొని సుకర్ణుండిట్లనియె.

ఓవిద్యాధరోత్తమా మదియ్య జ్యేష్ఠభ్రాతనాదిలి నేనొక్కరుడ స్వర్గంబునకు బోనొల్లనని యనేకవిధంబుల స్తుతించిన యాతం డాలో చనగావించి దుర్నివారణ మగు నా శాప మోక్షణంబు నేయ నెవరికి శక్యంబుగాదది మహాత్మరముగు పాపంబు దానికి సారంబు దొరకడైన నొక్కయుపాయంబుజెప్పిన దక్షిణోదధితీరంబులో చక్రతీర్థంబుమహా

త్తమంబగు తీర్థంబుగలదు అతీర్థ దర్శన నూత్రంబున నకల పాపములు నశించునని చతుర్ముఖుండు సనత్కుమారాదే ముసీశ్వరులకు జపింపును, కావున నాతీర్థంబులో స్నానంబుజేసినవారికెంత ఫలంబునంఘంటించునో నాకు తెలియదు గావున నీయగ్రజాండచ్చటికిబోయి దర్శన స్నానంబులు జేసిన నీయగ్రజానకు భేతాళనివృత్తియై విద్యాధరుండగుననిన సతదు విజ్ఞప్తికొతుకుని వెంటడించుకొని తనయగ్రజాడగు సుదర్శనుని దోడ్కొని దక్షిణసముద్రప్రాంతంబునకుంబోయి గంధమాదనపరువతి చక్రతీర్థంబు లోనుండు తీర్థంబునకుజేరి కూర్చుండి యోయగ్రజా గాలవముని శాప ముక్తికొరకు నీతీర్థంబులో సవగాపావంబు నేయుమని పలుకుచుండెను.

అంతలో దైవానుగ్రహంబున నాయుపరితమై యుకవళికరంబు కపాలస్థితభేతాళనాయకుని శరీరంబును బడిన భేతాళుడు తపంబుమాని విజయదత్తుండనే బ్రాహ్మణసూర్యునినొంది దానంతట పువః యథా శాస్త్రవిధిసంకల్పంబుతో స్నానంబుజేసిన బ్రాహ్మణనిగ్రహంబుబోయి తత్తణుంబున దివ్యస్వరూపంబునొంది నిమానారూఢుడై సకలాభరణ భూషితుండై తేజోమయస్వరూపముతో దేవస్త్రీసమాజ పరివృతుండై విజ్ఞప్తికొతుకుని చక్రతీర్థంబును ననేకవిధంబుల స్తోత్రంబునెని తన తమ్ముం డగు మకర్ధుని దోడ్కొని న్నిర్ణంబున కరిగి నాతీర్థమంబు భేతాళవరద మని ప్రసిద్ధిచంద.

ఎనరుక్ష న నాతీర్థరాజంబులో స్నానంబుగావించి పుణ్యార్థుండై జీవన్ముక్తుండగు నచ్చట పిండప్రదానంబుజేసిన వానిపితృగణంబులు బ్రహ్మలోకప్రాప్తులగుదురు. తగు స్థం సేతుమహాత్మ్యే.

శ్లో॥ భేతాళవరదంతీర్థం సభూతంసభవిష్యతి ।

స్వీర్ణంప్రయాంతి తేన ర్వ సితంశ్చాపిత్పితాః ॥

శ్లో॥ యఃపఠేః మమధ్యాయం శ్రుణుయాద్వాసమాహితః ।

ముచ్యతే సర్వపాపేభ్య స్స్వర్గలోకంగనగచ్ఛతి॥ ఇతి॥

వింటిరా ముసీంద్రులారా దాని మాహాత్మ్యముగమ్యంబు
యాత్రికు లక్కడ స్నానాది కృత్యంబు దీర్చుకొని గంధమాదవ పర్వ
తంబునకు బోవలయును.

గంధమాదవ పర్వత పాపవినాశ మహాత్మ్యము.

మహాపుణ్యస్థలంబు గంధమాదవ పర్వతంబు సముద్రంబులో
సేతువునకు మార్గరూపంబై యున్నది గావున నాపర్వతంబు నెక్కిరేని
వారికి బ్రహ్మలోక గమనమార్గంబున కదియె సాధనంబని విశ్వకర్మచే
విఖ్యాతంబయ్యె శతసహస్ర లక్షకోటిగణనలు గలిగిన సరస్సులలోగాని
సదులలోగాని సముద్రంబులలోగాని వేదారణ్యాది పుణ్యక్షేత్రంబుల
లోగాని యాపర్వతంబుపై నెక్కినమాత్రంబున సగమ్యాగమున బ్రహ్మ
హత్యాది పాపంబులు నివర్తించునట్లు కొడువవాటిలో నశించవు.

మునులారా నేనేమి జెప్పదును శ్రీదేవీ భూదేవీ నహితుండయి
విష్ణుదేవుండును సావిత్రి సరస్వతీ నహితుండై బ్రహ్మదేవుండును గణ
పతి షణ్ముఖాదులును దేవేంద్రాది దేవతలు నాదిత్యాది నవగ్రహంబులు
వశిష్టవాలఖిల్య విశ్వమిత్రాది మహామునులును సేవించి యుందురు.
సతతంబును మహాదేవుండు గౌరీసమేతుండై విచారంబుచేయుచుండు.

అథరాధరంబనాదియు సర్వమునిగణసేవ్యంబును తుంగ తరంగా
శీలసముద్రసేవితంబై యొప్పుచుండు తదీయమారుతస్పర్శ మాత్రంబున
కోటిమహాపాతకంబులు అగమ్యాగమనాగ సీపర్వత ప్రతిమహాపాతక
కోటులు దేహకలితంబులగు నవియును నశించు అందు వానరసేనా

నాయకుండగు నలుండు రామాజ్ఞచే సేతువొసర్చె నాసేతుగంధమాద నంబుల దర్శించు వారాధరాధరంబునకు ఎందనంబులుగావించి వోధరా ధరేంద్రోత్తమా నీవు బ్రహ్మ విష్ణుద్విది సమస్తదేవతా సేవితుండవు నిన్ను మవీయసాదంబుల ద్రోక్కుటచేతం గలుగు పాపపుంజకంబు విదళించి దక్షిణపు ముఖనచ్చి ఖరాగ్రవాసియగు శంకరు దర్శింపుమని యివ్వధంబునం బ్రార్థించి సేనురూప తన్నవగాఠోహణంబు గావించి తిత్తిరంబున సముద్రస్నానంబు లొనరించి స్నీహమాప్తకంబులు శమీదళ నద్యశంబులగు పిండంబులిడిరేని వారిపితరులు కల్పక్షయవర్జ్యంలంబును దృప్తినొందుదురు మరియు వారలు స్వర్గస్థులై యున్న మోక్షంబును నరకగతులై యున్న స్వర్గంబునొందుదురు.

ఆపర్వత గాజంబునందులో ప్రసిద్ధంబును సర్వతీర్థోత్తమంబును పుణ్యతమంబును పావవినాశంబును నొకతీర్థంబుగలదు తిత్తిగర్జనరణంబు గాంచినవారలు గర్భవాసంబునొందనోప రందు ప్నానంబు గావించిన వివారలు నిర్మలులగుచు నైకుంఠపదంబు నొందుదు రిందుకునందియంబు లేదనిన పౌరాణికుంగాంచి ఋషులిట్లనిరి.

వోమహాత్మా పావవినాశనాఘ్య తీర్థప్రభావంబును వచింపు నీవు వ్యాసబోధితుండవుగాన సకలంబు నెరుంగుదువనిన సతేడిట్లనియె.

వోమహర్షులారా వినుండు హిమవత్పర్వత సమీపంబున బ్రహ్మ శ్రమంబునందు జరిగిన వృత్తాంతంబుడలిపె సమీపంబున బహుగులతా క్షీణంబును క్రూరమృగ సంకులంబును మదగజ పరివారితంబును సిద్ధ చారణసేవితంబును రమణీయంబును పుష్పిత కాననంబును వియమ వ్రతపరాయణ బ్రాహ్మణపరిశోభితంబును సూర్యప్రకాశ తపోబలలయ వ్రకాశితంబును యజ్ఞదీప్తిత సేవాధ్యయన సంపన్నశోభితంబును బ్రహ్మ చర్య గృహాథ వానప్రస్థ యత్యాద్యాశ్రమనిష్ఠ విభాసితంబును మరీచి

వాలఖిల్య పరివేష్టితంబై యొప్పు నొకయాశ్రమంబుగల దచ్చటికి సాహసవంతుడగు దృఢమతియను శూన్యండరుడెంచి దేవకల్పులగు సమ్మహాఋషులకు వందనంబులంగావించి వారలచే బూజింపంబడి వారలుచేయుచుండు యజ్ఞాదులంగాంచి దానుం దపంబుగావింపగోరి యమ్ముని మండల శ్రేష్ఠుండగు లవతియను మహాత్ముంగాంచి యో తపోధనా నీకు వందనంబు నొనర్చెద నన్ను గరుణాదృష్టిచేతం గావుము నేనవరవర్ణ జాతుండ మీకు శుశ్రూషణంబు గావింపనేజేంచితి బ్రసన్నుడవై నాచేత యజ్ఞాదులంగావింపుమని యివ్వధంబునం బలికిన దృఢమతి వాక్యంబు లాలించి యత్తపోధనుం డిట్లనియె.

వోదృఢమతీ హీనవంశజుండగు శూద్రుండు యాగదీక్షితుండగుటకు శాస్త్రపాఠకంబు నభ్యసించుటకుం రగదు గాన బ్రాహ్మణ శుశ్రూష గావింపుము జాతిహీనున కుపదేశింపఁదగ గట్లుపదేశించిన యుపాధ్యాయుండు దోషంబులం బొందుంగాన నాయుపదేశించునట్టి బ్రాహ్మణుని విప్రులు చండాలునింబోలె పరిత్యజింపవలయు మరియు మన్వామలచే శూద్రకులజలకు ధర్మంబు ద్విజశుశ్రూషణంబని చెప్పబడి యున్నది గాన నట్లు గావింపుమనిన విని యాశూద్రుండు శ్రద్ధాసహితంబుగా తపంబుచేయంగోరిన నిత డంగీకరించక బోయె నై నను నేతవంబు గావించెదనని నిశ్చయించి కొంతదూరంబుబోయి యచ్చట నొకపర్ణశాలంగావించి దేవతాగారం బొనర్చి తత్సమీపంబున నొక తటాకంబు ద్రవ్యి యొకపుష్పారామంబు గావించి తపస్సిద్ధింగోరి శ్రద్ధా యుక్తుండై తపంబుగావింపుచు దేవపూజలు సేయును నియమోపేతుండును జితేంద్రియుండును కందమూల ఫలాశనుండు నతిథి పూజకుండునై యుండ గొంత కాలంబాయె నట్టియెడ గర్గవంశ సదృశుండును జితేంద్రియుండును నగు సుమతియను మునీంద్రుడాతని యాశ్రమంబున కేతెంచిన యతండా మహామునినిం బూజించి ఫలాదులచే సంతృప్తుం గావించి కుశలంబడిగిన నశండా శూద్రునాశీర్వదించి నాశ్రమంబునకుం

బోయి ప్రత్యహం బుడసియుండు విభావంబుచే వాగ్మయాశ్రమంబునకు
వచ్చుచుంబోవును. యశంతుగోరి యశనిచే యజ్ఞములసేయించి
రహస్య మంత్రోపదేశంబులంగావించి యాచూద్యనిచే పోషితుండై
యుండె నిట్లుండి గొంతకాలంబున కాబ్రాహ్మణుండు మృతుండై యమ
కింకదులచే నరకంబులం న్రోయబడి యనేక కల్పసహస్రవర్షంబు లాబాధల
సనుభవించి పిదప భూమియందొక వృక్షంబై పుట్టి పిమ్మట గర్భభ విన్య
రాచా సారమేయ చూపంబులనొంది తరువాలి చండాలు చూడ వైశ్య
క్షత్రియ యోనులందున్బడించి కడపట విప్రుండై యవతరించి
జన్మాప్తమంబునందు పునీతుండై వేదాధ్యయనంబొనరింపుచుండి యొకా
నొక కాలంబున బ్రహ్మరిక్షస్సుచే పీడితుండై విలపించుచు భగ్నించుచు
వేదబ్రాహ్మ్యంబై కర్మశూన్యుండై యుండు నతని జనకుండు దుఃఖా
క్రాంతుండై యబ్బలుందోహ్మని యగ స్వమహాముని సమీపంబున
కుంజని నమస్కరించి యోముసంద్రా నాకీపుత్రుండు దప్ప సిన్పరుణం
బవమోదింప మరియొకండు లేచుభవాద్యశులగువారలు పరోపకార
శీలురై యుందురుగాన నిజనింగాంచి రక్షింపజేయని యనేకవిధంబుల
వేడిన నాబ్రాహ్మణుంగాంచి యగస్తుండిగ్గినియె.

బ్రాహ్మణోత్తమా, యీబాలుండు పూర్వ జన్మంబున సుమతి
యను బ్రాహ్మణుండితండు వయదిక కర్మంబులను మంత్రంబులకూడ్యన
కుపదేశించి మరికొన్ని దినంబులకు మృతుండై తత్కారణంబున యనేక
సహస్రవర్షంబులు నిగ్గయ బాధలంబొంది పిమ్మట స్థావరాది జన్మంబులం
బొందియిప్పుడు బ్రాహ్మణుండై భవత్పుత్రుండయ్యె నితండు పూర్వజన్మ
కృత పాపంబుచే బ్రహ్మరిక్షోగృహీతుండై యున్నవాడు గాన నొక
యుపాయంబు నచించెదనినుము. దక్షిణ సముద్రతీరంబున సేతుహావకం
బును సమస్తదేవయసేవ్యంబును పాపనాశనంబగు గండమాధనంబును
నొకఘర్భితరాజంబు గలదు, నన్నార్థంబున నొకతీర్థంబున్నయది.

లక్కడ దర్శనంబులు జేసుకొని తదుపరి పాపవినాశినీతిర్థంబునకు పోవలయునని చెప్పెను.

పాపవినాశినీతిర్థ మహాత్మ్యము.

ఓసూతా యాతీర్థచూహాశ్మయ్యంబు సక్రమంబుగా వినుపించు మని యడిగిన సూతుండు సంతోషించి మునీంద్రులారా పూర్వకాలంబున హిమవత్పర్వత సమీపములో బ్రహ్మ శ్రయమునజరిగిన వృత్తాంతంబు జెప్పెదవనుండు. ఆయాశ్రమంబులోననేకులు పండితులు నేదివేదాంతివేత్తలు నాహితాగ్నులు దివాకరప్రభాబానుదులగు భూసుదులనేకమంది తపోనిష్ఠాగరిష్టులు బ్రహ్మిధ్యానాసక్తులునుండ బహుసాహసుడు దృఢమతియను శూద్రు షాకడచ్చటికి పోయెను.

వాడా బ్రాహ్మణో త్తములచర్యలుజూచి మహానందభరితుడయి వారిననేకదినంబులననుసరించి పరిచర్యనేయుచు తనకుమహామంత్రంబు నుపదేశించవలయుననికోరిన వారు నీవు శూద్రుడవు వేదమంత్రంబుల కర్హుడవుగావు శూద్రులకు బ్రాహ్మణసేవ కరవ్యమని బ్రహ్మ నిర్మితమై యున్నదిగాన బ్రాహ్మణసేవ జేయుచునుండుమని జెప్పిన వాని మనస్సు సంతోషించక పునఃపునః ప్రణామంబులుజేసి బ్రహ్మకర్మలు తనచేజేయించుమని వేడిన నచ్చటి నభావతి యిట్లనియె.

ఓరీ మూర్ఖుడా నీకువేదంబు జదివె యధికారంబు లేదుగదా నీకు వేదోక్తక్రియలు జెప్పిన బ్రాహ్మణుండు చండాలుండగుననికోపించి చెప్పిన నిరాశుడయ్యెను విడవక శ్రద్ధాగరిష్టుడయి నచ్చటకొంతదూరంబున నొకపర్ణశాల గల్పించుకొని దేవతాగారం బేర్పరచుకొని తత్సమీపంబున తటాకంబు నారామంబును కల్పించి తపసిద్ధిగోరి శ్రద్ధాయుక్తుడయి దేవపూజలు సేయుచు కందమూలఫలహారంబుచే గావించుచు

బ్రాహ్మణు లెవరు వచ్చిన వారికి ఫలాదులు సమర్పించి మహాభక్తిని పూరించుచు బహునిపు ఋణము వ్రతంబులనుపుచుండె.

కొంతకాలంబునకు గర్గవంశ సంభూతుండగు సుమతియునుముసీం ద్రుడు వచ్చిన బహువిధయంబుతో దండప్రణామంబు లాచరించుచు వారికనేకవిధంబుల పూజలుసలుపుచు కందమూల ఫలాదులు సమర్పించుచునంతో షింపజేసి యొకనాడురహస్యంబుగా మహాశామంత్రంబులు నెప్పవలయునని ప్రార్థించినవానికివేదమంత్రంబులుపదేశించి వేదోక్తకర్మలు జేయించి వానిచే లాభంబు నొందుచునుండి కాలవశంబున మృతుడయి శూద్రునికి వేదోక్తవిధులు జరిగించిన పాపంబుచే సనేక వర్షంబులు రారవాది మహా సరకంబుతో యాతని లనుభవించి తమపని రాక్షస శునక విడ్వరాహ జన్మంబులొంది తదనంతరమున చండాలురూర్ధ్వై శ్వే త్కత్రియజన్మములెత్తి కడపట విప్రుడయిజన్మించి యుపరిభూడయి జనకుని యొద్ద వేదంబుజరుపుచుండె.

అంతటదై వగతిచే బ్రహ్మరక్షస్సుచే పీడితుడయిన సతినితండ్రి దుఃఖతుడయి యగ స్త్యమహామునికిడికు దోడ్కొనిపోయి శ్రమలన్నియు జెప్పకున్నదయాటండగు మహాముని దివ్యశృష్టిచేజూచి యోబ్రాహ్మణోర్తమా నీపుత్రుండుపూర్వకాలంబున జేసినకృత్యంబు నివ్వధంబున బాధింపుచున్న విందుకు సాధనంబు గనపడదై నను యాలోచించి జెప్పెద క్షీణనముద్రతీరములో సేతుకూపంబున సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణ సేవ్యంబును పాపనాశనమగు గంధమాదన పర్వతంబుగలదు దానిపై యొక్క తీర్థంబున్నవది భూతప్రేతి పిశాచాదులవలన గలుగుబాధలు మాన్పునుగాని దానికి పాపనాశిమను పేరునెన్ని గల్గియున్నదిగావున భూసురాగ్రణి నీతనయు నచ్చటికి దోడుకొనిపోయి ప్రతిదినమచ్చట నివాసంబుజేసి యథాశాస్త్రంబుగా స్నానాదిక్రియలు జరిగించితేనేని పాపను డయి లోగువచునని జెప్పెను.

అయన నగస్త్రిమహామునికి సాష్టాంగ ప్రణామంబులొనరించి కుమారుని గొని నతని పాపనాశతీర్థంబులో సంకల్పపూర్వకంబుగా మూడుదినంబులు స్నానంబులుజేయించిన బ్రహ్మరక్షస్సుచే విడువబడి పరిశుద్ధుడయి తదుపరి స్వస్థచిత్తుడయి సర్వభోగంబులనుభవించి దేహం తంబున ముక్తిబొందె నతనిజనకుడును కైవల్యంబునొందె.

మరియునతనిచే వేదమంత్రోపదేశంబు నొందిన శూద్రుండును మృతుండయినచేక యాతనలనుభవించుచు ననేక నీచజన్మంబులెత్తి చివరజన్మంబున గృభాగ్నిమై కాలవశంబున గంధమాధన పర్వతంబుపై వాలి పాపనాశతీర్థంబులో జలంబుద్రావి పూర్వజన్మస్మృతిగలగిన తీర్థ మహాత్మ్యంబున కచ్చెరువందుచు నందులోశరీరంబుముంచిన గృధ్రా కారంబుమాని మహాతేజోమయ శరీరుడయి దేవకాంతలు వింజామరలు వీచుచు బరివేష్టించియుండ దేవలోకంబునకుబోయె కాన నాతీర్థంబునకు పాపనాశన తీర్థంబుని లోకవిశ్వతనామంబుగలిగె తదుక్తం స్కాందే॥

శ్లో॥ స్వర్గదంమోక్షవంపుణ్యం ప్రాయశ్చిత్తకరంతథా ।
బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానై స్సేవితం సురసేవితం ।
పాపనాశనానాశనా ద్విప్రా॥ పాపనాశాపిధంహితో ॥ ఇతి ॥

వింకిరా మునులారా యదిమహానాస్మతి తీర్థంబుమరియును.

సీతాసరోవరతీర్థ మహాత్మ్యము.

పాపనాశనతీర్థంబులో స్నానంబు గావించి సీతా కుండంబున కేగవలయు నాతీర్థములొ లోకంబునగల తీర్థంబులయంశంబు లన్నియు సంతర్భూతములై యున్నవి పూర్వకాలంబునదేవేంద్రునకు బ్రహ్మహత్యా దోషనివృత్తియైన స్థలమని చెప్పిన సూతా దేవేంద్రునకు బ్రహ్మహత్య

యెట్లు సంభవించె న్వర్థములోనుండి భూలోకంబున కతండ్రివచ్చె నాక
భావ్యతాంతమంతయు పినుపించుమని కోరిన నిల్లెనియె.

మునీంద్రులారా పూర్వకాలమున కపాలాభరణుడను రాక్షసు
డతనిమంత్రి శివభక్షకుడని వైజయంతీ పట్టణమున రాక్షసులుగొలువ
రధగజాశ్వాది సహితమగు దళాత్తోహిణి సైన్యంబులుగొలువ రాజ్యంబు
సేయుచు నొకనాడు మంత్రినిపిలిచి భూలోక సౌఖ్యం బనుభవించితిమి
నిక యమరావతిపై దండెత్తి దేవేంద్రుని బరిమార్చి న్వర్థరాజ్యంబు
సేలుచు నందననాద్యారామంబుల నప్పరస్సమూహంబుతో క్రీడింతు
మని యాలోచించి కపాలాభరణుడను దుష్టేధనుడను పుత్రుని పృథ్వి
షిక్తునిగావించి సకలసైన్యంబులతో నమరావతిజేరిన బలభేదయుత
సైన్యంబులతో నెదుర్కొని సంకుల సమరంబుగావించి ద్వంద్వయుద్ధం
బులొనరించి దేవబలంబులు రాక్షసుల నేలంగూల్చిరి దేవేంద్రునకును
కపాలాభరణునకు ఘోరఘోరతిరంబగు నానావిచిత్రంబులగు యుద్ధం
బులు పరుగజరుగ నయ్యామినీచరుం డైదువేలపాదువుల బదువుగలిగి
శతహస్తంబుల పొడవుగల యుక్కుగదచే నింద్రుని వక్షస్థలంబుమీద
వ్రేసిన నింద్రుండు మూర్ఛిల్లి బృహస్పతిచే సంజీవనీ మంత్రంబువలన
తెప్పరిల్లి లేచి సాహసంబుదెచ్చుకొని యింద్రుండు రావతాహుధండయి
వజ్రాయుధంబున వానిస్రక్కలుజేసిన వాడు మృతిబొందెను.

అబ్రహ్మహత్య గాఢతరంబైన పాకారిని బట్టి బాధపెట్టి ననిన
సూతా మహాదురాత్ముడు లోకబాధకుడగువాని లోకోపకారంబుకొరకు
నింద్రుడు జంపిన నాతనికి అబ్రహ్మహత్య యెట్లు సంభవంబయ్యె. ఈవంత
దెబ్బపుమన్న మాతుండు నవ్వి మునీంద్రులారా యిది బహు రహస్య
మడిగితిరి జెప్పెదవినును.

పూర్వకాలంబున వింధ్యాద్రి ప్రదేశంబున త్రికృడను రాక్షసుడు గలడతనిభార్య సర్వలక్షణ సంపన్న సౌందర్యశాలిని యట్టి కాంతామణి విద్యపర్వతిప్రాంతంబుల సంచరించుచు వేదాధ్యయన తత్పరుండును మహాపండితుండగు శుచియను బ్రాహ్మణు నాశ్రమంబునకుజేరిన నాతిడు దానిరూపనయో సౌందర్యలావణ్యంబులకచ్చెరువందుచు మోహితుడై యున్న నాచేడియమందగమనంబున నాశ్రమంబులోకి జొచ్చిన నా మునీంద్రుండు మహానందంబుతో మహాగౌరవంబున దానిబలుకరించి కులమడిగి యీయరణ్యంబులో దిరిగినొచ్చితివి కొంతదడవు మాయాశ్రమంబులోనుండి సేదదీర్చుకొని పొమ్మనిచెప్పిన సుశీల యిట్లనియె.

ఓమునీంద్రా నేత్రివక్రండను రాక్షసేంద్రుని భార్యను పుష్పావహరణార్థమై యీయరణ్యంబునకు వచ్చినదాననే ననవత్వనై యున్న దాన నాభర్త సుచియను మునీంద్రుంబొంది పుత్రుబడయుమని యాజ్ఞాపించిన వచ్చితినిన బహుసంతోషించి నీయందు నాకుంజే మోహంబు చెప్పితరముగాదనిన ప్రసాదించి నాకు పుత్రు గృహసేయు మనిన నుత్సహించి దాని మనోరథంబుదీర్చి యిద్దరు మహావినోదంబుల నకల సౌఖ్యంబు లనుభవించ మూడు దినంబులయ్యె.

అంతట నోవనితామణి నీయుదరంబున కపాలాభరణుడనుపుత్రుడుదయించి సహస్రవర్షంబులు రాజ్యసుఖం బనుభవించగలడు దేవేంద్ర నిచేతప్ప నితరులకు సాధ్యుడుగాడని జెప్పి కాశీపట్టణంబునకుబోయె. అంతట కొన్నిదినంబులకు కపాలాభరణునిగనియె సతని నింద్రుండు వధించెగాన బ్రహ్మబీజ సముద్భవుం డగుటంజేసి బ్రహ్మహత్య నింద్రుని జుట్టుకొనియె.

అంతట నింద్రునియె దీనుడై చతుర్ముఖుని సన్నిధికిబోయి విన్నవించిన విరించియు విచారించి యోబలభంజనా దక్షిణసముద్రతీరంబున

సీతాకుండంబను తీర్థంబునకును సచ్చట స్నానముగావించి శివప్రీతి కరమగు యాగములు గావించి సీతబ్రహ్మసాక్షాత్కారము విమోచనమును ననిజెప్పి యాతీర్థమునాహుతమగుటై కుంతంబును దొరుకును స్నానముచేసినవారికిని కెప్పిన బ్రహ్మయోగ్యులగుటచే దేవేంద్రుండు జరిగించి పునీతుడై యనురావతికేసె.

నోముసింద్రులారా సీతీర్థంబు మహాపాతనివారణము ముక్తి ప్రదంబు సర్వదారిద్ర్య దుఃఖవశేషమునంబు పుణ్యలోక ప్రదంబు సీతా సరోవరంబున స్నానం బొనరించిన వారికి అష్టముశ్వర్థ్యంబులు లభించు మునులారా మహాపతివ్రతయగు సీతామహాదేవి శ్రీరామ ప్రస్థాన మగ్ని ప్రవేశంబై నిర్గుణంగియై యీసరోవరంబుగో బయలుదేరె గాన సీతా కుండమని లోకవిశ్రుతంబయ్యె సచ్చట స్నానంబుగావించిన వారికి సర్వాభీష్ట సిద్ధిగలుగు.

మంగళతీర్థ మహాత్మ్యము.

సీతాసరోవరంబున స్నానదానముచేసి తిరునామ మంగళ తీర్థంబు నకుబోవలయు నాతీర్థములో లక్ష్మీదేవి సర్వదా నివసించియుండును. భాత్యంబుగోరి దేవేంద్రాదులూతీర్థంబునకు ననుసరించియుండును. పూర్వ కాలంబున చంద్రవంశోద్భవుడగు మనోజవుడను రాజేంద్రుడు చతు స్సముద్రముద్రాంకితంబగు ధరాచక్రంబునేలుచు దేవతాప్రీతికలంబులగు యాగంబులు సేయుచు బ్రాహ్మణోత్తములకు సన్నదానముచేసి సంతుష్టి గావింపుచు హవ్యకవ్యంబులు నకుపుచు వేదత్రయాభ్యయనంబును సార్థకంబుగా శాస్త్రార్థయనంబునుగాంచి పరాక్రమంబులచే నకల శత్రు నాశనంబు గావించి శివకేశవ నామస్మరణంబులు నడలక మన్వాది సీతి శాస్త్రోక్తప్రకారంబున ప్రజాపరిపాలనంబు సేయుచుండె.

అంతట కొన్ని దినముల కహంకరించి మత్తొక్కడై లోభ మోహబద్ధుడయి బ్రాహ్మణ జీవనములకు పన్ను లేర్పరచి దేవాలయముల కున్న వృత్తులకు విరోధంబు లేర్పరచి క్రూరుండై జరుపుచు కొన్ని దిన ములకు హూణదేశాధిపతియగు గోలభుడు బలవంతుడయి మనోజవుని పట్టణము విరోధించిన నారుమానంబులు ఘోరయుద్ధంబయ్యె మనోజ వుండు జరిగించిన దేవబ్రాహ్మణ ద్రోహంబులు నెరిగి యతని తేజోబల్తె శ్వర్కంబులు నష్టంబుచేసిన కష్టములపాలై యాదుష్టుడు శీర్షశోక దగ్ధుండై పసచెడి పరాజయుడయి సింహ వ్యాఘ్ర భిల్లాకము దుష్ట మృగ సందష్టంబగు నరణ్యంబులో తాను భార్యయు కుమారుండును సంచరించుచు నిలువనీడలేక గోమనేడుచు బాధలబడుచుండెను.

గోలభుడు రాష్ట్రంబాక్రమించుకొని సంతోసంబుతో ననుభ వించుచుండెను.

అంతట మనోజవుండును భార్యయు పుత్రుండును బాధలబడుచు కుమారుడన్నంబు లేక సొక్కి మూర్ఛాపరవనుడై తల్లినిబట్టుకొని పల వింపుచుండ తండ్రినిజూచి శోకసముద్రంబులోమునిగి దుఃఖంపుచు పూర్వ కాలంబున తాను మడించి చేయని సత్కార్యములను చేసిన దేవ బ్రాహ్మణ ద్రోహములను దలచుచు భార్యతో నిట్లనియె.

హేనుమిత్రే నేనొకనాడయినను శివకేశవుల పూజగావించనై తి వారినామములైన స్మరించనై తి బ్రాహ్మణుల వృత్తులకు పన్నులంగడితి దేవాలయంబులు వృత్తులు హరించితి తల్లిదండ్రులకు శ్రోధంబులు విడ చితి చైత్రమాసములో చిత్రానక్షత్రయుక్తదినంబున నొక్కఫలంబైన నెవ్వరికివ్వనై తి నింతపానకంబైన దాహంబు నివ్వనై తి యొక్కఁళత్రం బైన నొక్కవ్యజనంబైన పాదరక్షలైన నెవ్వరికి నివ్వనై తి యింత క్రూరుండనై తిని వేసవికాలంబున నొకరికి పుష్పంబైన ఫలంబైన చంద

సంబై న హాహంబై న నివ్వనైతి నకల జంతువుల కుపయోగంతో
 నట్లాక్క తిటాకింబై న బావిన్లుం ద్రవివించనైతి చలిమొగ్ర బెట్టించ
 నయితి తులసీవనంబయిన వేయించనైతి నోనాడైన హర కేశవుల
 కుత్సనంబులు చేయనైతి పద్మల బ్రాహ్మశోత్తముల పండితులచాచి
 గర్వంబుచే దండంబై న బెట్టనైతి పట్టెడన్నంబెవరికి బెట్టనైతింశదురా
 గతుడ కతినుడ గర్వగ్రస్తుడ నూహగ్రస్తుడు దురాచారవరుండ దురా
 శానరుండ నేనిక నుండచాల యీబాలుని సంరక్షణమెట్లయిన జేయుము
 నేచేయననిన భాగ్యయగు సుమిత్ర మఃకించి నిట్లనియె.

భర్తా మెన్నికిష్టంబు లనుభవించినను నీనన్నిదానంబున నుండు
 టకు ధైర్య వింత గలిగియుండ నేను స్త్రీని పీడుపసిబాలుం డీయరణ్య
 ములో క్రూరమృగంబుల నోటిలో బడుచుము యీకష్టములు బడనోప
 నేను శరీర త్యాగంబుజేతు నీబాలునిసంరక్షించుకొమ్మని భార్యజిప్పిన
 మూర్ఖాకాంతుడను కాలుగదల్చక బడియుండె.

భార్యయు కొమారుండును మహాశ్వరంబుతో రోదనము జేయు
 చుండి రంతట పైవయోగంబున జటావల్కులదారియు లుస్సోన్ధాభిత
 విగ్రహంబునుతిర్య త్రిపుండ్రాకింత ఫాలభాగుండును కుద్రాక్ష మాలా
 లంకృతుడును ధవళయజ్ఞోపవీతుండునగు పరాశరముని యీ యార్తస్వ
 రంబాలించి యచ్చటికరుదెంచిన సుమిత్రలేచి పాదంబులపై బడిన యోప
 తివ్రతా నీవెవ్వరు మూర్ఖాగతుడనీకేమిగావలె నెందుకీరితి బడియున్న
 వాడనియడిగిన మహాత్మా యితిసు నాభర్త మనోడప్రడను రాజేంద్రుడు
 హూణదేశాధీశుండగు గోలభుడనువానిచే పరాజితుండయ్యె మాశత్రు
 వుడు రాజ్యపాలనంబుసేయుచు సుఖంబున నున్నాడు.

ఈకష్టంబుల కోర్చక నాభర్త యీగతి మూర్ఖాగతుడయ్యె
 నీ బాలుడు మోతనయుడు కుత్సించానా పరితుడై దుఃఖించుచున్నాడో

మహాత్మా మీరు దీనరక్షణ విచక్షణలు బూపాదంబుసోకిన వారునవి
తృలయ భాగ్యవంతులగుదురు మమ్మురక్షింపు రక్షింపు మనుచు తన
పుత్రుని చంద్రకాంతిని పాదములపయి పడవేసి దుఃఖంప నమ్మహాత్ము
డు పరిపూర్ణ కటాక్షంబుచేజూచి యోమానవీ దుఃఖంపకు జగద్రక్షకుడు
మీకు మంచిమార్గంబు జూపించునని యమ్మునీశ్వరుడు తనకరంబున
నారాజేంద్రుని శరీరంబంటి నదాశివ ఘంటంబు స్మరించిన వసుధ రాధీ
నుండు దిగ్గునలేచి పరాశరుని పాదంబులపై బడెను.

మునీంద్రా భగవత్పాద సేవకుడ మీపాదరసస్సుచే నాపాం
బులుదూరంబులయ్యె మాపుణ్యంబున మీకర్పంబుగలిగె రక్షింపురక్షిం
పుడనుచు సాగిలమొక్కిన దయపరిపూర్ణుడై రాజేంద్రా మీరుశత్రు
జయంబై నీకు రాజ్యంబుగలిగి సుఖంచెడి యుపాయంబు జెప్పదవినుము.

మహాపుణ్య ప్రదంబగు రామసేతుసమీపంబున గంధమాధన
పర్వతంబునందు సరై శ్వర్య ప్రదాయకంబగు మంగళ తీర్థంబు గలదు
శ్రీరామదేవుడు సీతాసమేతుడై సన్నిధించియున్న తీర్థంబుగావున నీవు
కళత్రపుత్రసమేతుడవయి యచ్చటికిపోయి స్నానంబు చేసిన తేమంబు
గలుగును నీకుమాంగల్యంబు దొలగిపోయి పరిశుద్ధుడవయి పాంపంబుల
బాసి నుభంబుల ప్రాపించుదువు దుష్టుడగు నీశత్రుడుకన్యంబు వాలగు
వశిష్టానుగ్రహంబున నీసప్తరాజ్యంబు నీకువచ్చి సుకింతువనిజెప్పి రాజా
నేనువచ్చి నిన్ను కృతార్థునిచేయుమనిన కళత్రపుత్రసమేతుడై న రాజ
న్యూని దోడ్కొని క్రమక్రమంబున దేశంబులుదాటి దుస్తరములగు
సదులరణ్యంబులదాటి గంధమాధనంబుచేరి యచ్చట మంగళతీర్థంబున
యథాశాస్త్రంబుగా సలిసికె నకుటంబముగా స్నానంబుచేయించి పితృ
పీతకరంబులగు శ్రాద్ధంబులుజేసిన రాజనిర్మలుడై నప్పుడు తారకమంత్రింబే
కాక్షరింబుపదేశించిన నారామమంత్రి మతిడియవడినాల్గుదినంబులు నిశ్చల
బుద్ధితో జపముచేసెను.

తత్ప్రభావంబున బహుశృంగతరిమగు బాణావసమును నక్షయ
తుణ్ణింబులను మెరియు ఖడ్గంబును చిర్మగదా ముసలాది సాధనంబు
లును మహావాదంబుగలుగు శంఖంబును సంజీవీసారథి తతాకాదీశోభితం
బగు రథంబును దివ్యంబులగు వస్త్రంబులు భూషణములును మహాత్ము
డగు పరాశర మహాముని ప్రసాదంబున మంగళతీర్థంబునన్నిదిలో నెచట
నిల్చిన నూచి స్వపాలుకు సంప్రీతుడై పరశరామునికి పాదాక్రాంతుడై
ననుగ్రహించిన తిక్కోదకంబుల నతినివధి పేక్షలుగావించిన నాథూమీ
శుండు శోభాయమాన శరీరుండు మహాత్ము ధరించి సమస్తాభరణ
భూషితుడై దివ్యమిక్రూనాంబరంబులు ధరించె.

అంతట పరాశరమునీంద్రుడు బ్రహ్మస్థాది దివ్య సాధనంబులు
ప్రయోగోప సంహరిపూర్వకంబుగా ప్రసాదించిన నుపదేశంబు నొంది
శీర్ఘంజై మనోజవుండా మహాముని పాదంబులకు పూజలొనరించి తదా
శీర్వచనంబులుగైకొని తదనుష్ఠనొంది బౌర్వపుత్రసహితుడై నిజపురం
బునకుబోయి శంఖధ్యానంబుజేసిన గోలభుండుగుండెలవశి ధైర్యంబు
దెచ్చుకొని సేనాసమేయంజై మనోజవు నెరుక్కొని నతి ఘోరంబగు
యుద్ధంబుగావించి జయించలేక పలాయనంబునొందె.

మనోజవుండు కళత్రపుత్రసమేతుండయి పురంబుసాచ్చి రాజ్యబా
రంబుబూని నిరహంకారుడయి బ్రాహ్మణదేవ్యంబుమాని ధర్మంబుదప్పక
సహస్రవర్షంబులు సుఖముగా భాగ్యమనుభవించి విరిస్తుడయి తనకుమా
రుండగు చంద్రకాంతునికి స్వాభిషేకంబుజేసి భార్యాసహితుడయి
మంగళతీర్థంబుకరి పంచాక్షరీమంత్రంబు జపంబుజేసి కొన్ని దినంబులకు
శివలోకంబు తేరె.

మునీంద్రులారా మంగళతీర్థ ప్రభావబుద్ధిని వింటిరా యని చెప్పి
సంతోషించిరి.

—|| అమృతవాపి తీర్థమహాత్మ్యము. ||—

తదనంతరంబు మంగళతీర్థంబులో స్నానాదికృత్యంబులు దీర్చు కొని యేకాంతరామనాథ తేత్రసమీపంబున నమృతవాపికి పోవలయు నచ్చట స్నానంబుగావించి సీతాలక్ష్మణ హనుమానుమదాది వానర సహితుండగుచు లోకరక్షణార్థంబు మహానుగ్రహంబున శ్రీరామచంద్రుని సన్నిధియుండు నాతీర్థంబుల స్నానంబుజేసినవారలు శంకరప్రసాదంబున నమృతంబునొందగలరని జెప్పిన సూతా యాతీర్థంబున కమృతవాపియను నామంబెట్లు సంభవించె చెప్పమనియడిగిరి.

మునులారా హిమవత్పర్వత ప్రాంత్యంబులో సకలముని సిద్ధగం ధర్వ విద్యాధరాది సేవితంబును మృగసంకులంబు ననేకతరులతాకుంజని కుంజాది శోభితంబున పద్మకై రవాది విలసిత సరోవరబాసితంబగు నొక రుష్యాశ్రమంబుగల దక్కడ నగ స్త్యమహామునీంద్రుని భ్రాత బహునిష్ఠా గరిష్ఠుడయి త్రికాలంబుల వర్షాతాప శీతలంబులకోర్చి తపంబుసేయుచు త్రికాలంబు శివపూజ లొనరించుచు నూర్ధ్వబాహుండై నిరాధారుండై నిరాహారుండై మానవ్రతంబున నిశ్చలుండయి పాదాంగుష్ఠంబుపై నిల్చి యత్యుగ్రతపంబుగావించి దయాసముద్రుండగు మహాదేవుండు మహా తేజస్సుచే దశదిశాంతరంబు నింపుచు వృషభవాహనా రూఢుండయి పార్వతీసమేతుండయి ప్రత్యక్షంబయిన మునీంద్రుండులేచి సాష్టాంగ దండప్రాణామంబొందిరించి స్తుతించె. పార్వతీ హృదయేశ భవవినాశ నీల కంఠ మహేశ కఫాలలోచనీశ్వర సర్వగీర్వాణార్య సన్నుతాంఘ్రిదక్షా ధ్వర ద్వంసదైత్య దానవశిక్షా శిష్టావనోద్దిప్త శిషివిశిష్ట శూలాయుధా భీల శోషితరిపుజాలా హాలాహలాహారా యనుచు నివ్వధంబున ననేక స్తుతులుజేసి యోమహాధీశా సంసార్లవమగ్నుండనగు నన్నుద్ధరించి మోక్షాయత్త చిత్తునిజేయసేయని ప్రార్థించిన నదాశిపుండు సంతోషించి యో యగ స్త్యభాతా నీకు ముక్త్యుపాయంబు జూపెన సేతుమధ్యం

బున గంధమాదనపర్వతసమీపంబున మంగళతీర్థవన్నిధి నొకతీర్థంబున్నది దాని నుహిమ మహామ్భతంబు నీవచ్చటికిబోయి ముక్తబొందుమని సూచించి పరమేశ్వరుండు తిర్చితుండయ్యె.

అంతట నాముని గంధమాదన పర్వతంబుజేరబోయి నేకాంత రామనాథ క్షేత్రాలంకృతంబున ముక్తప్రపంచగు నాతీర్థవన్నిధి నీశ్వ రాష్ట్రప్రకారంబునప్పుక యమని యమాన్నియెంచె మూడువత్సరంబులు ప్నానసంధ్యాదినష్టానంబులు నలుపుమ నమాధిపతివ్రత బ్రహ్మనాడిని ప్రాణంబులగలిపి భారణానశంబున శిరంబు కుతచ్ఛ బ్రహ్మ రంధ్రంబు భేదించి ప్రాణంబువెడలించి శరీరత్యాగంబుచేసె.

నాతీర్థప్రభావంబున నామునిక్రేష్టాంశకమ్మతీర్థస్థిగలిగె గావుననా తీర్థంబున కమృతవాపి నామంబు స్థానంబయ్యెనో మునీంద్రులారాశ్రద్ధా భక్తియుక్తులెచ్చోయిన నిష్టాగరిష్టులగు పక్షిప్రాయంబుచ్చట ప్నానాది నత్మీయలు జరిగించి కేనివారిల కమ్మనింబు దొరుకుట కేమియాశ్చర్యంబు లేదనినవిని సూతా యేకాంతరామనాథ క్షేత్రంబనివచించితి నాక్షేత్రంబు నకా పేర్కెల్లు సంభవించె కృపజేసి మాకు జెప్పవేయని యడిగిన.

మునీంద్రులారా పూర్వంబుక శ్రీరామచంద్రుండు లక్షకణ మాను మస్సుగ్రీవ విభీషణ జాంబవన్యైముఖులంగూడి సేతునిర్మాణ ప్రయత్న లోచనగ్రస్తులయి సీతను ముంబురదలచి దుఃఖించుచు నేకాంతంబున నున్న సమయంబున సముద్రుండు తురంగతిరంగంబులచే ఘోర భయంకరారావంబుచేసిన పరస్పరరహస్య సంభాషణంబులు వినరామిం జేసి శ్రీరాముండతిక్కన్దుండై తీక్షణదృష్టిచే నాజలనిధింజూచుటయు సము ద్రుండు భంగంబులొంగ గ్రుంగి నిసిర్విగ్గుండయ్యె నిప్పటికి నక్కడ సముద్రంబు విశ్వలంబైయుండు నేకాంతంబున నుండుటచే నేకాంత

రామనాథమని ప్రసిద్ధమైనది యాయమృతవాపియను తీర్థంబున స్నానంబు చేసిన యెట్టి జ్ఞానవిహీనులయిన యమృతత్వంబు నొందుదురు.

తదు క్తం సేతుమహా త్యేక్ష్ణో॥ శ్లో॥ అదై వ్యతవిజ్ఞానవివేకహీనావిరక్తి శూన్యాశ్చ సమాధిహీనాః యోగ్యాద్యనుష్ఠాన వివర్జితాశ్చ । స్నాత్వా త్రియాన్యం త్యమృతం దిప్తజేంద్రాః॥ ఇతి॥

వింటిరా మునీంద్రులారా మహోత్తమంబగు తీర్థంబు మరి యక్కడ బయలుదేరి గంధమాదన పర్వతంబుననుండు బ్రహ్మకుండంబు నకు బోవలయు. ఓమునులారా మహాదర్శన నాశనకరంబగు బ్రహ్మ

బ్రహ్మకుండ మహాత్మ్యము.

తీర్థంబిది దీనిదర్శనంబున ననేకబ్రహ్మహత్వాది సకలసాపరిహారంబు గలుగు నాబ్రహ్మకుండంబులోనున్న భస్మంబుధరించివారు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల ననుసరింతురు. బ్రహ్మకుండ దర్శనంబుసేయ శక్తి జాలని వారలా బ్రహ్మకుండ భస్మంబెవ్వరై న కించియొత్తంబు దెచ్చి యిచ్చిన నాభస్మంబు చాచుకొని మరయొక భస్మంబులో గలిపి ధరించు కున్నను వారు భాగ్యవంతులగుదురు పవిత్రులగుదురు యోగులగు దురు బ్రహ్మయజ్ఞంబుజేసిన స్థలంబిది మహాదేవునివరంబుచే మహా న్నతంబగు తీర్థంబయ్యెనని చెప్పెను.

ఓసూతా యీతీర్థంబునకు బ్రహ్మకుండంబని పేరెట్లుగలిగె నక్కడ భస్మంబుపుట్టుట కేమిహేతువని యడిగిన మునులారా యిది బహుచిక్రంబయినకథ యొకానొక సమయంబున బ్రహ్మకు విష్ణువునకు గొప్ప కలహంబయినదేమనగా లోకకర్తను నేనేగాని నాకుమించిన వారులేరని చతుర్ముఖుండు బలికన జగత్కర్తను నేనుగాని నీవుగావని

విష్ణుదేవుండనియ నీవిధంబున సన్మోక్షస్వకలహం బధికంబై అహంపూర్వ మృషాపూర్వంబని దరిలేక కలహంబు సేయుచు నేయుచుండ నాన్ముద్ధరి మధ్యసంతాగ్ని సమప్రభంబగు నొకలింగంబు మిన్న ముట్టనిలిచిన బ్రహ్మ విష్ణుశక్రాది లాశ్వర్యమునొంది యీలింగంబున కాద్యంతంబులు గన్న నారు లోకకర్తలనిపించుచుండురని దేవబృందంబు నిశ్చయించెను.

అంత చతుర్ముఖంబు నేనంతంబుగనినట్లు నీనానెగనుట కేగుమని విష్ణువుతోననిన రమానల్లభంబు సమ్మతించి వరాహరూపంబుదాల్చి పాతాళంబునకుపోయినచ్చి శివునియెదుటనిలిచె బ్రహ్మ హంసస్వరూ పుడై యాకాళంబునకు పోయినచ్చి మహాదేవునెదుట నిలిచి నాన్ముద్ధ రనిగాంచి విశ్వేశ్వరుడు బహువత్సరంబులేగితి రాద్యంతంబులు గని వచ్చితిరాయని యడిగిన విష్ణుదేవుడు లింగంబున కాదియెచ్చట నున్నదో నాకుగానరాలేదని స్పష్టంబుగాజెప్పి బ్రహ్మకై జూచిన నేనంతంబు కనుగొంటిననుచు నసత్యంబు పలికిన శివుడునవ్వి నీవు మృషావాదివి గావున నీకు భూలోకంబున పూజలేకపోవునని శాపంబిచ్చె.

అంత చతురాననుడు విష్ణుజ్ఞుడై యోయీశా నాప్రభువులయిన నారు యపరాధంబు ఊమింతు రిది ప్రథమాపరాధంబు గావున మన్నించి శాపనివృత్తికంపించుమని రక్షింపుడని యనేకవిధంబుల వేడుకున్న నీశ్వ రుండు ప్రసన్నుడయి పరితాపతిపుండగుచున్న విరించిన జూచి కరుణించి పద్మగర్భానావాక్యం బస్మతంబుగాదై నను నీవిత వ్యసనబడుటచే నొక యుపాయంబు జెప్పెద గంధమాదన పర్వతంబునకు జని యందు యజ్ఞంబు లాచరించితివేని యీమిథ్యావాద దోషశాంతి యగును వానిచే పాపంబును బాసి శ్రౌత స్మార్తాది కర్మలయందు బూజకర్తుడ వగుదువు. ప్రతిమార్చనంబు నీకు గలుగ నేరదని స్పష్టంబుగాజెప్పి తదివంతరంబు విష్ణుదేవుంగాంచి నీవు సత్యవాదివి గావున లోకంబులో పూజగలుగుచుండు ననియును గ్రహించిన విష్ణుదేవుండువంతోపించెను.

అంతట మహాదేవుండింతరి తుండయ్యెనని చెప్పిన సూతా యీ కథ యేపురాణంబులోనున్నదని యడిగిన ఘనీంద్రులారా స్కందపురాణంబులో యీకథ విస్తరింప బడియున్నదని విసిపించెను.

శ్లో॥ సూతః॥ పురాభూవకలహాబ్రహ్మవిష్ణుఃపరస్పరం॥అహం కర్తానమతోన్యహః తర్తాత్రిజగతీతలే!

ఏనమానూహరిం బ్రహ్మబ్రహ్మణం బెహరిస్తదా । ఏనంవివాద స్సుమహాన్పా) వర్తకపురాతయోః॥

మధ్యేస్రాదుతభూల్లింగస్వయంజ్యోతి స్సహతసం । తౌద్వష్టు వి స్మతౌలింగం బ్రహ్మవిష్ణుపరస్పరం॥

సమయంచక్ర రిరువహఃదేవానాం సన్నిధౌపురా । అనాద్యంతం మహాలింగం యదేవతద్వ్యశ్య తేపురః॥

అనంకాదిత్యసంకాశ మనంతాగ్ని సమప్రభం । ఆపయోరస్యలిం గస్యయోః తమాదిచపస్యతి॥

అహమూర్ధ్వం గమిష్యామి లింగస్యాం తంగవేషయః । గవేరుణాయమూలస్య త్వమధస్తార్థరేవజ॥

ఇతితస్యవచస్పత్వా తథత్యాహరుమాపతి । ఎవంతౌ సమయం కృత్వామార్గణాయవినిగ్ధతౌ॥

విష్ణుర్వరాహరూపేణ గతోదస్తాద్దవేషింతు । హంసతాం బారతీ జానిస్సీక్మతోపరినిర్ణయా॥

అథోలోకాన్వితద్యాథౌ విష్ణుర్వర్ష గణాన్బహూః ॥ యథా స్థానం సమాగత్య ఏబావేదేన సన్నిదౌ ॥

శ్రీవిష్ణుః॥ అహంలింగస్యనాద్రాక్ష మాదిమస్యేతీసత్యవాక్ । ఊర్ధ్వంగవేషయితావద బ్రహ్మస్యాగచ్ఛదత్రసః । అగత్యచ వచఃప్రాహ బద్ధనా చతురాసనః॥

బ్రహ్మ) అహహస్రాతమహ్యంబు లింగస్థిత మృణావకత్ ।
తాతూ ప్రవృత్తప్రకాశి ప్రకాశవ్యసంజీవ్యైః । బ్రహ్మనామ సమాహే-
మంస్త్రిహస్యచితురాననం ॥

ఈశ్వరః॥ అనన్త్యంయశతోచన్త్యం చతురాననమత్పురః । లిప్త్యా
త్పూవాంనాన్త్యశివీతిశ్శబ్దం ఉచూపతిం॥

అథోద్విగ్నచూకా బ్రహ్మప్రాధియామాని శెంకరం । ఏకోపరా-
ధనంతివ్యో నామినిర్దగదీశ్వరైః ॥

నామిన్యోపరాధత్వేన తమన్యోపరాధాయ । లికో మహేశ్వ-
రోవాది త్సంత్యయంశ్చతురాననం॥

ఈశ్వరఃఉవాచ॥ ఇమిత్యానచసంమస్యాశ్చిహ్మా నన్యోమితే
శ్మయ గచ్ఛన్వీనహసావస్స గంధమాదనసర్వతం॥

తలక్రిశున్కురుషన్వీమిథ్యాదోషప్రశాంతిన్ । తతోవిధూత-
పాపస్త్యంభవిష్యతినసంశయః॥

తే. శ్రౌతేషుచబ్రహ్మకాస్తాతేష్వశిచకర్మనుః పూజబాధవిష్యతిన-
దాన పూజాద్రతిమానుషే ॥ ఇతి ॥

వింటిరా మునులారా స్కందపురానంబులో వ్యాసప్రోక్షంబు
లగుల్లోకంబునునిచించితి చతుర్ముఖతమిథ్యాభాషణంబున శాపగ్రస్తుం-
డయ్యెనత్యేవాదంబున రమాకాంతు డనుగ్రహప్రొడయ్యెనని చెప్పిన విని
యాశ్చర్యంబుకొంది సూతా ముందున్పత్నాంబులు చెప్పమని కోరిన
ఓమునులారా యంతట బ్రహ్మయాజ్ఞ గైకొని శివప్రీతికరంబులగు
యజ్ఞంబు లెంబది ఎనిమిది వేలసంవత్సరములు గంధమాధన పర్వతంబు
మీద యజ్ఞంబుచేసిన శివుడుప్రత్యక్షంబై మోచతురాననా నీవీయజ్ఞం-
బులొనరించుటవలన మిథ్యావాదదోషంబు దూరంబయ్యెగాన ప్రాత

సార్వకర్మలయందే నీకు పూజదొరకును నిగ్రహపూజ నీకు లోకంబులో దొరకదు.

నీవు యజ్ఞంబులు చేసినందునలన దీనికి బ్రహ్మకుండంబని పేరు గలుగునని శివుండంతథానంబునొందె వింటిరా కథావృత్తాంతం బివిధంబున జరిగిన దప్పటినుంచి బ్రహ్మకుండంబని ప్రసిద్ధంబై మహా పాతక నాశక తీర్థంబని ప్రసిద్ధంబయ్యె మునీందృలారా మహా వృత్తమమైన తీర్థంబక్కడ స్నానంబుచేసి హనమయ్యుండంబునకు పోవలయు.

—౩౧. పానుమత్కుండ మహాత్మ్యము. —

ఈతీర్థంబు సర్వోత్తమంబు మహాపాప నాశనకరంబు పూర్వ కాలంబున ధర్మసఖుడనురాజు నక్కడ బుద్ధిగామేష్టిచేసిన నూరుమంది బుత్రులు బుట్టిరనిన సూతా యాకథా వృత్తాంతంబంతయు వినుపించు మనిన మునులారా ధర్మసకుండను రాజు బహు ధర్మశీలుండు ప్రజా పాలన తత్పరుండు మహావండితు డతనికి నూరుమంది భార్యలు నందరు మహాయోగ్యులు పత్నిప్రతాపిణీమణిమణులు బౌర్యలుతాను సంతోషంబున నుఖంపుచుండ నొకరికినంతానంబు గలుగక చింతింపుచుండ దై వాను గ్రహంబున పెద్దభార్యకు నొకపుత్రుడుగలిగె నాచిన్నవానిని నూరుమంది భార్యనుతమతమగర్భజనకుగానే ప్రేమచే బెంచుచుండిరిసందుకు రాజును బహుసంతోషించుచుండ నొకనాటిరాత్రి యాచిన్నవాడు నిదురబోవ నొకవృశ్చికంబు కాల్చిపైగరిచిన వాడుతాపంబునొందినదిజూచి నూరు మందిభార్యలు దాన దానీజనంబులు నుఁఖించిరి.

ఆధ్వని కొలుపుకూటంబునకు వినబడ నారాజు వకదూతనుబంపి వర్తమానంబుదెప్పించుకొని తానుబోయి విషవైద్యుల కనేక ధనంబు లిచ్చి మంత్రోషధంబులచేశాంతిబొందించి సంతోషించి బ్రాహ్మణులకు

దీనులకు కొల్లగా ధనాంబరాభరణాదు లిచ్చి బ్రాహ్మణోత్తముల పిలిచి యొక్కకొడుకు కొడుకుగా చౌక కన్నుకన్నుగాఁగని లోకనాడిక వింటిరి గదా నాకు నూరుమందిభార్యలు భార్యకొకసుతుండు గలుగునట్లు యజ్ఞంబుజేయించుమనిగోరిన వాచు గంధమాధన పర్వతంబుమీఁద హను మంత్కుండంబడియున్నది లోకోపకారంబుకొరకు నానుమంతండు నిర్మించెనని జెప్పినంతోపించి హనుమత్కుండసమీపంబున పుత్రికా మేష్టిచేసె. బ్రాహ్మణోత్తములు నూరుగురుభార్యలకు పాయసంబు బంచియిచ్చిన నందరి కొక్కొక్క తనయు డుత్పవించి సుఖంబుండిరి. ఈరాజు నందరు తనయులలాలనంబుసేయుచు బహుకాలంబుదేవించి తన పెన్దకొమరుడగు సుచంద్రునికి రాజ్యభారంబిచ్చి తపోవనంబునకేగి కొన్ని దినంబులకు శివోకంబుచేరె. మునీంశృలారా యచి మహూన్నతపీఠంబచ్చట స్నానాది క్రియలుదరిగించి దురదర్శనంబుచేసి యగస్త్య తీర్థంబునకు బోవలయు.

—|| అగస్త్యతీర్థ మహాత్మ్యము. ||—

ఈతీర్థంబు మహూన్నతంబగు స్థింబున నసూతా యాతీర్థ ప్రభావంబు మాకు కృపచేసి చెప్పినేయనిన మునీంశృలారా సూర్య కాలంబున మేరుమందర పర్వతంబులతో వింధ్యపర్వతంబు కలహించు కొని నారికంఠ పాడవుగావలెనని యెదిగిన సూర్య చంద్ర గతుల కడ్డంబుగ దేవేంద్రాది దేవతలు కైలాసంబునకుబోయి వింధ్యాద్రి గర్వంబు నర్వంబు నివేదించిన నర్వజ్ఞుండాలించి నగస్తునింబిలిచి నీవేగి లోకోపకారంబుకై వింధ్యాద్రిపని చక్కచేయుమని యాజ్ఞయిచ్చిన మహాదేవా పార్యతీవినాహ సంభాషణార్థంబు వసిష్ఠు లేగియున్నారు వివాదంబు నన్నిహితంబయియున్నది.

పార్యతీ కల్యాణోత్సవ విశేషంబు నాకన్నులజూడ వేడ్కగలదు దేవరవారు పెట్టికొడుకుగుటజూచిపోదునని మహావినయంబుతో వేడిన

కుంభసంభవా నీయంతరంగంబు మాకుదెలును నీకోర్కెగలది పెళ్ళి
కొడుకు పెళ్ళికూతును వేషంబులతో పార్వతీ సహితండునయి వేదా
రణ్యంబులో నీకు సన్నిధించెద నమ్ము నమ్ము మని యగస్త్య నోదార్చి
పంపించెను.

తదుక్తం స్కాండే ॥ శ్లో ॥ అగస్త్యః । ఉద్వాహ వేషంతేభేవ
నద్రక్షామి కథంవిభో । ఇతివిజ్ఞాపి తత్సంభవః పుదః కుంభజః ముబ్రవీత్ ॥

శ్రీశివః॥ కుంభజోద్వాహ వేషంతే పార్వత్యాలహితోహ్యహం!
వేదారణ్యమహాపుణ్యే దర్శయిష్యామ్యసంశయః । తద్గచ్ఛశీఘ్రంవింధ్యా
ద్రినిగృహీతుం మునీశ్వర ఇతి॥

ఇవిధంబున భగవంతుడైన శివుండు సమాధానంబుజెప్పి నగ
స్త్యంబంపిన వింధ్యాద్రినుంచి దక్షిణదేశంబులెల్ల సంచరించి గంధమా
ధనపర్వతంబునకుబోయి నచ్చట స్వభావంబుతో విలసిల్లి నొకతీర్థంబు
నిర్మించె నది ఈశ్వరానుగ్రహంబున బహుపుణ్యతరంబను మహాపాప
నాశకరంబగు తీర్థంబునయ్యె నాతీర్థంబులో ననేకులు కృతార్థులైరి
యనుచు జెప్పిన సూతా దాని ప్రభావంబు సంపూర్ణంబుగా దెలుపు
మని మునులడిగిన.

మునులారా నేనెంతని వర్ణింతు నొక్క కథజెప్పెద వినుండు
పూర్వకాలంబున దీర్ఘతామసుండను నొకమునీందృడతనికి కక్షివంతు
డను నొక పుత్రుండుగలిగి బహుబుద్ధినంతుడై శాంత స్వభావుండయిన
సబ్బాలుని కువసయనాది సంస్కారంబులు నిర్వర్తించిన బ్రహ్మచర్య
వ్రతంబునడుపుచు విద్యార్థియై యుదంకుడను మహర్షి సమీపంబున
నాల్గువేదంబులు నాదుశాస్త్రంబులు స్థాపరంబుగా జదివి సకలపురానో
పనిషత్తులను జదివి యదువదివర్షంబులు గుహపునింట నివసించి సకల

విద్యావిచక్షుఃబుడయి గురువగు నుదంకునకు సాష్టాంగ దండ ప్రణామంబుగావించి న్యౌగృహంబునకుబోవ నుద్యోగించిన నుదంకుండు సంకోషించి యతనిబావంబు గ్రహించి కక్షీవంతుని యనుగ్రహించి నీపుసేతు మూలంబగు గంధమాధనంబునకు బోయి యచ్చట సగస్త్యకుండంబు గలదు మహాపుణ్యాకర్యంబు భుక్తిముక్తిప్రదంబు మనోభీష్టప్రదంబుల మహానిష్ఠతో మూడునవత్సరంబులు పంచాక్షరీమంత్రంబు జపంబు సేయుము నీతపస్సుఫలించి నాలుగోసంవత్సరంబు ప్రవేశించు ప్రథమ దినసప్రాతఃకాలంబున మహాకాయంబును చతుర్దంతంబులు సర్వాంగ పాండురంబునగు మహాన్నతగజం బుద్భవిల్లు.

ఆగజా రోహణంబుగావించి స్వనయుడనే రాబర్ని పట్టణంబునకు బొమ్మ నిన్నుజూచి యతడు ప్రత్యుద్ధానాభి వందనంబులు జరిగించి మన్నించి యతనికన్యకను నీకిచ్చి వివాహంబు చేయునందువలన నీకు బహుశుభంబుతోడగూడునని యుపదేశించిన సంతోషించి పాదాధివందనంబులుగావించి గంధమాధన పర్వతింబునకుబోయి తీర్థదర్శన వందనంబులుగావించి స్తావనంధ్యాద్యనుష్ఠానంబులు నివర్తించి యాదినంబు జేత్రోపవాసంబుచేసి మరునాడుసూర్యోదయకాలంబున యథాకృత్యంబులుజరిపి పారణముచేసి యవిధింబునచేయ వర్షత్రయ మగుటయు తృతీయసంవత్సరాంత దినసంబున సాయంసంధ్యా వందనంబొనరించి సుఖనిద్రజెందియుండ నారాత్రిప్రహరత్రయ నమయంబున మహా కలకల ధ్వని వినంబడను.

అదికక్షీవంతుడు లేచి చూచిన నాసమయంబున దై వశకంబున స్వనయుండనురాజు వేటమార్గంబుకై గంధమాధనపర్వతింబునకు వచ్చె సంతట కక్షీవంతుండు దంతధావనాది కాలోచితకృత్యంబులదీర్చి యన గోహాసము సంకల్పపూర్వకంబుగాచేసి సంధ్యావందన దేవర్షిపితృతర్పణాదులు యథాజాన్త్రీగంబుగా జరిగించి పంచాక్షరీ జపంబు సేయుచుండు

పంతలోనగ స్త్యతీర్థంబులోనుంచి చతుర్దంతంబులుగలదియు కైలాస పర్వతంబు పగిదిమహాకాయంబుగలదియు పండువెన్నెలభంగి ధవళశరీరంబుగలమహాగజంబొకటి నిర్గమించిన యుదంకుండిచ్చిన వరంబు ప్రతిష్ఠంబయ్యెనని సంతోషించెను.

పిమ్మట గజసమీపంబునకుబోయి నిలిచి తన గురువును వరప్రదాతయునకు నుదంకునిదలచుకొని నమస్కరించి యగస్త్యతీర్థంబునకు సాష్టాంగ ప్రణామంబొచరించి మాటిమాటికి తీర్థశ్లాఘన చేయుచు కక్షీవంతుడు గజరోహణంబుచేసి స్వనయుడనురాజు పట్టణంబునకుపోవ నుద్యుక్తుండై యున్న వేటమార్గంబుకై వచ్చియున్న స్వనయుండు చతుర్దంతగజారూఢుండగు కక్షీవంతునిజూచి పూర్వకాలంబున నారదమహాముని తనకుజెప్పినమాటలు దలచుకొని తనపుత్రికచేసుకున్న ప్రతిజ్ఞచెల్లెనని మహానందభరితుడై ధవళగజారూఢుండగు కక్షీవంతుని సముఖంబునకుబోయి హేబ్రాహ్మణోత్తమా నీవెవరికుమారుండవు నీనామధేయంబెద్ది నీవెవరికిశిష్యుండవు యీగజంబెక్కి యెక్కడికిబోదలచితివని స్వనయుండను రాజడిగెను.

తదనంతరము దీర్ఘతమస్సుయొక్క కుమారుడ కక్షీవంతుడని నాపేరు స్వనయుడనే రాజర్షిపట్టణంబుకుబోయి యారాజుకొమార్తెను మనోరమయను కన్యకను వివాహంబగు నిచ్చిగలిగి పోవుచున్నానని కక్షీవంతుండు జెప్పిన స్వనయుండు సంతోషించి కృతార్థోహం కృతార్థోహమనుచు వచించుచు హేపండిత్తోత్తమా నీవు పోదలచిన స్వనయుండను నేనేమనోరమయను కన్యక నాదూతయె బహుకాలంబునుంచి నారదవాక్యంబులునమ్మి యెదురుజూచుచున్న నాకునీదర్శనంబొనగుట యదృష్టంబేకదా మధురాపట్టణంబులో నాచిన్నది యున్నది. మీరు విచ్చేసి వివాహంబుగావలయునని కోరెను.

అందుకాయన వోరాజోత్తమా చూగుచువాఙ్మనకారంబు సమ కూడె సంతోషించితిగాన వేదారణ్యంబులో మాతల్లిసంక్రమలున్నాడు వారికడకొకవిప్రునిని వారిని దోడ్తెచ్చి నాకు వివాహంబొసరింపుమనిన రాజుసంతోషించి సుదర్శనుడను బ్రాహ్మణోత్తముని సమస్తసైన్యంబులు తోడుయిచ్చి వేదారణ్యంబునుదోలించిన వారేగి తామువచ్చిన వర్త మానంబంతయు వినిపించిన దీర్ఘతమనుండు సంతోషించి సుదర్శనున కాసనార్ఘ్య పాద్యా ద్యుపచారంబులునలిపి యన్యోన్యంబు కుశలప్రశ్నలై సపిమ్మట భోజనంబులొనరించి వాహనాచాఢ్యలై సమస్తసైన్యంబులు తోడరాగ సుదర్శనసహితంబై యారుదిశంబుల కగస్త్యతీర్థ తీరసమీపంబున కేతించిరి.

అంతట తండ్రినిజూచి కక్షివంతుండు పాదాభివందనంబు గావించిన దీవించి యాలింగనంబుచేసుకొని మూర్ధ్ని ఘ్రాణంబుచేసి సంతోషించుచున్న నెడ సుదర్శనుండు జెప్పటచే దీర్ఘతమనుండునచ్చుట విని న్వనయుండేగి దీర్ఘతమనునకు పాదాభివందనంబుచేసిన లేచి కాగలించు కొని యన్యోన్య కుశలప్రశ్నలై స పిమ్మట వివాహదులు జరుగుచున్న నమయంబులో కక్షివంతుని గురువగు నుదంక మహాముని విచ్చేసిన సమస్తజనులు ప్రత్యుద్ధానంబులుచేసిరి కక్షివంతుం డెదురేగి గురువు పాదంబులపై బడి గోత్రనామోచ్చారణంబుసేయుచు నాప్టాంగంబుచేసిన యాశీర్వాదించి గృచ్చియెత్తి మూర్ధ్నిఘ్రాణంబుచేసి వత్సానీమనోరథ సిద్ధియాయనాయని కుశలంబడిగి కూర్చున్నయెడ దీర్ఘతమో రుషియు వచ్చి యుదంకునికి నమస్కారంబులుచేసి ప్రత్యుద్ధానంబుగావించి పున ర్నమస్కారంబుచేసి యన్యోన్యకుశల ప్రశ్నలుజరిగి పిమ్మట యందరు గూర్చిండిరి.

అప్పుడు న్వనయుండువచ్చి వారిద్దరికి నమస్కారంబులు గావించి కుశలంబడిగి తనకన్యను కక్షివంతునికివ్య నిచ్చయించినమాట యెరిగించిన

నుదంకుండు నంతోషించి తనవాక్యసంసిద్ధికానందించి వివాహప్రశంస
ప్రసంగంబు జరిగించి రాజోత్తమా కక్షీవంతుని మీనగిరింబునకు
దోడ్కొనిపోయి వివాహంబుచేసుటకంటె నీయగ న్త్యతీర్థ సన్నిధిని మా
యెదుట వివాహంబు చేసితివేని యిహపరంబులకన్నిటికిని సర్వోత్తమంబు
గాన నీతినియ నిచ్చుటకీ దోడితెప్పించుమనిజెప్పిన పెద్దలవాక్యంబు
ముద్దుగాగైకొని నమస్తనై న్యంబులబంపి తనకుటుంబంబును మధురా
పట్టణంబునుంచి రప్పించి శుభముహూర్తంబున కన్యాదానంబుచేసి కక్షీ
వంతునికి మనోరమగు పాణిగ్రహణంబుచేయించి చతుర్దంతిగజంబుపై
సూర్యుండబెట్టి పూరేగించి వివాహశోభనంబుగడిపి బ్రాహ్మణోత్తముల
కగణ్యంబులగు ధనంబులు సనేకంబులగు రత్నకంబళంబులు దుకూల
వస్త్రాభరణంబులు యథేచ్ఛగా కొల్లబెట్టి అల్లుడుకు బిడ్డకు కట్నంబు
లొసంగి ధవళగజంబుపై సూర్యుండబెట్టి వేదారణ్యంబునకు శుభంబుగ
దోలించె.

ఈయగ న్త్యతీర్థప్రభావంబున నుదంకుని వరంబు సఫలంబయ్యె
మనోరమ ప్రతిజ్ఞజెల్లె నకలజనంబులకు నంతోషంబయ్యె వింటిరా
యగ న్త్యతీర్థంబు మహిమాన్వతంబు.

అందు భక్తిముక్తిప్రదుడగు వేదాటవీనాధుసేవింపుచు చిరకా
లంబు సుఖంబుండె నంతస్వనయుం డగ న్త్యతీర్థంబునం గృతస్నానంజై
నిజనై న్యంబులగూడి పురంబునకుంజని సుఖంబుండెనో ముసీంద్యలారా
యిట్లగ న్త్య తీర్థస్నానప్రభావంబును కక్షీవంతుం డనన్యదుర్లభంబగు
రాజకన్యకా పరిణయంబుగావించె నీయితిహాసంబు వేదసిద్ధంబును పుణ్య
ప్రదంబును యశస్సాభాగ్య కారీయునై వెలయుచుండు.

అక్కడ స్నానంబు గావించి తదుపరి రామ కుండంబునకు
బోవలయును.

మునులారా రామతీర్థంబువంటి మహాతీర్థంబు లోకతీర్థంబులలో లేదు నుండి రామతీర్థంబు నన్నిధి నొకత్యంబు దానంబుచేసిన లోని గుణితేఫలంబు నొసగును. నగస్త్యమహాముని శిష్యుండగు సుతీక్షుండను మహాముని రామకుండంబు నన్నిధిలో శ్రీరామచంద్రులను స్రవించుచు పంచసాస్రంబులు జపంబుసేయుచు భిక్షాశ్చయై నియతసత్తెనుండై బహుకాలంబు తపంబుచేసి నీకానమేతుండగు శ్రీరామదేవుని మనోధారణచే ధ్యానంబుచేసి ననుగ్రహించి సత్యక్షుండైన సుతీక్షుండు శ్రీరామచంద్రుల స్తుతించెను.

తదుక్తం సేతుమహాత్మ్యే॥ స్తో॥ సుతీక్షణః॥ నమస్తే జానకీ నాథ సమస్తే మానుమత్ప్రియః॥ నమస్తేకౌశిక మునియాగరక్షణ దీక్షిత సమస్తే కానలేయాయ విశ్వవిత్ప్రసియాయచ॥ ఇతి॥

ఇవిధంబున సనేకవిధంబుల గొప్పగా స్తోత్రంబు గావించుచు నీప్రకారంబున స్రవించుచు జపంబుసేయుచు బహుదినంబులు గడచిన రామచంద్రునికటాక్షంబున నేనదైవతజ్ఞానంబును ప్రత్యగాత్మైక లక్షణంబును త్రయీధర్మవిచారంబున సనేకవిద్యా వ్రసంగకదృత్వంబును పరకాయ ప్రవేశంబును వియద్గమనవిహారంబును సర్వకళా విచక్షణ త్వంబును బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాది లోకంబులకు పోకడ రాకడయు పిఠీలికాది సమస్తపంతు భాషాపరిజ్ఞానంబును యింద్రియాగమ్య వస్తు దర్శనంబును మొదలగు విశేషంబు లాతీర్థస్నాన మహాత్మ్యంబున దొరికెను.

ఓమునీంద్రులారా శ్రీరామకుండతీర్థమహాత్మ్యం బఖండంబని చెప్పి మరియు నాతీర్థంబున శ్రీరామచంద్రుండు స్థాపించిన లింగంబు మహా

పాలక నాశనంబు భుక్తిముక్తిప్రదంబు నాలింగంబునకు నభిషేక పూజ లొనర్చినవారికి సకలైశ్వర్యసిద్ధిగలుగు. మరియొక్కవిశేషంబు జెప్పెద వినుండు కురుపాండవ యుద్ధంబులో భీష్ముండుచెల్లిన పిదప ద్రోణాచార్యులకు సేనాధిపత్య పట్టాభిషేకముగావించిన దుర్యోధనుని భక్తికి సంతోషించి ధనురాచార్యుడు మహా శౌర్యంబున సకల సైన్యంబుల నేల గలుపుచు సప్రతిష్ఠంబు యుద్ధంబునేయుచున్న పాండవులొర్చక శ్రీకృష్ణమూర్తితో మంత్రాలోచనంబు నేయుచు ద్రోణాచార్యుండు మృతిబొందు నుపాయంబులు నెదకుచు సవశులై యుండిరి.

అంతట నొకనాడు భీమునికి ద్రోణాచార్యులకు యుద్ధంబగు చుండ భీముండోర్చలేక హేధనురాచార్య లోకంబులో బ్రాహ్మణ ధర్మంబులు వేదాధ్యయనంబు శ్రౌతిస్మారనిత్యానుష్ఠానం బహింసయు మీరు బ్రాహ్మణధర్మంబువిడచి శస్త్రాస్త్రధారణంబుజేసి బహుజనంబుల హింసింపుచు కళత్రపుత్రిసంరక్షణకోరకేగదా వ్యాధుండు బహుమృగం బులజంపి దారాపుత్రాదుల పోషించినవిధంబు నడుమటయుక్తంబుగా నై నను నీకుమారుండగు యశ్వద్ధామ యుద్ధంబులో మృతుడయ్యె నింక యుద్ధంబుజేసి యెవ్వరిని బ్రతికించుకొరకు గావున శౌర్యంబుచూచి బ్రాహ్మణ ధర్మంబు స్వీకరింపు మన్నను యశ్వద్ధామ మృతిబొందెననిన మనోవై కల్యంబునొంది యాలోచించి నీమాట నాకు సత్యంబనితోచదు. ధర్మనుతుండగు యుధిష్ఠిరుండు సత్యవాక్యపరిపాలకుండు గావున సతండు నాయెదట సత్యంబని వచించెనేని నమ్ముదు యుద్ధసాదనంబులు విడుతు నని వచించె.

అటుపిమ్మట నందరు కృష్ణునితో జెప్పిన విచారించి కృష్ణునిం దోడ్కొని ధర్మరాజు పాలికింబోయి ఈకథవృత్తాంతంబంతయు నారాజుకు వినుపించి నీవీమాట ద్రోణాచార్యునెదుట బలికితివేని యతడు వస్త్రసన్యాసంబుజేసునప్పుడు మనకు జయంబునకు తోవదొరుకునని

బహు విధంమామలు జెప్పినధర్మరాజు వినకున్న శ్రీవిష్ణుం డందుపై రాజునీవీకార్యంబు జేసిన దోషంబులేదు ప్రాణసంరక్షణకై యసత్యంబున దోషంబురాదని పురాణంబులు ధర్మశాస్త్రంబులు జెప్పుచున్నవని యనేక విధంబుల నొప్పించి మెప్పించి మరియొకయుపాయంబుగల దశ్వద్ధామమును గజంబు భీమునిచే మృతినొందినమాట సత్యంబుగదాయితే తీరున నీవుబలికినదాని యుపాయంబు మేమొరగూర్చుచుని శ్రీకృష్ణమూర్తి నయంబున భయంబున విషయంబున నుపాయంబున పొందుపరుపనెట్ల కేలకు కృష్ణునిమాట మించజాలక నొప్పికొనియె.

తర్వాత సదుగురు గుమిగూర్చుకొని ద్రోణాచార్యుల నెడకి జోయి నిలిచి ధర్మరాజు ముఖవచనంబున ఈదినంబున భీమునిచే యశ్వద్ధామ యనువరకు స్ఫుటంబుగాబలికె గజంబు॥ యనుశబ్దంబు॥ మెల్లన గాబలికె॥ సంతలో భేదప్రణవామలు వాయిందిరి॥ చచ్చెననుశబ్దంబు॥ దృఢంబుగాబలికె॥ నామాటవిని ద్రోణాచార్యుండు ధర్మరాజసత్యంబు బలకడని నమ్మి ధనుర్భాణంబులువిడిచి యస్త్రసన్యాసంబు గయికొని విరక్తుండయి మరణాయ చిత్తుండయి గాఢసమాధిచేత పాశయోగంబుచే ప్రాణత్యాగంబుజేసి.

అంతట దృష్టద్యుమ్నముండు రథంబుపైకురికి ద్రోణాచార్యుని కేశంబులచేత నమర్చుకొని ఖడ్గంబున శిరంబు ఖండించి నర్జునాదులం దలంచి రంతట యశ్వద్ధామ యీసమాచారంబువిని కోపోనగ్రుండ్త కొన్నిప్రతిజ్ఞలంజేసి. తదుపరియుద్ధంబంతయు జాంతంబై ధర్మరాజునకు ధవున్మాదులు శుభముపూర్తంబున పట్టాభిషేకంబుజేసుటకై సంకల్పంబు జేసిన నాకాశంబున యోధర్మరాజు సేవసత్యంబుపలికి ద్రోహ హఠావంబై న ద్రోణవధోపాపంబు గావించితి గావున నిందువలన నసత్యదోషంబును గురుద్రోహము నీమాట నమ్ముదునని విశ్వసించిన

దానిచే విశ్వాస ఘాతుకంబును బ్రహ్మహత్యయు నిన్ని జతగూడి యున్నవి. గావున నీపాపములు బాపుకొనుదనుక పట్టాభిషేకంబున కర్తుండవుగావని లోకంబువిన నాకాశంబున మ్రోగెను.

అమాటలకు ధర్మరాజు లజ్జాభయాకుల చిత్తుడై ధౌమ్యాదిరుషు లందరు శ్రీకృష్ణమూర్తితో యాలోచించుచు చింతించుచున్న సమయ మున వేదవ్యాసు డచ్చటికి విచ్చేయ సభాసదులందరు ప్రత్యుద్ధానము జేసిరి. యుద్ధిష్ఠిరు డనుజసహితుడై యెదురేగి పాదాక్రాంతుడై తోడ్కొనివచ్చి మణిమయపీఠంబుపై కూర్చుండబెట్టి వివిధోపచారం బులు జరిపి యంజలిబద్ధుడయినిలిచి యోమహాత్మా యశరీర వాణి వివిధంబున బలికిన దిందుకేమిసాధనంబు మీకంటె ప్రాపకులు మా కెవ్వరులేరుగదా యస్మద్రక్షుణోపాయంబు విచారించి రక్షింపురక్షింపు మనుచు ప్రార్థించెను.

అందుకు వేదస్సన డాలోచించి రాజోత్తమా వెరువ కొక యుపాయంబుజెప్పెద నేతుమూలంబున గంధమాదన పర్వతంబుమీద రామకుండంబుగలదు. అది మహాపాతకుల పాపనులజేసినది నీవు చింతించ కచ్చటికేగి యాతీర్థంబులో యథాశాస్త్రంబుగా స్నానంబు నేయుము నీపాపంబులన్నియు భస్మంబగునని చెప్పిన సంతోషించి తమ్ములు దానును బ్రావది శల్లియును ధౌమ్యుండుతోడ రాగబయలు దేరి గంధమాదన పర్వతంబునకుపోయి రామకుండంబులో యథా సంకల్పవిధిగా స్నానంబుజేసి క్షేత్రోపవాసంబుజేసి పార్వణ విధానంబుగా శ్రాద్ధంబు జరిగించి విత్త శాశ్వతంబులేకుండ దానంబులు దినాంధ కృపణు లకు వస్త్రంబులు లన్నంబులుబెట్టించి యొక్కమాసంబు నియతా హారంబై యొక్కడనుండి సత్కథాశ్రవణంబు నేయుచుండెను.

అంతట నొకడినంబున నశరీరవాణి ధర్మనందనా సీవు పవిత్రుడ నైతివి రాజద్వండ్లనైతివి సీవు హస్తినాపురంబునకుజోయి మంత్రి సామంత పురోహితాదులుగొలువ పట్టాభిషిక్తుడనై యథానుఖంబున రాజ్యపరిపాలనసేయుమని వివబడ్డ ధౌమ్యాది మహామునులు సంతోషించిరి ధర్మరాజు శ్రీరామప్రతిష్ఠితంబగు లింగమున కభిషేక పూజాదులు జరిగించి యనేకదానంబులు కొల్లబెట్టి తమ్ములు తానును కిరి నగరంబునకువచ్చి యథాశాస్త్రంబుగా నట్టాభిషిక్తుడయ్యె. మునీంద్రులారా రామతీర్థమహాత్మ్యం బమ్మతగులు వింటిరిగదా యాతీర్థంబునకు పోవ నశక్తులగు వారీయధ్యాయంబు దిదివిన వినిన కైలాసవాసులగుదురని చెప్పి యాతీర్థంబులో స్నానంబులేసి లక్ష్మణతీర్థమునకు పోవలయు.

—॥ లక్ష్మణతీర్థ మహాత్మ్యము. ॥—

ఈతీర్థంబు మహూత్తమంజై నది మహాపాతక నాశనకరంజై నది బలరామునకు బ్రహ్మహత్యా నివృత్తిగాంచిన తీర్థంబని సూతా బలరామునకు బ్రహ్మహత్య యెట్లు సంభవించె నావృత్తాంతంబు విను పింపుమనిన మునులారా కురుపాండవులకు యుద్ధసన్నద్ధంజైన సమయంబున బలభద్రుండు ఓకరింపడుంబున బొందక మధ్యస్థుండయి యాఘోర కార్యంబు కన్నుల జూడజాలక యాత్రాఫలంబున బయలుదేరి ప్రభావ తీర్థంబునకుజేరెను.

అచ్చట దేవర్షి పితృగణంబులకు తృప్తిగావించి తదనంతరమున సరస్వతీ పృథూదక బ్రహ్మతీర్థంబులు మొదలగు తీర్థంబుల యాత్రలు నలిపి నైమిశారణ్యమునకు పోయి దీర్ఘసత్రంబుగావించుచున్న మునీంద్రులందరు వ్రత్యుద్ధానాభి వందనంబులు స్తోత్రంబులు సేయుచు బహుమానించిన సంతోషించియున్న తాసనంబుపై గూర్చుండి యున్నత గ్రీవుడై లేవకున్న సూతునింజూచి మహాక్రోధంబుతో కర్మనింద్యుడును

లోమహాడగు నీసూతుడు నేనువచ్చిన లేవక మహాగర్వంబుతో నున్నవాడు వీడు మునులకన్న యెక్కువకాదుగదాయని క్రోధతామ్రాక్షుడై చేతులోనున్న కుశాగ్రంబుతో మొత్తిన శిరంబుభిన్నంబై సూతుడు మృతుడయ్యె.

అంశట ముసీంద్రులంద రాహాకారంబులు సేయుచు బలరామా నీపు సాక్షాచ్ఛేషాంశా సంభూతుడవు మహాత్మునివృద్ధిధంబున ఘోరా కారంబుజేసితివిగాన బ్రహ్మహత్యా పరీతుడవై తివి దీనికి ప్రాయశ్చిత్తంబు నీకవశ్యంబని నిర్ణయించిన బలభద్రుండు చింతాక్రాంతుడై భూసురేంద్రులారా దీనినిష్కృతి మీరేవివరించి చెప్పవగుదురని ప్రార్థించిన బలరామా నీసైభావంబులజూడ మృత్యుభయ పరాక్రముడవుగాన నితని పునర్జీవితుని గావింపుము నీబ్రహ్మహత్యమానుననిన సంకర్షణుడు నామాయాబలంబున బ్రతికింతునని పునర్జీవితుని గావించె.

అప్పుడు ముసీంద్రులు సంతసించిరి మునులకై జూచి బలరాముడు మరి మీకోరికేమనియడిగిన బలభద్రదామేము పతతంబు యజ్ఞంబులు గావింపుచుండ నిల్వలుండను రాక్షసపుత్రుడు వల్కలుడనువాడు సర్వకాలంబుల హోమసమయంబున మూత్రపురీష రక్తవర్షంబులు గురిపించుచు యజ్ఞంబులు పాశుజేయు మరివాడెవ్వరికజేయుడుగాని బాధ తీర్చితినేని మేముసుఖంతుము మనోభీష్టసిద్ధి గలుగునని ప్రార్థించిన సర్వకాలము కూడునంత కక్కడనివసించియుండి సర్వసమయంబున బ్రాహ్మణోత్తములు హోమముచేయుచున్న సమయంబున నారాక్షసుడు నీలబర్హతంబు భంగి మహాకాయుండును కరాశదంష్ట్రుండును వికృతాకారుడును రక్తాక్షుడు నూర్ధ్వ కేశుడనై వచ్చి యజ్ఞాగారంబుల పవిత్రంబులు నేయుచుండెను. అదిజూచి ముసలసిరంబుల దలంచి సన్నిహితంబు అగుటయు ముసలంబుచే నొకపెట్టుబెట్టిన భిన్నశిరస్కుడై నేలగూలి ప్రాణంబులువిడిచె మునులత్యానందంబు నొందిరి. తదుపరి బలరాముడు

మునీంద్రులారా నాకెయ్యది కర్తవ్యంబు జెప్పండని రామా మరియింక నెయ్యది కర్తవ్యంబని యడిగితివి గాన నొకసంవత్సరంబు సకలతీర్థ యాత్రా సమాప్తి జరిగించితివేని లోకంబు నీకుపకారంబగు నీదోషంబు నిశ్చేషంబగు ననిన సంతోషించి కృష్ణాగ్రజండు సర్వతీర్థంబులు గృంకు లాడి నిజ పురంబునకు బోవుచుండెను.

అంతట నాశరీరవాణి మోరాహిణేయ నీకు యాత్రా పూర్తి కాలేదు బ్రహ్మహత్య విశ్చేషంబుగాలేదని యొక ధర్మని వినవచ్చిన దింతాక్రాంతుడై మరలి నై మిశారణ్యమునకుబోయి మునీంద్రులకా సమాచారము వినిపించిన బలరామా నీవు గంధమాదనపర్వతంబున శేషాంశావిరూపుతుండగు లక్ష్మణునిచే నిర్మించబడిన తీర్థంబులోన్నానం బానరించితివేని యాత్రా సంపూర్తిగలిగి దోషంబు నిశ్చేషంబగునని జెప్పిన బలరాముండు తక్షణంబున లక్ష్మణతీర్థంబునకుబోయి స్నానంబు జేసిన నాగాశవాణి బలభద్రా కృతార్థుండనై తివి నీపురంబునకు బొమ్మని వినవచ్చిన సంతోషించి ద్వారకానగరంబునకు బోయెను.

కావున లక్ష్మణతీర్థ మహాత్మ్యమిట్టి దక్కడ స్నానమాచరించి జటాతీర్థంబునకు బోవలయును.

— జటాతీర్థ మహాత్మ్యము. —

అది మహాత్మమతీర్థం బజ్జాననాశన సాధనం బవిద్యానాశన శారి బుద్ధి శుద్ధి ప్రదంబు భుక్తిముక్తిప్రదంబు మనశ్శుద్ధిని గోరినవారు మహాదర్శులంబులగు వేదాంతశాస్త్రంబులు జదివి తర్కములుజేసి క్రియా పర్వవశాపంబు నొందజాలరు జటాతీర్థంబులో స్నానమాత్రంబులో పరి శుద్ధులగుదురని జెప్పిన సూతా యాతీర్థంబున కంతమహాత్మ్యం జెల్లు గల్గెనని యడిగిన మునీంద్రులారా శ్రీరామచంద్రుండు చతుర్దశ సంవత్స

రంబును జటాధారియై వనవానంబుజేసి తపస్సుగావించి రావణవధానంతరము జటామండలం బాతీర్థంబులో ప్రక్షాళనంబు జేసుటచే తపః ప్రభావ రూపాపూర్వఫలంబా సలిలంబులలో మేళనంబగుటచే దానికింత మహాత్మ్యంబు సిద్ధించినది.

వింటిరా మునులారా పుణ్యంబుల తారతమ్యంబులు వినిపించెద వష్టినహస్ర వర్షంబులు జాహ్నువీనదిలో స్నానంబుజేసిన ఫలంబు దేవ గురుండగు బృహస్పతి సింహరాశి స్థితుడైన సమయంబున నొకదినంబు గోదావరిలో స్నానంబుజేసిన లభించునటువంటి గాదావరి పుష్కరినీ స్నానంబులు పదివేలు గావించిన ఫలంబు గోమతీనదిలో నొకసంవత్సరంబు స్నానంబుజేసిన ఫలించు నన్ని మహాపుణ్యంబులు గంధమాదన పర్వతంబున జటాతీర్థ దర్శనమాత్రంబున లభించుస్నానంబుజేసినవారి కెంతపుణ్యముగలదో నేనెంచజాల నాత్రిమూర్తులకే తెలుసును.

పూర్వకాలంబున వరుణపుత్రుండగు భృగువే మనసుద్ధిగోరి తండ్రినడిగిన వరుణుండు వారుణికింజెప్పిన జ్ఞానంబు వినిపించెద వినుండు.

తదుక్తంస్కాంచే॥ శ్లో॥ భృగుర్వైవారుణీః పూర్వో వరుణంపి తరంతచాబుద్ధిశుద్ధిప్రదోషమయపృచ్ఛత్ప్రసంశుభం ॥

వరుణ॥ రామసేతౌ భృగోపుణ్యే గంధమాదనపర్వతే । స్నాన మాత్రాజ్జటాతీర్థేబుద్ధిశుద్ధిర్భవేద్ధృవం॥

ఇవిద్విధంబున తండ్రి యాజ్ఞాప్రకారంబున భృగుడు జటాతీర్థంబు లోస్నానంబుజేసి బుద్ధిమంతుడయ్యె నొకనాడు శుకయోగీంద్రుండు జన కుండగు వేదవ్యాసమహాముని యాజ్ఞావలనస్నానంబాచరించి స్వస్వరూ ప్యంతజ్ఞానానంద భరితుండై నిర్మలుండయ్యె గావున జటాతీర్థమాహ జగన్యాంబునచ్చట స్నానంబుగావించి లక్ష్మీతీర్థంబునకు బోవలయు.

అక్షరము మహాలక్ష్మీ ప్రదంబెట్టికరించులైన కృత్తికప్రవాహములైన నాతీర్థములలో స్నానంబుచేసి చేసి శ్రీమంతులగుచును. ధర్మరాజు యా తీర్థములలో స్నానంబుచేసి మహాదైత్యరాజ్యభిన్నస్థగతి రాజసూయం బొసరించె రాజ్యభిషిక్తుండయ్యె శత్రునాశంబు గావించినని బెప్పిన సూతా ధర్మరాజుని కాతీర్థ మహాస్మృతిం బెప్పెరు బెప్పె రతండేరితి స్నానంబుచేసె కథాక్రమంబు వినుపింపుచునిది.

ఓమునీంద్రులారా ధర్మరాజుగారు కృతరాష్ట్రునిచే విలువబడి యింద్రప్రస్థంబులో నున్నయెడ కృత్తికముార్చి వారి ధర్మరాధంబే కొన్నిదినంబు లక్కడియున్న సమయంబులో నొకనాడు ధర్మరాజు కృత్తికముార్చిలో పుండరీకాక్షా దుగోభయంబు మహాభాగ్యం బనుభవించుచుండే మేమిరీతి శ్రమలనుభవించుచుంటిమి స్వామి కటాక్షం బుంచి మాకు సుఖోపాయంబుబెప్ప వానికంటె మాకు ధీనలెవిరుగలరని ప్రార్థించిన వానుదేవుండు విచారించి యుద్ధిష్టరా గంధమాదన పర్వతంబు మీద లక్ష్మీతీర్థమని యున్నదనేమలాతీర్థంబులో స్నానంబుచేసి శ్రీమంతులైరి గావున నీవు సహోదరసహితుండవై యచ్చటకరిగి కృతిస్నానంబుండవైన నీకష్టంబుదీరును. నీకుశ్రేయస్సు యశస్సు సంగభవించుననిజెప్పును.

తత్త్వణంబున భ్రాతృసమేతుడై పోయి యాతీర్థంబులో స్నానంబు చేసిన పచ్చి దిగ్విజయంబుచేసి రాజసూయయాగంబొసరించి మహాహృత్తమైన భాగ్యంబును నుత్తీర్ణినిబొందె వింటిరా మునీంద్రులారా ధర్మరాజున కైశ్వర్యకారణం బాతీర్థస్నానంబున యెవరు స్నానంబొసరించిన లక్ష్మీమంతులగుటకు పండెహంబు లేవక్కడ స్నానంబుచేసి తదనంతరం బగ్నితీర్థంబునకు జోవిలయు.

ఇది మహాత్మ్యంబు సర్వపాపహరణంబు పశాచాది మహా వీడా నివారకంబు మునీంద్రులారా దానిమహాత్మ్యంబు నేను నిర్ణయించజాలననిన సూతా నీకు దెలిసింత నట్లాత్మీయ మహాత్మ్యం వినుపించుమని వేడిన మునీంద్రులారా శ్రీరామచంద్రుండు రావణాసురునివధించి విభీషణుసకా చంద్రతా గార్కంబుగా ప్రభుత్వంబు నేయుకొరకు పట్టాభిషేకంబుచేసి నీతాలక్షణ సహితుడై సముద్రతీరంబున సంచరించుచు నీతా మనో దానర్థ్యం బెటువలెనుండునో యిన్నిదిసంబులు రాక్షసునింట నుండెనని మనస్సులో జిజ్ఞాసచేయుచు వచ్చుచున్న నగ్ని దేవుండు లక్ష్మీతీర్థంబునకు నమిషస్థలంబగు సముద్రంబులోనుంచి యాతామ్రలోచనుండును పీత వస్తుండును దనుర్ధరుండును సప్తజిహ్వండును మహాతేజస్సుచే దశ దిశాంతరాళంబులు వెలిగించుచు హనుమదంగదసుగ్రీవ విభీషణాదినమ రిస్తసై న్యంబును విన లీలామానుష విగ్రహుండగు శ్రీరామమూర్తితో నిట్లనియె.

ఓ రాఘవా ఈసీతా పతివ్రతప్రభావంబుచే నీవు రావణాసురుని జయించితి విదినత్యంబు సత్యంబు పురస్సత్యంబీ నీతాదేవి సాక్షాత్ల క్షీయంశచే యుద్భవించినది పరశురామావతారకాలంబున ధరణి దేవియు నీయవతారంబున జానకీదేవియు కృష్ణావతారకాలంబున దుక్కిణీ దేవియు కాగలదు శ్రీమహావిష్ణుండవగునీవు లోకరక్షణార్థంబు దుష్ట శిక్షణార్థం బవతారములైన యెడల నసపాయినియగు లక్ష్మీదేవి నీతాది స్వరూపంబులతో నుదయించగలదని యగ్ని హోత్రుండు లోకంబులు విన ప్రత్యక్షంబుపాన బలికిన సమస్తజను లాశ్చర్యంబునొందిరి శ్రీరామ చంద్రునికి మనోనిర్మలాబయ్యె.

అప్పుడినుంచి యగ్ని తీర్థంబని పితృతంబయ్యెననిజెప్పిన మాతా యాతీర్థంబులో యెవరు కృతార్థురయిరిని యడిగిన మునులారా పూర్వ

కాలంబున పాటలీపురంబుని యొకపట్టణంబుగల దాపట్టణంబులో వసు మతుడను నై శ్యశిఖామణి గలడతనికి ముగ్గురుభార్యలు మహాపతివ్రతలు అతడు మహాధర్మాత్ముడు దానశీలుడు భాగ్యవంతు డతనికి పదుగురు కొడుకులు సుపుణ్యుడు పుణ్యవంతుఁడు చారువణ్యుడు మొదలగు లోమ్మండ్రు సుతులు బహుపుణ్యబుద్ధులు వ్యవహారదక్షులు సంసార రక్షణ దక్షులు సన్మార్గప్రవర్తులుగా నున్నారు.

పదియగునాడు మహ్మపుండనుపేరును వహించె బాల్యప్రభృతి బహుకూరకార్యంబులు సేయుచు పట్టణంబులోనున్న శిశువులరహస్యం బుగాబట్టి బలనశ్చరణంబు సేయుచు నీటిలోపడ్డద్రోబ్బుపంకంబులో ద్రోక్కు నడవిలో గొంతుబిసుకు సనేకవిధంబుల శిశుమారణంబగుటచే గ్రామంబుపాడయ్యె నీవార్త రాజువినిబాలవధచేయువాని పట్టితెమ్మని తలవరివ్రభుతల కర్మంతిత్తీక్షణంబైన యాజ్ఞచేసె సంతనెడికిన దొరక డంతట నొకదినంబున నైదుగురునై శ్యపుత్రుల నాటలపేరుబెట్టి తీసు కొని గ్రామంబునకు సతిదూరంబులోనున్న నొకకొలనులో బలక్రీడవి నో దంబు జూపించి వంచి కంఠదఘ్నమగు రౌంపిలోదించి తాను గ్రామంబు లోనికి జనుడంచె.

అంతట నానై శ్యులు పిల్లలనెడకుచు పిలుచుచు ఘోషించుచు తిరిగితిరిగి యామడుగు సమీపంబునకుబోయి యాపిల్లల సేదతోపిలిచిన ప్రతిధ్వనులిచ్చిన జాడతో మడుగులోనికిదిగి తృణశై వాలాది సంకులం బగు పంకంబులో యుంకుచు గ్రుంకుచున్న బాలులంగాంచి వెడలించి దేహప్రక్షాళనంబులుజేసి వేదదీర్చియుడిగిన జరిగిన వృత్తాంతబంధయు కుష్మావుని చరిత్రంబంతయు వినుపించినవిని రాజుకొలుపునకుబోయి జరి గిన వాస్తవంబెల్ల వినుపించిరి రాజుచింతాశ్చర్యంబులచే విభ్రాంతుండై కుష్మావుని వానితండ్రి వశుమతుని పట్టితెప్పించి విమర్శింప విమర్శింప గ్రామంబులో మృతిబొందినట్టి బాలులందరు వీనిచే మృతులగుట నిశ్చ

యంబై వానితండ్రిని బిలిచి నీకొమారునకేమి శిక్షకావలయునని యడిగిన రాజోత్తమా! వీడు బహుబాలఘాదకుండు గావున శిరచ్ఛేదనంబున కర్హుండిందుకు నందేహంబులేదని చెప్పెను.

అతని నిష్పక్షపాతవాక్యంబున కందరాశ్చర్యపడి రాజాయితను వాస్తవప్రసంగంబుజేసెను గమగ నితనితనయుని గ్రామంబు వెడలగొట్టవలయుగాని శిరచ్ఛేదనంబు మానవలయునని పట్టణాశేషంబుపలికిన రాజు వారిపలుకు మన్నించి తనదేశంబు దాటద్రోయించె. నాదుష్పాపుండు దుఃఖించుచుబోయిపోయి గొప్పయరణ్యంబులో మునిమండవి మండితంబగునగ్రహారంబులో భిక్షజీవనంబుసేయుచు కొన్నిదివసంబుల కుగ్రశవనుండను బ్రాహ్మణుని పిట్టిని పట్టుకొనిపోయి జలంబులముంచి జంపిన నావిపుండు దుఃఖించి వోపాపాత్మా నీవిట్టి పాపకృత్యంబు జేసితివి గావున నీవును జలంబులో నుద్బంధమరణంబునొంది రారవాది నరకవాసంబు లనుభవించి తదుపరి పిశాచరూపంబుతో నభ్యుత్థాభ్యుత్థి కార్యాకార్యంబులు జరిగించుచు ఘోరదుఃఖంబు లనుభవించుతుపని క్రూరంబగు శాపంబిచ్చెను.

ఆవిధంబున మృతుండయి పిశాచరూపంబులో బాధలనొందుచు దేశదేశంబు లరణ్యంబులు పర్వతంబులు దిరుగుచు వైవఘటనంబున నగస్త్యాశ్రమ సమీపంబున నోబ్రాహ్మణోత్తములారా నేను పాటలీపురంబనుపట్టణంబులో పశుమంతుండను వైశ్యునికి దశమపుత్రుండ నేను బాల్యప్రభృతియు నొనరించిన పాపంబు లివియు యుగ్రశ్రవనుండను బ్రాహ్మణుని శాపంబుచే జలంబులో నుద్బంధమరణంబునొంది నరకంబు లనుభవించి పిశాచంబునై యారీతిదుఃఖంబు లనుభవించుచున్నాడ మీరు తపస్సంపన్నులు వేదవేదాంతవేత్తలు మీచెంతకుచేరితిని నన్ను రక్షించి నాపదవిమోక్షణంబు గావించితిరేని సుకించెద మీరుపేక్ష చేయుదురేని శిసుమారణకృత్యంబు నాకునహజంబేకదా యని యివ్వ

ధంబున సామ బేదోపాయవాక్యంబులు బలుకుచు దిరుగుచునుండ నందులో కొందరు బ్రాహ్మణోత్తముల హస్తమహామునిపాలికిబోయి విన్న వృత్తాంతంబంతయు విన్నవించి.

అగస్త్యుండు కటాక్షించి తన ప్రియశిష్యుండగు సుతీక్షణమునిని బిలిచి మునీంద్రా సీవాపిశాచ నివృత్తికొరకతని నామంబుతో సంకల్పంబు జెప్పి గంధమాదనపర్వంబుమీద నగ్నితీర్థంబులో స్నానంబుజేసితివేని వానిపిశాచత్వంబుమానునని యాజ్ఞాపించిన విని యాజ్ఞశిరసాననుంచి సుతీక్షణం డగ్నితీర్థంబునకుబోయి వానినామోద్దేశపూర్వకంబుగా సంకల్పంబుజెప్పి గంధమాదన పర్వతంబుమీద నగ్నితీర్థంబులో త్రిదినంబు స్నానంబుజేసిన వానిపిశాచత్వంబుమాని మహాసుందర రూపంబుతో విమానంబునెక్కి నగస్త్యునిగొనియాడుచు స్వర్గంబునకు నేగెననిచెప్పెను.

మునీంద్రులు విస్మయంబునొంది నీశ్చెట్టి పుణ్యపురుషుండ వెన్ని పురాణంబు లెఱుంగుదువు సీసాంగత్యంబున మేము కృతార్థులమైతిమని స్తుతియించి ముందుకథవినుపించుమనిన మునులారా యగ్నితీర్థంబు స్నానంబుజేసి చక్రతీర్థంబునకు పోవలయును.

—|| మునితీర్థమను చక్రతీర్థ మహాత్మ్యము. ||—

అది మహాహస్తతంబగు తీర్థంబు పూర్వకాలంబున సూర్యునిక హస్తంబులు భిన్నంబులై న యాతీర్థంబులో స్నానంబుచేసి సంతమాత్రం బున సువర్ణపానియయ్యెననిన సూతా యిది యద్భుతచరిత్రంబు మహా మహాశ్రవ్యకరంబు గావున నాతీర్థకథాక్రమంబునుం క్రమంబుగా విను పించుమని కోరిన మునులారా పూర్వకాలంబున సహిర్భుధ్మండను మహాముని గంధమాదన పర్వతంబుపై యొకలక్రమంబు గల్పించుకొని యొకతీర్థంబునిర్మించి నిశ్చలచిత్తుండై తపంబుసేయచున్న మునితీర్థంబని వాడికగల్గి ప్రబలించియుండెను.

అట్లుండగా నహిర్బుధ్నుండను రుషీశ్వరునిమీదికి రాక్షసంఘంబు గూడివచ్చి మహాఘోరంబగు బాధనొసరించిన నవ్విపుండు సుదర్శన చక్రంబు నుద్దేశించి మహాస్తోత్రంబు చేసిన నాస్తోత్రంబునకు సంతసించి శ్రీనిష్ణుప్రేరితంబై చక్రంబుజనుడెంచి మహాకూరులగు రాక్షసుల చిన్నాభిన్నంబులుగావించి నాముని సంరక్షణచేసి యతని ప్రార్థనచే నాతీర్థంబులో నిల్చియుండుటచే దానికి చక్రతీర్థంబనిపేరు విశ్రుతంబయ్యె.

నొక సమయంబున రాక్షసులు చెలరేగి దేవతలపై దండెత్తి స్వకంబు చింజరవందరజేసిన దేవతలు దీనులై బ్రహ్మసాలికేగి తమ బాధలు జెప్పకున్న చతుర్ముఖుండు చింతించి యోమునులారా గంధ మాదన పర్వతంబుమీద మహేశ్వరయజ్ఞంబు ప్రారంభించి నిర్విఘ్న పరి సమాప్తినెరవేర్చితిరేని రాక్షస హితంబగుననిజెప్పిన బ్రహ్మయజ్ఞావ్రకారంబు దేవతలుబృహస్పతినిం బురస్కరించుకొని గంధమాదన పర్వతం బునకేగి మహేశ్వరదేవదాకరంబగు యజ్ఞంబునకు సంకల్పంబుచేసి బ్రహ్మకడకుపోయి రాక్షసులు విఘ్నంబుజేయని స్థలంబేర్పరించమని యడిగిన గంధమాదన పర్వతంబుమీద చక్రతీర్థసమీపంబున ప్రారం భంబుసేయుచుండు నిర్విఘ్నంబుగాజన్నించు జరుగు నొక వేళబాధించిన చక్రతీర్థంబులోనున్న సుదర్శనంబును ప్రార్థించు రాక్షసనాశనంబు జేయుననెను.

అక్కడపోయి యహిర్బుధ్నునమస్కరించి యాయనయాజ్ఞ గైకొని తవాశ్రమసమీపంబున యజ్ఞవాటంబుగల్పించి దేవతలు మును లందరు గుంపులైనిలిచిరి. బృహస్పతి హేతయయ్యెజయంతుండు మైత్రా వరణుండయ్యె మరియునష్టమ వసువచ్చావాకుండయ్యె పరాశరుండు గ్రావస్తోతయయ్యె నిపావద్రుండ ధ్వర్యుండయ్యె విశ్వామిత్రుండు ప్రతి ప్రస్థాతయయ్యె వరుణుండు సేవ్యయు మహేశ్వరుండు ద్వాతయునవిత బ్రహ్మయు వశిష్ఠుండు బ్రాహ్మణాచ్చునియు శునశ్శేవుండగ్నిండుం

దును పాపకుండు బుతయు వాయువుద్ధాతయు ముడుండుబస్థాతయు నగ
స్త్వండు ప్రహగర్తయు మధుశృండుండు సుబ్రహ్మణ్యుండును ఈవిధం
బున నేర్పడిరింద్రుండు యజమానండయ్యె వ్యాసపుత్రుండగు సుశృండు
ప్రదప్తయయ్యె. నివ్వీధమాహేశ్వరయజ్ఞంబు నిర్వీర్తింప నుదర్శన
భయంబుచే రాక్షసులు రానెరచిరి. యజ్ఞంబు నిర్వీర్ణు పరిసమాప్తి
యయ్యె హుతాశనుండు హవిర్భక్షణంబు గావించుచుండె నధ్వర్యుండు
కర్మజాకంబుగావించి మింత్రిపూరింబగు పురోడాశంబు హోమాంబు
గావించి హుతశేషంబు విభజించి హోమాత్మముఖ్యులగు రుత్విక్కుల
కొనుంగ.

అంత నవితయత్యుగ్రతేజంబును పాత్రినామకంబగు పురోడా
శంబు హస్తంబుల గ్రహించిన స్మృప్తమాత్రంబున కిరంబులు భిన్నంబు
లయ్యెను. సూర్యుండు విషణ్ణుండై రుత్విక్కులకై జూచి యోరుత్విక్కు
లారా యీపురోడాశంబు మదిర్యా పాణీకవంబు జేసెననిజెప్పిన రుత్వి
క్కులు చింతబడి దోచకయుండ నప్తాపక్రందో మునులారా నేను
జీవించియుండ మీకు విచారంబేల నేనొకయుపాయంబు జెప్పెద యుడ
వకుండుననిజెప్పినింటిరా నాయెదుట నూరుకోట్లమంది బ్రహ్మలుపుట్టిరి
ఐచ్చిరి. నేను జూచుచుంటి గావున నేననేకంబులు జూచినవాడ పూర్వ
కాలంబున లోకేశ్వరుండును బ్రహ్మవేళ భ్వామలాపురంబున మారి
హుండను విపుండచ్చటనుండి యొకదినంబున మహారణ్యంబులో
నంచరించుచుండ నొకవ్యాధుండు గురివేయుచుండ నతినిపాదంబులకు
తగిలి ఖండంబులయ్యె.

అప్పుడు మునులందరు విచారించుచు గంధమాదన పర్వతంబు
మీద మునితీర్థంబున్న దందులో స్నానంబుజేయించిన పాదంబులు
ఐచ్చినన యతని యాతీర్థంబుదరికి తీసుకొనిపోయి నాతీరోదకంబులదే
స్నానంబుజేయించిన పాదంబులెప్పటట్ల నంధానంబులయ్యె గావునని

సవిత్వదేవున కాతీర్థంబులోచేరిన యుదకంబుదెచ్చి చేతులపై చల్లిన వున
రుద్రవంబులొనని జెప్పిన తత్ప్రకారంబుజేసిరి సవితకుహస్తంబులునచ్చె
గావున నీచక్రతీర్థప్రభావం బిట్టిదక్కడ స్నానంబాచరించి తదుపరి శివ
తీర్థంబునకు బోవలయును.

→ శివతీర్థ మహాత్మ్యము. ←

అదిమహాత్మమంబగు తీర్థంబు పూర్వకాలంబున కాలభైరవు
నకు బ్రహ్మహత్యా నివృత్తియిచ్చిన తీర్థంబనిచెప్పిన యావృత్తాంతం
బునం క్రమంబుగాజెప్పుమని యడిగిన మునులారా పూర్వకాలంబున
బ్రహ్మ విష్ణులిద్దరును అహంజగత్కర్తా అక్షమేవజహత్కర్తాయనుచు
పరస్పరకలహంబు జరిగి యిద్దరు మహారంబగు మాటలు జరిగించు
చున్న సమయంబులో సమస్తదేవర్షి సమూహంబు ముందర చతు
ర్వేదంబులు మూర్తివంతంబులై న నిల్చి బ్రహ్మ విష్ణులు వీరునుండ
వీరిద్దరు యీలోకంబులకు కర్తలుగారు పరాత్పరుండగు సాగరుండు
యేలోకంబులకు కర్మస్థావరజంగమాత్మకంబగు నీలోకంబంతయు తన్నా
యామోహితంబై ప్రవర్తించు.

మరియు నాశివుండు సర్వగీర్వాణ పంధ్యం డంబౌసహితుండు
సత్యక్షమాది సుభలక్షణలక్షీతులగు సృష్టియు ఫలకుండుమహార్తయు
త్రిలోకాధీశ్వరుండయి వెలయుచుండు ననుచు వేదంబులు వక్కాణించి
పఠింప విధియు విష్ణుండును యీశివుండు సార్వభౌ లోలుండయి శరీర
ధారియై న్రమధులంగూడి సంచరించుచున్నవాడు సర్వరంగ విపర్జితం
డగు పరబ్రహ్మం బెట్లగునని యాక్షేపించి రేండు మీదస్వరూపంబగు
ప్రణవంబు చిద్రూపంబై మేఘగంభీర వచనంబుల తపోబ్రహ్మవిష్ణు
సదాశివుండు సార్వభౌ సహితుండని వచించితిరి.

అతండాత్మశక్తి స్వయాపిణియగు సార్వభౌం గూఢుట యుక్తంబు గాదా శంకరుండు స్వప్రకాశుండు నిరంజనుండు విశ్వశిఖాయి మహా దేవుండు ప్రపంచంబంతట బహిరంతర్వాప్తుండగు సర్వాతిచ్ఛామియు సకలతంత్ర స్వతంత్రుండు సర్వశక్తి చివాభాసకుండగు వెలుగొందుచు నోచతుర్ముఖా నిన్ను జగత్స్పృహకొరకు రజోగుణంబుచే నృజింఁచెనో మాధవా నిన్ను సత్విగుణంబుచే లోకరక్షణార్థంబై నృజియించె. తమో గుణంబుచే రుద్రునింగల్పించి భగవత్సంహారంబు జేయుచుండె. నా దేవుండే సర్వస్వతంత్రుండుగాని లూలిద్దరు స్వయంకర్ములుగాను నావిశ్వా ధీనుండగు విశ్వపతినిలన స్పృహగూఢగాక సదానందభూతమైన సరాశక్తి యగు సార్వతీ యాగింతుక యని నచింపబడును.

కాన సదాశివుండు విశ్వపతియనియు స్వతంత్రుండనియుసకలదేవ వందనీయుండనియు జెలుసుకొనవలెను మీరు కర్తలుగాను శివునికంటె కధికులుగాను సములుగాను నాపరిబ్రహ్మంబునకే మీయజ్ఞావర్తులని వచించిన ప్రణవవాక్యంబు విని బ్రహ్మానిష్ఠులు మాయామోహితులై శంభుండే కర్తయని యెదుగంటాలకి సహంకరెంపుచు చతురానననుం డద్భుతదర్శనుండై తపోబల విస్ఫుల్లంబై యనంతాదిర్వి సంకాశంబులు బ్రకాశించుచు పంచమ శీరంబు నూపించి సమస్తదిగంతరాశంబులు తన కోపాగ్నిచే దహించు బడబాగ్నిబోలి ప్రజర్జిల్లుచు నోసీలలోహితా నిను నెరుంగుడు.

పూర్వకాలంబున మదీయలమిటంబున సుద్భవించినాడవు నా పుత్రుండవు గ్రానాముండవనుచు గర్వించి బలికనవిని మహేశ్వరుండు కాలభైరవుండను నొకభటునిబంప సతిడు శూలటంకాయుధధారియై బ్రహ్మపైకుడికి తపోయజ్ఞంబతిసుభ్రంబగు ననిన నాశిరంబతిరోషంబున ద్వంశుటచే చతురాననుండు మృతిబొందిన మహాదేవ ప్రసాదంబుకే పునర్జితుండగుచు వాసుకీవ్రభృతి సర్వభూషణ భూషితుండును సార్వతీ

సహితుండునునగు మహినునిజూచి యోశశాంక భూషణా శరణాంగద రక్షకా నాతప్వసహించి మన్నించవలయునని యనేకవిధంబుల స్తోత్రం బులుగావించి నమస్కరించిన సోమార్థ శేఖరుండా బ్రహ్మనోదార్పి శిరో హర్తయగు కాలభైరవుంజూచి యొయిభైరవా బ్రహ్మశిరఃఖండనంబు జేయుటచే లోకానుగ్రహార్థంబు బ్రహ్మకవాలధారిణై భిక్షాశివై దిరిగి యొకసంవత్సరంబునను బ్రహ్మహత్యా నిష్పత్తి నొందుమని యానతిచ్చెను.

అంత కాలకంఠుండు భైరవుంజూచినిట్లనియె ఓభైరవా నీకపా లంబుగొని భిక్షాటనంబు గావింపుచు నొకసంవత్సరంబుల తీర్థంబుల స్నానంబుగావించి తేరణాసింజేరితిరేని యీబ్రహ్మహత్య చతుర్థాంశ శేషంబగు పిమ్మట దక్షిణ సముద్రతీరంబునందు గంధమాదనంబున సర్వ లోకోపకారార్థంబయి నాచేచేయబడిన తీర్థంబొండు గలదది శివ నామంబుచేవేలయు నీవందు నియమకుండవై స్నానంబొనర్చుము దాని వలన బ్రహ్మ హత్య నిశ్చేషంబుగా నశించునని యాజ్ఞాపించి శివుండు కైలాసంబునకు బోయెను.

అంత భైరవుండా హత్యంబు లియ్యకొని కపాలధారియై బిక్షా టనంబునేయుచు బ్రహ్మహత్యంగూడి దేవదాసవ యతూడిలోకంబులం జరిగించుచు సర్వతీర్థంబుల నేవింపుచు కాశికింబోయిన బ్రహ్మహత్యపాదా వశేషయయ్యు నంతభైరవుండు చతుర్థాంశ శేషితయగు నాబ్రహ్మహత్యం గూడి శంకరాజ్ఞచే గంధమాదనంబుజేరి యందు శివతీర్థంబున స్నానం బొనర్చు తిన్మహిమాతిశయంబు భయంకరంబగు బ్రహ్మహత్యనిశ్చేషంబు గానవించె నంతయీశ్వరుండు సన్నిహితుండై వోభైరవా నీబ్రహ్మ హత్యసశించె నింకనీవిందుండి కాశికింజని యందొకచోట కపాలనంబున స్థాపించిరమ్మని యాజ్ఞాపించి యంతచనుండయ్యె నంతభైరవుండందుండి గదలి వారణాగ్రబోము యీశ్వరోక్తప్రకారంబై న కపాలస్థాపనంబొనర్చె.

ఆ బ్రహ్మహత్యను నిహంశ శంభవుండగు కాలభైరవునివెంట నంటించె.

ఓభైరవా నీవు వారణాశికినిబోయిన నిదివదలుననిజెప్పి వారణాశిలో బ్యాత్రయ దోషంబునదలి పిమ్మట గంధమాదన పర్వతంబు మీద శింతీర్థంబుని మాచే నిర్మింపబడియున్న తీర్థంబులో స్నానంబు జేసితివేని నిశ్చేషంబగునని జెప్పిన కాలభైరవుండవిధంబున గృమ్మరి శివ తీర్థంబులో స్నానంబుచేసిన మహాఘోరంబగు బ్రహ్మహత్య నిశ్చేషంబు నొందె. నాకపాలం బచ్చట స్థాపించె గాన దానికి కపాలతీర్థంబనినూడా నామంబు విశ్రుతంబయ్యె మునీంద్రులారా యక్కడ స్నానంబు లాచరించి తదుపరి శంఖతీర్థంబునకు పోవలయు.

→ శంఖతీర్థ మహాత్మ్యము. ←

ఆశంఖతీర్థంబులో స్నానంబుజేసినవారికి కృతఘ్నదోష పరిహారాదులనేకంబులు గలిగెననిన సూతా దానివృత్తాంతంబు సమగ్రంబుగా జెప్పమని యడిగిన మునులారా వినుండు పూర్వకాలంబున శకుండను మహాముని తన నామంబుచే నాతిర్థంబు గల్పించుటవలన నాతిర్థంబునకు శంఖతీర్థంబని వాడికగల్గె.

మరియు నాతిర్థప్రభావంబు గనుకొని వత్సనాభుండును రుషీశ్వరుడచ్చట నిశ్చలుండై సనేక వర్షములు తపంబుజేసిన నతనిపై పుట్టలు బెట్టియుండె నదిజూచి యింద్రుండు తపోభంగంబు గావింపవలయునని సనామేఘంబుల నొక్కమారువదిలి వర్షింపుమనిన సప్తదివసంబుల హేలారాత్రంబులు వర్షించె.

అంతట ధర్మడను నొకముని వత్సనాభునికి తపోభంగంబుగా కూడదని తాను విషన్వదూవుండై సరిని కడ్డంబునిలిచి రానప్పగకాక

కుండనానె అంతట నామునిసంకుల వర్షనంద్యుంబుజే మేల్కొని కను విచ్చించూచిన లోకంబంతయు జలక్లింనంబై యుండె.

తనసమీపంబున మహిషస్వరూపంబుతో నిలిచియున్న ధర్మ డనుమునినిజూచి మహిషస్వరూపంబై న యీతిర్యగ్యోని జంతువయ్యును నింత ధర్మంబాచరించి నన్నురక్షించెనని చిత్తంబులో దలచుకొని యీ మహిషంబు చిరక్కాలంబు జీవించునని మనసులో దీవించి తపంబొనరింప మరియొకస్థలంబునకుబోయి మలంబులో బహుచింతనొంది మహావర్షం బులోనున్న నన్ను బాధనొందకుండ రక్షించినమహిషంబునకు ప్రత్యు ప్రకృతినగావింపనిమూఢుడ మూఢుడ కృతఘ్నుండ నాకురువ్యలోకంబు డెల్లుగలుగనను బహుచింతనొంది యెవ్వరికై న ప్రాయశ్చిత్తంబు దొరు కునుగాని కృతఘ్నునికి నిష్క్రూతి దొరకదుగాన మృతిబొందుటమేలని మేరుపర్వతశిఖరంబెక్కి భూమిపై బడ నుద్వోగించెను.

అంత మహిషస్వరూపుడగు ధర్మతో వోపుణ్యాత్మా ప్రాణ ఘాతచే దోషంబుగలుగునుగాన మానుమనిన వత్సనాభుండతనితో నోమహాత్మానే మూఢుండ మూఢుండ దురాత్ముండ నుపకారంబు చేసినవారికి ప్రత్యుపకారంబు చేయని పాపాత్ముని దేహంబు గాల్చుటే మేలుకృతఘ్నునికికంటె దురాగతుడీ లోకంబులోనుండడుగాని శాస్త్రంబు వినుము.

శ్లో॥ కృతఘ్నుతామర్హాదోషః కృతఘ్నే నాస్తినిస్కృతిః । కృత ఘ్నుస్యనైలోకాః కృతఘ్నుస్యనిబంధవాః కృతఘ్ననరకంమాంతియేవ విశ్వసఘాతినః॥

అని నున్నది గనుక నెవరికై నా ప్రాయశ్చిత్తంబు లుండునుగాని విశ్వసఘాతకునికి కృతఘ్నునికి ప్రాయశ్చిత్తంబు దొరకదుగావున తిల్లి

దండుల బోషించనివాడు గురుదక్షిణనమర్పించనివాడు శృతమును చచ్చుటెమంచిదని యమునీంద్రు డాత్మప్రాణంబుల తృణసమంబులుగా దలంచి మేరుపర్వతంబెక్కి యందుండి భూమింబడుట కుమ్మర్తుండైన ధర్ముండు మహిషరూపంబు విడచి నిజాకారంబునొంది యావత్సనాథునితో నిటనియె.

ఓమునీంద్రా నీవు బహుకాలంబు జీవించుము నీబుద్ధికింబరితుష్టి హృదయుండనై తిని ధర్మంబున నీకు సమానుండులేమి నిక్కువంబు నీకృతములకు సిమ్మతియాత్మ వరిత్యాగంబుగా దొకయుపాయంబు వచించెద వినుము గంధమాదనంబున శంఖతీర్థంబను నొకతీర్థంబుగల దందు స్నానంబొనరించిన కృతముంబొసి విగతపాపుండవై చిత్తశుద్ధియు విజ్ఞానంబునుంగల్గి శాశ్వతంబగు పదంబునొందెదవు నేధర్ముండ నీవచనంబు నిక్కువంబనిన యామునీంద్రుండు శంఖతీర్థస్నానాభిలాషియై గంధమాదనకుంబోయి శంఖతీర్థంబునం దవగాహనంబొనర్చి విగతపాపుండై మనోఛైర్యంబునొంది కొంతకాలంబునకు బ్రహ్మత్యంబునొందె ఓమునీంద్రులారా శంఖతీర్థప్రభావంబువచించితి అందుస్నానంబొనర్చిన కృతముండైన పాపవిముక్తుండగు మరియు మాతృ పితృ గురుద్రోహులు మొదలగు పాపాత్ములైన నాతీర్థస్నానంబునం బరిశుద్ధులగుదురు. లోకంబున మాతృ పితృ భరణం బొనర్పక గురుదక్షిణ యొసంగక కృతము తంబొందు నరునకు మరణంబుదప్ప నిమ్మతి గల్గనేరదు.

ఓ వత్సనాథా గంధమాదన పర్వతంబుమీద శంఖతీర్థంబుగలదది మహాత్తమ తీర్థంబను దానిలోస్నానంబుజేసి కృతార్థుడవై రమ్మనిన నాప్రకారంబు జరిగించి పవిత్రుండయ్యె గమక నక్కడ స్నానం బొచరించి తదుపరి యమునా గంగా గయాతీర్థంబులకు బోవలయును.

— యమునా గంగా గయాతీర్థత్రయ మహాత్మ్యము. —

అమహాతీర్థంబు జ్ఞానసుతి రై క్వ మహామునివల్ల జ్ఞానసిద్ధుండ య్యెసనిన నూతా దాని కథావిస్తారంబు మాకు జెప్పమనివేడి యడిగిన మునీంద్రులారా పూర్వకాలంబున రై కుండను మహాముని గంధమాదన పర్వతంబుమీద బహుకాలంబు తివంబొనరించి తపోమహాత్మ్యంబున దీగ్ధాయుష్మంతుడయ్యె.

అతనికి బన్మంబు మొదలుకొని పంగుత్తంబుచేనడువజాలక శకటంబుపై కూర్చుండి తిరుగుటచే మునులందరు సంయుగ్వండును నామంబుచే పిలుతురు నామునీంద్రుండు సంపూర్ణజ్ఞానియై గ్రీష్మకాలంబులో పంచాగ్ని మధ్యంబున వర్షాకాలంబులో జలాశయంబున తపస్సుగావించుచుండ నతనిశరీరంబు కృశించి యంతకంతకు కండూసహితుండై పామరోగబాధచే ననగా దురదగజ్జచే బాధపడుచుండి బలహీనుడై కాలు మిచేకరలలేక తపస్సునొదలక దీక్షతోనుండి యొకదినంబున యమునా గంగ గయాతీర్థంబుల స్నానంబులు చేసిన నివాపరంబులకు నుఖంబును పుణ్యంబును గలిగి రోగ పీడలు మానునని మనసులోదలచుచు పంగు శకటంబుమీద దూరగమనంబునే నేనుచేతునని దుఃఖాక్రాంతుడై యుండె.

మంచిది నాతపఃవ్రథావంబున నాతీర్థత్రయంపి నాహ్వనంబు జేసెదనని శంకల్పంబుసేయు నాచమనంబుచేసి మనోదార్ధ్యంబున నిశ్చలధ్యానంబుజేయుచున్న నానదీత్రిత్రయంబున భూమిపాటనంబు చేసుకొని యామునినన్నిధినిల్చి యోమునీంద్రా నీమనోవాగధాసిద్ధి కొరకేతెంచితి ముందు మార్గంబుదెల్పుమన్న కనువిచ్చిచూచి పూజించి యోపుణ్య నదులారా నాకోరికదీర్చితిరేని మీరు ముగ్ధిరీ గంధమాదన పర్వతంబు మీద నివసించియుండవలెను. మీరుభూమిభేదించి వెడలినస్థలంబులు మీమీమేరట తీర్థరూపంబులై సర్వకాలంబు జెల్లవలెను. మీయందు

స్నానంబులు జేసినవారికి నుజావ సంపత్తిగలుగవలయు ననుచు కోరి యాతీర్థంబు సమీపంబున తిరుంబుగవించుచున్నది.

నాకాలంబులో పుత్రుండను రాజునకు పుత్రుడగు జాత్రుతి యును రాజేంద్రుడు బహుదానశీలుండై యున్న ప్రభావంబున సద్గుణ తృప్తిసొందించుచును పట్టణంబు పట్టెల గ్రామంబుల సగరంబుల కేటంబుల ఖర్వంబుల శాంతసూచనోద్యమోద్యమ సమీశంబగు వినోదంబు ప్రతిమార్గం బున పంపూర్ణంబుగా నిలిపి మార్గస్తులు మొదలగు సర్వజనంబుల వేడి వేడి భోజనంబులు పెట్టుచుండె నాతినికీర్తి భూమినుండి దిక్కుల పిక్కటిల్లియుండె నిట్లురాజు మహాధర్మాత్ముడై సకల దానంబులుజేయుచు నొకనాటిరాత్రి సాధంబుమీన చల్లగాలికి కూర్చున్న యడ హంసలు గుంపులై పోవుచు నామేడమీన దిగి మరలిపోయ్యెడి సమయంబున నొక హంస హంసరాజుతో నిట్లనియె.

హంసశ్రేష్ఠమా యీపట్టణంబులో పుత్రునికుమారుండగు జ్ఞాన శ్రుతియనెడి రాజోత్తముండు బహుధన్యుండు పుణ్యం డన్నదానపరుం డతని దర్శింపకపోవుటచితంబేనా యనిన నోహంస యారాజును మహా స్తోత్రంబుజేసెదవు చిత్రంబు గుడ్డిగవ్వ వరహాయగునా యతనిదానం బెంత యతనిగుణంబెంత నతనిలెక్కయేమి రై కువ్వండను బ్రాహ్మణుండు జన్మసంగుండు లేవలేడు మహాతపోబలాధికుండు బహునిష్ఠాగరిష్ఠుండతని పుణ్యంబెవ్వరెంచగలరతని యతిశయంబు నాలక్ష్యంబులో రాదనియను కొనుచు నాకాశమార్గంబున సత్యలోకంబునకు పోయెను.

అంతనారాజువిని బహుచింతాక్రాంతుండై నేనింతచేసిన పేరు లేదయ్యె. ఒకపక్షిచే నిరాకరించబడితిని యారాత్రినిద్రలేక గుందుచు ప్రాతఃకాలంబునలేచి యొక సారథింబిలిచి యోసారథి నీవతి జడసత్వి సంపన్నంబులగు నశ్వంబులుగట్టిన రథంబుపై నెక్కి యడవులు దుర్గంబులు

పర్వతంబులు మహారణ్యంబులు నదులు పట్టణంబులు గ్రామంబులు గోష్ఠంబులు మొదలగు స్థలంబులు వెదకి గావించి భూమి గృహ్మరించి రై క్వుండను మునీంద్రుని సెలవుగని రమ్మని బంపిన నాసూయగు వెదకి వెడికి నెందునంగానక చింతనొంది నక్షిణసముద్రతీరంబులో గంధమాదన పర్వతంబుమీద యమునా గంగా గయాతీర్థంబుల సమీపంబున బండి క్రింద గూర్చున్న పుగుడగు రై క్వునిం జూచెను.

అదివరకు తానువిన్న లక్షణంబు లతనియందుండుటచే నితడై రై క్వుండని విశ్చయించుకొని సన్నిధినిజేరి శకటంబు క్రిందగూర్చున్న మునీంద్రునితో యోతపోధనా నీపేరువినగోరెదనని యడిగిన నాపేరు రై క్వుండు శకటంబుపై నెక్కడిగుటచే కొందరు మునులు సంయుగ్వం డని వాడుదురని చెప్పిన యతని బ్రహ్మజ్ఞాననిష్ఠకు సంతోషించి మొక్కి సమీపంబులో గూర్చుండి యనేకవిధంబుల ద్రవ్యాశాంప్రంగంబులు జేసిన నతని మనస్సు ద్రవ్యాపేక్షయందు నిరాశనొందిన విధంబుగాంచి యాశ్చర్యంబునొందుచు గానశ్రుతి సమీపంబునకు పోయెను.

రాజేంద్రా గంధమాదనంబుమీద యమునా గంగా గయాతీర్థ సమీపంబున మీరుజెప్పిన మునీంద్రునిజూచి వచ్చితినినిజెప్పిన సంతో షించి గోగణంబును ధనసమూహంబును పర్వంబులు మొదలగు కట్నం బులుగొని యతని సన్నిధికిపోయి పండనంబులుసేయుచు మునీంద్రా వీటిని స్వీకరించి నాకునదై వ్యత జానానుభవ మార్గంబుజెప్పుమని వేడిన రాజా ఈద్రవ్యంబుయం దపేక్షగలిగినవాడు నీకుపదేశంబు సేయతగడు ధనాశావరునకు జ్ఞానసిద్ధి కలుగనేరదు తానేజ్ఞానసిద్ధి లేనివాడొరులకు జ్ఞానోపదేశం బెట్లుజేయు.

స్వయంతీర్థః పరా తారయతి॥ యనుస్మృతికివిరుద్ధంబగు జ్ఞానో పదేశం బారులుజేయ నిమిత్తంబులేదు. ప్రార్థ యంబైన కోరికలుడు

గును. కోరికిలుడిగి నిరాశుండయిన మనో నిశ్చయంబు గలుగును. మనోనిశ్చయంబున సువర్ణంబు లోష్ణసమానంబై దోచునప్పుడు సన్మార్గ ప్రవతించుగలుగు నప్పుడేపరిశుద్ధుండయి జ్ఞానప్రవర్తకుండయి శ్రేణిమనననిధిధ్యాసలవలన భక్తిజ్ఞానవైరాగ్య సిద్ధుండగు నతడేజ్ఞాని యదైవ తనిష్ఠుండు నీవె జ్ఞానంబుకోరితివేని యాత్మీకత్రయంబులో న్నానం బొసరింపుము పరిశుద్ధుండ వగుదువని సంకల్ప పూర్వకంబుగా న్నానం జేయించి నిష్కల్మషుండగుటంజూచి జ్ఞానమార్గంబుజూపె నారాజుపదేశంబునొంది కృతార్థుండయ్యె మునీంద్రులారా యాత్మీకత్రయ మహాత్మ్యంబుదృఢంబు వింటిరిగదా యక్కడ న్నానాది క్రియలుజరిగించి కోటితీర్థంబునకు బోవలయు.

==: కోటితీర్థ మహాత్మ్యము. :==

అది మహాపుణ్యతరంబగుతీర్థంబు శ్రీరామచంద్రుండు రావణ వినాశంబొసరించి బ్రహ్మహత్యా నివృత్తికొరకై రామేశ్వర లింగస్థాపనంబుగావించి తల్లింగాభిషేకంబుకొరకు జలంబుకై వెదకి దొరకకరామ భద్రుండు తనధన్యుకోటిచే భూమిద్రవ్య నలిలోద్గమంబుగావించె గాన దానికి ధనుఃకోటియను నామంబు సార్థకంబయ్యె.

నాతీర్థంబులో రఘునాయకుండు ప్రథమస్నానంబొసరించి యాయుదకంబుచే రామనాథస్వామికి యభిషేకంబుజేసి మరియు ద్వాపరాంతంబున శ్రీకృష్ణమూర్తి తన మేంమామయగు కంసునివధించి మాతుల హత్యా నివృత్తికొరకు బ్రాహ్మణులవేడిన హేశ్రీకృష్ణ దేవదేవోత్తమా దేవకీవసుదేవులకిచ్చిన వరముసాఫల్యంబుకొరకు భూభారహరణార్థంబై బ్రహ్మచే ప్రార్థితుండవై దుష్టనిగ్రహ శిష్టప్రతిపాలనంబుకై యీలోకంబులో నవతరించిన పరమాత్ముడగు నీకు దోషంబులెక్కడివి నకలదోషం

ఋలు భవద్దర్శనంబున దుద్దశనొందినై నను లోకానుగ్రహసంగ్రహార్థంబై ధర్మస్థాపకుండవయిన నీవుచరించిన లోకంబునడుచు.

కావున దక్షిణసముద్రతీరంబులో గంధమాదన పర్వతంబుపై శ్రీరామచంద్రుండు తనధనుష్కృతిచే స్వహస్తంబులనిర్మించి పవనవగాహ నంబుజేసి రామేశ్వరలింగంబున కభిషేకం బొనరించి బ్రహ్మహత్యా నివృత్తి నొందిన తీర్థంబు గావున మీరును నచ్చటికరిగి ధనుష్కృతిలో స్నానంబొచరించి రామలింగస్వామి కభిషేకంబుగావించితిరేని మాతుల వధజనిత పాపంబు దూరంబులగు మీమనోవాఙ్ఘ్రితంబు లన్నియు సిద్ధించుననిజెప్పిన శ్రీకృష్ణభగవంతుం డచ్చటకరిగి సంకల్ప విధానంబుగా ధనుష్కృతిలో స్నానంబుగావించి రామనాథేశ్వరున కభిషేకంబుజేసి మాతులవధజనిత దురితంబుతో దూరంబయ్యె మునులారా ధనుష్కృతి తీర్థమహాత్మ్యంబింత గొప్పదిగావున నక్కడ స్నానంబుజేసి సాధ్యామృత తీర్థంబునకు బోవలయును.

—|| సాధ్యామృత తీర్థమహాత్మ్యము. ||—

అది మహాత్తమంబగు తీర్థంబు పూర్వకాలంబున ఊర్వశీ పురూరపులకు శాపమోక్షంబిచ్చిన తీర్థంబైతీర్థంబులో మనుష్యులస్థులు నెన్ని సంవత్సరంబులుండునో నన్నిసంవత్సరంబు లాతడు స్వర్గలోకం బులో క్రీడించగలడు. పూర్వకాలంబున ప్రజారక్షణ శీలుండు ధర్మా త్మండు మహాపరాక్రమ శీలుండగు పురూరపుండు మిత్రావరుణ శాపం బున భాగ్యంబగు స్వర్ణంబు విడిచి యూర్వశి భూమిపై చరించుచుండి యొక యరణ్యంబులో కోకిల మధుర స్వరంబుగా వీణావాద్యంబు చేయుచుండెను.

పురూరపుండశారూఢుండై నపరితొలుతసైన్యంబుతో పనవిహారంబుసేయుచు నాధ్వనివిని తత్సమీపంబునకుబోయి పలుకరించి నాకు

భార్యవు గానలయునని గోరిన రాజోత్తమా నేనొక సమయంబుగోరెన నేను పుత్రసమానంబుగా నీయురణద్వయంబును బెంచుచున్న దాన వీటికి భయంబు జెండకుండ రక్షింపవలయు. మఱియు నీవుమైధునకాలం బునదప్ప వీనన్తుండవె నాకంటికి కనపడగూడదు నీయొచ్చిప్తంబు నాకొనగగూడదు. ఈప్రతిజ్ఞలు మూడును పాలించితివేని నీకు భార్యనై యభిమతంబులు దీర్తుననిన సతండియ్యఁగొని యా నూర్వేశ్యను తన యింటికి దోడ్కొనివచ్చి సరస్వతీతీరంబున నైత్యరథాది యుద్యాన వనంబుల యధేష్టసుఖంబు లనుభవింపుచుండెను.

అంత నరువదివేలవచ్చెరంబులు గడిచె నిన్ని దినములూర్వశిరాక పోవుట కేమిహేతువని దేవేంద్రుడడిగి విశ్వావసుండను గంధర్వునితో దానివెదకి దోడ్కొనిరమ్మని జెప్పిన సతిడువెడిక యున్నస్థలంబుగనుగొని యీరాజుకు దీనికి సాంగత్యమెడబాపకున్నరాజని యొకనాటి రాత్రి జీమూతబంధురమై వృషభమైయున్న సమయమున దాని పెంపుడు గొరియలబట్టి గొనిపోవుటకై యుద్యోగించిన నాగొరియలరువ నూర్వశి మేల్కొని స్వతల్పగతుడగు రాజుతో కఠినమగు మాటలాడిన యతడు ధృతుడై నీరాత్రిచీకటిలో దిగంబరుడవై పోయిన గానుసింపదని తొందరజెంది కృపాణపాణియై పరుగెత్తి యాగంధర్వుల బారదోలి మంది రంబునకు వచ్చుచున్న మెరుపుదీప్తితో యీరాజు దిగంబరుండై కన బడిన తత్క్షణంబున నూర్వశి యంతర్హితయై తన వివాసంబునకరిగె.

రాజు గొరియలవిడిపించుచు సంతోషించుచువచ్చి వెదకిన నూర్వశితల్పంబుపై లేచనిచింతనొందుచు గొరియలజూడ బోయిన నవియు గానరావయ్యె సంతట నాచక్రవర్తి విలపించుచు కఠినవనంబు లలో బయలుదేరి కురుక్షేత్రంబునకుపోయి యచ్చటకమల సంకీర్ణంబగు నొక తటాకనమీపంబున స్మిరులప్పురులతో విహరింపుచున్న నూర్వశిం గాంచి విలపించిన నోచక్రవర్తి నీవేల వెసరించెదవు నేనుగర్భినతియై

యున్నదాన నొక సంవత్సరంబుదాటిచ్చుటకీ విచ్చేయము యొకరాత్రి నీమనోరథంబు దీర్చేదనని పలికిన నామిత్రాక్షుడొకడు దాటించి మరల బోయిన రాజుగొంటి యోన్మనాలా సన్నుగోరెకవేని యీగంధర్వలం బ్రార్థింపుమనెను.

ఆగంధర్వలంజూచి యోదేవతలారా ననీ యూర్వశింబాసి యుండజాలా నాకు దయచేయవలయుననియడిగిన నూర్వశి నీకు దొరక దీయగ్నిస్థాలిని యొసంగెకము. దీనినిగ్రహింపు మనవల నూర్వశిదొరక గలదని యగ్నిస్థాలినిచ్చిన రాజు దీననదనుండు మూఢుని పోలిక దీని నేనేమి నీయుదునని యాస్థాలి నరణ్యమవ్యంబున దిగవిడిచి స్వపురంబు నకుబోయి యథ రాత్రివేళనే మూర్ఘుండనై యగ్నిస్థాలీవదలి వచ్చితినిని తక్షణంబుచ్చటికిపోయి యగ్నిస్థాలింగానక శమీగర్భంబగు యశ్వంబునుం గాంచి దాని నగ్నిస్థానంబుగా నెరింగి దీని పట్టణంబునకు గొనిపోయి నిరణిగావించి మదించి తదుత్పన్నాగ్నిచే యజ్ఞంబులొనరించి యూర్వ శిని బొందగలనని శమీగర్భయశ్వద్దంబుడెచ్చి యరణిగావించి యగ్నిని మధించి వేదచోదితంబులగు యజ్ఞంబులు గావించి గంధర్వలోకంబుజేరి యూర్వశినహితుండై యనేకసౌఖ్యంబు లనుభవించుచుండె.

అంతనొకనాడు దేవేంద్రుని సభామంటపంబున రంభా ద్యప్పర స్సంఘంబులతో నాడుచువృత్తాభినయ సామర్థ్యంబు జూపుచు గర్వించి పురూరవుంజూచిన యతిడును విలాసంబుగా క్రీగంట దానిజూచె నాయిద్దరి యభిప్రాయంబులు గనుగొని నాట్యాచార్యుండగు తుంబు దుండు కోపించి దేవసభలో మీరు వ్యక్తిక్రమంబు గావించితిరి గాన మీకిద్దరికీ వియోగంబుగా గలదని శాపంబొసంగె.

అంతట రాజేంద్రుండు దుఃఖాక్రాంతురై పురుషూతుని శరణంబువేడిన నింద్రుండు కరుణించి విచారించి స్పృహలా నీకొక యువా

యంబుకెప్పెద గంధమాదనంబున యోగి బృందసేన్యంబగు భుక్తిముక్తి ప్రదంబగు సకలపాప విమోచనంబగు సర్వైర్వర్య ప్రదంబగు సాధ్యామృతంబను తీర్థంబు గలదచ్చటికి నీవేగి స్నానంబు జేసితివేని నీశాప విమోక్షణంబగు స్వర్గలోకనివాసంబునుంగలిగి మత్సన్నిధానంబులో సభామంటవప్రదేశంబున విహరించ గలవనిజెప్పిన ప్రీతిమానుసుండై భూవల్లభుండు తీక్షణంబున నా-గంధమాదనంబునకుబోయి సాధ్యామృత తీర్థంబులో సుస్నాంతుండై శాపవిముక్తుండయ్యె గాన నాతీర్థంబులో స్నానంబుగావించి సర్వతీర్థంబునకు బోవలయు.

→ సర్వతీర్థ మహాత్మ్యము. ←

ఈతీర్థంబులో స్నానంబు జేసినవారికి సకలతీర్థావగహన ఫలంబులును గాయత్రిపునశ్చరణచేసిన ఫలంబును చతుర్వేదపారాయణ ఫలంబును హరిహరపూజలోనర్చిన ఫలంబు నేకాదశి ప్రభృతిన్రత నియమోపవాసంబులనె ఫలంబులు సమకూరునో సర్వతీర్థస్నానంబున సంతఫలంబు కిద్దించుననిన సూతా దానికి సర్వతీర్థంబుని పేరు యేవిధంబున నచ్చెననియడిగిన మునీంద్రులారా పూర్వకాలంబున నుచరితుండను మునీంద్రుడు బుడిభృగువంశ సంభవుండు యమవియమోపేతుండై దక్షిణసముద్రతీరంబున గంధమాదనపర్వతంబుమీద దేవదేవుడగు శంకరు నుద్దేశించి తపంబుగావించుచు త్రికాలస్నానంబొనరింపుచు సతిధులంబూజించుచు జలాహారండయి వాయుభక్షణండయి శీతోష్ణసుకదుఃఖంబులకోర్చి భస్మతీపుండ్రాంకితపాల తల్పుండయి జాబోలోప నివత్ప్రకారంబున రుద్రాక్షమాలికా దారణంబు నేయుచు తపంబుగావించుచుండె.

అంతి మహేశ్వరుండు కరుణాయత్త పిత్తుండై భూతసంఘసేవిధ తుండై జటామండల సుంతతుండై భస్మభానురశరీరుండై వామార్ద్ర జాని కోటిసూర్యప్రభా విజితి మహితేత్ విరాజమానుడై శేష వాసుకి

ప్రభృతిమహానాగభూషణాలంకారుడై వృషభవాహనుడై యామునీంద్రు
నెదుటనిలిచి యామునలికి తాచనింబు లొసగిన నాబ్రాహ్మణుండు
మహానందపానిరావార హూన్నతమగ్నుండై తేచితంబగు సదాశివుని
రూపంబు కన్నులనిండగాంచి స్తుతించెను.

ఓమహాదేవా నీవుబ్రహ్మాది సురసేవ్యుండవు త్రిపురనాశకుండవు
యమనాశనకారివి కామారివి సంసారవైషమ్యుండవు బూతపాలకుండవు
పుండవ్యయుండవు త్రిలోచనుండవు భక్తిరక్షణాధీక్షితుండవు వ్యోమకేశుం
డవు కారుణ్యవిగ్రహుండవు నీలకంఠుండవు మహేశ్వరుండవు పరమా
నంద విగ్రహుండవు గంగాధీరుండవు శర్వుండవు కైలాసనాథుండవునిన్ను
గొనియాడ నాతరంబె నన్నుంగాంచి కృపాళుండవై రక్షింపుమనియనేక
విధంబులంబొగడిన నీలకంఠుండు ప్రీతుండై యిట్లనియె.

ఓమునీంద్రా నీతపంబునకు నేనువంతసించి నీయాశ్రమంబునకు
వచ్చితి నీవేమి వరంబుగోరినవిత్తుననిన నోమహేశా పార్వతీశా నేను
జరాపదీదునడను సర్వతీర్థంబులలో స్నానంబుసేయు కోరికగలిగియు
బోవశక్తిజాలక నీపాదంబులుసేవించితి నాకోర్కెదీర్చవేయని బ్రాహ్మ
ణుండు విలపించిన నోభూసురా వెరునకు వరప్రదాతనగు నన్ను సేవించిన
వారికి కొదవలుండవు నీమనోభీష్ట ప్రకారంబు నీవునిర్మించిన యాతీర్థం
బులో సర్వతీర్థంబులు సన్నిధించునట్లు వరంబిచ్చితిమి నీకు దేశానతం
బుతో బనిలేదని యనుగ్రహించెను.

ఆమహాదేవుని ప్రసాతంబున గంగా గోదావరీ గోమతి యమునా
కృష్ణా కావేర్యాది సర్వనదీవర్దంబు లాతీర్థంబులలో మిశ్రమంబులై విశ్ర
మించుటచే నానదిసర్వతీర్థంబని దానికి త్రైలోక్య విశ్రుతనామంబు
గలిగె. మరియు హరుండు యుమామానసుండై దీనియందు నాకృష్ణం

బగుటచే దీనికిమానన తీర్థంబనియును వాడుక గలిగియు వ్రకాశించు నీవతడంబునంబొసరించి ముక్తుండవగుము.

మాయనుగ్రహంబున నీతీర్థంబులో స్నానముచేసిన వారితెంత యజ్ఞానులయిన మూర్ఖులయిన మూఢులయినవ్యరించి జ్ఞానగమ్యంబగు నిర్వాణపదంబునొందుదురు. సంసారవశారణ కారణంబగునని యాన తిచ్చి పరమేశ్వరుం డంతగ్ధానంబునొందె నాచరితుండు పరమేశ్వరుని యాజ్ఞావ్రకారంబు తీర్థస్నానంబు గావించిన రావిముక్తుండయి తిరుణుండును నుండరస్వరూపుండయ్యె మహాదేవుని చిత్తవ్రకారం బాతీర్థంబులో బహుకాలంబు నివాసంబుజేసి యాతీర్థవ్రభావంబున కాలాంతరంబున నీశ్వరసాయుజ్యంబునొందె గాన ముసీంస్మలారా యవశ్యంబు సర్వ తీర్థంబులో స్నానంబు గావించి బ్రహ్మ హత్యాది పాపనాశనకరంబగు ధనుష్కోటికి పోవలయును.

→ ధనుష్కోటితీర్థ మహాత్మ్యము. ←

అది మహాహస్త తీర్థంబు నాతీర్థనామన్మగణ మాత్రంబున పాపంబులు బాయు నందులో స్నానంబుజేసినవారి కెంత పుణ్యంబుగలదో భగవంతునకేతెలును తదవగాహనంబుసేయువారలు, తానున్రమంబును

→ సరకంబులనేరు. ←

సంధతామిద్రంబును రౌరవంబును మహారౌరవంబును కుంభిపాశంబును కాలసూక్రంబును అసిఫుత్రంబును క్రిమిభక్షణంబును లంధకూపంబును నరంశంబును శొల్మణియు లాలాభక్షణంబును వూర్మిజాలంబును ధౌర కమర్దపాపంబును పూయూన్మగ్నోపనంబును రక్షోగిణాశనంబును దండ శూకాశనంబును తిరోధానాబిధంబును మాచీముఖంబును విషాగ్నిపీడ నంబును తప్తాగారకంబును స్రతప్తసికతా పాపంబును తప్తాయపిండభక్ష

ణంబును తప్తాయః పురుషాలింగనంబును తప్తాయ స్త్రీనిషేషణంబును ప్రతప్తయ్యారోహణంబును క్రకచభేదనంబును సరకంబులంబడుదురు.

యషావింశతి సంఖ్యాకంబులగు వరకంబులబాధలు ధనుష్కోటి లోన్నానంబుజేయని వారలనుభవించగలరని సూతుండుజెప్పిన సూతా

→ ఏపాపముచేసినవారేనరకంబులో బడుదురోదానివివరణ. ←

ఈనరకంబులు నిస్తారంబుగా జెప్పితివేషాపంబుజేసినవారలే నరకంబులో నీడలబడుదురు. దానిమర్మంబులు జెప్పమనిన.

మునులారా అగమ్యాగమనంబు జేసినవాడు పురుషుండయిన స్త్రీయైన తప్తాయః పిండాలింగనంబున బాధనొంది సూచీముఖ నర కంబులో ద్రోయబడును.

→ నర్వజంతువధంబొనర్చినవాడు శాల్మలినరకంబులో పడును. ←

మరియు నెవ్వండైన వృషలీసంగమం బొనర్చి దురాచారుండైన వాని పూయవిష్టనూత్ర రక్తశ్లేష్మ పిత్తాదిపూరితంబగు భీభత్స నరకంబున ద్రోయంబడు.

ముసీంద్రులారా తనయజమానిని జంపి యతని ధనాధులు హరించినవాడు స్వామిద్రోహియంధదామి ప్రంబులో బడియుండును.

భూతద్రోహంబుజేసి తనకుటుంబరక్షణచేయువాడు సర్వసంకులం బగు నరకంబులో ద్రోయబడును.

పశుపక్షిమృగాదుల నేవదర పోషణార్థంబుకై జంపినవాడు క్రవ్యాదపీడితంబుల స్తంభకుంబీపాక నరకంబుల ద్రోయంబడును.

వేదమార్గం బుల్లగించి కుమార్గప్రవర్తకుండైనవాడు గౌరవంబగు నపిపత్రవన నరకంబుల ద్రోయంబడు.

వచ్చుచుంటున్న నభర్మములను శిక్షయొనర్చినేని ప్రసూకరముఖు
నరకంబున బాధనొందును.

దైవాధీన ప్రాణుల హింసించిన పాపాత్ముండంధకూప నరికం
బులోబడును.

పంక్తిభేదం నొసరించి స్వామిపదార్థంబు లనుభవించినవాడును పంచయజ్ఞంబు లొనరించనివాడును క్రిమిభోజనంబు క్రిమిభక్షితుండు క్రిమిహుండు క్రిమినంతులంబను నరకంబులో ద్రోయబడును.

మరియును యేమనుజుండయినను దుష్టుండయి వృషలీసంగం బొసర్చి త్యక్తిలజండును శౌచాద్యచార రహితుండై పశుప్రాయుండై వర్తిలునతండు పూయవిష్టమూత్ర సృజ్జేష్మ పిత్రాదిపూరితంబగు అతి భీభత్సనరకంబున ద్రోయంబడు నతండయిన ధనుష్కోటియందవ గాహా నంబొనర్చినేని యీనరకబాధల బొందడు మరియును నెన్నినరకంబులు గలవానరకంబుల సేతున్నానంబొనర్చిన నరుండు నరకములయందు పడడు మరియును ధనుష్కోటి స్నానంబొవర్చిన మనుజుండు అశ్వమేధ ఫలంబునొందు మరియు ధనుష్కోటి స్నానప్రభావంబున ఆత్మవిద్యయు చతుర్విధభక్తియుంగలుగు బుద్ధిపాపరహితంబుగానేరదు. దుఃఖంబు గలుగదు మనిన ప్రకాశించుమనియు తులాపురుషగో సహస్రదాసంబుల నరుండేఫలంబు నొందునో నది ధనుష్కోటిస్నానంబునంబొందు మరియు నాతీర్థస్నానంబువలన బ్రహ్మహత్య సురాపానయుతంబును గురుదార గమనాయుతంబులు స్త్రీయాయుతంబును తత్సంస్కరోటులు తత్సమాన దోషపుంజంబులు నకలంబును నాశనంబునొందు యీవిషయంబునకై సంశయంబువలదు జిహ్వాగ్రమంబున తప్తంబగు పరిశువుధరించి జెప్పం జాలదు యెవ్వండయిన నీవాదంబ బద్ధవాదంబని వక్కాణించునతండు సర్వతర్రబహిష్కృతుండగు శంకరుండని చెప్పంబడు లోకంబున సర్వ పాశిక నాశంబును అదై వ్రహ్మనప్రదంబును భుక్తిముక్తిదంబును యిష్ట

కామప్రదంబును లజ్జాన నాశనంబగు ధనుష్కోటిగల్గియుండ మచుజా ధముం డాతీర్థంబుమాని యితరంబుల సేవించుటయే వశార్థంబు మరియు నాతీర్థప్రభావంబే వచింపంజాల నందున్నానంబొనర్చిన వారలకు నరకభయంబులేదు. యెవ్వరైనను ధనుష్కోటియందు న్నానంబొనర్చినను స్మరించిన స్తుతించిన స్మృతించిన నమస్కరించినవారలు మరల జన్మంబునొంది మాతృస్తన్యపానంబొనర్పరనిన విని శౌనకాది మునీంద్రు లిట్టనిరి.

మునీంద్రులారా పాపంబు లగణ్యంబులు నరకంబుల సంఖ్యా తంబులు వెయ్యిసంవత్సరంబులు జెప్పిన దరగవు. ముఖ్యంబగుమానతి చెప్పెద నెన్నిపాపంబులుజేసిన నరుండయిన ధనుష్కోటిలో న్నానంబు జేసినేనియు ప్రహ్లాదాత్యా గురుదారాగమన సువర్ణస్త్రీయాది మహా పాతకంబులైనను నిమిషంబులో నాశనంబగు.

ఈవిషయంబై తప్తపరశు జిహ్వగ్రంబుపై నుంచుకొని ప్రమాణ పూర్వకంబుగా జెప్పగలను యేనరాధముండు ధనుష్కోటి న్నానంబు మాని నంచరించునో వానిమూర్ఖంబునకు దరిలేదని జెప్పిన నూతా యాతీర్థంబునకు ధనుష్కోటినామంబెప్పంగి సంభవించెనని యడిగెను.

ఓమునులారా శ్రీరామచంద్రుండు రావణాసురునివధించి విభీషణునకు పట్టాభిషేకంబుజేసి యందరితో సేతువుమీద పాదగమనంబున వచ్చుచున్న సమయంబులో విభీషణుండు మ్రొక్కి రాఘవా యీ సేతువునిలిచియుండనేని శత్రువు లెవరైన నీమార్గంబున సులభంబుగా రాకడకు సాధ్యంబు దీనికేమి యుపాయంబని ప్రార్థించిన సర్విజ్ఞుండగు రామభద్రుండు దయావంతుండయి విభీషణా దీని కుపాయంబు కల్పింతు మని తన ధనుష్కోటిచే సేతువు ఛేదించిన నది ధనుష్కోటియని లోక ప్రసిద్ధిగాంచి యుత్తమతీర్థంబయ్యె నర్మదాతీరంబున తపంబున గంగ

తీరంబున మరణంబున కురుక్షేత్రంబున దానంబున బ్రహ్మహత్యాది
పాపనాశంబులగు నిక్కడ దర్శనమాత్రంబున నన్నియుగలుగు ధను
ష్కోటికి నమతీర్థంబు భూలోకములోలేవు.

తదుక్తం స్కాందే॥ శ్లో॥ రామనాథధనుష్కోట మాఘమాసే
నమస్తుయః॥ స్నాత్వార తేశివరాత్రౌచ నిరాహారో జితేంద్రియఇతి॥

తథాచ॥ యస్మాన్సయాద్ధనుష్కోట వర్ధోదయ మహిమాదయే
తస్యవశ్యాస్త్రయోదేవాః బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః॥

చంద్రసూర్యోనరాగేషు ధనుష్కోట్యవగాహనం॥ బ్రహ్మహత్య
యదిపాపానాం ప్రాయశిత్తమితీరితి॥

అతస్సర్వప్రయత్నేన సర్వంత్యక్త్వా మునీశ్వరాః । ధనుష్కోటి
మహాపుణ్యం భుక్తిముక్తిఫలప్రదం॥

తత్రగత్వా పితృభ్యశ్చ కురుధ్వంపిండదాపనం । ఆకల్పమపితృప్తి
స్యాద్యత్ర పిండబ్రదాపనాత్॥

ద్రోణాచార్యనుతశ్చాయ మశ్వద్ధామామునీశ్వరాఃసు స్తమారణ
దోషేణ ఘోరేణ ముముక్షేక్షణాదితి॥

వింటిరా మునీంద్రులారా మహాపాతకనాశకంబును భుక్తిముక్తి
ప్రదంబగునని చెప్పిన సూతా యశ్వద్ధామకు దోషంబెట్లు సంభవించె
పరిహారంబెట్లయ్యె మాకువినుపింపుమనిన మునులారా కురుపాండవయు
ద్ధంబు శాంతింబైనవెనక దుర్యోధనుని సైన్యంబులో కృపాశ్వద్ధామకృత
వర్మలు ముగ్గురు శేషించి వారు తొలిగిరి దుర్యోధనుండు తొలిగి
యొక వ్రాదంబులో జలస్తంభనచే కానరాక మునిగియుండగా పాండ
వులు కృష్ణమూర్తియు వెదుకుచుబోయి భీమునివంటకాలలోకి మత్స్యం
బులు తెచ్చె బెద్దవాళ్ళచే నాతనిమర్మంబుగని యచ్చటికి పోయి యనే

కంబులగుమాటలు వినిపించిన రోమంబుతోవచ్చి భీమునితో గదా యుద్ధంబుజేసె.

అప్పుడు తొడలు విరిగిపడిన తదనంతరంబున శ్రీకృష్ణమూర్తి యాలోచనప్రకారంబు దుర్యోధనుని శిబిరంబునకు భాండాగార రక్షణార్థంబు ధర్మరాజుదులరిగి అందుమీద కృతవర్మ కృపాచార్యశ్వస్థామలు సూర్యాస్తమయంబైన వెనక వెదుకుచు దుర్యోధనునిగాంచి పరస్పరం దుఃఖంబు నొందినమీద దుర్యోధను నిచ్చాప్రకారంబున సశ్వస్థామ రాజత్తమా నేను ప్రతిజ్ఞ సేయుదు నపాండవంబు గావించునని ప్రమాణంబుజేసి ముగ్గురు బయలుదేరి ధర్మరాజు శిబిరమార్గంబుబట్టి చీకటిలో నొక విశాలంబగు న్యగ్రోధవృక్షంబుక్రింద విశ్రమించిరి.

కృతవర్మ కృపాచార్యులలసి నిద్రజెంది సశ్వస్థామ కార్యాలోచనచే మనస్సాస్థిస్థంబుజాలక చింతించుచుండె నంత యగ్రరాత్రి నొక యులూకంబువచ్చి వటవృక్షంబుపై విశ్రమించియున్న కాకులం జీకాకు పరచి భీకరారావంబుతో కాకిమూకల బోకార్చిన కాకులశిరంబులు పాదంబులు ఖండంబులై పడుటజూచి యిదియొక ముఖ్యోపాయంబే కదా నిద్దురబోయెడి దృష్టద్యుమ్నాదుల సులభంబుగా పంతంబు బొందింతునని సంతసించిలేచి వారినిద్దరినిలేపి శిబిరంబుల సమీపంబునకు బోయిరి.

అంత కృపకృతవర్మల శిబిరద్వారంబుననుంచి యశ్వస్థామ చీకటిలో లోపలికిబోయి దృష్టద్యుమ్నుని రొమ్ముమీద గూర్చుండి వింటి నారితో సతనికంతంబుగోసి తండ్రిపగదీర్చి తదుపరి శిఖండిని యుధామన్యు యుత్తమోహల నైదుగురు పాండవులు మొదలగు హతశేషంబులైన మూడుకోట్లమందిని గుర్రంబు లేనుగులతో నిశ్చేషంబుగా నేల గలిపె నంతట నర్జునభీమాదులు రాగలరని శంకించి కృతవర్మకృపా

చార్యులొక మొగంబై పోయిరి యశ్వద్ధామ నర్మదాతీరంబున రుషి
వాటిండ్లకుంబోయెను.

అక్కడ మహాత్ములగు బ్రాహ్మణోత్తము లశ్వద్ధామముఖంబు
జూచి సుప్తబాలవృద్ధుల బలవన్మరణంబుగావించిన దోషయుక్తునిగా
నెరింగి రేవాతీరబ్రాహ్మణులనేకవేలమంది యోరి బ్రాహ్మణాధమా నిదు
రించుచున్న శిశువృద్ధాదుల వధించినపాపివి నీముఖంబుజూడరాదు నిన్ను
పలుకరించరాదు. నీతో ముచ్చటించిన వానికి పాపంబులంటు గావువ
మాగ్రామంబులో నీవుండగూడదు పోపోమ్మని బ్రాహ్మణోత్తములు
నిషేధించి యశ్వద్ధామను వెడలనడచిరి.

అట్లు మునీంద్రులచే నిందితుండై చింతించుచు నిందుకు ప్రాయ
శ్చిత్తంబుగోరి వేదవ్యాసుని యాశ్రమంబుజేరి నరిగి నమస్కారంబుజేసిన
నోబ్రాహ్మణాధమానీవు దోషయుక్తుండవుగాన సంభాషించ నర్హుండవు
గాదు బోవలయునని నిరాకరించిన దుఃఖించి మహాత్మా దీని నిష్క్రూతి
నీవే వివరింపకున్న నాకు దిక్కెవ్వరని సెలవిచ్చిన వేదవ్యాసమున యో
చించి యీపాపంబునకు శృతిస్మృతులవలన పరిహారంబు గావరాదు
గాని యొక్కయుపాయంబు జెప్పెన వినుము.

దక్షిణ సముద్రతీరంబులో రామసేతువులో ధనుష్కోటియను
తీర్థంబు గలదందులో మానమాత్రంబు శాస్త్రవిధిగా స్నానంబొసరించి
పంచాక్షరీ జపంబుజేసితివేని పరిశుద్ధుండవగుదువు పోపోమ్మని జెప్పిన.

తదుక్తంస్కాందే॥ శ్లో॥ దక్షిణాంబునిధావుణ్యే రామసేతోవిము
క్తిదేధనుష్కోటిరితిఖ్యాతం తీర్థమ స్తిమహా త్తరం॥

అస్తిపుణ్యతమంద్రోణే మహాపాతకనాశనం । స్వర్గమోక్ష ప్రదం
నృణాం బ్రహ్మహత్యాదిశోధకం॥

సర్వమంగళమాంగళ్యంసర్వాభీష్టఫలప్రదం । పవిత్రాణాంపవిత్రం
చతీర్థానాంచ మహిమాత్తమమ్॥

దుస్స్వస్మనాశనంపుంసాం సరికిశ్లేశ నాశనం । అకాశమృత్యు
శమనం పుణ్యంవిజయకారణమ్॥

దార్దిగ్రినాశనంపుంసాం మాయుర్వర్ధనముత్తమమ్ । చిత్తశుద్ధి
ప్రశమనం శాంతిదాంత్యాదికారణమ్॥

తత్రగణ్యాధనుష్కోటౌ రామసేతోవిముక్తిదే । స్నానంకురుష్వ
ద్రోణేత్యం మానమాత్రంనిరంతరమ్॥

జపపంచాక్షరం మంత్రం మహాపాతకనాశనం । సుప్తమారణ
దోషత్తప్తం సద్యఃపూతో భవిష్యతీతి॥

ఇవివిధంబున బౌద్రాయణం దుపదేశించిన యశ్వేధ్ధా మవ్యా
పోక్తప్రకారింబున నియమ పూర్వకంబుగా జరిగించిన పరమేశ్వరుండు
ప్రత్యక్షంబాయెను.

యశ్వేధ్ధామ పాపవిముక్తుండై తపోవనంబుకరిగె మునీంద్రులారా
ధనుష్కోటిప్రభావం బగణ్యంబు సుమీ మరియు నొక్కవ్యవహారంబు
జెప్పెద వినుండు. పూర్వకాలంబున చంద్రనంశ వర్తకుండగు నందుండను
మహారాజు సత్యవ్రతుండు దయాశీలుండు చాతయై ప్రజాపాలనంబు
గావించి తన పుత్రుండగు ధర్మగుప్తునికి పట్టాభిషేకంబుజేసి జితేంద్రి
యుండయి నిరాహారండుయి వనంబులో తపంబు గావించుచుండె.

అంత ధర్మగుప్తుండు బుద్ధిమంతుడయి నకల సుగుణ సమృద్ధి
బ్రాహ్మణ బంతుండయి దానశీలుండయి స్రజలబాలింపుచు నొకనాడు
మృగాయానినోదంబున నరణ్యంబులు సంచరించుచు సూర్యాస్తమయం
బైన సంధ్యానందసంబోసర్చి క్రూరమృగభయంబున నొకవృక్షంబుపై

నెక్కి గూర్చుండ నొకసింహముచే తరమబడి యొకభల్లూకం బావృత్తు
 రోహనంబుజేసి నదిజూచి రాజు భీతుండయిన నావృత్తుంబున రాజు
 వెరవకు నీకవకారంబొనర్చ సింహంబుచే భీతినొందివచ్చితి నీవునుఖంబు
 గాయుండుమని కొంతసేపటికి రాజు బొలుండవు నిద్రాపరితుండవై తివి
 నాతొడలపై పరుండుము నీనందక్షణంబు గావించెదనని సమ్మించిన
 రాజునిద్రించెను.

ఆవెనుక సింహంబు యోభల్లూకనూ నేనాకలితో శ్రమనొంది
 యున్నదాన నీరాజు మనల చంపగల యుద్దేశంబుచే వేటమార్గంబునగా
 వచ్చియున్నాడు గావున నతనిని క్రిందికి ద్రోసితివేని నాయాకలినిండి
 నేబోదు నీవు నివాసమునకు బోవచ్చుననుచు జెప్పిన యోమృగేంద్రా
 యీబొలుండగురాజు సమ్మిశయనించెను. వీనిద్రోయజాల నేపాపము
 కై న నిష్క్రమిగలదుగాని విశ్వానఘాతక పాపమునకు ప్రాయశ్చిత్తము
 లేదు. నన్ను విరోధించవద్దనిజెప్పె నంత కొంతదడవునకు రాజు
 మేల్కొంచె మరియు భల్లూకంబు రాజునునమ్మి నిద్దురబోయె నాసమ
 యంబులో సింహంబు రాజు యిది క్రూరమృగంబు నాభయమునకు
 వెరచి నిన్ను బుజ్జగించిన దాని నీవొక్కరుండవై న భక్షించకవిడచునా.

కావున భల్లూకమును క్రిందికిద్రోయుము దాని భక్షించిన
 నేబోదు నాపై నీవు నుఖముగా నింటికిపోవచ్చు ననిన రాజకుమారుండు
 సంతోషించి యిది మంచిదీయుపాయంబని దలంచి నాభల్లూకమును
 క్రిందికిద్రోసిన దైవానుగ్రహమున నదిపడక మేల్కొని రాజుకై జూచి
 రాజు వింటివా విశ్వానఘాతకుడికంటె ద్రోహి పాతకుం డస్యకుండడు
 నుమీ వినుము.

శ్లో॥ విశ్వానఘాతకోలోకే మహాకష్టాభవంతిహి । సహిమిత్ర
 ద్రోహూపాపం స శ్యేద్యజ్ఞాయుతై రసి॥

బ్రహ్మహత్యాది పాపానాం కథంచిన్నిష్కృతిర్భవేత్ । విశ్వాన
భూతీనాంపాపం ననశ్యేజ్జన్మకోటిభిరితి॥

ఇవ్వధంబున శాస్త్రంబుగలదు గాన మిత్రద్రోహీ నీవునృత్తుం
డనై భూమిలో సంచరించుమని శాసంబిచ్చి సింహముకై జూచి యో
మృగేంద్రా మనమిద్దరము శాపోపహతులమై యీజనసంబునొందితిమి
వింటివా నేను భృగువంశసంభవుండ ధ్యానకావ్యుండను నామంబుగల
వాడ పైనగతిచే నీరూపంబునొందితి నోసింహంబా నీవు భద్రుండను
కుబేరునిచూచివుండవు ధనమథాందంబున నొకనాడు భార్యలంగూడ
వీవస్త్రాండత్తనిర్లజ్జచేగర్పించి గౌతమమహాముని యెదుటదిరిగిన కోపించి
సింహంబు గమ్మని శపించిన శాపవిముక్తుండయి గంధర్వరూపంబునొంది
గౌతముండు ధ్యానకావ్యుని సంభాషణంబుచే ముక్తుండవనగుదునని
చెప్పిన మాటనత్యంబాయనిన సంతోషించి విమానా రూఢుండయి
వినోదంబున కుబేరుని జేరబోయె.

ఆ భల్లూకమును శాపంబునొంది యధారూపంబు బాల్సె
నంతట రాజపుత్రుం డునృత్తుండై పిచ్చివానిరీతి లోకములో దిరుగు
చుండి దైవానుగ్రహంబున తనతండ్రియగు నందునియూత్రమముజేరి
యునృత్తునిరీతి సంచరించుచుండ నతని తనకుమారునిగా నెరింగి యడి
గిన వృత్తాంతంబంతయు జెప్పినవిని చింతించి జైమిని మహామునికడకు
దోడ్కొనిపోయి పాదములపై వ్రాలి కథయంతయు జెప్పిన ధ్యాన
కావ్యుని శాపముద్రిప్ప శత్రుంబుగాదుగాని దక్షిణ సముద్రములో రామ
నేతువులో ధనుష్కోటిలో స్నానముజేయించిన పవిత్రుండగునది మహా
పుణ్యతీర్థమని చెప్పిన నాముసీంద్రునకు నమస్కారంబు గావించిన నందు
డాక్షిణంబున పుత్రసహితుండై ధనుష్కోటికేగి పుత్రసహితుండయి
స్నానంబుజేసిన పుత్రున కున్మాదంబుమాని బుద్ధిమంతుడయ్యె.

అంతట సందుడు తపోవనముల కరిగె ధర్మగుప్తుం డనేకదానంబులు ధనుష్కోటిగోగావించి రామనాథవామి దిర్ఘనంబుజేసి స్వస్థ చిత్తుండయి నిజనిగరంబునకుబోయి రాజ్యంబేలుచుండె వింటిరా మునులారా ధనుష్కోటివై భవంబు మరియొక్కటి వినిపించెద పూర్వకాలంబు నపరావనుండను బ్రాహ్మణోత్తముం డజ్ఞానంబున పితృవధ గావించి ధనుష్కోటిలో న్నానమాత్రంబున నాపాపనివృత్తిబొందెను. మరియొక వింత యితహాసంబుజెప్పెద సృగాలవాసరిసంవాదంబెట్లనిన శ్మశాన భూమిలో నిద్దరుగూడి వానరుండును నక్కతో యీశ్మశానవాటికలో పూతిగంధాతి కుత్సితంబులగు నీశచంశంబులను భక్షింపుచు నీకష్టంబులనుభవించు మెందుకనెను.

నే పూర్వకాలంబున దేవశర్మయను బ్రాహ్మణపుత్రుండ వేద వేదాంగపాఠకుండనై యుండియు నొకబ్రాహ్మణున కుడవద్యయ ధాన్యంబిత్తునని వాగ్దత్తంబుజేసి యివ్వకపోవుటచేత నక్కనై వుట్టితి నీచంబనుభవించుచుంటి నోవానరా పూర్వకాలంబున వేదనాథుండను బ్రాహ్మణునకు పుత్రుండనై బ్రాహ్మణగృహంబులో పొరబడి శాకంబుహరించిన పాపంబున నీవు వానరుండనై తివి.

ఏపాపంబునకై నిష్కృతిగలదిగాని బ్రాహ్మణ ద్రవ్యంబు హరించినవానికి ప్రాయశ్చిత్తంబులేదని దుఃఖంపుచున్న సమయంబున దైవానుగ్రహంబున భూతిరుద్రాక్షధారియు శివనామపారాయణుండును సింధు ద్వీపుండను బ్రాహ్మణు డక్కడికివచ్చిసజ్జాచి యిద్దరుదుఃఖించి నతని పైబడి యాక్రోశించి దీనికి ప్రాయశ్చిత్తంబు జెప్పమని ప్రార్థించిన నావిప్రుండు చింతించి దీనికి నిష్కృతిలేదుగాని పూర్వకాలంబున నుమతియను నొకబ్రాహ్మణుండు కిరాతినంఘంబుసేయుచు మధ్యపానరతుండై బ్రాహ్మణద్రవ్యం బనుభవించి దుఃఖంపుచు రామసేతువులో ధనుష్కోటి యందు న్నానబొనరించి పాపత్రయ నివృత్తి నొందె గావున మీరిద్దరా

ధనుష్కోటికిబోయి స్నానంబులుగావించిన నీచజన్మరాహిత్యంబగును. సుగతి దొరుకునని జెప్పెను.

వారావిధంబున జరిగించి పునీతులై రి మరియు నొక్కవిశేషంబు మహాన్నతంబైన యితీహాసంబు జెప్పెద మరాచారుండను బ్రాహ్మణుండు మస్సాంగత్యంబువలన బ్రాహ్మణహీనుండై భేతాశగ్రస్తుండై ధనుష్కోటిలో స్నానంబుజేసి ముక్తుడయ్యెననిజెప్పిన సూతా యాకథ విశదంబుగా వినుపింపుమనిన మునులారా స్వర్ణ సేయా సురాపాయీ బ్రహ్మగురుతల్పగ వీరు నల్లరు మహాపాపులు॥ తత్సంయోగీతిపంచమః అని వారి సాంగత్యంబును జేసినవాడై నాపాపాత్ముండెట్లనిన.

నల్లరు పాపాత్ములతో నొకదినంబు శాంతంబు గూడిచరించిన బ్రాహ్మణ్యంబులో చతుర్థాంశంబు సశించును.

రెండోదినంబుగూడిన నగంబుమూడుదినంబులు గూడెనేని భాగత్రయంబు సశించును.

దిన చతుష్టయంబైన పిమ్మట బ్రాహ్మణ్యవాచక హీనుండగును నాపై గలసి శయనాశన భోజనమజ్జనాదులగలసెనేని తత్తుల్యపాతకుండై దేహంబు లేదు.

కావున నాదురాచారుండు బ్రహ్మణ్యహీనుండై బ్రాహ్మణ్యంబు వలన భేతాశగ్రస్తుండయిన తనశరీరం బెరుంగక నున్మత్తుండయి ననేక దేశంబులు సంచరించుచు దై నానుగ్రహంబున ధనుష్కోటిజేరి యందు లోముణిగినంతమాత్రంబున పూర్వస్మృతివచ్చి నేను గౌతమీతీర దానుండ నిధిజలతీరంబెంచు కింతిదూరంబు వచ్చితినిని చింతింపుచుండె.

అంత నాసమీపంబున దత్తాత్రేయుండను మహాయోగినిజూచి
 పాదాభివందనంబుచేసి యోమహాత్మా నాపేరు దురాచారుండు గౌతమీ
 తీరవాసుండు నేనిచ్చటికెందుకువచ్చితిని? తెలియదు మీరు సర్వజ్ఞులు
 గాన నాకు వివేకంబేర్పరుప వలయునని విలపించిన నాదయాళుండు
 ముహూర్తమాత్రంబు చింతించి ఓయీ నీవు మహాపాతకుల సాంగత్య
 దోషంబున బ్రాహ్మణ్యహీనుండవైతివని భేతాళుండు నిన్నావహించె
 మరియు ధనుష్కోటి తీర్థజలంబులు నీపై బడుటచే పూర్వజ్ఞానంబుగలిగె
 పాపపంజర విముక్తుండవైతివి మహాపాపాత్ముల సాంగత్యదోషంబు
 హరించె నిన్ను పీడించిన భేతాళుండు పూర్వకాలంబున బ్రాహ్మణుండు
 భాద్రపద కృష్ణపక్షంబులో మహాళయం బొనరింపని పాపంబుచేత నివి
 భేతాళత్వంబునొందె ధనుష్కోటి దర్శనమాత్రంబున భేతాళరూపంబు
 మాని విష్ణులోకప్రాప్తుండయ్యె.

— మహాళయపక్ష శ్రాద్ధ ప్రకరణము. —

లోకంబులోభంబున భాద్రపదమాసంబులో మహాలయశ్రాద్ధం
 బొనరించనివారు దురాచారులు భేతాళరూపంబునొందుచు కతలదుకు
 నందేహంబులేదు మహాలయపక్షంబులో వేద వేదాంగపారగుండు
 శ్రోత్రీయుండగు బ్రాహ్మణున కొక్కనికై న నిద్దరికై న ముగ్గురు నల్లరు
 కై న శ్రాద్ధవిధానంబోగా భౌనినంబుబెట్టవలయు భాద్రపద బహుళమా
 వాశ్యమీ ప్రభృతినూర్యుండు పృశ్చికరాశిలో ప్రవేశించువరకు నాదినం
 బులు పితృపక్షంబులో గణననీయంబులని యెరుంగవలయును.

భాద్రపద బహుళపాడ్యమీదినంబున శ్రాద్ధంబుజేసినవారలకు
 వీతిఁబూత్రుం డవ్వయిశ్వర్యంబు లొసంగు దేవతలు దశసహస్రవర్షం
 బులు తృప్తిహిందుదురు. మహాళయ శ్రాద్ధంబు చేయనివారికి గృహ
 తేత్రారామాదు లగ్నిఁబూత్రుండు దహించు.

ద్వితీయాదినంబున మహాభయంబుజేసినవానికి పార్వతీనాథుండు సంతసించి సకలయశ్వర్యంబులొసగు కైలాసవాసంబు నిచ్చుచు జేయని వాని పితరులు కాలసూత్రమహాభయంబుల బడుదురు వానికి బ్రహ్మ తేజం బడంగును.

దృతీయాదినంబున గావించినవానికి కుబేరుండు సంతోషించి మహాభాగ్యంబిచ్చును బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు వానివెంటనుండు దురు పితరులు ముప్పదివేల కల్పంబులు తృప్తిబొందుదురు చెయ్యని వానికి దారిద్ర్యంబు సంభవించును.

చతుర్థీదినంబున జేసినవానికి గణపతీప్రీతుండయి విఘ్నంబులెల్ల దూరంబుసేయు పితృతృప్తిగలుగు. చేయనివానికి సకలకార్యంబులును విఘ్నంబులగును.

పంచమీశ్రాద్ధంబున లక్ష్మీదేవి ప్రీతిచే సకలభాగ్యంబులిచ్చు నాచంద్రతారకంబుగా కీర్తిగల్గును. గావించనివానియింట లక్ష్మీ పార్వతులుండబోరు.

షష్ఠితిథియందు శ్రాద్ధంబుజేసిన వణ్ముఖుండు ప్రీతుండగును. పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిగలుగు చేయనివానికి జ్వాలా నరకంబుదొరుకును.

సప్తమీ దినంబున శ్రాద్ధంబు జేసినేని సూర్యుండు ప్రీతుండయి హిరణ్యదులొసగు చేయనివానికి క్షయరోగాది వీడగలుగును.

అష్టమీదినంబున మహాభయంబు చేసినవానికి మహాదేవుని దయచే కైవల్యంబు కరణంబై యుండును. పదివేలకల్పంబులు పితృగణంబులు తృప్తులగుదురు చేయనివానికి సకలదుఃఖంబులు సంభవించును.

నవమీదినంబున మహాశయంబుజేసిన మహిషాసురమర్దని దుగ్గా జేవి ప్రసాదంబున దేహావిస్మారాదిరోగంబులుమాను మహదై శ్వర్యంబు దొరుకును. చేయనివానికి భూత ప్రేత పిశాచబాధలు గలుగును.

దశమీదినంబున మహాశయంబుజేసిన షోడశకళాపరిపూర్ణుండగు చంద్రుండు మహదై శ్వర్యంబులిచ్చు ధనధాన్యంబు లిచ్చు. జేయని వానికి కృషి భగ్నంబగు.

ఏకాదశీదినంబున మహాశయంబు జేసినవానికి మహాకాల రుద్రుండు శ్రీతుండయి సర్వశత్రుని నాశంబుజేయు. చేయనివానికి బ్రహ్మ హత్యాదోషంబులు సంఘటించు శత్రుబాధ గలుగును.

ద్వాదశీ దినంబున మహాశయంబు జేసినవానికి రమానాథుండను చతుర్భుజుండు శ్రీతుండైయుండు చతుర్దశ భువనంబులు సంతసించు శ్రీదేవి భూదేవులు సకలేప్పితంబు లొసంగుదురు. విష్ణుగదయగుకౌముది యపస్మారంబులు మాన్పును చక్రంబు విఘ్నచ్ఛేదంబు జేయును. శంఖంబు యాతుధానాది బాధలుమాన్పును చేయనివాడు మానవులచే బాధనొంది అస్థిచ్ఛేదన నరకంబులోబడును.

త్రయోదశీ దినంబున జేసినవానికి మన్మథుండు సంతోషించి ప్రకృంజన వనితాభోగంబులుగలుగు. చేయజేనిసుఖహీనుండగు.

చతుర్దశీయండు మహాశయంబుగావించిన సదాశివానుగ్రహ పాత్రుండై యభీష్టంబుల బొందును. చేయనివాడు మహాపాపాత్ములతో తుల్యుండగును.

అనూవాసయందు మహాశయంబు జేసినవానికి పితృగణంబు లమృతి పాసంబుగా తృప్తినొందుదురు. బ్రహ్మలోక నివాసులగుదురు

సంపద వృద్ధిగలుగును యుమారమాపతులిద్దరు సకలై శ్వర్యంబు లిత్తురు బ్రహ్మహత్యాదిపాపంబులు నాశనంబగును దేహాంతంబున బ్రహ్మై క్యానుసంధానంబుచే సాయుజ్యప్రాప్తుండగును చేయనివాని పిలిరులు పుణ్యలోకంబుల నుండినను సధఃపాతకు లగుదురు సంతతి నాశనంబును.

ఓమునులారా భాద్రపదమాసంబు వచ్చిన పితృగణంబులు మా నామగోత్రంబులుచ్చరించి మాపుత్రులు బ్రాహ్మణుల కన్నంబు జెట్టు దురు, మాకు తృప్తిగల్గునని నృత్యంబు సేయుచుందురు భాద్రపద కృష్ణ పక్ష ప్రతిపత్తు మొదలుకొని ప్రత్యహంబును శ్రాద్ధంబుసేయుచు బ్రాహ్మ ణుల కభ్యంగనంబుగావించి ఘృతసూపభక్ష్యభోజ్యాది నమృద్ధిగా భోజనంబు జెట్టినవారికి పితృదేవత లాకల్పాంతంబు నుధాపానసమయం బుగా తృప్తిబొందుదురు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు తృప్తిబొందుదురు బహుభాషనంబులేల భాద్రపద బహుళపక్షంబున మహాశయశ్రాద్ధంబు గావించిన త్రిలోకంబులు తృప్తినొందు నిస్సందేహంబు పుత్రహీనులగు వారికి వారిభార్యలు జేయవలను. జేయనితీరుకు దానికినరకంబువచ్చును. ఆవశ్యంబు మహాశయంబు సేయవలెను.

దరిద్రుండయి ద్రవ్యంబు లేకపోయిన బ్రాహ్మణుల రాజుల వైశ్యుల భిక్షుంబడిగి చేయవలెను భిక్షంబును దొరకకున్న సరణ్యంబు లోకిబోయి పితృదేవతులారా దరిద్రుండమ భిక్షుంజెత్తిన దొరకదా యనిన రోదనంబుసేయుచు తనహస్తంబుల నుదరంబుపై కొట్టుకొనుచు మహాధ్వనితో నేడ్చిన వానిపితరు లవ్వడు తృప్తిబొందుదురు.

గావున పితరులు శ్రాద్ధకాలంబున తమ గృహంబు నాశ్రయించి యుందురు. (నుతులు భేదివారికి గతులు లేననినట్లు) నుతులు శ్రాద్ధ కాలంబుల పితరుల తృప్తి బొందించక పోయినవాడు శాపంబిచ్చి

గృహంబువెడల వారివారి నివాసంబులకు పోదును. కాబట్టి నితరుల శ్రాద్ధకాలంబుల తృపులంజేయుట సుతులకు కర్తవ్యంబు.

మహాశయంబు జేసిననియు సకలతీర్థఫలంబును సకలయజ్ఞఫలంబును తులాపురుషాది దానఫలంబును చాంద్రాయణాది వ్రతఫలంబును చతుర్వేద పారాయణ ఫలంబును గాయత్ర్యాది మహామంత్ర జపఫలంబును సకలేతిహాస పురాణపారాయణఫలంబును బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర లోక ప్రాప్తి కారణఫలంబును సకలేస్థిత ప్రదంబునై మహాఫల దాతులగును.

ఏనుడు మునులారా పూర్వకాలంబున యయాతి దువ్యంత భరత సల హరిశ్చంద్ర కార్తవీర్యార్జున దశరథాంబరీష శ్రీరామ ధర్మ రాజాదులు మహాశయంబులు గావించి వారివారిబాధల కష్టంబులబాసి పుత్రసంపత్తి నొంది రాజ్యాభిషిక్తులై కీర్తికాములై భూలోకసౌఖ్యంబు లనుభవించి న్వర్గాది పుణ్యలోకంబుల నివాసంబులు జేసిరి మరియు వశిష్టాత్రి భృగు గౌతమాంగీరస కుత్స కాశ్యప భరద్వాజ విశ్వమిత్రా గస్త్య పరాశర మృకండు ప్రభృతి మహామునులందరు మహాశయ శ్రాద్ధంబు లొనరించి యణిమాద్యప్తయిశ్వర్య సిద్ధులంబొంది జీవన్ము క్తులై వివిసిల్లరి.

కావున నైశ్వర్యంబు గోరినవారలు మహాశయశ్రాద్ధంబు గావించుట యనశ్శకరణియ్యంబు నట్లుగావించనివారలు భేతాశరూపంబు నొందుదురు యోదురాచారా పూర్వజన్మంబున నీవు మహాశయ శ్రాద్ధంబొనర్చి కారణంబున భేతాశ గ్రస్తుండవైతివి యైనను ధను ష్కోటి తీర్థంబులు నీమీదబడుటచే నింతజ్ఞానంబుగలిగె.

తదుక్తంచస్కాండే॥ శ్లో॥ విప్రనిందాశృతానూణాంప్రాయశ్చిత్త మితీరితి॥ శూద్రాన్సనిరతానాంచ శ్రుతినిందారతాత్మకాం॥

కన్యావిక్రయిణాంవిప్రాక్రయవిక్రయిణాంతథా । నేదవిక్రయిణాం
దేనవిక్రయైనిరతాత్మనాం॥

విశ్వాసఘతుకానాంచ కృతఘ్నానాంసనిష్క్రమిః । భాతృభార్యా
రితానాంను ధరవిక్రయిణాంతథా॥

తీర్థవిక్రయినాంపుంసాం ప్రాయశ్చిత్తంసవిద్యతే । తేషాంపాపా
చినశ్యంతి ధనుష్కోటినిమజ్జనాత్॥

మాతృద్రోహపితృద్రోహయతిద్రోహరతాత్మనాం । గురునిందా
పకాణాంచ శివనిందాపరాత్మనాం॥

సత్కథాదూషకానాంచ ప్రాయశ్చిత్తంసవిద్యతే । దేహించాత్ర
ధనుష్కోటా న్నానాచ్ఛుద్ధిర్భవిష్యతి॥

వీవంచ॥ కథితంవిప్రాఃధనుష్కోటిస్తునై భవం । యశ్చృత్యాసర్వ
పాపేభ్యో ముచ్యతేమానవోభవీతి॥

వింటిరా మునులార ధనుష్కోటిమహాత్మ్యంబు స్కందపురాణం
బులో జెప్పిన విస్తారగ్రంథంబంతయు వివరించిన బహు వర్ణంబులుగా
వలెను మీరు సకల తీర్థయాత్రా సంగ్రహంబు వినగోరినవారు గావున
గ్రంథబాహుళ్యంబగు సంక్షేపరూపంబుగా ఘోషింపల న్యాయంబుగా
దాని మహాత్మ్యంబంతయు గ్రహించవలెను.

—॥ క్షీరకుండ మహాత్మ్యము. ॥—

మహానీయ గుణగరిష్టులగు శౌనకాదిమునీంద్రులకు సకల
పురాణవ్యాఖ్యానవై ఖరీసమేతుండగు సూతుం డిట్లనియె. ఓమునీంద్రు
లారా రామసేతువుంగల తీర్థంబులో ముఖ్యంబువెలయు చక్రతీర్థాదులగు
నరునదినాలుగు తీర్థంబుల తెరంగెరుంగించితిరి. ఇకమీద నేది వినం
కో రెదరెరుంగింపుకనిన శౌనకాదుండిట్లనిరి. ఓపారాణికోత్తమా చక్రతీర్థ

సమీపంబుననుండు క్షీరకుండతీర్థంబున కానామధేయం బెల్లుగల్గె. తదై వ్యభవంబేలాగు సవిస్తరంబుగా నెరుగింపు మని వేడిన సూతుండిట్ల నియె. ఓమునీంద్రులారా దేవీపురపశ్చిమంబున పుల్లగ్రామంబున నొక ప్రదేశంబుగల దచటనుండి శ్రీరామచంద్రుండు లవణసముద్రంబులో నేతు బంధన ప్రారంభముగావించె తత్తీరంబున దర్శన స్పర్శన కీర్తన భ్యాసంబులొనర్చిచమాత్రంబున నకలపాపక్షయకరంబగు క్షీరగుండంబు గలదు దాని ప్రభావం బెరిగించెన పూర్వకాలంబున వేదోక్తాచారసంపన్నుండగు ముద్గలుండను మునీంద్రుండు దక్షిణసాగరప్రాంతస్థిత పుల్ల గ్రామసమీపంబున నారాయణ ప్రీతికరంబగు యజ్ఞంబు గావింపుచుండ.

శ్రీమన్నారాయణుండు వీతాంబరధరుండై శంఖచక్ర కౌస్తుభాది భూషణ భూషితుండై శ్రీదేవీ భూదేవీ సహితుండై ముద్గలునకు ప్రత్యక్షుండై సాష్టాంగుడై యిట్లని న్నుతించెను.

లక్ష్మీనిరాజితోరస్కుండను కాలమేఘసమప్రభుండును వీతాంబరవిరాజితుండును కౌస్తుబాలక్రకంతుండును శంఖచక్రగదాపద్మ విరాజితచతుర్భుజుండును విజితానందలోముండగు పుండరీకాక్షుంగాంచి భక్తి పరవశుండై పులకాంకిత విగ్రహుండగుచు ఓరమానాయకా నీపు నకల జగన్నిర్మాతపు తత్పాలకుండపు శత్రుహర్తపు మత్స్యవిరూపివి నామ గావతారుండపు వరాహ నారసింహ వామన బామదగ్ని రాఘవ బల భద్రగల్క్వాదిరూపభారివి విజ్ఞానస్వరూపుండపు నిన్నుగొనియాడ నాద రింబే నిర్లజ్జుండ కృపణుండ క్రూరుండ పిశునుండ డాంబికుండ పరదార పరద్రవ్య పరజ్ఞేత్రలోలుడపు నన్నుం గరుణాదృష్టి నవలోకించి రక్షింపు మనివేడిన.

ముద్గలుః॥ ప్రథమజగత్సృష్టే పాలకాయతఃపరం సంహరే చ తతఃసశ్చన్నమోనారాయణాయతే॥

నమోతత్వ స్వరూపాయ కరుణాయచిదాత్మనే । నమోపరాహ
వపుషేవమఃపంచాన్యరూపిణే॥

వానుదేవాయనమస్తుభ్యం జమదగ్ని సుతాయతే । రాఘవాయ
నమస్తుభ్యం బలభద్రాయతేనమః॥

కృష్ణాయకలయేతుభ్యంనమోవిజ్ఞానరూపిణే । ఓక్షిమాంకరుణా
సింధో నారాయణజగత్పతే॥

నిర్లజ్జంకృపణాంక్రూరం పిశునండాంబికంకృశం । పరదారపరద్రవ్య
పరక్షేత్రైకలోలుపం । అసూయావిష్టహృదయంమాంరక్షకృపయాహరే॥

శ్రీవిష్ణుండు ముద్గలస్తోత్రంబునకు సంతృప్తుండై వరంబు వేడు
మనిన నారాయణా మీదర్శనంబుకంటె వెక్కువ వరంబేమియున్నదై
నను నాకు సాయంప్రాతకాలములయందు యోహామంబుజేయనిచ్చ
గలిగినదనిన విష్ణువు విశ్వకర్మనురప్పించి స్పటికశిలా కుట్టిమంబగు సర
స్సును కల్పించుమని కామధేనువును రప్పించి క్షీరంబుతో నింపుమని
యాజ్ఞయిచ్చిన తత్ప్రకారంబున జరిగించిరి. దానిచే నరిగా దానికి క్షీర
కుండంబని నామం బిచ్చట స్నానంబు జేసినవారికి మహాఫలంబు మరియు
గాయత్రీ సావిత్రి తీర్థంబులు మహాత్తమంబులు వాటిలో నవగాహనం,
బవశ్యకరనీయంబు.

ఓమునీంద్రా నీయజ్ఞంబున ప్రత్యక్షరూపంబున హవిర్యోజనంబు
గావీంవ నేతెంచితి ననిన ముద్గలుండు సంతోషంబునొంది యిట్లనియె.
ఓరమానాయకా నేధన్యండ్లనైతి సుత్పత్నియు సుతులును కృతార్థు
లైరి నాబన్ధంబును తపంబును వంశమంబును సాఫల్యంబు నొందె
యోగీంద్రులు మనంబున నిరంతరంబును దలంచుచుండు నీవు సాక్షా
త్కారంబు నొందితివి మదీయక్రతుకాలంబు నఫలం బయ్యెననుచు
ఆవాహనాననాది షోడశౌపచారంబులం బూసించిన హరియుగ ప్రీతుండై

హవిస్సును భుజించి తృప్తిబొందె నంత సన్నియు సకలమర సంఘంబులు చరాచరాత్మకంబులగు జగంబులన్నియు తృప్తిబొందె నానమయంబున లక్ష్మీకాంశుండు ముద్దులుంగాంచి ప్రీతుండయి వరము నేడు మనిన సతండ్రిట్లునియె.

ఓ రమానాయకా సీవు ప్రత్యక్షంబునొంది భుజించుటవలనం గృతార్థుండైతి నింక వరంబొందెన్ది గలనయినను నీయందు నిశ్చలంబును నిష్కవటంబగు భక్తిప్రసాదంపుము మరియును ప్రతిదినంబును ప్రాతఃస్నాయంకాలంబుల వయోహోమామంబు గావించుట శుక్రితిహాది తంబు గాన నేతీప్రీతింగోరి సురభీక్షీరంబున నిత్యంబు హోమామంబు గావింపగోరెద నేనిర్థనుండ నాకెట్లు సురభీక్షీరంబు గల్గునట్లు ప్రసాదంపుమని నేడిన నారాయణుండు అమృతాశనుండగు విశ్వకర్మనురావించి స్ఫటికశిలా భేదంబుల నొకనరోశరంబు నిర్మింపుమని యాజ్ఞాపింప నతం డమొనర్ప సురభిరావించి యీకండు మద్భక్తుండు మత్ప్రీతింగోరి నిరంతరంబు వయోహోమామంబునర్పం గోరుండన నివీనరోవరంబును సాయం ప్రాతఃకాలంబులం నరుదెంచి వయఃపూరంబులహరింపు మితండు దాన హోమంబు గావించుచుండుననిన సురభియునంగీకరించె మాధవుండు ముద్దులుంగాంచి యిట్లునియె.

ఓతపోధనా నీవీనరోవర తీగంబగు సురభీక్షీరంబుచే నిత్యంబును సాయంప్రాతఃకాలంబుల మత్ప్రీతింగోరి హోమంబుగావింపుము గాన నేనంతుష్టి నొందెన నీతీగంబు క్షీరకుండంబని లోకంబున ఖ్యాతిబొందు నీతోయంబున స్నానంబుగావించిన వారలు పంచమహాపాతకంబుల వలన నుపపాతకంబులనయినను బాసి పరిశుద్ధులగుదురు. నీవును దేహాంతంబున ముక్తిబంధనుండయి నన్నుంబొందెద యనియానతిచ్చితి రోహితండుయ్యె. నంత నామునీంద్రుండును నారాయణ గూర్చి ప్రీతుండై యనేకశతసంవత్సరంబులు సురభీక్షీరంబున హోమంబు గావించుచు

దేహాంతంబున శ్రీవిష్ణుసాయుజ్యంబునొందె ఓ మునీంద్రులారా క్షీర కుండతీర్థంబునకా నామంబుగల్గిన తెరంగెరుంగించితి పూర్వకాలంబున కాశ్యపునిభార్యయగు కద్రువు కపటంబుజేసి నవత్నియగు వినతం బరా జితంగావించి దోషంబునొంది పిమ్మట భర్తృవాక్య చోదితయై యా తీర్థంబున స్నానంబొసర్చి పరిశుద్ధురాలయ్యె నెవ్వరై నను పరిశుద్ధమానసు లగుచు నందు స్నానంబుజేయుదురో వారలకు నేదశాస్త్రంబులు యోగ జపతపోనియమంబులు తీర్థంబునిపేషణంబులేల నాతీర్థభిందు సంయుక్తం బగు గాలిసోకినను బ్రహ్మలోక ప్రాప్తింబొందుదురు. మరియు నా తీర్థోత్తమంబున స్నానంబు చేసినవారలు సూర్యాగ్ని సమానతేజులై వెలయుదురు యెన్నడును వైతరిణ్యాది నరకంబులం బొందరు యేనరుం డైన కామధేను సమంబగు నాతీర్థంబు గల్గియుండియు నితర తీర్థంబుల సేవింపంబోవుట గోక్షీరంబు సిద్ధంబై యుండ యర్కక్షీరంబు గోరుటకు సమానంబగు నేభుజాస్నానంబుగావించి వచించెద వినుండా తీర్థంబునందు స్నానంబుగావించిన వారిల కలభ్యంబేదియునులేదు. ముక్తియుం గర స్తంబై యుండు సత్యంబు సత్యంబు సత్యంబు యేనరుండైన యధ్యా యంబు పఠించు వినునతండు క్షీరకుండ తీర్థస్నానఫలంబునొందు నిశ్చయంబు.

మరియు ఋణవిమోచనతీర్థంబుగలదు దానిలో స్నానంబుజేసి దేవర్షి పితృతర్పణంబులు జేసినవారికి ఋణగతి యవిమోచనంబగును. తదుపరి జపతీర్థంబున స్నానంబు చేయవలెను తదుపరి నలతీర్థంబున నవ గాహనంబు మహాపుణ్యంబు తదుపరి సుగ్రీవ తీర్థంబును నీలతీర్థంబును గవాక్షతీర్థంబును. గజ, గవయ, శరభ, కుముద, సార, పనసాది వానర కల్పితంబులగు తీర్థంబు లనేకంబులు గల విభీషణ తీర్థంబు మహా పాతకపాశనకరంబు మహాహస్తంబు మునీంద్రులారా పకలతీర్థంబుల ప్రభావంబును వినుపించిరి.

మహాసీయ గుణగర్వితులగు శౌనకాదిమునీంద్రులు సకలపురా
ణార్థవిశారదుండగు సూతున కిట్లనిరి. ఓపౌరాణికోత్తమా కద్రూ వినత
లేవరితనూజలు కద్రూవేల ఛలంబున నపత్నింబరిభవించె పిమ్మట క్షీర
కుండతీర్థంబున న్నానంబుచేసి యెట్లు ఆదోషంబువలన విముక్తయ్యె.
నాతెరంగంతయు సవిస్తరంబుగా నెరుంగింపు మనిన సూతుండీట్లనియె.
ఓమునీంద్రులారా పూర్వంబున ప్రాజాపతి పుత్రికలగు కద్రూవినతలు
కశ్యపుబరిణయంబై తత్ప్రసాదంబునొంది యుండిరందు కద్రువు శేషం
వాసుక్యాద్యనేక పన్నగంబులంబడసి నినత అరుణ గరుడులను పుత్రుల
నిర్వరంగాంచె యిట్లుండ కద్రు వొకసమయంబున సంతికంబున సంచ
రించుచు నుచై చ్చశ్రవుంగాంచి కపలంబు జేయండలంచి వినత బిలిచి ఓ
వినతా యీయశ్వంబు నీలవాలంబై ప్రకాశించెడు జూడుమాయనిన
నాబిడి ఓకద్రూ ఈయశ్వరాజంబు శ్వేతివాలంబై యుండ నీలవాలంబని
యేల వచించెదవనియె నిట్లాయిర్వరు వినాదంబుచేసి పరాజయంబు
నొందిన వారలు దాసీభావంబు నొందునట్లు ప్రమాణంబుగావించిరంత
కద్రువు నిజతనూజులగు సర్పరాజంబుకడకుంబోయి ఓపుత్రులారా నే
దాసింగాక నుండునట్లు శ్వేతంబగు నుచై చ్చశ్రవు వాలంబు నీలంబుగా
జేయుండన వారలంగీకరింపకయుండ కద్రువు రోషమూర్ఛితయై జనమే
జయుండు సేయు సర్పయాగంబున నాశనంబు నొందుండని పుత్రులకు
శాపంబాసంగ వారలలో కర్కాటకుండనువాడు దీనుండై జననిపాపం
బులపయింబడి యోతల్లీ నేనుచై చ్చశ్రవాసంబు నీలంబుగాచేసెద భీతి
బొందకుమని యాత్మణంబు స్వభోగంబుచే ముచై చ్చశ్రవు వాలంబంజన
క్రమంబుగా చేసెనంత కద్రూవినతలు యుగాంతకాలంబున యోగనిద్రా
విరాజితుండగు ఆదినారాయణునకు శయనంబును శశాంకశంఖమాణిక్య
ముక్తైరావణకారణంబగు సముద్రోపాంతంబుననుండు నుచై చ్చశ్రవుంచేరి
రంత వినతకృష్ణవాలంబగు దేవరాజ వాహనంబుగాంచి దుఃఖితయై

కద్రువుకు దాసియైయుండ తాత్త్వండుండంబువెడలి గిరిమాత్రశరీరుండై హుతాశనుంబోలె దేవరిల్ల నాతినిదేహ మహత్త్వంబున కచ్చెరువంది నిజకరులనేకవిధముల బొగడిరి. భువనత్రయంబును భీతిబొందె నంత నతండ మారుబృష్టంబు నెక్కించుకొని మాతృసమీపంబుజేరిన కద్రువు విసతంగాంచి ఓచేటికా నేనానాలయంబునకు బోవగోరెద నీవును నన్ను వహింపుము నీవుత్రుండగు గరుడుండు మత్స్యత్రులవహించునని యాజ్ఞాపింప వినతగరుడుంగాంచి యోనందనా నీవీసర్పంబులు మోయుమనిన నతండు జననీవాక్యంబుల నంగీకరించి యాసర్పములవహించె. వినతయు కద్రువను వహించె నంతతాత్త్వండు సహస్రాంశురధనమీపంబునకు వేగంబునంబోయిన చండకిరణ రశ్మిమండలంబుల వేడిమికోర్వనోపక నురగంబులు నుర్వింగూలిన కద్రువ సహస్రాక్షు సనేకవిధంబులంబొగడి తత్ప్రసాదాసాదిత జలాసారంబుల పుష్కలకెల్ల శాంతిగావించె నంత సనీపంబులు గరుడుగాంచి యిటులనిరి.

ఓరీ చేటిపుత్రా ద్వీపాంతరములనూడ మాకభిప్రాయము గలదు గాన మమ్మునహించి యచటికిం బొమ్మనిన నాతండిట్లగావించి యొక సమయంబున విసతంగాంచి యిట్లనియె. వోజననీ నేయురగంబుల మోయుటకును నీవీకద్రువను మోయుటకును గారణంబేమి మరియు నన్నీయురగంబులేల చేటిపుత్రాండాయని వచించెద రిదియంతయు నిజం బెరుగింపుమనిన విసత యిట్లనియె. వోతనయా నేపూర్వంబున నూర యగు భగనిచే లభమున పరాజితనై దాసిని తి తత్కారణమున నేను చేటిపుత్రుండని పిలువరంబును నీయురగముల మోసెదపు నేనీకద్రువను మోయుచున్నదాన నేనేమిసేయుమనని ఖన్నయై యెరుంగించిన తాత్త్వం డీదాస్యబేలాగునంబాయు నిందుకు జేయందగిన కార్యంబెద్ది యనిన వినత నీవిప్పుడ సర్పముల కడకుంబోయి యీదాస్య విమోచనంబున కుపాయంబుచుమనిన నతండాక్షణంబు సర్పముల కడకుంబోయి వో యహింద్యలారా మీరేసియైనం గోరిన నదిదెచ్చియిచ్చెద మాకీదాస్య

విమోచనముగావింపుడనిన పన్నగము లమృతంబుగోరిన నాతండట్ట
 దెచ్చియిచ్చెదనని వచించి జననీసమీసంబునకుంబోయి యాతెరం
 గంతయు నెరుంగిని యమృతాపహరణమునకుంబోయెద నాకలి పుడ
 మెడు భక్త్యంబొసంగుమనిన వినత యోపుత్రకా సముద్రమధ్యమమున
 నుండు దుశ్చరిత్రులగు శబరులం భుజింపుము వారలయందొక విప్రుండు
 శబరీసంగ కాతుకియైయుండు నతి డగ్గియుంబోలె బ్రహ్మతేజంబున
 కంతంబు దహించు వానినెరింగి పరిత్యజించుము నీశరీరంబంతయు
 మరుదాదిదేవతలు రక్షింతురుగాక యని యాశీర్వాదించి యంపిన గరు
 డుండాక్షణంబ శబరాలయమునకుంబోయి వారలనెల్ల భక్షింపుచుండ
 నొక బ్రాహ్మణుండు గిరిధరం బ్రవేశించు విహంగముల విధంబున విస్తృ
 తంబగు గరుడుని కంతబిలంబున బ్రవేశించు శబరులలోనుండి కంతంబు
 దహింప వయినదేతయుండెరింగి వోవిప్పుండా నీవు పాపకారివియైనను
 వధ్యుండవు కావు గాన త్వరితముగ కంతము వెడలుమనిన నతండు
 మద్భార్యయగు శబరినివెడలి మనివేడిన గరుడుం డట్లానర్చె నంత నా
 విప్రుండు నిపాదీనహితుండై యధేచ్ఛంజనియె. సంతఖగోత్రముండా
 శబరులనెల్ల భక్షించి యతిశీఘ్రమున నిజజనకుండగు కశ్యపుమునీంద్రుం
 జేరి యోతపోధనా మదీయ మాతృదాస్య నివానార్థంబై యమృతంబు
 దేవంబోయెద నాకాహారంబొసంగుమని వేడిన కశ్యపుండిట్లనియె.

ఓ నై నతేయా పూర్వంబున బ్రాహ్మణవంశ సాధవులగు సుప్ర
 తీక విభావనులను భ్రాతలిర్వురు విత్తవిరోధంబుచే పరస్పర శాపంబులం
 బొందిరి వారలలో సుప్రతికుండు షడ్యోజనోఛ్రామంబున తద్విగుణా
 యామవిస్తర సంయుతంబగు గజంబయ్యె విభావనుండును త్రియోజనో
 ఛాయంబును దశయోజన నిస్తృతంబగు కూర్మంబయ్యె నిట్లాయిర్వురు
 పూర్వవైరంబున పరస్పరజయంబునుగోరి యాసలోపరంబున యుద్ధంబు
 గావించుచున్నవారు వారలభక్షించితిత్మపుండవై యమృతంబు దేవం
 బొమ్మని యాక్షాపింప గరుడుం డాక్షణంబు మహాకాయంబులగు గవ

కచ్చపంబున నఖంబులంగొని యొకతీర్థ నమీనంబునకుం బోనతత్తిర
జంబును మహాచాచ్యాయంబగు శౌహిణీయంబడునగంబౌ గరుడుం
గాంచి శౌయీశతయోజనాయతంబగు మదీయశాఖనై యిగ్గడకచ్చపం
బుల దీవింపుమనిన నతండట్లొనర్ప యాశాఖపయిం గూర్చుండ నది
భగ్నంబయ్యెనని నాశాఖ నవలంబించి యథోముకులై తిలంబొనర్పు
వాలకిల్యముసీంద్రులంగాంచి యిదిభూమింబడిన ఈమునిసంఘంబులకు
బాధయగునని దానంగొని యంబరంబునంబోవుచు జనకాజ్ఞచే నిర్జనం
బగు నగంబున నాశాఖవిడిచి గడకచ్చపంబుల భక్షించి తృప్తుండై
యమృతాహారణార్థంబై బోవుచుండ దినంబున మహాశ్వాతంబులయ్యె
నంత నింద్రుండు బృహస్పతింగాంచి యోతిపోధనా యాయుత్పాతంబు
లకుం గారణంబెరిగింపుమనిన నతండట్లనియె. ఓపాకశాసనా పూర్వంబున
భవజ్జనకుండగు కశ్యపుండు జన్మంబుగావింప నకల సురసంఘంబులు
మునీంద్రులును యజ్ఞభారంబులంగొని యరుదెంచుచుండ నీవానమయం
బున గోష్ఠదజలంబుల మజ్జనంబు గావించువారలను అంగుష్ఠప్రమాణ
దేహులును యజ్ఞసంచారయుతులగు వాలఖిల్య మునీంద్రులంగాంచి
పరిహాసంబు జేసితివిగాన నామునీంద్రులు క్రోధద్వలితాననులై యింద్ర
శత్రులగు పుత్రుండు కశ్యపునకు దయించుమని హేమామంబుగావించిరి
గాన గరుడుండు పుత్రుండై యుద్భవించి యిప్పుడు అముదావారణంబు
గోరి యరుదెంచుచున్నవాడు గాననీయుత్పాతంబు లయ్యెడునని వాచ
స్పతి యెరింగించిన యింద్రుం డాక్షణంబ యమృతరక్షకులగావించి గరు
డుండమృతంబు గోరినప్పుచున్నవాడు వీరలతిప్రయత్నంబున రక్షింపు
డని యాజ్ఞాపింప వారలియ్యకొని యాయుధపాణులై యుండ పక్షింద్రుం
డును నచటికి మహావేగంబునంబోవ వారలు భీతిల్లి యస్త్రశస్త్రంబులం
గొని యుద్ధంబు నేయుచుండ సుపర్ణుండు కొందర తుండ్రగ్రంబుకొందర
పక్షంబుల ఖండించుచు పక్షవిక్షేపంబుగావింప ధూళియాకనంబు గప్పె
నంత త్రివశప్రేరితుండగు పవనానుజాధూళిభుజంబు నీరసించిన ఖగేం
ద్రుండు క్రోధదీప్తుండై రుద్రవసు మరుదాది సురసంఘంబులనెల్ల పక్ష

తుండంబులం బీడింప వారలును భీతులై పలాయనంబునొంది రంత
పురోభాగంబున జ్వలింతు నగ్నిం గాంచినదీజలంబుచే శాంతింబొందించి
యొకభ్రమచ్ఛక్రంబుజూచి రక్షింపఁగఁడై న దంతరాళంబున బ్రవే
శించి సతిభయంకరరూపంబులై జనంబుల దర్శనమాత్రంబున భస్మంబు
గావింప నోపు యహింద్రద్యయంబుగాంచి వానిశిరంబుల కాలంద్రొక్తి
యమృతంబెత్తుకొని యంతరీక్షంబునం బోవుచుండ రమాపాధుండేతెంచి
యోనై సతేయా నీప్రతాపంబునకుమెచ్చితి వరంబువేడుమని యాన
తిచ్చిన ఖగేంద్రుండు ప్రీతుండగు రమాపాధుండాంచి యొకమలామనో
హరా నాకెల్లప్పుడు జరామరణంబులు లేక యుండునట్లును ప్రసాదంపవే
యనియడిగిన నారాయణుం డంగీకరించి యీవరంబొసంగి యంతర్ధాన
గతుండయ్యె నంత నాఖండలుండేతెంచి యాగరుడుని వక్షంబులపై కులి
శంబువేచి నతండానవ్వుచు పాకశాసనంబుగాంచియిట్లనియె యోవురు
హూతా త్వత్కులిశ పాతంబువలన నాకువేదన గలుగనేరదు అయిన
వొక పర్ణంబొసంగెద దాసనిదినఫలోద్వోగంబగునని యొక పర్ణంబొసంగ
నకలసురమునిసంఘంబు లాతిపనర్ణంబులను స్థిరత్వంబునకుమెచ్చి సుప
ర్ణుండని పొగడిరంత గరుడుండింద్రునితో మరలనిట్లనియె. యోవురం
దరా సేనచరావరాన్నికంబులగు సకలలోకంబుల వహింపంజాలను
భవాదృశ సహస్రంబులై నను నాకుయుద్ధంబున లక్ష్యంబుగావు నీవేమి
సేయనోపుదువనిన నిర్జరనాయకుం డతనిసామర్థ్యంబున కాశ్చర్యంబు
నొంది శాంతంబుగా నతనితో నిట్లనియె-

ఓకగేంద్రుడా ఆజరుండనమృతుండనగు నీకమృతంబేల దీనినొరు
లకిచ్చిన వారలు జరామరణవర్జితులై మాకంటె నద్రకులై మమ్ము
బాధింతురు గాన మరలనాకిమ్మన నతండింద్రుగాంచి యోసురనాయకా
సేయమృతంబుగొనిపోయి యురగులకిచ్చి నామాతృదాస్యంబు బాపెన
పిమ్మట వారలుపయోగింపకమున్న నీవాయమృతము గొనుమన దేవేం
ద్రుండు ప్రీతుండై వరంబువేడుమనిన సుపర్ణుండు కవటంబుచే సుజనని

చాసింగాజేసిన యురగంబులెల్ల నాశనంబగునటు గావింపుమని 'వేడిన
నిండ్రుండావరంబొసంగె కంత గిరుడుం డమృతంబుగొని యురగులకడకుం
జని యోపన్నగంబులారా యమృతంబుతెచ్చి కలశంబులపై నుంచితి
మీరలింకమజ్జననంబుగావించి పానంబొసర్పుండు మజ్జననీదాన్యంబు
బొసెననిన సర్పరాజంబు లంగీకరించె నిండ్రుండాతరి యమృతంబుగొని
దివంబురకుబోయి యథాస్థానమునందుంచె నానమయమున భుజగంబు
లమృతంబుగానక నదియుంచిన దర్భలనాకుటవలన జిహ్మంబుల కుశాగ్ర
తాడితంబులై ద్వివిధములయ్యె. నాటంగోలెదోములెల్ల ద్విజిహ్వలనం
బరగె నమృతస్థితింజేసిన దలుపవిత్రంబులయ్యె నివ్విధంబున గరుడుండు
జననీదాన్యమివాపి కపటమున నీజనవిదాసుంజేనుకొనిన కద్రువుంగాంచి
కోపమున భర్తృవరిచర్య కరుగానియుండునని శాపంబొసంగి యథేచ్ఛం
బోయే నంతి కద్రూవినతలు భర్తృసమీపమునకుబోవ నామునిపుంగ
వుండు క్షిప్రకగాంచి కోపసంరక్తలోచనుండై లోదురాత్మకా వినతంగ
పటమున కుంబరాజతంజేసితివిగాన మత్పరిచర్యకుండగవు యేమనుజుం
డై నను యేయంగనయైనను పరులంగపటముగావించి జయమునొందు
దురో వారలు మహాపాదకులనంబడుదురు తత్సంభాషణముగావించిన
నరుండు బ్రహ్మహత్యా సురాపాన స్వర్ణస్త్రేయాది దోషములబొందు
పిమ్మట నరకమునంబడుదురు. మరియును భలజేతృ పంజ్ఞీభుజించు
వాడతి దారుణ నరకమునొందు మరియు సతని దర్శనముగావించినది
రెండు పాపశాకకైతి సూర్యునైన జలమునైన వాపకునైన నవిలోకింప
వలయు యచట సతండు వసించునచట నివాసముగావించిన వారలెల్ల
నరకప్రాప్తులగుదురు గాన మత్సమీపననుండకుమని కదునను దిక్పా
రముజేసి న్వచశీలయగు వినతం బరిగ్రహించె నిట్లు కశ్యప మహా
మునీంద్రుడే. నిరసింపంబడి యతని పాదపతితయై విలపింపుచున్నను
నతండంగీకరింపక పోయిన వినతయిట్లుచియె. ఓమునీంద్రా మర్శింగినిం
దయాభుండవై రక్షింపు మజ్జనమున పాపముగావించె తమింపుము

లోకమున భవాద్యశులగు సాధులెల్ల దయాళువులై యుందురుగదా యనివేడిన వినతంగాంచి కశ్యపుం డిట్లనియె.

ఓ వినతా యీపాపమునకు శాంతియొనర్చినంగాని యీమరా చారింగైకొననే ముమ్మారునచించె నిశ్చయంబనిన వినతయిట్లనియె. ఓమునీంద్రా యీపాపమునకు నిష్క్రతిగావించి దత్పరిచర్యాహయెట్లగు నది వచింపవేయనివేడిన సతండు కొంతదడవు చింతించి యిట్లనియె. దక్షిణసముద్రతీరమున విముక్తిదంబగు పుల్లగ్రామమున పాపవినాశంబగు క్షీరసమంబున బాకతీర్థముగలదు కద్రువచటికింబోయి స్నానంబొనర్చిన మాత్రమున దోషవిముక్తియగు నట్లుగావింపక ప్రాయశ్చిత్తాయతము లొనర్చిన నీదోషము నశింపదని కశ్యపుండు వచించిన కద్రువు పుత్ర సహాయనియై కతిపయదినముల క్షీరవరంబునకుంబోయి విజితేంద్రియ యుస్రియతయునై సంకల్పపూర్వకముగా స్నానంబొనర్చితిధిత్రయంబు పవాసముండి చతుర్దినమున అదరపూర్వకముగ స్నానముజేయుచుండ అశరీరవాణి యిట్లనియె. ఓవనితా ఈతీర్థమున స్నానముజేయుటంజేసి గరుడోక్తశాపము నశించె భక్తకృపాశ్రయమున కహంకారాలవై తివి ఘలజేత్మదోషము నశించె నింక భర్త సమీపమునకుం బొమ్మతండు నిన్నుం బరిగ్రహించునని వచించిన కద్రువు యాయశరీరవాణికి వంద సముగావించి యాతీర్థమునకు ప్రసక్తిణముజేసి పుత్రసహితయై భర్త సమీపమునకుంబోయె సంతనామునీంద్రుండు క్షీరసరోవరముల స్నాన ముగావించి భూతిపాపయగు కద్రువంగాంచి ఆత్మశిశ్రూణమున కంగీ కరించెను. ఓమునీంద్రులారా కద్రూశాపవిమోక్షణంబగు వృత్తంబెరుం గించితి యెన్నండయిన క్షీరసరోవరమున స్నానంబొనర్చిన ముక్తిం బొందు మరియును యేమనుజుండయిన యీయధ్యాయము భక్తి యుక్తుండై పఠించు వినునతండు క్షీరకుండ స్నానఫలమును అశ్వ మేవాదియజ్ఞఫలమును గంగాది సర్వతీర్థఫలమునుంబొందు నిశ్చయం బని శౌనకాది మునీంద్రులకు సూతుండెరుగించెను.

(రంభా శాపవిమోచనము.)

మహానీయగుణగరిష్టులగు శౌనకాది మునీంద్రులకు సకలపురా
ణాభిజ్ఞుండగు సూతుండిట్లనియె. ఓమునీంద్రులారా పూర్వంబున రావ
ణాదులగు రాక్షసులు మరణంబునొందిన పిమ్మట ఖాసదులందరు
గంధమాదనంబున కరుణించి సర్వలోకోపకారార్థంబై యొకతీర్థంబు
నిర్మించి యీతీర్థంబున స్నానంబుగావించిన మానవులు విధూతిచావులై
నరక దారిద్ర్యంబునొండక ముక్తిబొందుదురు యీతీర్థంబున నెనన్వితై న
నిరింతరంబు స్మరించుచుండు నతండిప్పిత పరంపరలనొంది పిమ్మటపరమ
పదంబునొందు నీతీర్థంబునకు సదృశంబులేక యుండునని ఐరంబులొసంగి
రామచంద్రుకడకుండుని సమస్కార పూర్వకంబుగా ఓగఘనాయకా
యీతీర్థంబునకు పుత్తమంబగు వరంబొసంగవేయని వేడిన రామ
చంద్రుండు ప్రీతుండయి యీకపిత్థిగంబున స్నానంబొనర్చినవారలు
గంగాది సర్వతీర్థస్నానఫలంబును అగ్నిష్టోమాదియజ్ఞ ఫలంబునుగాయ
త్రాదీ మహామంత్ర జప ఫలంబునుంబొందుదురని వరంబొసంగె. సంత
తేతరేఖుండును నలువయు నహస్మాక్షుండును యముండును సరుణుం
డును ఆదిత్యుండును మరియునుంగల నిలింపులును అత్రియు భృగువు
కుత్సుండును గౌతముండును పరాశరుండును కణ్వండును అగస్త్యుం
డును సుతీక్ష్ణుండును విశ్వమిత్రుండును నారదుండును మొదలగు మహా
ర్షులందరు యారామదత్తవరంబగు తీర్థంబనేక విధంబులంగొనియాడ
యందు స్నానమొనర్చి యీతీర్థంబు కపీంద్రులచే నిర్మితంబగుటంచేసి
కపిత్థిగంబును ఖ్యాతిం బొందునని వచించిరి గాన నది సకల తీర్థోత్తమం
బయి వెలయుచుండు నాకపిత్థిగంబున ముక్తింగోరువారందరు స్నాన
మొనర్పవలయు. పూర్వంబున రంభ కౌశిక శాపంబున కైలరూపము
నొంది యీతీర్థమున స్నానమొనర్చి మరల నిజరూపంబునొందె ననిన
శౌనకాది ఋషులిట్లనిరి.

ఓహారాశికోత్తమా విశ్వామిత్రుండేల రంభనునైలయగునట్లు
 శాపమొసంగె పిమ్మట శిలాధూతయగు యానురాంగన యట్లాత్రింబు
 సకుపోయి న్నానమొనర్చె నిదియంతయు సవిస్తరంబుగ నెరింగింపుమని
 వేడిన సూతుండిట్టులనియె. పూర్వంబునకు శికాన్వయంబున విశ్వా
 మిత్రుండను భూపలూమండుదయించి యొకానొక సమయంబున సేనా
 పరివృతుండయి సకల దేశంబుల సుచరించుచు వశిష్టాశ్రమంబునకుపోవ
 నామహాత్ముండు కామధేనుప్రభావంబున నతనికాతిధ్వంబొసంగిన తృపు
 డయి కామధేను ప్రభావంబెరింగి దానిం తినకమ్మని వేడిన వసిష్టుండంగీ
 కింపకపోయె నంత కౌశికుండు బలాత్కారంబున కామధేనువు గ్రహిం
 పంబోయి తద్విస్మయలగు మేచ్ఛాదులచే పరాజయంబు నొంది మహా
 దేవునారాధించి తత్ప్రసాదంబున సకల దివ్యాస్త్రంబులంబడసి మరల
 వశిష్టాశ్రమ సమీపంబునకుపోయి బ్రహ్మాస్త్రాద్యస్త్రంబులనెల్ల బ్రయో
 గింప నామునీంద్రుండు బ్రహ్మరండంబుచేసని యల్లవారించిన విశ్వా
 మిత్రుండు పరాజితుండగుచు బ్రాహ్మణ్యంబుకై తపమొనర్చుగోరి
 పూర్వదక్షిణ పశ్చిమ దిక్కులయందు ఘోరంబగు తపమొనర్చి
 యచ్చట విఘ్నంబునొంది పుత్రరాశింబునకుంజని హిమవతంబున పాప
 వినాశినియగు కౌశిక నదీతీరంబున జితేంద్రియండును నిరాహారండును
 జితశ్వాసండును జితక్రోధండును గ్రీష్మంబున పంచాగ్నిమధ్యస్థుండును
 నర్హాకాలంబుల ఆకాశగుండును శిరంబుల జలమధ్యస్థుండునునై యత్యు
 గ్రంబగు తపంబు దివ్యవర్ష నహస్రంబులు గావింపుచుండ యింద్రాదు
 లగు నిర్జరులు భీతిగలిగి రంభంగాంచి యిటులనిరి. ఓకామిదీమణీ
 హిమవచ్చెల్లంబున కౌశికీ నదీతీరంబున దుగ్రతపమొనర్చు విశ్వామిత్రు
 కడకుంజని తత్తపంబునకు విఘ్న మొనర్చుమనిన నది సురలంగాంచి
 ఓ త్రిదశ పుంగవులారా విశ్వామిత్ర మహామునీంద్రుం డతిక్రూరుండు
 నన్నుంగాంచి శాపమొసంగుగాన నేభయంబునొందెద మీరలు దయా
 పరులయి నన్నికార్యంబున నియోగింపక రక్షింపుండనిన జంభారి యిట్లు
 నియె. ఓవనితా భీతినొందకుము నీవతిసుందరరూపంబునొంది యా

ముసీంద్రు మోహింపంజేయుము నేనును నీవెంట నరుదెంచెద ఈమన్న
ధుండును కోకిలాలాపమధునుండగు వనంతుండును నరుదెంతురనిన
రంభయు విశ్వమిత్రాశ్రమంబునకుపోయి మనోహర విచ్ఛేష్టితంబులు
గావింప మననుండును మనంబున నానందంబుగావించె సంత ముని
పుంగవుడా రంభంగాంచి సంశయంబునొంది శతక్రతుశ్చతంబు విఘ్నం
బుగా నెరింగి క్రోధ సంరక్తలోచనుండై యిట్లునియె.

ఓరంభా నీపతిదారుణంబగు శిలారూపంబునొంది వర్షశతాయుతం
బులుండుము సిమ్మట నొకబ్రాహ్మణునిచే రక్షింపంబడి స్వరూపంబు
నొందితివని శాపంబొసంగె నాక్షణంబ నదియు శిలారూపంబునొంది
బహుకాలంబు విశ్వమిత్రాశ్రమ సమీపంబుననుండె సంతనాముసీం
ద్రుండును మహోత్తరంబగు తిపంబుగావించి వశిష్టవాక్యంబున రావి
వృక్షులభంబగు బ్రాహ్మణ్యంబుజెందె నాయాశ్రమంబున సగస్త్యశిష్యుం
డగు క్షేతండును ముసీంద్రుండు చిరకాలము మోక్షముగోరి తపంబు
గావింపుచుండ సంగారకయను వొక రక్కసి మేఘస్విన మహాస్విన
యగుచు మూత్రరక్త పురీషాదుల వక్షింపుచు మరియు సనేకవిధంబుల
నాముసీంద్రుని బాధింప నలంకు వృద్ధుడయి కౌశికునుత కోపమొందిన
శిలంగొని నాయవ్యాస్త్రసంయోగ్యంబు గావించి యారక్కసిపైవైచ
నదియు నానిశాచరిననుగమించె. నానక్కచరియు భీతింబొంది దక్షిణ
సముద్రతీరంబుననుండు కపిత్థిర్థంబున మునిగిన నాశిలయు అనుద్రుతయై
యచటికింబోయి యారాక్షసశిరంబునంబడియె. సంత రంభయు కపి
త్థిర్థమజ్జన ప్రభావంబున శిలారూపంబువిడిచి నిజరూపంబునొంది కుసుమ
ధారావర్షితయు దిన్యవిమానానూఢియు దివ్యాంబర విరాజితయు హార
కేయూరకటకవరాభరణ భూషితయు ఊర్వశ్యాదీ సభివరివృతయునగుచు
యాకపిత్థిర్థ మహాత్మ్యం బనేకవిధంబులంబొగడి శశిభూషణుండగు రామ
నాదు సేవించి యమరావతికింబోయె నారాక్షసియు పూర్వంబున
ఘృత చియనువేశ్యారత్నం బదియును కుంభజన్మాశాపంబున రాక్షసి

రూపంబునొందియుండి యిప్పుడాతీర్థంబున స్నానంబొంది ముత్యవంబున నిజరూపంబునొందె. ఓమునీంద్రులారా యివిధమున ఘృతాచీ రంభ లిరువురు అగస్త్యశివపుండగు శ్వేతిమునీంద్రు ప్రసాదంబున రాక్షసి శిలా రూపంబులవిడిచి కపిత్థిప్రభావంబున నిజరూపంబులంబొందిరి గాన జనుండు నకలప్రయత్నంబులనందు స్నానంబుగావింపవలయునని శౌన కాది మునీంద్రులకు నూతుండెదంగించెను.

మరియు గాయత్రీ సావిత్రీ తీర్థంబులు మహాత్మాత్తమంబులు వాటిలో నవగాహనం బనశ్యగరణీయంబు.

మరియు రుణావిమోచనతీర్థంబుగలదు. దానిలో స్నానంబుజేసి దేవర్షి పితృతర్పణంబులు జేసినవారికి రుణగతయ విమోచనంబగును.

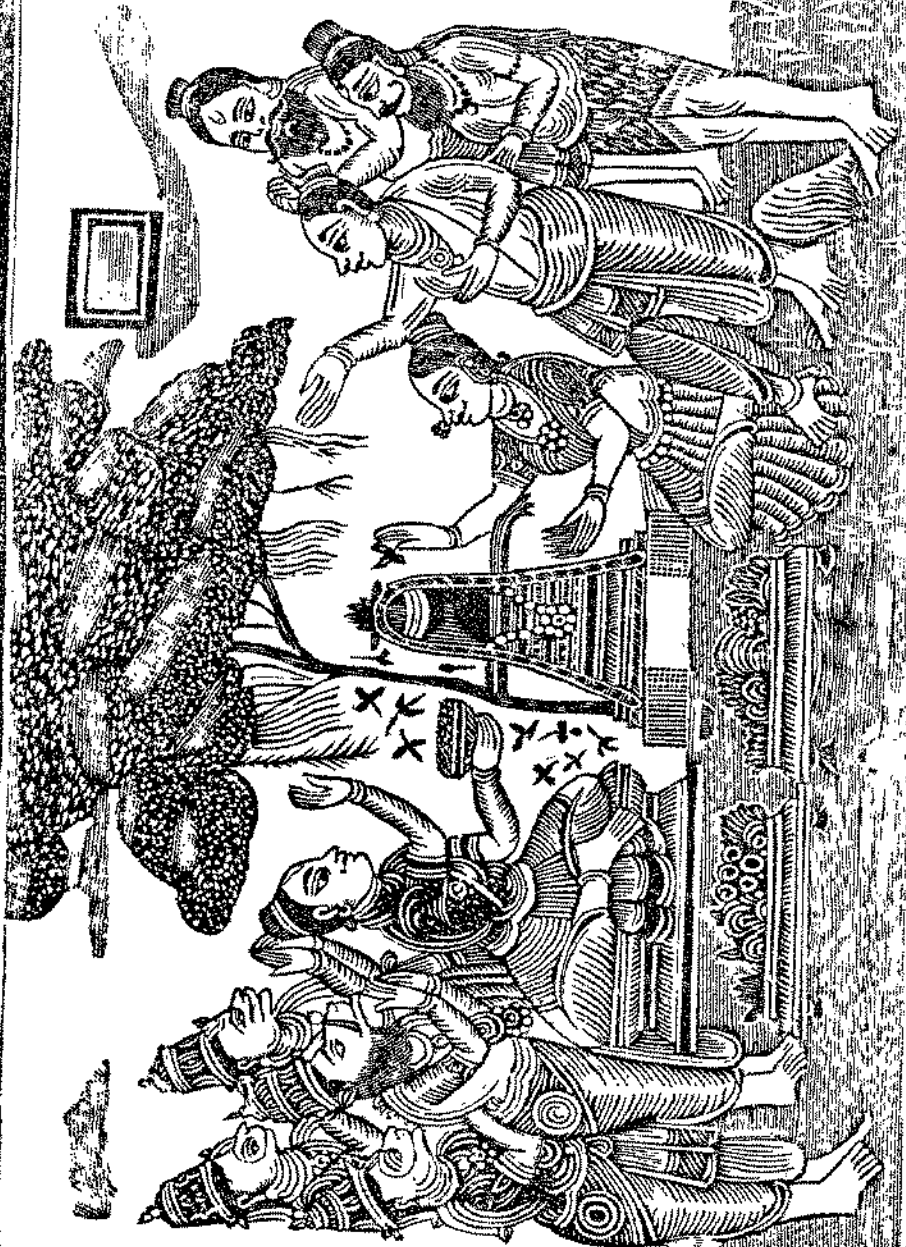
తదుపరి దేవతీర్థంబున స్నానంబు జేయవలెను. తదుపరి నల తీర్థంబున నవగాహనంబు మహాపుణ్యంబు.

“తదుపరి సుగ్రీవ, తీర్థంబును, నీల, తీర్థంబును, గవాక్ష, తీర్థం బును, గజ, తీర్థంబును, గవయ, తీర్థంబును, శరభ, తీర్థంబును, కుముద, తీర్థంబును, నాగ, తీర్థంబును.”

పవసాది వానర కల్పితంబులగు తీర్థంబు లనేకంబులు గలవు.

విభీషణతీర్థంబు మహాపాతక నాశనకరంబు మహాహస్తతంబు మునీంద్రులారా నకలతీర్థంబుల ప్రభావంబును వినుపించితిని.

నింటిరా మునీంద్రులారా రామేశ్వర మహాశ్మ్యంబు.

శ్రీరామలింగస్వామి సేవాకైంకిర్యాదులవలన
నచ్చే ఫలముల వివరణ.

మరియు రామలింగప్రభావంబు మహాన్నతంబుజెప్పెద సావ
ధానచిత్తులై వినుండు శ్రేణిమాత్రంబున సకలపాపంబులు నశించును
శ్రీరామచంద్రులచే ప్రతిష్ఠింపబడిన రామలింగంబును నేమనుజుండైన
దర్శించెనేని వానికి పునర్జన్మంబులేదు ముక్తుండగును. మునీంద్రులారా
రామలింగ మహాత్మ్యంబు నెవ్వరు వర్ణించగలరు నాకు తోచినంత
వివరించెద.

తదుక్తంస్కందే॥ శ్లోకాః॥ రామప్రతిష్ఠితంలింగం యఃపశ్యతి
పరస్యకృతం । సరవరోముక్తిమాప్నోతి శివసాయుజ్యరూపిణీం ॥

సచ్చిదానందమదైవతం సాంబంధుద్రంప్రయాతిన్వై । రామేశ్వ
రాఖ్యంయల్లింగం రామచంద్రేణపూజితం॥

తస్యస్మరణమాత్రేణ యమవీడాదిసోభసేత్ । రామలింగేశ్వరం
లింగంయేచ్ఛయతి సకృన్నరాః॥

కిందానై కింప్రతే ప్రేమాం కింతస్యాభిః కింమధ్వరైః । రామేశ్వర
మహాలింగం మానన్నార్తిహరంనృణాం॥శ్రోతవ్యంకీర్తితవ్యంచస్మర్తవ్యం
ముముక్షుభిః॥ఇతి॥ వింటిరా మునీంద్రులారా.

ఏమనుభవకైన ధనుష్కోటితీర్థస్నానంబును రామనాథ సందర్శ
నంబునుగల్గు నతనికి గంగాస్నానంబువలన కార్యంబులేదు యేమాన
పుండ్రైన గటికాద్యయకాలంబు రామనాథుని జింతించు నతండిరువది
యొకకులంబు నుద్ధరించి శివలోకముననుండు నెవ్వండైన యొకదినంబున
రామనాథుని దర్శించిన నతండిహంబున ధనవంతుండైయుండి యంత
మున రుద్రత్వంబునొంది రామనాథమహాలింగ సేవవలన గలుగనిఫలం
చితర ధర్మంబుల నెన్నడైనను గలుగదు. ఎవ్వడైన జీవితకాలమధ్యం
బున నొకానొకప్పుడైన రామనాథ దర్శనముసేయని నతండు పితృబీజ

సంభవంబుగాడు శంకరుండని చెప్పంబును యేమనుజుండై రామనాథా
లయంబు దారపులచే నొసర్చు నతండు త్రికోటి కులవంసుయుతుండై
స్వర్గ సుఖంబులబొందు, యెవ్వండై న యవ్వికంబులచే గావించునతండు
వై కుంతంబునొందు, శిలాసమూహములనొసర్చు నతండు బ్రహ్మ
పదంబునొందు, యెవ్వండై న స్ఫటికాచశిలాభేదంబులం గావించునతండు
విమానవరంబునొంది శివలోక సుఖంబులంబొందు. యేమనుజుండై న
తామ్రంబుల నొసర్చు నాతండు శివధ్యానస్థితుండై శివసామీప్యంబు
నొందు, యేమనుజుండు రజితంబులనొసర్చు నతండు శివసామీప్యంబు
నొంది మహాదేవుచండంబున నిరంతరంబుమోదించుచుండు, యెవ్వం
డై న భక్తియుతుండై స్వర్గంబుచే నొసర్చు నతండు శివసామీప్యంబు
రూపిణియగు ముక్తిబొందు, లోకంబున హేమంబున నాశివాలయంబు
నొసర్చిన ధనాత్యుండును మృత్సమూహంబుల నాయాలయంబుంగావిం
చిన దరిద్రుండును వీరురువురును సమానఫలంబు నొందుదురు.

యెవ్వండయిన రామనాథాభిషేక సమయంబున రుద్రాధ్యాయం
బును చమకంబును పురుషసూక్తంబును త్రిసువర్ణంబును పంచశాంతియు
పావమానాదికంబును జపించునతండు సరకంబునొందడు. యేనరుండై న
పంచకవ్యంబుల నామనాథమహాలింగ స్నానంబుగావించు నతండా
క్షణంబున కల్పజన్మాన్వితపాపంబులం దొలగు. మధుస్నానంబుజేయిం
చిన మనుజుండు పాపరాశింబాసి బ్రహ్మలోకంబునొందు. ఘృత
స్నానంబుగావించిన మనుజుం డఖిల జన్మకృతపాప సమూహంబులం
బాయు. క్షీరస్నానంబుగావించిన మర్దున్ద్యంజేకవింశతికులోధారణం
బొనర్చి శివలోకంబునొందు దధిస్నానంబుజేయించిన నరుండఖిలపాప
వినిర్ముక్తుండయి విష్ణులోకంబునందు తిలత్తైలాభ్యంగనంబొనర్చి మాన
వుండు కుబేరగృహంబునవసించు. ఇక్షు రసంబుల స్నానంబుచేయించిన
మనుజుండు చంద్రలోకంబునందు లికుచామ్ర రసాసారంబున మజ్జనంబు
జేయించిన నరుండు పితృలోకంబునందు నారికేసంబుల స్నానంబు

గావించిన మానవుండు బ్రాహ్మహత్యాది మహాపాతకంబుల నాశనంబు జేయు. మరియు రామనాథాభిషేకార్థంబై మృష్టులంటే సరుండాసంగు నలండింబున చిరాయునై సకలసమృద్ధులంబొందుఁ తామ్రకుంభంబొసంగిన మనుజుండు దేవేంద్రత్వంబు నొందు. కావ్యకుంభ ప్రధానంబు గావించిన జనుండు పరమేష్టిలోకంబునందు హేమకుంభదానంబుచేసిన సనుండీశ్వర లోకమునందు రత్నకుంభదానంబుగావించిన మానవుండు శివసారూప్యంబునందు యేమనుజుండైన గోదానంబుగావించు నతం డశ్వమేధఫలంబునొంది దేహాంతంబున ఈశ్వరలోకంబున కరిగి శివ రూపధారియై వెలయు మహాక్షేత్రంబగు రామేశ్వరంబున రామనాథ సన్నిధియందు విసించునతిండు ముక్తింబొందు జనంబుల కాయువుత్వరి తంబుగ నరుగు. లోకంబున రామనాథమహాలింగంబు పూజించి వీక్షించి వినిన స్మరించిన వారలకు దుర్లభంబైనైయులేదు. రామనాథ సేవింపబోవుచుండు మనుజుఁగాంచిన సకలపాపములు భీతినొందు. రామనాథు వీక్షించువారక వేదములు శాస్త్రములు తీర్థయాత్రలేల యేసరుండయిన చందన కుంకుమ, కోష్ఠ, కస్తూరి, గుగ్గుల సరళాదుల నొసంగు నతండు ధనాధ్యుండగు ముక్తాభరణ వస్త్రాదుల నొసంగువా డెన్నడును దౌర్యంబు నొందడు యెవ్వడైన సమాహృతంబులగు గంగాతోయంబున రామనాథ మహాలింగాభిషేకంబు జేయు నితం డీశ్వరునకుం బూజ్యండు నిందుకునందియంబులేదు. ఏపర్యంతంబుమను జులకు జరామరణంబుగల్గు సంరాక సకలలోకనంద్యం దుతిపూజ్యం దును స్తుత్యండునునగు రామనాథుని భజింపవలయు, సకలపురాణంబుల శాస్త్రాదుల మనాథపూజాకాత్మికంబ ధర్మంలేదుగాన భక్తియుక్తులై మహాకారునిండగు రామనాథేశ్వరు భజించి వారలు భూలోకంబున పుత్రదారయుతులై బహుభోగంబులంబొంది దేహాంతంబున శాశ్వదం బగు ముక్తింబొందుదురు. ఓముసీంద్రులారా రామనాథప్రభావంబెదుంగించితిరి. ఇంక నేవైశ్యాకథ వివరగోరెదరో వచింపుడన శౌనకాదులు ఓసూతా

శ్రీరామలింగస్వామి ప్రతిష్ఠాకథను మునులడుగుట.

శ్రీరామలింగప్రతిష్ఠా శ్రీరామచంద్రుం డెవ్వధంబునజేసి దానికథ నవిస్తారంబుగా వినువింపుమని యడిగిన సూతుండు ప్రీతుండయి ముని వాతంబుతో నిట్లనియె.

ఓమునీంద్రులారా శ్రీరామచంద్రుండు సుగ్రీవాది వానరసైన్యం బుతో నముద్రంబుదాటి సువేల్పాద్రిపై విడిదిజేసియున్నయడ రావణా సురుండు సౌధంబుపై కెక్కి సైన్యంబుల జూచుచుండ సుగ్రీవుండు సహింపజాలక వాయువేగంబుతోపోయి రావణాసురుని కిరీటంబులు దన్నిన నవి నధఃపాతంబులయ్యె నతండు గృహంబులోనికిపోయి రాక్షస సైన్యంబులంబంపిన పోరు ఘోరంబయ్యె నతికాయ మహాకాయ ధూమాక్ష తామ్రాక్ష నరాంతక దేవాంతగ ప్రభృతిమూలబలంబులు మడసినపిమ్మట శ్రీరామభద్రుండు రావణ కంభకర్ణుల వధించిన బ్రహ్మాస్త్ర ప్రాతితుండగు దశగ్రీవునిగాంచి విద్యాధరాది సకలదేవసంఘం బులు మునీంద్రులు బహుసంతోషించి రాఘవేంద్రుని స్తుతియించి నింద్రాదులు పుష్పవర్షంబు గురిపించిరి.

అంత శ్రీరామచంద్రుండు విభీషణునకు పట్టాభిషేకంబుజేసి సీతా సౌమిత్రిసమేతుండయి కపిసైన్యంబులతోడ రాగ గంధమూదన పర్వ తంబుచకు వచ్చిన నగస్త్యాది మునీంద్రులు సంతోషించి వినుతించిరి.

ఓరఘునాయకా నీవులోకానుగ్రహకారివి రావణవధంబుగావింప భూతిలంబున జనించిననాడవు తాటకదేహసంహారివి అహల్యా ముక్త సంధాయివి పాదపంకజ రేణుండవు హరకోదండ భంజనుండవు మైథిలీ పాణిగ్రహణోత్సవశాలివి రేణుకాపుత్ర బరాజయకారివి పితృవచనంబు సత్కలంబుగావింప నైదేహి లక్ష్మణసహితుండనై యరణ్యంబున కరు

దెంచితివి భరతునకు పాదుకాయుగళంబొసంగి శరభంగ మహామునీంద్రు
నకు కైవల్యంబొసంగితివి విరాధ ప్రాణనాశనంబు గావించితివి గృధ్ర
రాజ సఖుండవైతివి మాయామృగ మారీచగర్వంబు వారించితివి
కబంధుంబరిమార్చితివి శబరీపూజనంబంగీకరించితివి సుగ్రీవసఖ్యంబు
గావించి వాల్మీకిత తిలయంబకనిచితివి మహాగంభీరంబగు సముద్రం
బున సేతుబంధనంబుగావించి రావణాది సకలరాక్షస పుంజంబులవధించి
లోకత్రయంబును గాంచితివి. మణియును సంసారాంధీని సంతార
పోతః పాదాంబుజ ద్వయండ్లవు భక్తార్తిసంహరివి సచ్చిదానందరూపుం
డవు సర్వలోక సృష్టిస్థిత్యంత హేతుభూతుండవు కరుణామూర్తివి సభక్త
రక్షణ దీక్షితుండవు మమ్ములగావునుని పలువిధంబుల బ్రార్థించి యగ
స్త్యాదు లూరకయండిరి.

ఓతపోధనులారా నేసర్వమానవులచే విశుద్ధికొరకు సేవనీయుం
డను దృష్టిగోచరంబగు జంతువు మోక్షబాజనంబగు అట్లయినను
శాంతులు నిరహంకారులు యథాలాభసంతుష్టులును సర్వభూతి దయా
ళులును ఊర్ధ్వరేతులగు మునీంద్రులకు నిరంతరింబు సమస్కరింపుచుండు
గాన బ్రాహ్మణ్యదేవుండవైతి మిమ్ముక కార్యంబువేడెగ రావణపథంబునం
గలిగిన పాతికంబునకుం బ్రాయశ్చిత్తం బెనుంగింపుడినిన మునీంద్రుల్లి
నిరి. ఓ జగన్నాథా వోసత్కినతా మహాపుణ్యంబును విముక్తిదంబగు
నీగంధమాదనం రక్షతంబున లోకోపకారార్థంబయి శివలింగప్రతిష్ఠగావిం
పుము దాసవీనశాసనవధ దోషంబునశించు లింగస్థాపన పుణ్యంబు
వదించ చతుర్ముకుండయిన సమర్థుండుగాడు యీగంధమాదనంబున
నీచేష్టాపితంబగు శివలింగదర్శనంబున జనంబులకు కాశిలింగావలోకన
ఫలంబుకన్న శోటిగుణిత ఫలంబుగల్గు నిందుకు సందియంబులేదు
మరియు నాలింగంబు భగవన్నామంబుచే రామలింగంబని ఖ్యాతింబొంది
కాష్టపుంజంబుల దహనంబుంజోలె సకలపాపంబుల నాశనంబు చేయు
చుండుగాన ఓకరుణాకరా విగ్రహలింగస్థాపనంబున కాలస్యంబు సేయకు

మని మునీంద్రులుపలికిన రామచంద్రుండు ద్విముహూర్తంబగు పుణ్య కాలంబు నిశ్చయించి మహాబలుండగు హనుమంతుం గాంచి యిట్లునియె.

ఓహనుమంతా నీవతిత్వరితగమనంబున కైలాసంబునకేగి యొక దివ్యలింగంబునుడెమ్మని శ్రీరాముండొనతిచ్చిన తక్షణంబున మహా వాయువేగంబున కెగసి కైలాసంబునకరిగి తపోనిష్ఠుంజేయ పారవ్రతీ సహితుండై శివుండు ప్రత్యక్షుండై లింగంబొసంగిన మారుతి యేతెంచు చుండె.

అగస్త్యాది మునీంద్రులు యాజీకంబు జేయించజానకీ కృతంబైన లింగంబును, శ్రీరామచంద్రుండు జానకీసహితుండయి సంకల్పంబుచేసి జ్యేష్ఠశుద్ధ దశమీ బుధవారంబున హస్తానక్షత్ర సంయుక్త గరజీకరణ వ్యతీపాతి యోగపంచాంగ శుద్ధిజూచి కన్యారాశియందు చంద్రుండును పృథ్వీరాశియందు సూర్యుండును విలసిల్లి మహాపుణ్యస్థలంబగు గంధ మాదనపర్వతంబుమీద వైదేహీకృతసిగతానుయ లింగంబును బ్రహ్మ హత్యాది నివారణార్థంబు ప్రతిష్ఠించె.

తదుక్తంస్కందపురాణే||శ్లో|| రామరామమహాబాహూకాగో హ్వత్యేతినాంప్రతం । జానక్యాయత్కృతంలింగంసై కతంలీలయావిభో ।

తల్లింగంస్థాప యస్యాద్యమహాలింగా మనుత్తమం । శ్రుతై వ తద్వచనంరామో జానక్యా సహిసత్వరం॥

మునిభిస్సహితఃప్రీత్యాశతకౌతుకమంగళం । జ్యేష్ఠమాసేసి తేపక్షే దశమ్యాంబుధహస్తయోః॥

గరజీచవ్యతీపాతేకన్యాయచంద్రేషుపేరపౌః దశయోగేమహాపుణ్య గంధమాదనపర్వతే॥

సేతునాదమహాదేవలింగసూపధరంజారం । ఈశానంకృత్తివసనం
గంగాచంద్రకళాధరం॥

రామోపిష్ఠావయామాస శివలింగమనుత్తమం । లింగస్థంపూజయా
మాసరాఘవస్సంబమోశ్వరం॥

లింగస్థస్సమహాదేవః పార్వత్యామహాశంకరః । స్రత్యక్షమేవభగ
వాదత్తవాసర్యముత్తమమితి॥

వింటిరా మునీంద్రులారా యీవిధంబున రామచంద్రుండు ప్రతి
ష్ఠించిన సైకతలింగంబును సేమాసపుండు దర్శించినను కథవినిన రామ
నాధసేవాఫలంబును కైవల్యంబును లభించును.

ఓమునీంద్రులారా యివిధంబున శ్రీరాఘవుండు సైకతలింగం
బును స్థాపించి పూజించుచుండగా హనుమంతుండు లింగద్యయంబును
దెచ్చి శ్రీరామునకు సమర్పించి వందనంబాచరించి సీతాదేవిచే నిర్మింప
బడిన సైకతలింగమును శ్రీరాములు పూజించుటజూచి రోషావేషం
బుతో కత్యంత క్రోధోదేకుడై దుఃఖిలోచనుడై దీనరక్షకుండగు
శ్రీరామచంద్రులతో నిట్లనియె.

ఓదేవా సేదురాసుండ లోకంబున క్లేశంబునకై జనించితి
నేకూరకర్ములగు సత్తంచరాసీకంబులచే ననేకవిధంబుల ఖిన్నుండనైతి
నావంటిపుత్రునే వనితయుంగాంచకయుండిన మేలు సేభవసాగర నిమ
గ్నుండ వైభవదీయ సేవచేతను యుద్ధంబుచేతను బహుప్రకారంబుల
ఖిన్నుండనై యనంత దుఃఖంబు నొందితి సుగ్రీవుండుకారార్థంబై విభీ
షనుండు రాజ్యహాంబై నిన్ను సేవించిరి నేనిర్వేతుకంబుగ నిన్ను
సేవించుచున్నవాడ యనేక వాసరాసీకంబులో నన్ను కైలాసంబునకుం
బోయి లింగంబుదెమ్మని యాజ్ఞాపించితిని నేను త్వరితంబుగ కైలాసంబు
జేరి పినాకింబొగడి తత్ప్రసాదప్రాప్తంబగు లింగంబుగొని యదుదెంచితి

సీవిప్పుడు పై కలేలింగస్థాపనంబుచేసి దేవమునిప్రభృతులంగూడి పూజించెదవు నేకైలాసంబున నుండఁదెచ్చిశలింగంబు వ్యర్థంబయ్యె నేమంద భాగ్యుండ భూభారంబునకై జన్మించితి యీడుఁజిలుంబు సహింపజాల నేనేమి నేయుదు నీచేనవమానితుడనైతి శరీరంబు విఘ్నేంచడనని యనేక విధంబుల వచించి కోధశోకాకులుండై నమస్కరించిన రఘునాథుండు నవ్వుచు సర్వదేవ మునీంద్రులు చూచుచుండ నాతనినాశ్వాసింపుచు నిట్లునియె.

ఓలంజనేయా నీయొక్క శక్తి నాకుదెలుసును జాతుండు సుజాయ మానుండును మృత్యువాతకంబడకపోరు సమస్తజీవములు తాను జేసిన కర్మములచే నిరయంబై సరకంబు నొందుదురు. నిరంజనుండును నెరా మయందునై న పరమాత్మ నెరుంగుము.

ఓలంజనేయా నేను సర్వంబు నెరుంగుదు జాతుండును జాయ మానుండు మృతింబొందుదురు. సర్వజంతువులు న్వకర్మంబుల మృతిం బొంది సరకంబు నొందుదురు. పరమాత్ముండు నిర్గుణుడై ప్రకాశిమం గాన సీతత్వంబెరింగి శోకింపకుము లింగత్రయ నిర్దుష్టంబను నిరంజనం బును నిరాశ్రయంబును నిర్వికారంబగు పరమాత్మనెరుంగుము తత్వ జ్ఞానబాధకంబగు శోకంబు నొందకుము యెల్లప్పుడు జ్ఞానంబునొంది యుండుము సంతతంబును స్వయంప్రకాశంబగు పరమాత్మం భజింపుము తత్వజ్ఞానవిరోధకంబగు దేహదులయందు మమతయుంచకుము నిరంత రంబు ధర్మంబుభజింపుము. ప్రానిహింస గావింపకుము సజ్జనుల సేవిం పుము యింద్రియంబుల నిగ్రహింపుము యితరదోషంబు లెంచకుము. వశిష్టాదులం బూజింపుము ఆశుభంబుమాని సత్సంబ నిరంతరంబు పలు కుము ప్రత్యగ్భూప్రాప్త్యాత్మజ్ఞానంబు లేకపోవుటవలన వస్తుజాలంబుల యందు మోహంబుగల్గెడు శోభనాశోభనంబులభ్రాంతి యదార్థంబుగ గల్పింపంబడు పదార్థంబులందెల్ల మోహాతిశయనంబున శోభనంబు

లభ్యానంబులగు భౌతిచిత్తులగువారలకు రాగంబుజనించు దేవ తిర్య
జ్జనుష్యాదులలో రాగద్వేషాదులంగూడు మానవులు ధర్మాధర్మనిశం
తులై నిర్ణయంబు నొందుదురు అతిశోభనంబులగు చందనాగరు
కర్పూరాదులే శరీర స్పర్శమున మలిసంబునొందు నాశరీరంబెట్లు సుఖ
కరంబగు మరియు భక్ష్యభోజ్యాదిపదార్థములే శరీరసంగమువలన శిష్టం
బగు నాశరీరంబెట్లు సుఖకరంబగు మరియు సుగంధియు శీతలంబగు
తోయంబేయంగ స్పృగ్గంబున మూత్రంబగు నాగూత్రంబెట్లు సుఖకరంబగు.

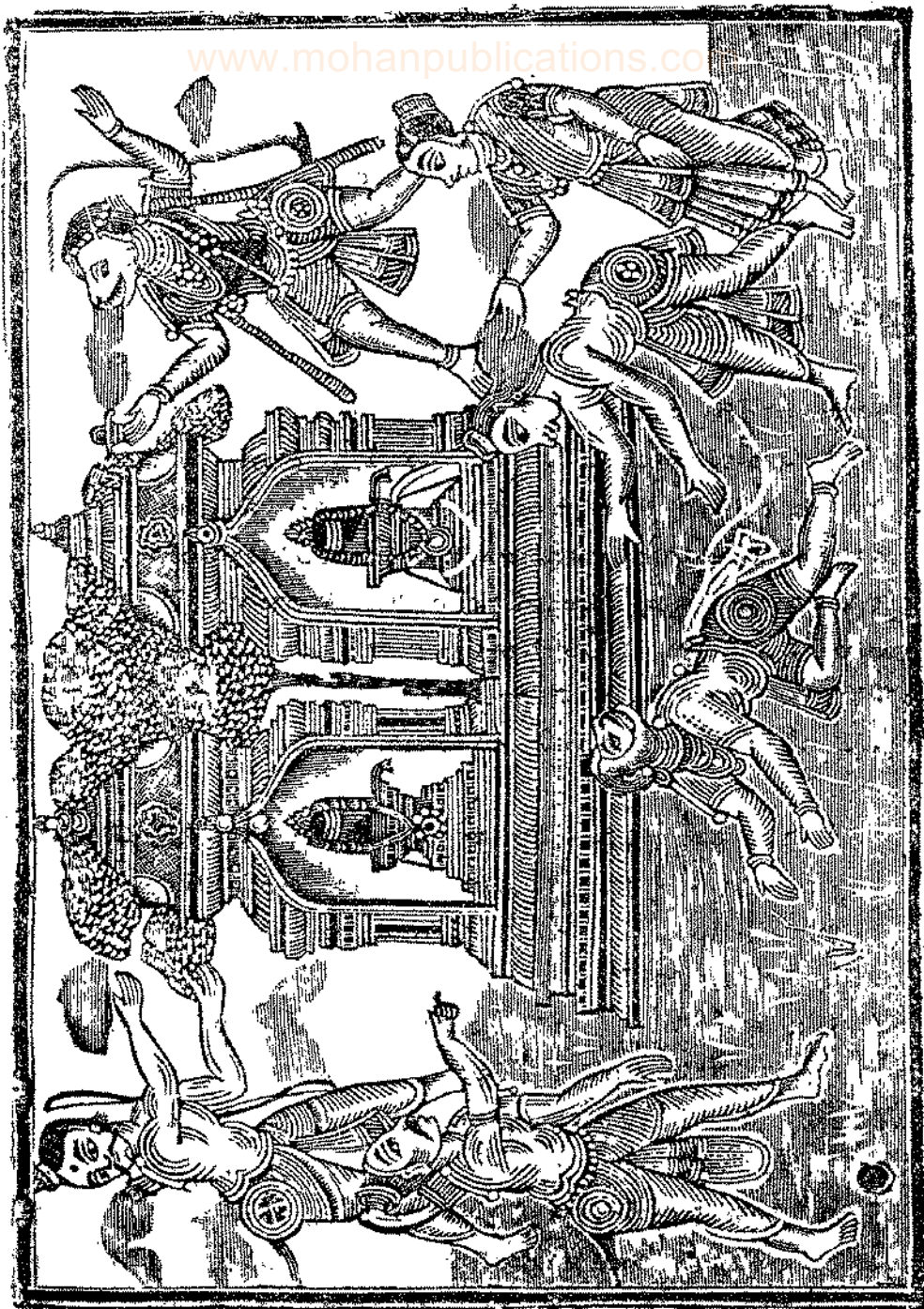
ఓయాంజనేయా నేబంపాసరోవరంబున జూసికీనివ్వేషార్థంబు సంచ
రించుచుండ నీవరుడెంచి సుగ్రీవసఖ్యంబొనరించి బహుయోజన విస్తా
రంబుగల నుదధియు నాయాసంబున తిరించి నీతంజూచి నాయానవాలం
దిచ్చి లంకగాల్చి మరియు ననేక యద్భుత కార్యంబులంకరింపేసి జానకి
యంగుళ్యంబుడెచ్చి నాకిచ్చి నాదుఃఖంబుదీర్చిన ఆపద్భాంధవుండవు.

ఓవాయునందనా పరమార్థం బెరుంగించెద వినుము. సంసార
గర్తంబున కించిత్సోభ్యం బయిననులేదు. మానవుం డజ్ఞానంబుజేసి
జన్మంబునొంది పిమ్మట వార్ధిక్యంబును మరణంబునుంబొంది మరలం
బుట్టుచుండు అజ్ఞాన నివృత్తిగల్గెనేని సుఖంబుగల్గు నది జ్ఞానంబువలనం
గలుగుగాని కర్మాదులవలనం గలుగనేరదు. వేదవాక్యంబగు జ్ఞానంబై
పరబ్రహ్మంబని యెరుంగుము అజ్ఞానంబు విరక్తునకుంగలుగుగాని యిత
రులకుంగలుగదు. ఆచార్యప్రసాదంబున యజ్ఞానంబుగలుగు యేమను
జానకయినను మనంబున కామాదులు వర్తించుచుండు నతండు మృతిం
డగు యెవ్వడయిన జ్ఞాననిష్ఠుండయియుండు నతండు పరబ్రహ్మంబు
నొందు లోకంబున మెలుకొన్నవానిని నిద్రించువానిని భుజించువానిని
చరించువానిని కృతాంతుండు క్రూరుడై సంహరింపుచుండు సర్వంబును
క్షయంబులగు పుణ్యీతంబులగు నవియెల్లరు పతనంబునొందు సంయో
గంబులు విప్రయోగంబునొందు జీవితంబు నిధంబునొందు. లోకంబున

పక్ష్యఫలంబునకు పతనంబుకంటె భయంబెట్లు లెకయుండు నట్ల నకల జనంబులకు మరణంబుకంటె మరియొక భయంబుగలుగదు మరియును దృఢ స్తంభంబగు గృహంబెట్లు కొంతకాలంబునకు జీర్ణంబయి నశించు నట్ల మానవులు జరామృత్యు వశంగతులయి నాశనంబునొందుదుడ లోకంబున మానవుల కహోరాత్రగమనంబున నాయుర్వ్యయంబగు చుండు ఆత్మంగూర్చి శోకింపు మితరులపై శోకింపనేల లోకంబున మనుజుం డెచటనున్నను యెక్కడికి బోయినను మృత్యు ననుసరించి వధించు శరీరంబు వయఃప్రాప్తంబగుచుండ శిరోరుహంబులు శ్వేతంబు లగు జరయ శావనకాదులు నాక్రమించు అర్థవంబున కాష్టద్వయంబు సంయోగంబునొంది కొంతకాలంబునకు పిమ్మట వియోగంబునొందు కరణి నీమార్గంబుననుండు మనజాండును సంచరించుటనుం గలసి కొంత దవ్వరిగి పిమ్మట యధేచ్ఛజనువిధంబునను భార్యాపుత్రక్షేత్ర ధనాది కంబులు సంయోగ వియోగంబులంబొందుచుండు నదిస్థిరంబుగా దందుకు చింతింపందగదు మనుజుండు జన్మించిన మృత్యువుంజనించి కాలంబెరింగి వధించు నందుకేమియుం బ్రతికారంబులేదు.

గావున నాంజనేయ నీవు బుద్ధిమంతుడవు నీకు తెలియనియర్థం బులు లేవుగాని వత్సామత్సమంబున నీవుత్సహించి కుత్సితంబులగు భీభత్సికార్యంబులు నేయకు మతీమర్త్యంబులగు కృత్యంబులు మృత్యుం జయునిపై జెల్లునా నివర్తించుచుగాని ప్రవర్తించవుగావున దురత్యంబులు మాను మందకున శంకలేక లోకశంకరు శంకరుఝుంకించిన కింకరులకే నంక దగులుననిగాని శంకాక శేఖరుండు దలంకడని శ్రీరామచంద్రుం డుపదేశించిన సేదదీరిలేచి నమస్కారంబులు సేయుచు స్తుతించెను.

ఓశ్రీరామచంద్రా, అశ్రితపారిజాతుడవు, సీతామనోహరుడవు, దీవజనావనుండవు, వైకుంఠనాథుండవు అఘువినాశుండవు మూరివినుతుం డవు, సర్వగీర్వాణ పరీదుర్బుండవుగు నీకు మ్రొక్కెదననుచు ననేకవిధం

బుల నీతారాములస్తుతించిన ప్రసన్నులై సకలమునీంద్రులు వినుచుండ
శ్రీరామభద్రుండు వానర శ్రేష్ఠాద్యేవాది దేవులను దివ్యప్రభావుండును,
సదాశివుండగు సాంబమూర్తికి యపరాధంబు జేసుటచే నింతహానికరం
బయ్యెనింతటినుంచి వీవెప్పుడు శివద్రోహంబు సేయును శివద్రోహి కనేక
భవంబులు దురితంబులు భరితంబులయి నిరతంబు బాధించు వేధించు
భిదించు క్రోదించు సాధించు విరోధించు నిరోధించుననుచు బోధించిన
నాంజనేయుం డంజలి బద్ధుండయి యుండిన వత్సా నీవుదొరిలి పొరలిన

→ హనుమత్కుండ ప్రభావము. ←

హనుమల్లింగ ప్రతిష్ఠాది మహాత్మ్యము.

గుంట హనుమత్కుండంబని త్రిలోకవిశ్రుతంజా నిందులో స్నానంబుల
జేసినవారికి పంచమహాపాతకంబులయిన భగ్నంబులౌను, నీవుకదలిం
చుటచే గంగాధరుని జటాజూట విశ్రుత గంగాజలంబులచే నీకుండంబు
నిండె గావున గంగా యమునా కావేరీ గోదావరీ గోమతి మొదలగు
నదులకంటె పవిత్రాతితరంబై పుణ్యలోకంబు లొసంగు నీహనుమత్కుండ
సన్నిధిని సవిధానంబుగా శ్రాద్ధంబొసరించి తిలతర్పణంబు జేసినవారి పిత
రలు తృప్తులయి పుణ్యలోకంబులు జేరగలరు దురాచారుం డెవ్వడేని
జేయడేని వాని జన్మంబు వృధాజన్మంబగును జీవస్మృతినిభంగి నిహ
లోక పరలోకంబుల వికలుండగును ప్రకటించిదియని నమ్మవలయునని
చెప్పి నీవు దెచ్చిన లింగంబు స్రవణింపుమని జెప్పిన కౌమలింగేశ్వర
స్వామి కుత్తరప్రదేశంబున హనుమల్లింగంబు ప్రతిష్ఠితంబయ్యె. నిప్పటికి
రామలింగస్వామికి మారుతివాల వెప్పంటుననవశిత్రయంబు నిదర్శనం
బిచ్చుచున్నదని జెప్పిన శౌనకాది మహర్షులు మహాశ్వర్యంబునొంది
సంతోషించి సూతా యీకథ బహువిచిత్రంబు బహుపవిత్రంబు పాప
లతాల విత్రంబీకథ యేపురాణంబులో వివరింపబడియె ననియడిగిన
సూతుండు మునీంద్రులారా వ్యాసప్రోక్షంబున స్కందపురాణంబులో
కథ యిదియనిన సంతసించి లోకద్రోహియగు రావణాసురుని జంపుటచే

బ్రహ్మహత్యసంభవించినదని చెప్పితి విది యాశ్చర్యంబు బ్రాహ్మణుని వధించిన బ్రహ్మహత్య సంభవించుగాని రాక్షసునిజంపిన బ్రాహ్మణ

⇒ రావణాసురుని జన్మప్రశంసా బ్రాహ్మణ్యశిద్ధి హేతువ. ⇐

హత్యకేమి కారణంబని యడిగిన మునులారా రావణుండు బ్రాహ్మణుండు చతుర్ముఖ బ్రహ్మకు అగస్త్యుండు కుమారుం డతనికి విశ్రవసుండు తన యుండయి మహాతపోనిష్ఠాగర్విష్టుండై తపంబుసేయుచు నిల బిలా సంయోజనంబున కుబేరుండను మహాధనాధ్యుండగు పుత్రునింబడిసిన నది జూచి సుమాలి యను రాక్షసుండు తత్సమీపంబున తపంబు సేయుచు కుబేరశదృశుండగు దౌహిత్రునిం బడయగోరి విచారించి తన పుత్రియగు కైకేసిని బిలిచి యిట్లనియె.

ఓతనయూ నీవు విశ్రవసుం బ్రేమించి పుత్రుం బడయుము. వాడు మహాబలాధ్యుడవునన నామె నట్లు విశ్రవసుంజేరి నమస్కరింప నాతపస్వి యాయమవృత్తాంతమెల్ల బెలుసుకొని వోసాధ్వీ నీకోరిక సిద్ధించునుగా నిసాయాహ్నుంబున నమాగమం బగుబవలన నీకుద్భవించు పుత్రులు క్రూరులు కుద్భితులుగానుండురన, నావనిత భయాక్రాంతు రాలయి గడగడవడకుచుండ నాతపోధన్యుడు దయాళుండయి నీకు మూడవకుమారుండు యాగ్యుడు విష్ణుభక్తుండుగా జనసంబయి నీశంశ మును పావనముజేయు. మరియు జననకాలంబున నారావంబొనర్చుట వలన రావణాసురుండని యతనికిపేరు లోకవిశ్రుతంబయ్యె తదనంతరం బున మహాదంష్ట్రుండును మహాకాయుండును లోకభయంకరుండును దురాచారుండును దుశ్శీలుండునగు కంభకర్ణుండు సంభవించె తదుపరి శూర్పణఖ ముద్భవించెను. నాపై వేదశాస్త్రమార్గ ప్రవర్తకుండును ధర్మశీలుండును బుద్ధిమంతుండగు విభీషణుండు బుట్టె గావున రావణా సురుండు బ్రహ్మ బీజోత్పన్నుండగుటచే బ్రహ్మహత్యసిద్ధించె. మునీంద్రు లాదా శ్రీరామభద్రుండు శివలింగప్రతిష్ఠావనంబు జేసుటచే బ్రహ్మహత్యా

విమోచ నియమ తీర్థంబును కన్పితంబయ్యె. ఆతీర్థంబులో నవగాహా సంబు జేసినవారికి మహాపాపంబులు భస్మంబగునని చెప్పిన శౌనకాది మహామును లత్యాశ్చర్యానందభరితులయి సూతు ననేక విధంబుల గొనియాడిరి.

శ్రీరామచంద్రులు బ్రహ్మహత్యా విమోచనతీర్థకుండ భైరవ ప్రతిష్ఠాదులు జరిగించిన మహాత్మ్యము.

ఆవలికథ యానతీయవెయని మునులడుగ పౌరాణిక శ్రేష్ఠుం డిట్లునియె. వోమునులారా మీనజెప్పిన స్థలంబున నొక బిలముండంగని దానిపై శ్రీరామచంద్రుండు మంటపంబుగట్టించి త్రేతసంరక్షణార్థంబై భైరవ ప్రతిష్ఠగావించె నాబిలమందే బ్రహ్మహత్య మగ్నంబై యున్నది మరియు రామనాథ మహాలింగంబునకు దక్షిణంబుగా శివార్థ శరీరిణి యగు పార్వతీయు పాశ్వర్యంబుల సూర్యచంద్రులును పురోభాగంబున నందికేశ్వరుండను యున్నవారు రామేశ్వరలింగంబునకు పూర్వభాగంబు మొదలుకొని యష్టదిగ్భాగంబుల నిండ్రాది దిక్పాలకు లెనమండ్రుగురును కాపున్నవారు మరియు విఘ్నేశ్వర షడానన వీరభద్రాదు లచ్చటచ్చట నివశించి రామనాథత్రేత రక్షణజేయుచున్నవారు మునీంద్రులారా శ్రీరామచంద్రుండు రామలింగప్రతిష్ఠజేసి పూజార్థంబై బ్రాహ్మణులనిలిపి వారికి యనేక భూషణాంపరాదు లొసంగి యనేకంబులగు నగ్రహారంబు లిచ్చినిలిపె మరియు శ్రీరామలింగమహావిభవం బొక్కటి విన్నవించెద సావధాన చిత్తులై వినుండు పూర్వకాలంబున శంకర నామధేయుండగు పాండ్య దేశాధిపుండు వేటమార్గంబున ననేక పైన్యంబుతో వేటకాండ్ర మెంబడించుకొని మహాఘోరంబగు విపినంబులో ననేక క్రూరమృగంబుల సంహరింపుచు భక్ష్యార్థంబులగు వరహ శరభ సారంగాది మృగంబుల హింసింపుచు చలరేగి వేటలాడుచు నతని సమానంబగు నొక శరంబు వ్యాఘ్రంబుపై వైచిన నది దప్పించుకొనిపోయె నాబాణంబు నొక్క

మునిదంపతులకువగిలి యావృద్ధులిద్దరు మృతిజెంది రంతట వారిపుత్రుండు మహాక్రోశంబున దుఃఖించుచుండ నచ్చటి ఋషిగణంబులు నోదార్చు నొక్క మహాకలకలంబగు భవోపవేశలిన రాజుని విషన్నుండై నచ్చటి కేగిజూచిన వృద్ధ బ్రాహ్మణ మిథునంబు మరణంబు నొంద వచ్చియున్న చింతాక్రాంతుండై నేనింత పాపాత్ముండ జీవించిన ఫలంబేమి యీ శరీరంబేల నగ్ని హోత్రంబులోబడవైచి భస్మంబుగావించునని యుద్యుక్తుండై లేచి యోహవ్యవాహ బ్రాహ్మణాత్యానిష్పత్తికారకీ దేహంబు నీలోవైచి భస్మంబుగావించు బ్రాహ్మణదంపతులమరణంబువలన బ్రహ్మ హత్యయు స్త్రీహత్యయు రెండుసంఘటించె. నోమునీంద్రులారావినుండు నవద్వారంబులుగలిగి చరమంసాస్థి మేదోమాజ్ఞాది దుర్మలించి క్తంబై బుద్బుదాకారంబై కాకుక్రోధ లోభ మదమాత్సర్య మోహాదియుక్తం బయి పరద్రవ్యపరచారాన క్తంబయిన యీదేహంబు కాల్చుటే మేలని నిశ్చయించితి నని వినిపించి విలపించి మంత్రులపుత్రుల బిలిపించి రప్పించి రాజ్యభారం బప్పగించి కావ్యంబులు దెప్పించి యగ్నిజ్వాళగావింపుడని యారాజు యాజ్ఞాపించిన మంత్రులు రోదనంబుజేయుచు నగ్నిప్రజ్వల నంబుగావించిన రాజు సానాదిక్రియలు నిర్వర్తించి పరిశుద్ధుండై మునీం ద్రులకు సమస్కారంబులు గావించి మహాదేవుని మనస్సులో ధారణా వశంబున నిల్చి యగ్ని హోత్రంబులో జూర నిశ్చయించు సమయంబున నాకాశంబున లోక వివితంబుగా నొక భవని వినపించెను.

ఓరాజు అనలంబున దేహంబు నృద్ధినొందుచునే యుండునుగాన నిర్నిమిత్తనుగణంబు నీకేల ప్రత్యహంబును సేతున్నానంబు సేయుచు శ్రీరామలింగస్వామిని దధితీర మధుఘృతంబుల నభిషేకంబుల సేయుచు గంధపుష్పాక్షతంబుల భక్తిపూర్వకంబుగా నర్చింపుచును సంవత్సరంబు లని నెన్నుంబులు భక్త్యభ్యోజ్యాది పదార్థంబులు నివేదించుచునుండిన పాపంబు భస్మంబగు నిర్నిమిత్తంబుగా నగ్నిలోబడిన దేహంబే భస్మం

బొనుగాని పాపంబులు సంచితంబులయి వదలకనే యుండునని యశరీర వాణి వినబడిన మునీంద్రు లాశ్చర్యంబునొంది.

శ్లో॥ గచ్ఛశీఘ్రం మహారాజరామ సేతుం విముక్తదం । రామనాథ స్య మాహాత్మ్యమజ్ఞాత్వా స్మాభీరీరితిమితి॥

ఇవిధంబున బ్రాహ్మణోత్తమ లుపదేశించిన రాజేంద్రు డనుజ్ఞ గొని గంధమాదనంబునకుబోయి యాకాశవాణి వినిపించిన ప్రకారంబు సేతున్ననంబున రామలింగార్చనంబును యథాశాస్త్రంబుగా జరిగించిన సంవత్సరాంతంబున రామనాథస్వామి కటాక్షించి ప్రత్యక్షంబయిన నారాజు బహునిధంబుల స్తోత్రంబులుజేయ నారంభించె.

ఓరామనాథా, ఓఉమానాయకా, నన్నుంగావుము కృపాళుం డనై బ్రహ్మహత్యనివారింపుము, స్త్రీహత్యావిమోచనము జేయుము ఓత్రిపురనాశకా నీవు మహాదేవుడవు, కాలకూటవిపాదివి దయాసింధుం డవీస్త్రీహత్యం బౌపుము వోవిరూపాక్షా నన్నుం గృహదృష్టిం నెనలో కించి మదియ్యంటులగు పాపంబులనాశనంబుజేయుము. ఓకామాంతకా ఓరాఘవేశ్వరా త్వత్కటాక్ష వీక్షణంబున నన్నుం బరిశుద్ధునిగా జేయుము. ఓమార్కండేయభయత్రాణా, ఓమృత్యుంజయా, ఓయవ్య యా, నన్నుం నిష్పాపుంజేయుము. ఓశంకరా నన్ను వేదోక్తాచార యోగ్యుంగాజేయుము. ఓదేవా నీవుసూర్యుడయంబుల హరించితివి రామదేవుండవు, దేవదేవుండవు అనంత సచ్చిదానంద స్వరూపుండవు, వృషభ ధ్వజుండవు, రామనాథుండవు నీకనేకవందనంబులు గావించెద మదియ్య పాతకంబులహరించి నన్నుం గావవేయని స్తుతించు నాభూపా లకు ముఖంబుననుండి యతిభయంకర రూపంబును, రక్తశిరోరుహయు, నిలవస్త్రధరయు క్రూరయబ్రహ్మహత్య వెడలినంగాంచి.

పరమశివుండు పార్థివా నీబ్రహ్మహాత్యలు రెండును విడిచివేసి
 గదా జడవకు నుడిచివేసి నీశరీరంబుబడలిక దీరును నీనేనంబుజేరి నీరాజ్యంబు
 పాలించుమని యనుగ్రహించిన భక్తనత్సలా నీపాదంబులపై భక్తీవదల
 కుండ నీస్తోత్రంబు విన్న జదివినవారి కిహపర సౌఖ్యంబులు గృహనేయు
 మని గోరన ననుగ్రహించి యంతర్దానంబునొందె మునీంద్రులారా
 యివ్వీధంబున స్కాండపురాణంబుతో జరిగిన వృత్తాంతంబు మీకు ప్రత్య
 యార్థంబు స్వల్పాత్స్వల్ప తరంబుగా సూచించితి యీవిధంబున పాండ్వే
 షుండు పవిత్రుండయి రామనాథస్వామిచే నాజ్ఞ గైకొని స్వసైన్యం
 బుతో పట్టణంబు ప్రవేశించి యథాసుఖంబుగా రాజ్యపరిపాలనంబు
 గావించెనని జెప్పినవిని మునీంద్రులు మహానందభరితులై మహాశ్చర్యంబు
 నొంది సూతా రాజుచే మృతినొందిన బ్రాహ్మణమిధంబునం కేమిగతి
 యయ్యెనని యడిగిన మునులారా మృతిబొందిన తల్లిదండ్రుల జూచి
 వారికుమారుండు మహారోదనంబునేయ నచ్చటి మునులేతెంచి రాజ
 హాత్యత ద్రోహంబునకు చింతించు నతనిని నోదార్చి యోకుమారా
 వీరికి దుర్మరణంబు సిద్ధించిన దిందుకు నీవు దుఃఖించిన వినియోగంబు
 లేదు దైవకృత్యంబులకు మనుష్యులేమిచెయ్యగలరు జెజాతేస్యమరణం
 తృణంబని శాస్త్రంబెరుంగనాయని బహుప్రకారంబుల నోదార్చిన తన
 తల్లిదండ్రుల కన్నిసంస్కారంబు నిర్వర్తించి యస్థి సంచయనంచేసి
 మునుల యాజ్ఞాక్రమంబున హాలాస్య నగరంబు బయలుదేరి రామేశ్వరం
 జేరి సేతువులో నసినాపనంబు గావించి నపిండికరణాది పరలోకక్రియలు
 గావించిన నారాత్రి స్వప్నంబున నతని తల్లిదండ్రులు విమానారూఢులై
 శంఖచక్ర గదాదిధారులయి వైకుంఠనగరంబునకు బోయినట్లుకన్నులకు
 ప్రత్యక్షంబైన సంతోషించి హాలాస్యనగరంబుకుజేరి వృత్తాంతంబంతయు
 బ్రాహ్మణునకు వినిపించిన సంతోషించి మునీంద్రులారా రామనాథ
 మహాత్మ్యంబు నవిస్తారంబుజెప్ప నెవ్వరికి శక్యంబుగాదని సూతుండువిని
 పించిన నంతోషించి సూయరామలింగప్రతిష్ఠచేసిన తదనంతరంబున
 జరిగిన వృత్తాంతంబు వినిపించుచుని యడిగిన మునీంద్రులారా స్వామిని

ప్రతిష్ఠించి శ్రీరామచంద్రుండు సామిత్రియు జానకీయు సుగ్రీవుండు మొద
లగు సమస్తసైన్యంబులు స్తోత్రంబులు జేసిరి సుక్రమంబుగా వినవలయును.

(శ్రీ)రామలింగస్వామిని,

(శ్రీ)రామచంద్రుడు, దేవఋషి, మునులు, వానరులు, మొదలగు

సమస్తమైనవారలు స్తోత్రంబులు జేసిన

శ్లోకంబులు.

శ్రీరామచంద్రః ॥ శ్లో॥ సమోమహాత్మనేతుభ్యం మహిమాయా
యశూలినే । స్వపదాంబుజభక్తార్తిహరిణేసర్వహరిణే ॥ సమోదేనాదిదే
వాయ రామనాథాయసోఽఘ్నీనే । సమోవేదాంత వేద్యాయమోగినాం
తత్త్వదాయినే॥సర్వదానందపూర్ణాయవిష్వనాథాయసంభవే । సమోభక్త
భయచ్ఛేద హేతుపాతాబ్జరేణవే ॥ సమస్తేకలనాథాయ సమస్సాక్షాత్ప్వ
రాత్మనే । సమస్తేద్భుతసీర్యాయ మహాపాతకనాశినే ॥ కాలకాలాయకా
లాయ కాలతీనాయతేనమః । సమోవిద్యానిహంత్రేతే నమఃపాపహ
రాయచ ॥ సమస్సంసారతప్తానాంతాశ్శన్ధాశనహేతపు । సమోమద్భృహ్మ
హత్యాయానాశినేగరభాశినే ॥ సమస్తేపార్వతీనాథకై లాసనిలఘాప్యయః ।
గంగాధరవిరూపాక్ష రక్షమాంసకలాపదః ॥ తుభ్యంపినాక హస్తాయన
మోమదనహరినే । భూయోభూయోనమస్తుభ్యంసర్వవస్తాసుసర్వదేతీ॥

— ఇవిధంబున శ్రీరామచంద్రుండు స్తుతించినవెనుక లక్ష్యమందు. —

సమస్తేరామనాథాయ త్రిపురఘ్నాయ శంభవే । సమఉగ్రాయ
భీమాయమహాదేవాయసోఽఘ్నీనే ॥ సర్వజ్ఞాయవరేణ్యాయ వరదాయశరా
యతే । శ్రీకంఠాయసమస్తుభ్యం పంచపాతకభేదినే ॥ సమస్తేస్తుపరా
నంతసత్యవిజ్ఞానరూపిణే । సమస్తేభవరోగఘ్నస్థాయనాంపతయేనమః॥
పతయేత్స్కరాణాంతే వహనాంపతయేనమః । గణానాంపతయేతుభ్యం
విశ్వరూపాయసోఽఘ్నీనే ॥ తత్రతత్రపదద్వంద్వే భవతోభక్తిరస్తుమే । అస

న్మాన్తేగతిర్మాభూద్భవతఃశృవయావిభో || పార్వతీవీణేశాయగణేశస్కం
దసేవినే | నమస్తేసూర్యచంద్రాగ్ని లోచనాయకవర్ధినే || నమశ్శివాయ
సోమాయ మార్కండేయభవచ్ఛిదే | నమస్సర్వప్రపంచస్య సృష్టిస్థిత్యం
తహేతవే || ఇతి ||

ఇవిధంబున లక్షణముండు స్తోత్రంబు జేసిన తగినంతరంబు
సీతాదేవియు||

శ్లో|| పరమకారణశంకరధూర్జటే గిరిసుతా స్తవకుంకుమ శోభితః
మమపతౌపరిదేహిమతినదానవిషమాంతరపూరుషగోచరాం || గంగాధ
రవిరూపాక్ష నీలలోహితశంకర | రామనాథనమస్తుభ్యం రక్షమాంకరు
ణానిధే || నమస్తే దేవదేవేశనమస్తే కరుణాకర | నమస్తే భవ భీతానాంభవ
భీతివిమర్దన || నాదత్వదీయచరణాంబుజచింతనేన నిర్దూమభాస్కర సుతా
ద్భయమాశుశంభో | నిత్యత్వమానుగతవాణానమృకంతుపుత్రఃకింవానవ
ధ్యతితవాశ్రయిణాంపరేశ || పరేశపరమానంద శరణాగతిపాలక | పాతిసి
త్యం మమసతా దేహితుభ్యంనమోనమః || దేవదేవజగన్నాథం రామ
నాథకృపానిధే | తత్పదాంబోరుహగతానిశ్చలాభక్తిరస్తుమే | నమస్సదా
యరూపాయ రామనాథాయ శంభవే||

—|| ఇవిధంబున సీతాదేవి స్తుతించిన వెనుక సంగదుండు. ||—

శ్లో|| యస్యభాసాజగత్భూతియత్ప్రకాశం వినాజగత్ | సభాస
తేనమస్తస్మైరామనాథాయసంభవే||

జాంబవాణఃసర్వానందోయదానందోనచతేపరమార్థతః | రామ
నాథనమస్తుభ్యంపరమానందరూపినే||

నీలః|| యదేతేకాలదిగ్భేదైర్నుభీన్నంసర్వచాద్యయం తస్మైరామే
శ్వరాయాస్మైనమోభిన్నస్వరూపిణే||

నలః॥ బ్రహ్మవిష్ణు మహేశావ నాదవిద్యావిజృంభిత । నమోవి
ద్యావిహీనాయ తస్మైరామేర్వరాయతే॥

కుముదః॥ యత్స్వరూపరిజ్ఞానా త్కార్యాణాం పరమాణవః ।
కల్పితాః కారణత్వేణతార్కికైఃపరమా స్తికైః ॥ తదుహంపరమానందం
రామనాథంమహేశ్వరం।ఆత్మరూపతయానిత్యముపాస్తేనర్వసాక్షి నం॥

గవాక్షః॥ అజ్ఞానపాశ బద్ధానాంపశూనాం పాపమోసం । రామే
శ్వరంశివం శాంతముపైమిశరణంసదా॥

గనయః॥ నమామిజగదాదారం చంద్రచూడమునూపతిం।రామ
నాథశివంనందే సంసారమయభేషజం॥

శరభః॥ అంతఃకరణమాత్మేతియదజ్ఞానాద్వియోహితైః । భజ్యం
తేరామనాథంతమాత్మానం ప్రణమామ్యహం॥

గంధమాదనః॥ రామనాథముమానాథం గణనాథంత్రియంబకం।
నర్వపాతక సుదృఢ ముపాస్తేజగదీశ్వరం॥

సుగ్రీవః॥ సంసారాబోధిమధ్యేమాం జన్మమృత్యుజరానూదే ।
పుత్రదారధనక్షేత్రవీచిమాలాసమాకులే । మజ్జన్ప్రహ్లాండపండేచపతితం
సప్తసాగరే । క్రోశంతం రక్షమాంనాథరామనాథనమోస్తుతే॥

విభీషణః॥ సంసారవనమధ్యేమాంవినిష్టంనిజమార్గతిః । శోభనాం
పదవీశంభో దేహిరామేశ్వరాధునా॥

సర్వేవానరాః॥ నింద్యావంద్యేషునర్వత్ర జనిత్వాయోనిషుప్రభో
కుంధీపాకాదిసర కేపతిత్వాచపునస్తథా ॥ జనిత్వాచపుగ్యోసౌకర్యశేషే
ణకుత్సతి । సంసారేపతితాసస్మాక్ రామనాథదయానిదే । అనాదదానవ
ర్చసి నాక్ క్రోశంతః పాహిశంకర । నమస్తేస్తుదయాసింధో రామనాథ
మహేశ్వరమ్॥

ఇవిధంబున నందరుస్తుతించిన తదనంతరంబున బ్రహ్మాద్రా
దిత్యాది దేవతాసమూహంబు॥

బ్రహ్మ॥ నమస్తేలోకనాదాయ రామనాదాయశంభవే । ప్రసీద
మమసర్వేత మమావిద్యావినాశయ॥

ఇంద్రః॥ యస్యశక్తిరుమాదేవీ జగన్మాతాత్రయీమయి । తమ
హంశంకరంవందే రామనాథముమాపతిం॥

యమః॥ పుత్రౌగణేశ్వర స్కందావృషోయస్యచవాహనః । తంవై
రామేశ్వరంవందే సర్వజ్ఞాననివృత్తయే ॥ యస్యపూజాప్రభావేన జిత
మృత్యుర్మృకండుజా । మృర్తుంజయముపాస్యేహంరామనాథంసదాశివం॥

కుబేరః॥ అహీశవిలసత్కర్ణ కుండలాధరణాయచ । లతారుణశరీ
రాయసమో రామేశ్వరాయతై ॥

ఆదిత్యః॥ నమస్తేస్తుమహాదేవ రామనాథత్రయింబక । దత్తాధ్వర
వినాశాయనమస్తే పాహిమూంశివ॥

చంద్రః॥ నమస్తోభస్మద్ధ్యాయశూలినే సర్వమాలినే । రామనాథ
దయాంభోధే సర్వపాపహరాయతే॥

అగ్నిః॥ ఇంద్రాద్యభిలదిక్పాలనంసేవితపదాంబుజ । రామనాథాయ
శుద్ధాయ నమోదిగ్వాసనేనవా॥

వాయుః॥ హరాయనిజరూపాయ వ్యాఘ్రచర్మధరాయచ । రామ
నాథ నమస్తుభ్యం మమాభీష్టప్రదోభవ॥

బృహస్పతిః॥ అహంత్యాసాక్షి నేనిప్యంప్రత్యగద్వయవస్తునే । రామ
నాథమమాజ్ఞాన మద్యనాశయతేనమః॥

శుక్రః॥ వంచకానా మలభ్యాయమహామంత్రార్థరూపినే । నమో
తై వ్యివిహీనాయ రామనాథాయశంభవే॥

అశ్వినా॥ ఆత్మరూపతయానిత్యం యోనినాంభాసతేహృది । అన
స్యభావవేద్యాయ నమస్తేరాఘవేశ్వర ।

అగస్త్యః॥ అనిదేవమహాదేవి విశ్వేశ్వరశివావ్యయ । రామనా
థాంబికానాథప్రసీదవృషభద్వజ ॥ అపరాధసహస్రంమేక్షమస్యవిధుశేఖర ।
మమాహమితిపుత్రాదౌలహంతాంమమనోచయ॥

సుతీష్ఠః॥ క్షైత్రాణిరత్నానిధనానిదారాఃఖైత్రాణీవస్త్రాగృహేశ్వ
పుత్రాః॥ నైవోపకారాయహిరామనాథమహ్యంప్రయచ్ఛతమబోవిరక్తిం

విశ్వామిత్రః॥ శ్రుతాని శాస్త్రాణ్యపనిష్కృతానిత్రయ్యప్యధితావిధ
లానినూనంత్యఈశ్వరేచేన్నభవేద్ధిభక్తిశ్చిరామనాథేశివదేవిశివేహరే ॥

గాలవః॥ దానానియజ్ఞాని రామస్తపాంసిగంగాది తేఢేసునిమజ్జ
నాని । రామేశ్వరత్వాంసనమంతియేతువ్యధానితేమామితవిచ్ఛయోత్ర॥

వశిష్ఠః॥ కృతానిపాపాద్యకిలానిలోకాస్తావమేవరామేశ్వర భక్తి
యుక్తః । రమేతచేత్తానిలయంప్రజేయ్యుర్యదాంధకారోరవితేజస్సై న॥

అత్రి॥ దృష్ట్యాపిరామేశ్వరమేకదాసిస్పృష్ట్యా సమస్మృత్యభవంత
మీశాపునర్నగర్భంసనరఃపమాయాత్కింత్యద్వయం తేలభ తేన్వరూపం॥

అంగీరసః॥ యోరామనాథం మనుశోభవంతం పేత్యబంధూన్పణ
మస్మరేత । సంతారయేత్తానపిసర్వపాపాత్కిమమృతంతస్యకృతార్థయాం॥

గౌతమః॥ శ్రీరామ నాథేశ్వరగూఢ మేతదవ్యక్తభూతం పరమేశ
తతం । త్యత్పాద మూలంభజతాన్యజాంయేనే వ్యాన్ప్రకరన్వంతిహితేపి
ధన్యాః॥

శతానంతనః॥ వేదాంతవిజానరహస్యవిధిర్విచేయమేతథ్థీముముక్షు
భిస్తా । శాస్త్రానినర్వానివిహాయ దేవత్వత్ నేవలంయద్రఘవీరనాణ॥

భృగుః॥ రామనాథతనపాద పంకజద్వంద్వవందనవిధూతకల్మషః
నిర్భయప్రజతీసత్ సుఖాద్యయంత్యాంస్వయంప్రభుమతీవచిద్భవం ॥

కుత్సః॥ రామనాథతపపాదసేన సంభోగమోక్ష వరదంస్మకాం !
 రారవాదిసరతప్రణానంసకఃపుమాన్నభజతేరసప్రమాః॥

కాశ్యపః॥ రామనాథతపపాదసేవి నాంగ్రకింప్రతై దుతతపో భీరధ్వ
 రైః । వేదశాస్త్రజపచింతాయాచకింస్వర్గసింధువయపాచకింఫలం॥

ఆంగిరాః ॥ రామనాథత్వమాగత్వ శీఘ్రంమమో త్కాం
 తికాలేభవాన్యాచనాకంమాం ప్రాపయస్వాత్మపదారవిందం శోకంవిమో
 హంసుఖంచితస్వరూపం॥

గంధర్వాః॥ రామనాథత్వమసాకంమజ్జతాంభవసాగరే । అపారే
 దుఃఖకల్లోదేనిల్యత్తోవాగతిర్హనః॥

కిన్నరాః॥ రామనాథభవారస్యేవ్యాధిన్యాఘ్రిభమానకే । త్వా
 మంతరేణనాస్మాకం పదవీదర్శకోభవేత్ ॥

యక్షాః॥ రామనాథేంద్రియారతిర్భావకోదుస్సహస్సదా । తంవి
 జేతుంసహాయస్తవమస్మాకంభవధూర్జటే॥

నాగాః॥ అచింత్యమహిమానంత్యాం రామానాథనయంకథం ।
 స్తోతుమల్పధియశ్శక్తా భవిష్యాణామంబికాపతే॥

కింపురుషాః॥ నానాయోనోబజననంమరణంచాప్యనేకశః । వినా
 శాయతతజ్ఞానం రామనాథనమోస్తుతే॥

విద్యాధరా॥ అంబికాపతయేతుభ్య మనంగాయ మహాత్మనే ।
 నమోస్తోరామనాథాయ ప్రసీదంస్మవభద్రదప॥

పనసః॥ రామనాథగనేశాయ గణబృందార్చితాంఘ్రియే । గంగా
 ధరాయసర్వాయ నమస్తేపాహింసదా॥

విశ్వదేవాః॥ జ్ఞప్తిమాత్రై కసిష్టానా ముక్తిదాయసుయోగినాం
 రామనాథాయశాంభాయ నమోస్మాప్రక్షశంకరః॥

మరుతః॥ పరతిత్వాంతత్వానాంతత్వభూతాయనస్తుతిః । నమ
వై రామనాథాయ స్వస్వభావాయశంభవే॥

సాధ్యః॥ సావితరి క్తవిహీనాయజగతుః) ప్రిప్రదాయినే । రామేశ్వ
రాయదేవాయ నమోవిద్యావిభేదినే॥

వానరాః॥ సచ్చిదానందసంపూర్ణం దై వ్వితవల్తువివర్జితం బ్రహ్మ
త్మానంన్వయం బాసమాదిమధ్యాంతవర్జితః ॥ అవి క్రియమనంగంచపరి
శుద్ధంసనాతనం । ఆకాశాదిప్రపంచానాంసాక్షి భూతంతిరాత్పరిం ॥ ప్రమా
తీతంప్రణానామపి బోధప్రదాయినం । ఆవిర్భావతిరోధానసంకోచరహితం
సదా॥నిర్దేవంపరమానందంనిర స్తనకలప్రియం । భూమానందమహాత్మానం
చిద్రూపంభోగవర్జితం॥ రామనాథవయంసర్వేసర్వపాతకశుద్ధయే । చింత
యామస్మదాచిత్తే స్మాత్మానంద బుభుత్సనః ॥ రత్నాస్మాన్మరుణాసింధో
రామనాథనమోస్తుతే । రామనాదాయదుద్రాయా నమస్సంసారహరిణే ।
బ్రహ్మవిష్ణోద్విదిరూపేణ విభిన్నాయ స్వమాయయా॥

విభీషణః॥ వరదాయవరేణ్యాయత్రినేత్రాయత్రిశూలినే । యోక
ధ్యేయాయనిత్యాయా రామనాథాయ తేనమః॥

వ. అనుచు నివ్వధంబున సీతా లక్ష్మణ సహితుండగు శ్రీరామ
చంద్రుడును నంగదాది కవులును బ్రహ్మాది దేవతలును బృహస్పతి
శుక్రాది మహామునులును స్తుతించిన రామలింగేశ్వరస్వామి సంతో
షించి శ్రీరామచంద్రులు మొదలగు నందరి నుద్దేశించి రామనాథేశ్వ
రుండో శ్రీరామచంద్ర మహాబాహూ యోజానకీరమణప్రియ యో
హోలక్ష్మణ యోజానకీ యోసుగ్రీవ యోయంగద యోఆంజనేయ
యోవానరులారా యోచతుర్ముఖ యోయింద్ర యోబృహస్పతీ యో
శుక్ర యోఅగస్త్య యోవిశ్వామిత్ర యోదేవతలారా మునీంద్రులారా
ఓహూప్రజలందరు వినండి.

ఈ యధ్యాయంబు వ్రాసిన జదివిన వినిన వినిపించిన వారంద
రికి మానగర్భనంబుజేసి నూనేవలు జేసిన ఫలంబులభించు నొక వత్సరంబు

సేతుధనుష్కృతి స్నానంబుజేసిన పుణ్యంబు లభించగలదని రామనాథ స్వామి గంభీరంబుగా శ్రీరామబద్రామల కందరికి వినిపించిన నందరు కృతాండలులయి సంతోషంబున గ్రహించి మునీంద్రులారా సేతు మహాత్మ్యంబును రామలింగస్తోత్రంబును చదివిన విన్నవారలు పునరా వృత్తిశాశ్వతబ్రహ్మలోకంబు నొందగలరు సందేహంబులేదు సత్యంబు సత్యంబని వినిపించిన సూతా మమ్ముల పునీతులంజేసితివి నీరుణంబు దీర్ఘజాలము మాసంతోషంబే నీకు పరమాశీర్వాదంబని పలికి ముండు వృత్తాంతంబు వినుపించుమని కోరిన సూతుండిట్లనియె.

— సేతుమాదవస్వామి మహాప్రభావ వృత్తాంతము. —

మునీంద్రులారా బహువిదోదంబగు చిత్రకథగలదు వినపించెద సానదానచిత్తులయి వినుండందువలన సంసారతారకంబును మనోహ్లాదంబు గలుగునని జెప్పిన మహాసంతోషంబుతో మునీంద్రులడిగిన సూతుండిట్లనియె.

పూర్వంబున పుణ్యనిధీయను నరేంద్రుండు సోమకులంబున జన్మించి హాలాస్తేశ్వర భూషితంబగు మధురంబాలింపుచు యొకానొక సమయంబున చతురంగబలంబు లతఃపురజనంబులు తోడరాగ నిజ పుత్రు రాజభురంధరుంగావించి రామసేతుపునకుంబోయి యచట గంధ మాదనంబున నిచటించి ధనుష్కృతియందును మరియుంగల తీర్థంబు లందును నిత్యంబును స్నానము గావింపుచు బహుకాలంబుండి పిమ్మట విష్ణుప్రీతికరంబగు యజ్ఞంబుజేసి తదనంతరంబు బృథన్నానంబొనర్చి సపరివారుండును భార్యాసమేతుండయి రామనాథుం బూజింపుచుండె నాకాలంబున నిందిరాదేవి విష్ణుదేవునితో వినోదకలహంబు గావించి యొకసమయముజేసి యాపుణ్యనిధీ నరేంద్రుభక్తి బరీక్షింపంగోరి విష్ణు ప్రేరితయై వైకుంఠంబునుండి గంధమాదనంబున కేతెంచి యష్టవర్షకన్యా రూపంబునొంది ధనుష్కృతితీర్థంబున సంచరించుచుండె నాసమయంబున నరేంద్రుండు ధనుష్కృతిస్నానంబు జేయుంగోరి నఖలుండయి యగుడెంచి

స్నానంబుజేసి తులూపురుపాది దానంబులుగావించి మంచి స్వకీయ గృహంబునకు బోవుచుండి అష్టసర్వయు శుచిస్కృతియు చారునిలోచనయు బింబోష్టియు తనుమధ్యనుయొసగు నొకకన్యకంగాంచి, ఓబాలకామణి నీవెవదికూతురవే యిచ్చటనున్నదాన వెరుగింపుమని యడిగిన నాకన్య యిట్లనియె. ఓనరేంద్రా నాకుం దల్లిదండ్రులు బాంధవులులేరు. నేను భర్తృరహితనై యున్నదాన యెవండైన నన్నుం బలాత్కారంబునం గ్రహించు నాతని శపించెదనేని నాగృహంబున నిన్ను జనకుంగా దలం చుచు బుత్రికవై యుండెద ననిన నృపుండల్లొనర్చెదనని సంగీకరించి నా కొకబుత్రికుండు గలడుగాని పుత్రికలులేరు వోకన్యామణి మద్భృహంబున కరుడెంచి యంతఃపురంబున నాభార్యకుంబుత్రికవైయుండు నేపురుషుని యందు నీకిష్టంబుగల్గు నాతనికొనంగెదనని యాకమలలోచన నొడం బరచి స్వగృహంబునకుం గొనిపోయి వింధ్యావతియును స్వభార్యహస్తం బుననిడి యోపత్తి నీకన్యకను నిరంతరంబును మనకుం బుత్రికయని భావించి రక్షింపుమనిన నదియు సంగీకరించె. ఇట్లాకన్య పుణ్యానిధి నరేంద్రునిచే రక్షింపంబడుచు ముఖంబుండె. సంత గొంతకాలమునకు జగన్నాథుండగు విష్ణుదేవుండు గరుడాయాథుండై వైకుంఠంబునెడలి రమాదేవిని వెదకుచు సకలదేశంబుల సంచరించి యెందుంగానక గంధ మాదనంబుజేరి నేతుసమీపంబున సంచరింపుచుండె నపుడా కన్యా రత్నంబు సఖసమేతయగుచు యాభవనోద్యానంబున పుష్పంబులం గోయుచుండంగాంచి విష్ణుదేవుండు ప్రరూపమునుండి గంగాజలము స్కంధంబునందును దక్షిణకరంబున కుశగ్రంథి పవిత్రంబును ఛత్రంబును వహింపుచు భస్మోద్ధూళిత సర్వాంగుండును త్రిపుండ్రావళి శోభితుండును ధృతరుద్రాక్షమాలికుండును, శివనామపారాయణుండును స్తోత్రనీయుం డును, నగుచు గంగాస్నానంబుగావించు విప్రవేషంబుధరించి యచట నుండ నాకన్య యావిప్రుంగాంచి భీతినొందె అంత వానుదేవుండు పుష్పంబులుగోయుచున్న నిజవల్లభంగాంచి సత్వరుండయి కరంబుల గ్రహింప నాకన్యయు సఖపరివృతయై యాకోశింప నారవంబాలించితల్లి

యగు వింధ్యావళియను తండ్రియగు పుణ్యానిధియును మరియు పరిజనంబులును హృదయంబులు కరతలంబులనోదుగొనుచు శోషోద్ధీపిత మానసులై ధర్మాధర్మ విలక్షణంబునేయక నాబ్రాహ్మణుని బలాత్కారంబున బట్టి నిగళనిర్బంధిత పాదద్వయునిజేయుచు రామనాథాలయ మంటపంబులోని కీడ్చుకొనివచ్చి బద్ధునింజేసి కన్యనోదార్చి గృహంబులోనికనిచి తాను సంతఃపురంబు ప్రవేశించి శయనించియుండ న్వప్సంబున నా విపునీశంఖచక్రగదాపద్మ వనమాలావిరాజితుండును కౌస్తుభాలంకృతో రస్కుండును పీతాంబరధారియు కాలమేఘవిభయు గరుడోపరిసంస్థితుండును చారుమందస్మితుండును మకరకుండల విరాజితుండును విష్వక్సేన ప్రభృతి పరివారసేవితుండును శేషశాయియు నారదాది స్తుతుండును నయిన విష్ణుంగాజూచి నిజపుత్రికను ధృతపంకజహస్తయు నీలకుంచిత మూర్ధయు విష్ణువక్షస్థలయు మున్నతిపయోధరయు దిగ్గజాచిరక్తాంగియు శ్యామయు పీతాంబరవృతయు స్వర్ణపంకజమాలాలంకృత మూర్ధయు అనన్భ్యరత్నైఖచిత దివ్యాభరణ విరాజితయు హారతారభూషితియునై నెలయు రమాదేవింగాంచి కల్పంబుననుండిలేచి కన్యాగృహంబు జేరి తాను న్వప్సంబు గనినవిధంబుననుండు పుత్రింగాంచి సూర్యోదయంబున మంటపంబుచేరి యచట హరియావుండగు విపుంగాంచి యాదేవదేవు మహాభయభక్తివినయ గౌరవంబు లుప్పొంగ నాభూసు రోత్తముని ముందుగలనిలిచి మంగళతరంబగు స్తోత్రంబు సేయందొడంగె.

ద్వీపద - శ్రీమించురామేశ్వరమాధవేశా - స్వామిదయానిధే
 సగుణసంకాశా - సోమార్కకోటిభాసురచిద్విలాసా - శ్రీమానినీమాన
 చిత్తార్థివాసా - నారదాదిమునీంద్రునయగానవిదుత - నారాయణానంత
 నాగేంద్రశయనా - పదివేములస్వామిప్రహ్లాదవరదా - పండ్రెండుఅశ్వర్థ
 పతనప్రతాపా - రూపనుందర రూపదేదీప్యా - అపదోద్ధారకా అఖిలాంత
 రాత్మా-కంబుకంతీర సుభాకారదతానోరా - డాంబీకశ్రీరామేశ్వరసేతు
 మూధవేశా॥

శ్రీరస్తు.

మ హా నం క ల్ప దీ పిక.

పుణ్య కాల వివరము.

చైత్ర ఆశ్విజమాసములలో విష్ణువత్సపుణ్యకాలము పుట్టుటకు ముందు యెనిమిదిగడియలున్న తరువాత యెనిమిదిగడియలవరకున్న పుణ్యకాలము గనుక ఆసమయముననే స్నానయోగ్యము.

ఆషాఢమాసములో దక్షిణాయన పుణ్యకాలము పుట్టుటకు మునుపు 16 గడియలున్న పుష్యమాసములో నుత్తరాయణ పుణ్యకాలము పుట్టిన వెనుక 16 గడియలకున్న పుణ్యకాలము.

కార్తీక చైత్ర శ్రావణమాసములలో విష్ణు పద పుణ్యకాలము పుట్టుటకుమునుపు 16 గడియలు.

జ్యేష్ఠ భాద్రపద మార్గశిర ఫాల్గుణ మాసములయందు షడశీతి ముఖ పుణ్యకాలం పుట్టినవెనుక 16 గడియలు.

సూర్య గ్రహణంబున స్వర్ణకాలమప్పుడున్న చంద్రగ్రహణంబున విమోచన కాలంబునను అర్ధోదయ మహాదయ విశేష కాలంబుల యందును పుణ్యకాలవిశేషములని యెరుంగునది.

నేతురామేశ్వర యాత్రాక్రమంబు.

రామనాథ యాత్రా ప్రకారంబును స్నానదానాది క్రియావిశేషంబులు మంత్రతంత్రంబులు వినిపించెద. యాత్రికుండు స్నానసంధ్యాది

నిత్యకృత్యంబులు దీర్చుకొని భస్మత్రిపుండ్రధారియైనను లేక గోపీచందన
ధారణంబయినజేసికొని సేతు యాత్రార్థంబు శ్రీరామలింగేశ్వర రామ
చంద్రుల నుద్దేశించి సంకల్పంబుజేసి యథాశక్తిదానంబులిచ్చి బ్రాహ్మణ
భూషణం బొసరింపుచు బయలుదేరి దీనాంధకృపణుల కన్నంబుబెట్టుచు
వస్త్రంబులిచ్చి మరియు శివవిష్ణు నామంబు లుచ్చరింపుచుం వాహ
నంబు లెక్కక పాదుకలు తొడగక యష్టాక్షర పంచాక్షరమంత్రంబు
లను రామమంత్రంబును జపించుచు నియతాహారండులు కామక్రోధా
దులు విడచి పురాణశ్రవణంబుసేయుచు సేతుమూలంబు ప్రవేశించి.

దీనాంధ కృపణుల కన్నంబు బెట్టుచు యోగ్యులకు దశదానము
చేసి సేతుయాత్రకు బయలుదేరవలయును.

యోగ్య దానంబులనగా సన్యాసులకు సువర్ణాది ధనంబివ్వ
కూడదు. వానప్రస్థులకు వస్త్రంబులివ్వకూడదు గృహస్థులకు భిక్షవేయ
కూడదు. బ్రహ్మచారులకు తాంబూలంబులివ్వకూడదు మరచియైన
నిచ్చెనేని దాతకు నరకంబు సంప్రాప్తించును.

తదుక్తంస్కందే॥ శ్లో॥ యతయేకాంచనంచైవ వానప్రస్థాయవా
నసి । గృహస్థాయచభిక్షంచతాంబూలంబ్రహ్మచారిణే । అవిచారైవ
యోదద్యాద్దాతాచనరకంవ్రజేత్ ॥

ఈప్రకారంబుగా జెప్పివున్నది గనుక విచారించి యివ్వవలెను.

— దశదానవివరణ. —

గోభూతిలహిరణ్యాద్య వాసాధాన్యగుడాన్యచ । కావ్యం లవణ
మిత్థ్యాహు దశదానా ప్రకీర్తితాః॥

→|| గోదానమంత్రః. ||←

గవామంగేమత్తిష్ఠంతి భవనానిచతుర్దశ | తస్మాదస్య ప్రదానేన
అతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమే||

→|| భూదానమంత్రః. ||←

సర్వసస్యాశయాభూమివరా హేణసముద్భతా | అనంతసస్యఫలదం
అతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమే||

→|| తిలదానమంత్రః. ||←

తిలాఃపాపహరాన్నిత్యం విష్ణోర్దైహసముద్భవః | తిలదానాదన
హ్యమ్ పాపనాశయకేశవ||

→|| హిరణ్యదానం. ||←

హిరణ్యగర్భగర్భస్తంహేమబీజంవిభావసోః | అనంతపుణ్య ఫలదం
అతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమే||

→|| ఆద్యదానం. ||←

కామధేనోస్సమంద్యూతంసర్వక్రతుషుసం స్థితం | దేవానామాద్య
మాహారం అతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమే||

→|| వస్త్రదానం. ||←

శీతవాతోష్ణసంతాగ్రాంలజ్జాయాఃలక్షణంసరం | దేహాలంకరణం
వస్త్రంఅతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమేః

→|| ధాన్యదానం. ||←

ధాన్యంకరోతిధాతారం యుహలోకేపరత్రచ | పాణీనాంజీవనం
ధాన్యం అతశ్శాంతిప్రియచ్ఛమే||

→|| గు డ దా నం. ||←

ఇక్షుఖండసముద్భూతంసర్వప్రాణిమనోహరం । సర్వపాపక్షయం
తస్మాన్ అతశ్శాంతింప్రియచ్ఛమే॥

→|| రౌ ష్య దా నం. ||←

రుద్రనేత్రసముద్భూతం రజితంపితృవల్లభం తస్మాద్దన్య ప్రదా
నేన అతశ్శాంతింప్రియచ్ఛమే॥

→|| లవణదానం. ||←

రసానామగ్రజంశ్రేష్ఠంలవణంఫలవధానం । తస్మాద్దన్యప్రధానేన
అతశ్శాంతింప్రియచ్ఛమే॥

→|| (మ హా స ం కల్ప ము). ||←

సాదాప్రత్యక్షాచమ్యదర్శైస్తాన్విసినఃదర్శాధారయమాణ । యత్ర
పాణిస్సక్రప్రాణాయామం కృత్వా॥

ఓం భూతిభూర్భువస్వరోమితిమమోత్తనమస్త దురక్షయద్వారా
శ్రీవరమేశ్వరప్రీత్యర్థం తదేవలగ్నం నుదినం తదేవతారాబలం చంద్రబలం
చైవబలం తదేవ లక్ష్మీంపతేంఘ్రియుగళం స్మరామి.

ఓం అవవిత్రః పవిత్రోవా సర్వానస్తాం గతోపినాయస్మరేత్పుం
డరీకాక్షంచ భాహా భ్యంతర శ్శుచిః నూనసం వాచకం పాపం కర్మణా
సపుసాజితం శ్రీరామస్మరణే నైవ సర్వపాప వ్యపాహితీతి ననంశయః
శ్రీరామ రామరామేతి తద్విష్ణుస్తథానార సక్షత్రం విష్ణురేవచయోగం
చకరణంచైవ సర్వంవిష్ణుమయం జగత్ శ్రీగోవింద, శ్రీగోవింద గోవింద
అద్య శ్రీభగవతః ఆదివిష్ణో రాది నారాయణస్య అచింత్యా పరిమిత
యాశక్తా । పియమాణస్య మహాబలౌ ఘన్య మధ్యే పరి ప్రమాణారాం

అనేకకోటి బ్రహ్మాండానాం యేకతమే అవ్యక్తమహదహంకారపృథివ్యప్
తేజోవాయురాకాశాద్యైరాపరిణై రావృతేలస్మిన్ మహతీ బ్రహ్మాండకరం
డ మండలే ఆధారణశక్త్యా ఆదికూర్మద్య సంతాద్యష్టదిగ్గజోపరి నైతిష్ఠిత
స్యోపరితలేసత్యాదిలోకస్వర్గస్య అఘోభాగే మహానాళాయమాన పణిరాజ
శేషస్య సహస్ర ఫణామండల మండితేలోకాలోకాచలేనపరివృతే దిగ్గంత
శుండాదండో స్తంభితే లవణ ఇయ సురానర్పి దధిదుగ్ధజలార్ణవైః పరివృతే,
జంబూన్లక్షశాల్మలీకుశ క్రోరిచకాం పుష్పరాఖ్య సప్తద్వీపాత్మికై, ఇంద్ర
కశేరు, తామ్రగభస్తి, నాగ, సామ్య, గంధర్వ, చారణ, భారతాదినసఖండా
త్మికై, మహామేరుగిరి కణికోపేత మహాసరోరుహాయమాణ పంచా
శతోక్రూటియోజనవిస్తీర్ణ జంబూద్వీపే నుమేరునిషధ హేమకూట హి
మాచల మాల్యవంత పారియాత్రకై గంధమాదన కైలాస వింధ్యాచ
లాదిమహాశైలాధిష్ఠితే లవణసముద్ర ముద్రితేభారతకింపురుష హరిశా
వృత రమ్యకై, హిరణ్మయోధగ కురు భద్రాశ్వకేతు మాలాఖ్య నవ
వరహోపరి శోభితజంబూద్వీపే భారతవర్షే భరతఖండే మేరోర్దక్షిణ
దిగ్భాగే కర్మభూమౌ సామ్యవంతి కురుక్షేత్ర సమభూమార్తరేఖాయాః
పూర్వదిగ్భాగే వింధ్యాచలస్య దక్షిణదిగ్భాగే దండకారణ్య గోదా
వర్యాః దక్షిణతీరే నకలజగద్ధృష్ట పరార్థద్యయ జీవనబ్రహ్మణః ప్రథమ
పరాధో పంచాశతాత్మికై ఆదిత్యై ద్వితీయ పరాధై ప్రథమమాసె
ప్రథమపక్షే ప్రథమదివసె ద్వితీయయామె ద్వితీయముహూర్తేః స్వా
యంభువ స్వరోచిష వృత్తమ తామనరై వత బాహుపాశ్శ్యేషు మణ్మన
వోదితేషునస్తమేనై వన్వత మన్వంతరై అష్టావింశతీతమె మహాయుగే
కృతత్రేతద్వాపరేషు గతేషు వతఃసూనేన కలియుగే ప్రథమపాదే శాలి
వాహన శకాబ్దే చాంద్రశ్రావణ సారాదిమాస ప్రమాణప్రభవాదీనాం
షష్ఠినంవత్పరాణాం మధ్యే వక్షే అయినె రుతో మాసె పక్షేతిథౌ,

వాసరే, నక్షత్రే, యోగే, కరణే, యేవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం
 పుణ్యతిథౌ మమోపాత్త సమస్తదురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్య
 ర్థం అనాద్య విద్యావాసనయా ప్రవర్తమాన అస్మిక్ మహాతిసంసార
 చక్రవిచిత్రాదిః కర్మగతిభిః విచిత్రేషు యోనిషు పునఃపునః అనేకతా
 జవిత్యవేనాపి పుణ్యకర్మ విశేషణ ఇదానీం, తనమానుష్యే ద్విజజన్మ
 విశేషప్రాప్తవతః మమజన్మాభ్యావశాత్ జన్మప్రభృతయో తక్షణ పరి
 యంతం బాల్యేవయసి కామారి యవ్వన వార్ధికేషు జాగ్రత్ స్వప్న
 సుషుప్త్యావస్థా సుమనోవాక్కాయకర్మభిః చతుశ్చోప్త్యా దిక్వాగ్రా
 నైః వాక్యాణి పాదపాయూపస్థై చకృతానాం జన్మాంతరేప్రకాశకృత్
 మహాపాతక చతుష్టయ వ్యతిరిక్తాణాం రహస్యకృత బ్రహ్మహత్యాది
 సమాహితకానాం సంకరీ కరణానాం జాతిభిః శ కరణానాం ప్రక్షేప్తి
 కానాం నపానాం నవ విధానాం బహూనాం బహువిధానాం సర్వేషాం
 పాపానాం సద్యోననా మర్ధం రామ ధనుష్కోట్యాం భాస్కర క్షేత్రే
 పర్వత వర్ధనీ సమేత శ్రీరామలింగేశ్వరస్వామి సన్నిధౌ సీతాలక్ష్మణ
 భరత శత్రుఘ్న హనుమత్ సమేత శ్రీరామచంద్రస్వామి సన్నిధౌ శేతు
 మాధవ కాలభైరవస్వామి సన్నిధౌ ఛాయాసౌజ్ఞసమేత శ్రీసూర్యనారా
 యణస్వామి సన్నిధౌ సమస్త హరిహర దేవతా సన్నిధౌ దేవబ్రాహ్మణ
 సన్నిధౌ మమ సమస్తపాపక్షయార్థం శ్రీరామ ధనుష్కోట్యాం మహా
 దధి రత్నాకరస్నాన మహాంకరిష్యే అతిక్రూరమహాకాయ కల్పాంత
 దహనోపమాక్ భైరవాయ సమస్తభ్య అనుజ్ఞాంధాతు ముక్తసి దురా
 లాపదుస్థితిగ్రహసంభవం పాపంహరమమ క్షేప్రం సహ్యాకన్యేనమో
 స్తుతే త్రిరాత్రం జాహ్నవీతరే పంచరాత్రంతుయామినె నిత్యం పునాతు
 కావేరి పాపమామరిణాంతికం । గంగాగంగేతియోబూమిద్యోజనానాం
 శతై రపిముచ్యతే సర్వపాపభ్యో విష్ణులోకంనగచ్ఛతి॥ ఇతి స్నాత్వా ॥

ప్రథమమందు పాపాణదానంబుజేసి సముద్రావాహనంబుజేసి
సముద్రునికి సమస్కారంబుగావించి సముద్రునియాజ్ఞగైకొని స్నాన
మంత్రంబు పఠించవలెను.

—|| పాపాణదానమంత్రము. ||—

పిష్పలాదాత్సముత్పన్నే కృతైలోకభయంకరి పాపాణం తేమయా
దత్తమాహారార్ద్రాప్రకల్పయః॥ ఇట్లని పాపాణమును సముద్రములో వైచేది.

—|| అ ధ ద ర్ప నం. ||—

వేదాదయో వేదవశిష్టయోనిః సరిత్పతినాగర రత్నయోనిః అగ్ని
శ్చతై తేజ్యాముచ్యతేఽః॥ రేతోవావిశ్వలమృతస్యనాభిః జితం తెలన్యాభి
రసమానమద్భిః యథాతవప్రవింశత్యాపహా । సర్వాజీర్వాఘ్ని వత్సంచమ
హామి పాపంశరీరాణా శరీరస్థాపి భేత్యదర్పణసంకల్పశ్లోకాః॥

పిష్పలాదిందర్పయామి॥ అవిస్తతర్పయామి॥ కణ్వంతర్పయామి॥ కృ
తాంతంతర్పయామి॥ జీవితేశ్వరంతర్పయామి॥ మన్యుంతర్పయామి॥ కాళ
రాత్రింతర్పయామి॥ విద్యాం తర్పయామి॥ అగస్త్యంతర్పయామి॥ గణే
శ్వరంతర్పయామి॥ వశిష్టతర్పయామి॥ వాసుదేవం తర్పయామి॥ జాబాలిం
తర్పయామి॥ కాశ్యపం తర్పయామి॥ వాల్మీకిం తర్పయామి॥ నారదంతర్ప
యామి॥ పరాశరం తర్పయామి॥ ఉనూపతిం తర్పయామి॥

—|| అథప్రార్థనమంత్రః. ||—

రాజాధిరాజాయప్రసహ్యంసాహినే సమోవయం వయశ్రవణాయ
కుర్మహే । సమీకాహాణాకామకామాయమహ్యంకామేశ్వరోవైశ్రవణా
దధాకుబేరాయవై శ్రవణాయమహారాజాయనమః॥

—|| ప్రా ర్థ నా మం త్రః ||—

ప్రాచ్యాదిశివసుగ్రీవం దక్షిణస్యానలంస్మరేత్ | ప్రతీచ్యామైంద
నామానముదీచ్యాద్ద్వివిధంతథా || రామంచలక్షణంబై వసీతాయమపి
యశస్విసిం | అంగదం వాయుతనయంస్మరేన్మధ్యేవిభీషణం || పృథివ్యాంయా
నితీథాన్ నిప్రావిశస్తా వ్విను హూదధే | స్నానతస్య మేవఫలం దేహీసర్వస్నా
త్రాహిమాంహానః | హిరణ్యశృంగమిత్యాభ్యాంద్వాభ్యాం నారాయణం
స్మరేత్ | ధ్యాయేన్నారాయణం దేవంస్నానాదిషుచకర్మసు ||

బ్రహ్మలోకమవాప్నోతిజాయతేనేహనై వుచః | సర్వేషామపిపాపా
నాం ప్రాయశ్చిత్తంభవేత్తతః ||

ప్రహ్లాదం నారదం వ్యాసం మంబరీషం శుకంతథా | అన్యోశ్చ
భగవద్భక్తాన్ చింతయే దేశమానసః || ఈమంత్రంబు జదివి ధ్యానంబు
జేయవలెను.

అఘ్నామంత్రః.

సర్వరత్నమయశ్రీమన్ సర్వరత్నాకరాయచ | సర్వరత్నప్రదాన
స్తవం గృహాణాఘ్నాం మహూభధే | ఇతి || అఘ్నాంబు లివ్వివలెను.

అనుజ్ఞాపనమంత్రః.

అశేషజగదాధార శంఖచక్రగదాధర | దేహీదేవ మమానుజ్ఞాం
యమృతీర్థనిషేపణే || ఇత్యనుజ్ఞాపనం ||

అథ సాన్నిధ్య మంత్రము.

విశ్వాచీత్వంఘృతాచీత్వం విశ్వయోనేవిశాంవతే | సాన్నిధ్యంకురు
మదేవ సాగరేలవణాంభసి || అని సమీపమునకు పోవలయును.

అథ సమస్కార మంత్రాః.

సమస్తైవిశ్వరూపాయ నమోవిష్ణోఅపాంపతే । నమోహిరణ్యశృం
గాయ నదీనాం పతయేనమః॥తదుపరి॥ సముద్రాయ వయూనాయ అని
గొప్పగా నుచ్చారణచేసి సమస్కారంబు చేయవలయును.

సముద్రస్నానవిధిః.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం స్రవన్నవదనం
ధ్యాయేత్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥ ఓంభూభువస్వరోం మమోపాత్త
ప్రీత్యర్థం అపవిత్రః పవిత్రోవా పుణ్యకాలే మహాదధి రత్నాకర
స్నాన మహంకరిష్యే॥

ప్రథమ స్నాన మంత్రః.

సముద్రాయ వయూనాయేతినమస్కుర్యాత్పునర్ద్విజాః । సర్వతీర్థ
మయంశుద్ధంనదీనాంపతిమంబుధిం॥ ఇదిజదువుచు ప్రథమస్నానముచేసేది.

ద్వితీయస్నాన మంత్రః.

ద్వాసముద్రావితిపునఃప్రోచ్చార్యస్నానమాచరేత్ । బ్రహ్మాంజో
దరసంస్థానికరస్పృష్టానితేరవే ॥ ధేవీపట్టణమాగేణతస్రజేద్యదిమానవః।
అథాతుసవసామాణమధ్యే సేతౌవిముక్తిదే॥

స్నానమంబు నిధామర్యాన్వసాపాఘపనుత్తయే । దర్శశయ్యా
పదవ్యాచేద్యచ్చేత్సేతు విముక్తిదం॥ఇతి॥

సమస్తైవిశ్వగుప్తాయనమోవిష్ణుంరపాంపతే॥నమోజలధిరూపాయ
నదీనాంపతయేనమః॥

సముద్రాయవయూనాయసింధూనాంపతయేనమః । నదీనాంసర్వ
ప్రాప్రీతే బహుతావిశ్వకర్మణి । విశ్వానామర్చ్యభవ । ఇతిస్తోత్రంత్యా

ప్రాధ్వాః॥ సర్వరత్నమయశ్రమౌ సర్వరత్నకథాకరా । సర్వరత్నప్రధా
సత్వం గ్రహణాఘ్నం మహిమదధే॥ మహిమదధేనమః॥

ఇతి మఘ్నం త్రితయంన్న త్వా॥ ఇతిసముద్రస్నానవిధిః॥

అథ క్షేత్రపిండవిధిః.

అఘ్నమావాహనంచైవ ద్విజాంగుష్ఠనివేదనం । వికిరంపంచదా
నంచతీర్థేనంచవివర్జయేత్ ॥ తీర్థశ్రాద్ధం అన్యేనకృతంయదిపిండప్రధానేన
యథాప్రకారేణ క్షేత్రపిండ మతఃపరం మహాలయవతు॥

తెలతర్పణంచకుర్యాత్.

హిరణ్యేనకృతంయదిఅసంతరంశిలాక్షతేనక్షేత్రకించి దర్పణంచకుర్యాత్॥

తీర్థశ్రాద్ధాంగక్షేత్రపిండంకరిష్యేతి సంకల్ప్యః.

అస్మత్కులేమృతాయేచగతిర్యేమం నవిద్యతే । అజనాయిత్యై
వానర్వాణ్యదమస్తిలోదకం ॥ ఏవందక్షిణా భిముఖస్సర్వప్రాచీనావీతి
భూత్వాసవ్యజ్ఞాచ్ఛిలోదకం గృహీత్వా చతురుషుస్తనేషు నిచయేతు
అబ్రహ్మణోయపితృవంశహతామాతుస్తదా ॥ వంశభవంమదీయః వంశ
ద్వయేస్మిన్ మమ వాసభూతాభృతా స్తదైవశ్రితశేవకాచ్చ మిత్రాణి
సఖ్యవశవశ్చవృతౌస్పృష్టాచ్య దృష్టాశ్చ కృతోపకారః జన్మాంతరేయ
మమ సంగతాచ్యతేభ్యః ప్రధాపిండ మహందదామి॥ ఇతి తెలసంయుక్త
తండులం గృహీత్వాపిండప్రధానరీత్యా ప్రథమస్తువేదత్వాతు॥

పితృవంశేమృతాయేచ మాతృవంశేతద్దేవచ । గురుశ్వశురబం
ధూనాంయేదాన్యేబాంధనామృతా॥యేమేకులేలుబ్ధపిండాః ॥ పుత్రదారా
వివర్జితే క్రియాలోపా మాతాచైవజాత్యంతా పంగవస్తదానిరూపా అను

గర్భాచ్ఛజ్ఞాతాజ్ఞాః కులేమమతేషాంపిండంమయాద త్తంఅక్షయ్యముపతి
వ్రతుం॥అసిపతేవసేఘోరేకుంభీశాకేచరారవేతేషాముద్ధరణార్థాయ ఇమం
పిండంతదామ్యహం॥అతీతగుణకోటీనాంపషాందాతాకులేసహి॥ధర్మపిండో
మయాద త్తం అక్షయ్యముపదిష్టితు । ఉత్పన్నకులకోటీనాంస వద్వీపనివా
సినం । ఆబ్రహ్మభవనాలోకా ఇదమస్తుతిలోదకం । అపిచతుర్థిషు
తండులపిండేషు తిలోదకం॥ నివరూగు॥

ఆబ్రహ్మస్తంభపర్యంతంయత్కించ త్సచరాచరం ॥ మయాదత్తేన
తోయేన తృప్తిసేవాభిగచ్ఛతు॥

ఆబ్రహ్మస్తంభపర్యంతం దేనర్షిపితృమాతవాణి క్రుప్యంతుసితర
స్సర్వే మాత్రుమాతా మహూషాయః ఇతిపిండాప్రార్థ్యతే । వికేచ
ప్రేతమాపేణవ ర్తంతెవీతరోమమ॥ కరణేనర్వేత్సస్తిచూయాంకుశ నుమై
స్తిలోదకైః ఇతి దర్భమూలేనచతురిషు పిండేషు రేఖాం తుయ్యతు
పిండా గృహీయజ్వలేనిక్షీప్త్వా ఆచమ్యా॥ అత తిలతర్పణం మహా
లయంతం॥

ఇతి శ్లోత్రపిండవిధి స్సమాప్తః.

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్ లభించు

పుస్తకముల పట్టిక

(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్‌బుక్ మోహన్ పబ్లికేషన్స్

పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow:

MOHAN PUBLICATIONS

Rajamahendravaram

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

శ్రేణి కోటిలు - పురాణాలు

1. శ్రీ వినాయక వ్రతం	వెల రూ.	10-00
2. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యహవాచనం		30-00
3. శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)		10-00
4. సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం		30-00
5. వరలక్ష్మీవ్రతం		10-00
6. కేదారేశ్వర వ్రతం		10-00
7. త్రినాథ వ్రతం(కలర్)		10-00
8. త్రినాథవ్రతం(సాదా)		5-00
9. క్షీరాబ్ధి వ్రతం		12-00
10. మంగళ గౌరీవ్రతం		10-00
11. వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో		25-00
12. శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)		25-00
13. కనకమహాలక్ష్మీవ్రతం (కామేశ్వరిపాటతో)		25-00
14. సంతోషీమాతా వ్రతం		25-00
15. ఏడు శనివారాల వ్రతం		25-00
16. సత్యనారాయణవ్రతం		25-00
17. శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష		30-00
18. శివదీక్ష		10-00
19. కాత్యాయనీ వ్రతం		20-00
20. సాభాగ్య గౌరీవ్రతం		20-00
21. తిరుప్పావై (ధనుర్కాసవ్రతం)		36-00
22. స్త్రీల వ్రతకథలు		36-00
23. స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)		54-00
24. పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)		36-00
25. సర్వదేవతా పూజావిధానం		25-00
26. ఆరువ్రతాలు		30-00
27. రాఘుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా		10-00
28. తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు		10-00
29. శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్		36-00
30. శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)		36-00

31. లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32. శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33. శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34. కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35. శివపూజ	10-00
36. వీరభద్ర పూజ	10-00
37. ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38. నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39. సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40. రామదేవుని కథ	10-00
41. శివదేవుని కథ	10-00
42. లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43. వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44. బ్రహ్మాంగారి నిత్యపూజ	10-00
45. సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46. నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47. రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48. ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49. శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50. 16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51. పార్వతీకల్యాణం	25-00
52. సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53. పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54. అష్టనాగపూజ	36-00
55. పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56. ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57. ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58. ఏదేవునికి ఏవిధముగాచీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59. ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60. హనుమద్ వ్రతం	36-00
61. పంచాయతన పూజ	63-00
62. 28 వ్రతములు	120-00
63. కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64. కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)
65. శ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)
66. గోమాత	40-00

స్తోత్రాలు సేవోన్నతములు

1. శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	45-00
పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగాలి సంకలనం	
2. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4. స్థూలాక్షలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5. లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6. స్థూలాక్షలలితావిష్ణు (క్రాస్ సైజు)కేస్ బైండ్	108-00
7. సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళి: (63)	24-00
9. విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రాస్)	25-00
10. లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రాస్)	36-00
11. లలితా సహస్రనామములు	24-00
12. లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13. దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14. అంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15. శివ సహస్రనామములు	24-00
16. విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17. గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18. సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19. గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20. లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21. శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22. సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23. సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24. శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25. మణిబీజపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26. సంద్యాపందనం	24-00
27. మంత్రపుష్పమ్
28. త్రిభాషా హనుమాన్ చాలీసా	15-00
29. హనుమాన్ చాలీసా	10-00
30. మణిబీజపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31. ఆరు చాలీసాలు	10-00
32. శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33. వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34. ఆరుదండకాలు	5-00
35. వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00

36. అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37. దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్ధినీస్తోత్రంతో)	10-00
38. సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39. భగవద్గీత మూలం	27-00
40. రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41. స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42. పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43. పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44. పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45. పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46. మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47. శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48. కుజదోషం	10-00
49. కాలసర్ప దోషం	10-00
50. మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51. దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52. పంచసూక్తములు	10-00
53. సంధ్యావందనం	10-00
54. రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55. గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56. హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57. దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58. ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59. శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60. నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61. మహాన్యాసమ్	36-00
62. సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63. గోమాతపూజావిధానము	10-00
64. అనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
65. అనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66. అనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67. శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68. అర్చన	40-00
69. నిత్యదేవతార్చన	40-00
70. సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71. శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72. చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73. శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74. వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75. శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1. శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2. సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3. శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4. శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రాస్)	63-00
5. శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రాస్)	63-00
6. నవనాథ చరిత్ర	99-00
7. శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుసారాయణగ్రంథం	63-00
8. శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుసారాయణగ్రంథం	63-00
9. సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం, సహస్రంతో	30-00
10. అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11. భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12. శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13. శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14. శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15. శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16. శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17. "శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18. "శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19. శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20. శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21. శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22. శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23. హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00
24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27. సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28. సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30. శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31. హృదయంలో సాయి	15-00
32. శ్రీషిరిడిసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్చరిత్ర)	120-00
33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

జ్యోతిషాలు

1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72.00
2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	45.00
5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి	12.00
6. కాలచక్రం జ్యోతిష క్యాలండర్	30.00
7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిబీబి)	30.00
8. శుభమస్తు (పిడపల్లి) క్యాలండర్	30.00
9. సాదా క్యాలండర్	5.00
10. పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11. తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17. సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18. శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19. పూర్వ పరాశరి	100-00
20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21. ప్రశ్న సింధు	99-00
22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24. ధృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00
25. ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26. జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27. జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28. జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29. ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30. జాతక మకరందం	63-00
31. జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32. మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33. ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34. జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35. శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36. నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37. పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38. సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39. ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40. నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00

41. శుభశకునాలు	30-00
42. హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43. సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44. ముహూర్త దీపిక	99-00
45. పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46. కలలు ఫలితాలు	30-00
47. జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48. మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49. జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50. గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51. ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52. ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53. జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54. అంగసాముద్రికం	36-00
55. హస్త సాముద్రికం	63-00
56. లాల్ కితాబ్	99-00
57. శకునశాస్త్రం	63-00
58. ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59. పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00
60. అష్టకవర్ణ (కొండపల్లి)	63-00
61. బృహత్జాతకం (ప్రాచీనప్రతికీపునర్ముద్రణ)	250-00
62. లగ్నరత్నాకరం	63-00
63. షట్పంచాశిక	120-00
64. 40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65. 40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66. 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67. 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68. 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69. మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70. కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71. ముహూర్తచింతామణి	99-00
72. సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73. ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74. అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75. గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76. జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77. జాతకమార్పాడం పాతప్రతికీ యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78. జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికీ యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79. నాడీజ్యోతిషం	63-00
80. నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00

81. లగ్నపారిజాతం (గ్రోరసపీరభద్రాచార్య)	63-00
82. గౌతమసంహిత	63-00
83. హోరరత్నమాల	63-00
84. జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85. పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86. దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87. వింత జోష్యములు	63-00
88. షోడశవర్ణలు	200-00
89. రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90. చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91. కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92. బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93. గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94. శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషులగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిథున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహులగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీఠికలేఖకాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

జి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్థరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకపర్గ పద్ధతి:	75-00
129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

**రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు**

136. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహూర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ట సंहిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్)	200-00

పాస్పులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్పుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00
5. గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6. వాస్తు పూజ	63-00
7. వాస్తు సూత్రములు	63-00
8. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9. గృహవాస్తు వర్ణలు	99-00
10. విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11. విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీ ఇండ్ల ఆయములు	99-00
12. విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13. ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14. శుభవాస్తు	270-00
15. వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16. వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17. హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18. గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19. వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20. గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21. జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22. వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23. వాస్తుశిరోమణి	120-00
24. వాస్తుసంగ్రహమ్	63-00
25. పంచవాస్తు పారిజాతం	120-00
26. వాస్తుడిండిమమ్	63-00
27. వాస్తుదుందిభి	120-00
28. విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్ బైండి)	250-00
29. కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30. జలవాస్తు, శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31. మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32. వాస్తు జ్యోతి	63-00
33. మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34. వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35. వాస్తు దర్పణం	120-00

మంత్రశాస్త్రాలు

1. మంత్రసాధన	63-00
2. తంత్రజాలం	63-00
3. మంత్రశక్తి	63-00
4. దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5. దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6. తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7. యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8. మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9. సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10. మంత్రాక్షరాలరహస్యం (జీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11. సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12. సదాచార దీపిక	63-00
13. యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14. ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15. బదనిక తంత్రమ్	63-00
16. ఉచ్చిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17. గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18. గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19. సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20. యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21. పాశుపత తంత్రం	99-00
22. పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23. రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24. మంత్రసిద్ధి	120-00
25. పరశురామతంత్రమ్	108-00
26. శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27. శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28. గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29. మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30. శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31. మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32. సర్వ (నాగ)తంత్రం	250-00
33. హవన తంత్రం	250-00
34. షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35. శాక్తేయతంత్రం	250-00

36. రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37. లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38. హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00
39. మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40. శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41. స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42. కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43. శాంతితంత్రమ్	250-00
44. యంత్రసిద్ధి	360-00
45. శ్రీ లక్ష్మీ తంత్రమ్	360-00
46. మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాకల్పమ్)	360-00
47. మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాకల్పమ్)	360-00
48. మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49. ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50. కామధేనువు తంత్రం	360-00
51. శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52. శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53. కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54. ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55. సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1. భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2. భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3. భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2. గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3. గణేశోపాసన 2	99-00
4. నవగ్రహవైభవం	99-00
5. నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6. నవగ్రహ వేదం	99-00
7. శనిగ్రహారాధన	99-00
8. ఆదిత్యారాధన	99-00
9. సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10. శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11. లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12. హనుమదారాధన	99-00
13. లలితారాధన	99-00

14. శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15. గాయత్రీ ఆరాధన	99-00
16. వీరభద్రారాధన	99-00
17. కుజగ్రహారాధన	99-00
18. భైరవారాధన	99-00
19. దైవారాధన	99-00
20. గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21. శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22. హయగ్రీవారాధన	99-00
23. లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24. శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25. దేవీ లీలామృతం	99-00
26. పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27. పురాణపండ రామాయణం	99-00
28. పురాణపండ భారతం	99-00
29. పురాణపండ భాగవతం	99-00
30. (సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31. కాలసర్ప యోగం	99-00
32. నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33. నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34. వేదసూక్తములు	99-00
35. వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36. పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37. సూక్తిరత్నాలు	99-00
38. హనుమచ్ఛరిత్ర	99-00
39. నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40. నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41. సాలిగ్రామములు	99-00
42. గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43. శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44. జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45. వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్మ్యాచింగ్గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46. మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజ్ లైఫ్గైడ్) ..	99-00
47. మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్కరక్షన్ ..	99-00
48. న్యూమరాలజ్ రెమిడీస్	99-00
49. మూకపంచశతీ	99-00
50. శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00
51. రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52. ఉపాసన విధానం	99-00
53. పంచమవేదం మహాభారతం	99-00

54. దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55. గణపతిభాష్యం	99-00
56. యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57. నవయోగులు	99-00
58. ఆంధ్రప్రదేశ్లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59. సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60. సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్బైండింగ్)	216-00
61. సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62. ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63. బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64. సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65. శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66. శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67. మార్షల్ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68. మ్యాజిక్గైడ్	99-00
69. చదరంగం	99-00
70. పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71. గరుడపురాణం	40-00
72. మాఘపురాణం	36-00
73. శివపురాణం	36-00
74. వైశాఖపురాణం	36-00
75. కార్తీక పురాణం	36-00
76. కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77. సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78. పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79. గాయత్రీ మహిమ	36-00
80. వృక్షదేవతలు	63-00
81. యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82. సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83. చతుర్వేదములు	120-00
84. నవగ్రహారాధన	120-00
85. తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86. మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్బైండు)	250-00
87. మానవధర్మములు	120-00
88. వేదమంత్ర సంహిత	120-00
89. సహస్రలింగార్చన	120-00
90. శ్రీ శివగీత	120-00
91. ద్వాదశఉపనిషత్తులు	120-00
92. పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి (శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	(కేస్బైండ్) 250-00 సాదా 120-00
93. బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము	200-00
94. బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము	200-00
95. బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము	200-00

96. కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు	63-00
97. దక్షిణాపుత శంఖములు	63-00
98. 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని	36-00
99. ధర్మసింధువు(కేస్ బైండింగ్)	270-00
100. భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని	99-00
101. బిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర	36-00
102. భగవత్ స్తుతి	63-00
103. సూర్యోపాసన	36-00
104. కాశీఖండం	250-00
105. దేవీభాగవతం	360-00
106. శ్రీ ఆంజనేయం	216-00
107. ధర్మసందేహాలు	216-00
108. ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు	250-00
109. రామాయణం	600-00
110. పోతన భాగవతం	900-00
111. శివమంత్రములు	63-00

వైద్య గ్రంథాలు

1. ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2. మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3. ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4. గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5. గృహవైద్యసారం	36-00
6. హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7. ప్రకృతివైద్యం	36-00
8. ఆహారం-వైద్యం	99-00
9. సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10. ఆయుర్వేదమ్	36-00
11. ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12. దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13. ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14. అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15. రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16. ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17. ఒబెసిటీ	99-00
18. హెల్త్ గైడ్	99-00
19. ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20. ఫుడ్ థెరపి	63-00

21. న్యాచురల్ థెరపి	99-00
22. సంపూర్ణ ఆరోగ్యానికి 20 ని॥	63-00
23. కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24. యోగామంత్ర	63-00
25. యోగా మండే టు సందే	63-00
26. హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్ టుడే	99-00
27. హెల్త్ ఫైల్	108-00
28. వస్తుగుణపాఠం	250-00
29. రసాయన వాణికరణ తంత్రం	150-00
30. వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31. నాటువైద్యం -(కేస్ బైండ్)	360-00
32. నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33. ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

అయ్యప్ప - భవానీ రికార్డులు

1. శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2. శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3. శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4. శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5. హారతిగైకొనుమా	40-00
6. శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7. శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8. శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00
9. శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10. భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11. దేవీలీలామృతం	99-00
12. శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13. దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14. భవానీదీక్ష P	10-00
15. దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16. శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17. అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్ తో)	24-00

భజనలు - కీర్తనలు

1. అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2. శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3. సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4. వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5. సాభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6. సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7. చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8. జాతీయ గీతాలు	10-00
9. దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10. పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11. గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12. అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13. పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14. భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్ సినిస్టర్)	36-00
15. సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16. బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17. అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

హాట్ సాంగ్స్

1. ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2. ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3. ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4. పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00
5. ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6. ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7. వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8. సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1. శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2. శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్ వెజ్)	63-00
3. శాకాహార వంటలు	30-00
4. మాంసాహార వంటలు	30-00
5. చిట్టి చిట్కాలు	30-00
6. అందానికి చిట్కాలు	30-00
7. పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8. పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శారీబోర్డర్స్	36-00
10. లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11. చిన్నాదులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12. పసందైన ఫాస్ట్ ఫుడ్ వంటలు	30-00
13. పలావ్లు, ఫ్రైడ్ రైస్లు, వైరెటీరైస్లు	30-00
14. వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15. బ్రేక్ ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16. పండుగలలో చేసుకొనే పిండి వంటలు	30-00
17. మైక్రోవేవ్ వంటలు	99-00
18. సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19. పిల్లల పేర్లు (బాబు)	36-00
20. పిల్లల పేర్లు (పాప)	36-00
21. మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22. మోడ్రన్ పిల్లల పేర్లు	99-00
23. నోరూరించే నాన్ వెజ్ వంటలు	99-00
24. మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

ఐదవ రికములు

ఎందరో మహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నది)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్ (క్రాస్ సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజీ)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
అనందంగా జీవద్ధాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్స్యయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బిదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్కాలు (భైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్దగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్ చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మాంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య చివ్యచరితామృతం	40-00
కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00

మావద్ద లభించు గ్రంథములు...మోహన్ పబ్లికేషన్స్ కోటగుమ్మం,రాజమహేంద్రవరం.

ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	250-00
నారద సంహిత	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము	60-00
మయమతము - వచనము	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి
పురోహిత దర్శని (గిరిసమీరభద్రాచార్య)
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక
మహాదశా పారిజాతం
వాస్తు నారాయణీయం	120-00
యోగావళీఖండం	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (డావూడ్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి...	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి	200-00
ఆరతిసాయిబాబా	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సోమోదయ 100 సేదాదాలు

సూటి వ్రేదీసే వ్రేయలు (జిరాక్స్ క్షిరంబి)

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ణి కారికలు	200-00
నవుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00
హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
అవస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00

గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాండః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖానస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
అయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నాకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్ఛయం	300-00
పన్నుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00
వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00

శ్రీ లలితాసహస్రనామావళి:-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తోట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చింతామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
పశిష్ట సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
అపస్తంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యాయం	360-00
ముహూర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00

అరుదైన పాత పంచాంగములు, వ్రతకథలు,
పురాణములు, ఆరాధన గ్రంథములు,
సుప్రభాతములు, మహాత్మ్యములు, సహస్రనామములు,
పూజావిధానములు, స్తోత్రాలు, ప్రామాణిక గ్రంథములు,
కథలు, జ్యోతిష, వాస్తు, వైద్య, మంత్రశాస్త్రాది ఆధ్యాత్మిక
గ్రంథములకు

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం.

www.mohanpublications.com

From :

☎ : 0883-246 25 65

MOHAN PUBLICATIONS

Fort Gate, Opp : Ajanta Hotel
Rajahmundry-533 101 (a.p.)

mohana
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథనిలయం

ఉచిత Pdf బుక్స్ కై : - www.granthanidhi.blogspot.in

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద,
మంత్ర-శాస్త్రాది అనేక విషయాలు
తెలుసుకోండి... ఫేస్ బుక్

MOHAN PUBLICATIONS

పేజ్ లైక్ చేయండి.

 Kinige.com

మా ఇ-బుక్స్ కివిగి ద్వారా కానుకలు
చేసుకొనే వచ్చును.

grantha nidhi
THE TREASURE OF PAGES
FIRST EVER TELUGU FREE E-BOOKS
DOWNLOADING WEB PORTAL

www.granthanidhi.com

 dailyhunt

మా ఇ-బుక్స్ డైలీహంట్ ద్వారా
అత్యధిక డిస్కంట్ ఆఫర్ లో లభించును.